

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ294922	ImageGroup:	I4CZ307592
LCCN:	n/a	ISBN:	8189017438

Title:	དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། dbu ma 'jug pa'i rang 'grel/
Author:	ལྷེ་བ་གྲགས་པ། zla ba grags pa
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no.D34519
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	sarnath, varanasi, u.p.
Publisher:	vajra vidya institute
Date:	2012
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

འདྲི་གཞན་བཟང་དགེ་སྤོན་གྱི་མ་བཅད་དར་ཐུང་།

ཐོག་མཚོག་དུ་མའི་ཕྱི་ལ་འབྱེད་ཀྱི་ལྷན་ལམ་མ།

དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ།

མཛེད་པ་པོ། ལྷོ་བ་དཔོན་ལྷ་པ་ལྷགས་པ།

མེ་ཏ་བརྩ་བེད་པེ་མེད་ཁང་།

དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ།

མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གཤམ་པ།

ལྷ་ཁ་བཟླ་བྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ།

མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ།

ལྷ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། དགེ་སློང་ཆེ་རིང་ཤར་བ།
དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས།
ལུ་དག་པ། བསྟན་འཛིན་ཤིས་རབ་སོགས།
ཀམ་མུ་ཏར་འདེབས་འཇུག་པ། སློ་བཟང་དོ་རྩེ་རབ་སྒྲིང་།
མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས་པ། སློ་བློས་རབ་རྒྱས།

༡༩༩༥ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ལ་པར་གཞི་ ༡ བོ་བསྒྲིགས།
༡༩༩༥ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ལ་ལྷི་ལིར་པར་ཐེངས་ ༡ བོ་རྒྱབ།
༡༩༩༩ ལོའི་ལྷ་ ༡༡ ལ་ལྷི་ལིར་པར་ཐེངས་ ༡ བ་རྒྱབ།

ལྷ་ཏ་བཟླ་བའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Vajra Vidya Institute Library

Khajuhee, P. O. Sarnath, Varanasi, U. P. India, 221007

Phone: +91-542-2595748

Fax: +91-542-2595746

email: vvlibrary48@yahoo.in

དཀར་ཆག

༡ རྩོན་བརྗོད།	ix
༢ བར་བསྐྱོན་གསལ་བཤད།	xi
དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ།	1
མེམས་བསྐྱེད་དང་པོ། རབ་ཏུ་དགའ་བ།	11
མེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ། དྲི་མ་མེད་པ།	33
མེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། འོད་བྱེད་པ།	47
མེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ། འོད་འཕྲོ་བ།	63
མེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ། སྤང་དཀར་པ།	69
མེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པ།	73
མེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ། རང་དུ་སོང་བ།	333
མེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ། མི་གཡོ་བ།	335
མེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ། ལེགས་པའི་བློ་བྱོས།	341
མེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན།	343

༡ ས་དེ་དག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། 345

༢ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ། 351

གཞུང་གི་ས་བཅད། 407

THE DALAI LAMA

༡༩། འོན་ཀྱང་གྲུབ་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་ཏེ་རྟོག།
གང་དེས་ལེགས་གང་མས་ཐེ་སྤོང་རྒྱུད་ལྗེ་དོན།
འགྲེལ་པའི་འཕགས་པོད་ལེགས་བཤད་མོར་ཐུའི་མཛོད།
བསིལ་ལྷན་ལྗོངས་དེར་དུས་རིང་བསྐལ་བ་ལས།

དེང་འདིར་སྐལ་ལྷན་འགྲོ་བའི་རེ་སྒོར་སྤྲད།
འཛད་མེད་དུ་མར་བཀྱེ་བའི་བར་འཕུལ་གྱིས།
ཡོངས་སུ་སྤྲེལ་འདིས་དྲི་མེད་ལུང་རྟོགས་བསྟན།
ས་ཆེན་ཁྱོན་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་།

བསྟན་འཛིན་ཐུགས་མཐུན་ཞབས་བརྟན་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ།
བསྟན་པའི་ནང་དོན་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་བཞེས་འཕེལ།
བསྟན་ལ་དད་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་བདེ་དགས་འཛོ།
བསྟན་གཞི་སྤེལ་འདི་མི་ཉམས་ཡུན་དར་སྟོན།

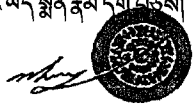
ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་པོ་ཆེ་དང་། དགོན་གྱི་སྤྱ་ལྷན་མས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་བརྗོད་པའི་ཞེས་པའི་
གསུང་རབ་དཔེ་བསྟན་ཁང་ནས་རིས་མེད་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་། ཕྱི་བྲག་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
དགོན་རིགས་པར་སྟན་ཞུས་དང་ཞུ་འཆར་གྱི་འགོ་བརྗོད་ཤིས་སྟོན་ཆོགས་བཅད་མཆོག་གསུམ་
གངས་ལྷན་འདི་བཞིན་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྦྱོར་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་བྲིས་པ་དག།

THE KARMAPA

༡༡། ཁྱེད་ལ་མ་འདྲི་ཅན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དག་གི་བཞུགས་གཞིན་མཁན་ཆེན་
ཁྱེད་ཀྱི་འོ་ཆེད་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་བཟང་གི་ལེགས་སྦྱང་ལས་ཉེ་བར་འོང་བའི་
ཁྱེད་ཀྱི་བུ་གསུང་རབ་དཔེ་བསྐྱེད་ཁང་། ཞེས་གསེར་དུ་དབུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་བརྒྱུད་
གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་གནང་བའི་དུས་ནས་མ་ཉམས་པའི་མྱོང་བྱུང་གཙུག་ལག་
གི་སྒོལ་བཟང་རྒྱུ་མེད་རྒྱན་འཛིན་དང་། རྒྱུ་པར་དཔལ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་
པའི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་དག་གི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་ཟབ་མོའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཐུག་པ་
ཀྱན་ཀྱང་སྤར་རྗེས་ཤུལ་འཛིན་དང་། ཕྱི་རྗེས་དར་སྤེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་
གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ངེས་དོན་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་འཆད་ཉན་སྒོམ་
གསུམ་གྱི་གནས་གང་ཅིར་ཞབས་འདེགས་སུ་འགོ་བའི་ཡིད་སྟོན་རྣམ་དག་བཅས།

ཀུམ་ལི་མཆན་འཛིན་བཙུ་བདུན་པས།

ནང་ལོ་ ༡༩༧༧ རབ་བྱུང་བཙུ་བདུན་པའི་རྒྱ་ཏྲ་ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༩ དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ཕྱི་ཟླ་ ༡༩ ཆོས་ ༡༩ ལ།

VENERABLE THRANGU RINPOCHE

སྒོན་བརྗོད།

༄༅། སྒྲིད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབས་གིང་།

རྣམ་གོལ་བགོད་པའི་ལམ་གཅིག་ལ།

ལུང་རྟོགས་གཉིས་བསྐྱེས་ཞི་བའི་ལ་ཚོས།

གུས་པའི་བྱག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟེན།

དེ་ཡང་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་ལྗོངས་སུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་དར་བ་ནས་བརྩམས་ད་
ལྟའི་བར་དུ། མཁས་བཙུན་བཟང་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་བྱུང་བར་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
ཞིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཉམས་ལྗོངས་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་བྱུང་བའི་མན་ངག་སྣ་ཚོགས་
པ་ཞིག་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རིམ་བྱུང་རྣམས་ལ་བྱགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་
དགོངས་ཏེ་བརྟན་བཅོས་དང་ཞལ་གདམས། ཟིན་བྲིས་དང་ཆོག་ལོ་རྒྱས་དང་རྣམ་ཐར་
སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་རྩོམ་འབྲི་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་དེ་དག་བར་ལམ་དུས་
ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོ་ཞིག་ཚུད་ཆོས་སུ་བྱིན་པ་ནི་བོད་བྱི་ནང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
འཛམ་གླིང་གི་སྒྲི་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གྱུང་གྲུན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། གིན་ཏུ་ཡངས་པའི་གནས་
སུ་གྱུར་བར་མ་ཟད། ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་པར་བཞུགས་པ་དག་ལས་

ཀྱང་། ཁ་གསལ་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་པས་མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་སུ་ཕེབས་ལ་ཉེ་བ་རྣམས་མི་
ཉམས་པར་དཔེ་རྒྱུན་སྒེལ་པའི་ཆེད་དང་།

ཡང་ཕྱག་དཔེ་མིན་ཏུ་མཁོ་གལ་ཆེ་བ་ཁག་ ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན།
དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱལ་རྟེན་དེ་ཙམ་མེད་པར་སྦྱོས་མེད་ཏུ་བཞུགས་རྒྱུར་ཐུགས་མཉེས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟབས་བདེའི་ཐོག་ནས་ཕྱག་དཔེ་ཁག་ཐོབ་པའི་ཆེད། བ་རྒྱ་བརྩ་བྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གིས་སྤར་བརྒྱན་ཞུས་དང་ཞུ་འཆར་བཞིན། དེ་ལམ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཕྱགས་
པས་མཛོད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་འདི་ཉིད། བ་རྒྱ་བརྩ་བྱི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་ནས་འགོ་གོན་བཏང་སྟེ་དེ་བ་གྲངས་༡༠༠༠ ཐམ་པ་པར་རྒྱན་ཞུས། དེ་བ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་
འགན་འཁུར་བ་དག་སློང་ཆེ་ཡིང་ཤར་བ། མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས་པ་སློ་གྲོས་རབ་རྒྱས།
ཐོན་གསར་རིག་མཛོད་ཏུ་བཅུག་མཁན་སློ་བཟང་རྟོ་རྟེ་རབ་གྲིང་། ཞུ་དག་གནང་མཁན་
བརྟན་འཛིན་ཤེས་རབ་བཅས་ཕྱ་ར་གྱ་འདེགས་གནང་མཁན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞེས་ཞུ་བ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་འདིའི་སྟེང་
ནས་བསྐྱབ་སྦྱང་། ཞིབ་འཇུག་ ཉམས་ལེན་གང་གཟབ་ཀྱིས་རང་དོན་ཏུ་ཐོས་བསམ་སྒྲུ་
གསུམ། གཞན་དོན་ཏུ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ། གཉིས་དོན་ཏུ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་
སྟེ། དམ་པའི་རང་རྒྱལ་དགུ་ཡིས་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་
དང་། དེ་ལྟ་བུ་གནང་རོགས་ཞེས་ཀྱང་ཞུ་བ་ལགས། དེ་བཞིན་མ་ཕྱི་གསལ་པོ་མ་ཐོབ་པ་
དང་། ཞུ་དག་གནང་སྒྲིག་མ་སོང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྟག་ཆད་དང་། ཁོར་འཁྲུལ་བྱུང་བ་ཐམས་
ཅད་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ཏུ་བཤགས་ཤིང་། ཁོར་བཙོས་བཀའ་བསྐྱབ་ཀྱང་
ལྟག་པོར་སྦྱོལ་གནང་བཀའ་འདིན་ཞུ།

ཁ་འགྲུ་སྒྲུལ་མིང་བས།

པར་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།

༄༅། རྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་མདོ་མྱེ་དུ་མ་ནས་ལུང་གིས་བསྐྱུགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་གཉིས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་
 པའི་དགོངས་འགེལ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་ཙུ་བར་གྱུར་པ་དབུ་མ་ཙུ་བ་
 ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་འགེལ་ཐལ་རང་གི་གཞུང་སོ་སོར་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས།
 ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ཙུ་བཤེས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་རང་རྒྱ་དུ་འགེལ་བ་དོན་འགེལ་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་འགེལ་དུ་
 མཛད་པ་ཚོག་འགེལ་ཚོག་གསལ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཀྱུ་བ་པའི་ཤིང་རྟ་
 ལས། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་དགོངས་པ་འགེལ་བ་ན། ཕྱི་ནང་གི་
 སྤྲུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སློབ་སློབས་པ་ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་བཅོམ་པ་ལ་སློབ་ལུས་པ་སྤྲུལ་ཆེ་ཞེ་ན།
 དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་ཞབས་
 ཉིད་འགྲན་རྒྱ་དང་བྲལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་དོན་དུ་འང་གནས་པས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ལས་སྐབས་སུ་བབ་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདི་ནི།
 རྒྱ་ཆེ་བ་སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ། རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ། ས་བརྒྱ་པོ་
 དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱལ་པར་བཤད་
 པ་དང་། ཟབ་པ་སྙོང་པ་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན། གཙོ་བོ་རྒྱ་ལ་དཔྱད་པ་དོ་རྩེ་གཟེགས་
 མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་བཞི་ཡི་སྒྲེ་བ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་
 གནས་ལུགས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཤིང་རྟ་རྣམ་བཟུན་གྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་སྟེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་

གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབུ་མ་རྩ་བའི་དགོངས་དོན་དྲི་མ་མེད་པ་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
 གཞུང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན། གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་
 བོད་གཉིས་སྟུན་མ་མཁའི་སྐར་མཛོགས་ལྟར་གྲངས་སྟུ་མ་མཆིས་པར་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས་
 ཀུན་མཁའ་མི་བསྐྱེད་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྩ་འདི་ནི་སྐྱབ་
 བརྒྱད་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་གསུང་དང་སྐར་ནས་རང་ལྷགས་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ཁྱད་
 ཆོས་དུ་མ་བརྩལ་དུ་བཏོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན།
 བཀའ་དྲིན་སྐྱ་ན་མ་མཆིས་པ་དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མ་དམ་པ་ལྷ་བས་རྗེ་དོ་རྗེ་འཆང་མཁན་ཆེན་
 ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་འདི་ལ་དབུ་མ་དྲགས་
 བརྒྱད་གྲུབ་ཤིང་གི་ས་བཅད་སྐར་ཉེ་པར་དུ་བསྐྱུན་ན། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་འདི་
 ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བའི་ཆེ་འཆད་ཉན་གྱི་འཇུག་པ་བདེ་བ་སོགས་ཕན་བསྐྱབས་ཆེ་
 བ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་དོན་ལྟར། བརྩ་བེདྲའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དགེ་སློང་
 ཆེ་རིང་མཆོག་ནས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་འདི་ཉིད་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་གཞིར་
 བརྒྱུང་ཞུས་དག་གང་མང་དང་། ཀར་ལྷིག་གི་ས་བཅད་རྣམས་སྐར་ཉེ་གོ་སྐྱིག་གནང་བ་
 དང་། བརྩ་བེདྲའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་གཉེར་བ་སློ་གྲོས་རབ་རྒྱས་ནས་
 དེབ་གཟུགས་དང་རྒྱབ་སྟོག་བཀོད་བསྐྱིགས་གནང་བ་བཅས་ལ་རྗེས་སྟུ་ཡི་རངས་དང་
 བཀྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གཞན་ཡང་ཡི་གེ་ལྷག་ཆད་དང་ནོར་བུ་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་སོགས་
 མཁའ་ལྷན་ཡངས་པའི་སྐུན་སྦྲར་བཤགས་ཤིང་བཀའ་སློབ་ལྷག་བསྩལ་ཡོད་པར་མཁའ།
 བརྩ་བེདྲའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དགེ་བ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ཟླ་བ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༩ ལ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ།

(བཤད་བྱའི་ཚེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་འགོད་པ་
དང་། བསྟན་བཅོས་དངོས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་འབྱུར་བྱང་སྟོས་པ་གསུམ། དང་པོ་
ལ། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

ཁྱ་གར་རྒྱུད་དུ། ལྷ་དུམ་ཀྱ་ཡེ་བརྒྱུ་རྒྱུ་ལ། བོད་རྒྱུད་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ།

(གཉིས་པ་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་ནི།)

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

(གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
ལག །བརྒྱུ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། བརྒྱུ་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་
བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ།
དམིགས་པའི་སྟོན་པ་རང་བཞིན་བརྫོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་སྟོང་རྗེ་སྟོགས་ཚེས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན། ཚེས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་
ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་
འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
པས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོམ་རར་བསྐྱམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་

ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྤུང་དབང་སྦྱེས།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ལྟོ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ཐུག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་
ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་དབང་ལྷག་དམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་བཀའ་མངའ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། སངས་
རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྤུང་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པ་དག་སྦྱེས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱར་བའོ།

ཇི་ལྟར་ཞེན། སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱང་བར་གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་།
སྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་
ན་ལས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྦྱོང་བ་ཁོ་ན་ལ་སྤུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་པ་
པོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་མངོན་
པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་གོར་མ་ཆག་ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ།

ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྷ་ས།

དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་།།

སྒྱིབ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་མྱིར། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་འབྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཆོག་གམ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་
རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་པ་དྲུག་པའི་མདོ་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ཀྱང་།།

བྱང་རྒྱུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བཀྱི།།

བྱང་རྒྱུབ་པ་ཡི་སྒྱུ་ཡང་རབ་རྒྱ་བརྫོང་།།

དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ།།

ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་
སྒྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐལ་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་། རང་

སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱི་མཉམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཅུ་ལ་
 ཡང་འཇུག་ཏེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་རང་སངས་རྒྱས་དག་བསྟན་དོ། །དེ་དག་
 བོ་བཤོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱིར་དང་། བཤོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་པས་དམན་པའི་བྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཁིང་བདག་ཉིད་གཅིག་སུའི་བྱིར་
 རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉན་
 ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་
 དེས་པར་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བྱུང་དབང་ལས་སྒྲེས་སོ། །

ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བལྟམས་ཤི་ན།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྒྲེས་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཞེས་བཤོད་པ་མ་ཡིན་
 བམ། དེའི་བྱིར་རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འབྱུངས་ཤི་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །

དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ངོ་། །ཡང་དག་
 པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི། རི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔར་ཐུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་
དུ་བརྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱ་
གཙོ་བོར་ཐུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལས་འབྲུངས་པར་བརྟན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་ལུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ཆེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་
འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་ཀྱི་ལྟོན་
ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་མཐོ་ཞིང་ལོ་མ་
འཇམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐུར་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་པར་བྱ་བ་ཉིད་
དུ་བརྟན་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་དེར་ཉེ་བར་ཐུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་བརྟགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས།
དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་ཐུག་བྱའི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་། ཡུང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན།

སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི། བརྩེ་བ་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་ནི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བགྱིདོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའོ། །སྟོང་བྱུང་དུ་བྱུང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཅན་དང་། ཤེས་པ་པོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཅན་དུ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྟེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིདོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། སྤྱན་མེད་པའི་སེམས་དང་། བུམས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེས་མི་སྟོག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བས་འགྲོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་སྦྱིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྟོན་པ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་རི་རྒྱུད་བསྟན་པ་བཞེན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ནི། སྙིང་རྗེ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ་ལས།

དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་།།

ཐྱོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྙིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟན་ཡེ་ཤེས་ལགས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི།)

བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གྱི་ཙ་བ་ཡང་སྙིང་རྩེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྙིང་རྩེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་འདོད་པས།

གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཐུན་ཆོགས་འདི་ཡི།།

ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་རྩ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ།།

ལོངས་སྟོན་གནས་ལ་སྤོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱང་པ།།

དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྩེ་བསྟོན་པར་བགྱི།། ༡

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ།
ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མ་རྣམས་སུ་ས་བོན་དང་། རྩ་དང་། སྤོན་པ་རྣམས་གཙོ་
བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྙིང་རྩེ་ཁོ་ན་དུས་གསུམ་
ཅར་དུ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་
ཡིན་ལོ།།

འདི་ལྟར་སྙིང་རྩེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་
ཟ་བར་བདག་གིས་འཛིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ནས་བརྟོན་ཏེ། སངས་
རྒྱུན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱུར་བས་བྱའོ་སྐྱུ་ལྟ་བུར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་
བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྟོང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

རི་རྩེ་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཐུང་བ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྟོང་རྗེ་སྟོན་བཅུང་སྟོང་བ་ཀུན་།

ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོང་།

ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྟོང་
རྗེའི་རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྩས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་ཁུའི་ཆོག་ས་ཡངས་པ་མ་
བསགས་པ་འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ན་ལས་
འདས་པས་བྱ་བ་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་ཁུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་
སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྟོང་རྗེའི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་
གྱུར་ན་ནི་འདི་དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་
འབྲས་ཁུའི་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ནུམ་པ་བར་མ་ཆད་
པ་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཁེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་རང་བཞིན་བརྟོག་དེ་དེ་ལ་བསྟོན་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་བསྟོན་པ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་བསྟོན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་
པར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་བརྩམ་པར་འདོད་པས།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང་།

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ།

མོ་ཆུན་འཕུན་ལྷོ་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།།

འགོ་ལ་སྒྲིང་རྗེས་ཡུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༡ །ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།།

འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་བདག་གི་ར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲ་རོལ་ཉིད་དུ་ངར་འཛིན་པས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྒྲམ་དུ་ཉི་བར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་སྒྲམ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་
པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་
གི་ར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་
དམ་དུ་བསྐྱམས་པ། འཕྱུ་འཁོར་བསྐྱོར་མ་ཁན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བསྐྱོད་པ་ལ་རག་
ལས་པར་འཇུག་པ། འཁོར་བའི་ཁྱོན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་
ཐུག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་པར་འཕུན་པ། རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུར་དུ་འགོ་བར་འཇུག་
པ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་དྲང་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ལས་དང་། སྒྲི་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་མ་དང་། བྱི་མ་དང་།
བར་གྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་མི་ཟེན་པ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་དག་གིས་གཅོག་པའི་བྱིར་མོ་ཆུན་ཁྱུད་མོའི་གནས་སྐབས་
ལས་མ་འདས་པར་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། གང་གི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྗེས་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པར་སྒྲོ་བ་དེའི་
བྱིར་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱག་འཛལ་
སོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ།།

(གཉིས་པ་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བསྐྱོད་པ་ནི།)

ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར།།

གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་མཐོང་བ་ཡིས།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྡིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ཅིས་བྱ་བ་དེ་དང་གྱུར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཆུ་གི་རྒྱ་དང་ས་པ་རྒྱ་དེ་པོར་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པས་ཆ་གས་བརྒྱབ་ས་བས་ཁྱབ་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་སྤར་དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྟན་ཅིག་འཛིག་པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་གར་བ་ན། དམ་པ་དག་གིས་གཉིས་པོ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གནས་པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོར་མ་རིག་པའི་ཚས་གྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟོག་པ་མཐའ་དག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཆུ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱང་གིས་རབ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་ནམས་སྟན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་ཐོག་དུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བར་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དམ་པའི་ཚས་གྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྡིང་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམས་ལ་རབ་དུ་བརྟུང་ནས།

(གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་བརྩུད་ངོས་དང་། དེ་དག་གི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྩ། རབ་རྩུ་དགའ་བ། ཅི་མ་མེད་པ། འོད་བྱེད་པ། འོད་འཕྲོ་
བ། སྤྱང་དཀའ་བ། མངོན་དུ་གྱུར་པ། རིང་དུ་སོང་བ། མི་གཡོ་བ། ལེགས་པའི་སྒོ་བྲོས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་རབ་རྩུ་དགའ་བ་ལ། བྱད་གཞིས་འོ་པོ་མདོར་བསྟན། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་
རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་མཉུག་བསྟུང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།)

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྩུ་བརྟེན་
པར་འདོད་པས། དེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས།།

རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྟོང་རྟེན་དབང་གྱུར་ཞིང་།། ༧

ཀྱན་རྩུ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་རབ་བསྟོས་དགའ་བ་ལ།།

རབ་རྩུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ།།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་རྟེན་ལ་སོགས་པས་
ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་། མཐུ་མུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་།
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གྲགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་
བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་རྩུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
བརྩུར་གཞག་གི། །འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱད་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

རི་རྒྱུར་བར་སྤང་བྱ་རྟེན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།།

བཟློན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ།།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱན་ཀྱང་།།

བཟློན་མི་རྒྱས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་རྩ་དགའ་བཞི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བཅུ་པའོ།།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས་འགོ་བ་རང་བཞིན་མེད་
 བར་མཐོང་བ་སྟིང་རྗེའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་སེམས་གང་སྟིང་རྗེའི་གཞན་
 གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་རྩ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་བསྟོས་པ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་
 ཅན་གྱི་འབྲས་བུས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་དེ་ལ་ནི། དང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བཟློན་དོ།།

དེ་ལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལམ་འབུམ་ཕྱག་གངས་མེད་པ་ཕྱག་
 བཅུ་པོ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་
 བྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་རྩ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོན་ལམ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཀྱན་རྩ་བཟང་པོའི་སྟོན་ལམ་ཁྱད་
 བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་

ནི། འབྲས་ཁུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
འབྲུང་བར་འབྲུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ་
ལས། མོས་བ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྦྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
ཐོབ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་
སའོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་མདོག་ལས་ནི་འདས་ལ། ལྷའི་མདོག་ནི་མ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་ལ། རོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལའི་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་
དང་། གཙོ་བོར་སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། རོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་གང་གི་ཆེ་འདི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་གྱུར་པ་ཡིས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། ། ༥

སེམས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོའི་ས་ལས་འདས་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་སྐྱེ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་
གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

ཇི་སྐད་དུ། བཙུམ་ལྡན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚིག་སྒྲ་དགས་ཏེ། གང་གིས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། རི་ལྟར་ཤེས་ཤིན། མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་
 དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་པ་དང་། དེ་དག་རི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་
 བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་རྟོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། བྱང་ཚུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའོ། བྱང་ཚུབ་ནི་མ་བསྐྱབས་
 པའོ། བྱང་ཚུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོན་པ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཚུབ་བརྟེས་པ་མེད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་རྟོད་པའི་བྱིར་
 རོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་ཅས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཅས་བྱའི། རི་རྒྱད་བརྟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་
 པར་གཏོན་པ། གང་དག་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། གང་ཏུ་བདག་ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཚུབ་
 དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་རྣམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་མི་བྱའོ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བར་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན། སེམས་སུ་མངོན་པར་ཞེན།
 བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཡང་བྱང་
 ཚུབ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བའོ། གང་གིས་
 འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཅས་བྱའི། ཡང་རི་རྒྱད་བརྟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོན་པ། ཚོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོན་པ། གང་ལ་ལ་ཞིག་ཚོས་
 འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རིང་བ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚེས་རྒྱུས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྒྱུ་པར་གཞོན་པ། འདི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྒྱུ་པར་གཞོན་པ། འདི་ནི་གང་གི་ལས་ཙམ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྟེ་
བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི།)

རི་སྐད་དུ། བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་ནས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་རྟུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲེས་པ་སྟེ།

འདི་ཡི་ཀུན་རྟུ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་རྟུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་བྱས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ། ༤

སོ་སོའི་སྟེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་རྟུ་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
ལམ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་
སྟེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོག་པ་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་འདི་ནི་

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཚོགས་ཏུ་
 འཛིན་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་མི་སྦྱི་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉགས་པ་ལས་འཛིག་ཚོགས་སུ་
 ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དེ་ལམ་གཞན་དུ་འང་འགྲོ་བ་མིན་པ་
 ཞིག་ན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་
 དང་། སའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་
 བའི་ཁྱད་པར་སྦྱིས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དེ་ནི་དགའ་བ་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་བ་སྟེལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་འདིས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་རྟེན་
 པར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བསྦྱོད་པར་ཡང་རུས་སོ། །

(གཉིས་པ་ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།)

ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགགས་པར་གྱུར། །

དེ་ཆེ་འདི་ཡི་སོ་སའི་སྦྱི་བའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད། །

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ། ༥

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཚོས་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་
 གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ས་ནས་སར་གཞོན་པ་ན་གོང་
 དུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱད་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པ་ལས་སྦྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཚོམ་པའི་

ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲོན་ཟད་པར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་
གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་འཕགས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ས་དང་པོ་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་དང་སྒྲིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གྱིས་དང་། བདུན་པ་ནས་སྒྲིང་སྟོབས་གྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་ལུས་པའོ། [དང་པོ་ནི།])

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།

ཐུབ་དབང་གསུང་སྒྲུས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཡམ་བྱས་རྣམ་པར་འཁེལ།

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱུང་བར་གཞན་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་ལྷ། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྷན་
པ་ནི་སྒྲོན་པོའི་ཚོགས་ཀྱན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲུས་པས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྒྲིང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྷན་
རིང་དུ་ཆངས་པར་སྤྲད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། [རིགས་ཀྱི་ལྷ། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན། བམ་མཁའ་ཁྱིའི་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་
གསོག་པའི་རྒྱུད་གི་ཕྱགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱུང་
བ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གཤེག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཁྱེས་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(གཉིས་པ་བདུན་པ་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི།)

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༡

འཕགས་པ་ས་བཙུ་བ་ལས་ཀྱང་། ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྟེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟེས་པ་ཙམ་
ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་
སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཁམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་
དེའི་ཆེ་རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྟོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གིན་ཏུ་འདས་
པ་ཡིན་ནོ།།

ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྲས་དག། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་
ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་
ཡུལ་གྱིས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་གྲུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའས་
རང་གི་སྒྲོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་བྱིས་
གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱིས་པར་
བྱའོ། །ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་གྱིས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྱིས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཛིག་
རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་དབྱུད་པས་ཀྱང་གིས་བྱིས་གཞོན་པར་
འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཕ་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་སྐད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བ་ལས།

ཇི་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད།།

ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྤྱི་བ་ཡི།།

ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི།།

དཀྱིལ་ལའོར་ལྟ་བུ་ལན་ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་ལའོར་བར་འགྱུར།།
 དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་ཐོབ་ཕྱིར།།
 རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་དང་།།
 ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་།

རི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིས། །མགལ་མེའི་ལའོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་བ།།
 དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་གྱིས་ནི། །དེ་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད།།
 དབང་པོ་དང་ནི་དབང་དོན་རྣམས། །འབྱུང་བ་ལྡ་ཡི་རང་བཞིན་འདོད།།
 འབྱུང་བ་སོ་སོར་དོན་མེད་པས། །འདི་དག་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།
 འབྱུང་རྣམས་སོ་སོར་ཐ་དད་ན། །བྱད་གིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར།།
 འདུས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རེས།།
 དེ་ལྟར་འབྱུང་རྣམས་རྣམ་གཉིས་སུ་འང་། །དོན་མེད་པས་ན་འདུས་དོན་མེད།།
 འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

རྣམ་ཤེས་ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ།།
 སོ་སོར་བདག་ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར། །དམ་པའི་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

རི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་ལ། །དོན་དུ་བདེ་བར་ང་རྒྱལ་བྱེད།།
 དེ་བཞིན་བདེ་འཛོམས་བྱུང་བ་ལ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་ཡང་ང་རྒྱལ་བྱེད།།

དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །བདེ་དང་ཐུན་པའི་སྤྱིད་པ་དང་།།
 སྤྲུག་བསྐྱེད་བྲལ་བའི་སྤྱིད་པ་སྤོང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གྲོལ།།

གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བཟོད།།
 སེམས་འབྱུང་མེད་པར་སེམས་མེད་དེ། །དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།།

དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བའི་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།།
 རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་བྱ་ངན་འདའ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
 མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། མཐུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།།
 འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱིད་མཚམས་སྦྱོར།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཉན་ཐོས་ལ་བརྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ནི་དཔུ་བ་དོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བར་བཞིན།།
 འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན།།
 རྒྱ་བར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྟེལ་ཏོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔུ་བ་དོས་པ་དང་། རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བར་དང་། སྒྲིག་རྒྱའི་རྒྱ་
 དང་། རྒྱ་ཤིང་གི་ལུང་པོ་དང་། རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་

ངེས་པར་དབྱད་པ་ཡིན་ནོ།།

དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷན་གྱིས།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།།

ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀླ་བྱ་ཡ་ན་ཡི།།

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད།།

ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་
སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་ལགལ་བར་རྟོགས་
སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་། བ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་
དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་
དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱེད་པ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་།།

སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར།།

བྱང་ཆུབ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ།།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

བརྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བརྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
ཟད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷན་པ་ཉིས།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།།

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བརྟན་པ་ལགས།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཚོག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློ་མ་དགྲུགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྟུང་པར་བྱས་པས་དགྲུས་མ་ཉིད་
བརྗོད་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ། ས་དེར་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བརྟན།
ཞར་ལ་སྤྱིན་པའི་བསྟགས་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བརྟན་
པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དཔོན་དང་། དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར།།

དང་པོ་སྤྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། སྤྱིན་པ་དང་། ཆུལ་བྲིམས་
དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་།
ཐབས་དང་། སློན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱུ་པོ་དག་ལས་སྤྱིན་
པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཁོ་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་
རྣམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
དང་པོ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་ནི།)

རང་ག་སྟེར་ལའང་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡི།།

སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་གྲུར།། ༩

དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུང་རུང་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པ་ལ་
སོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲང་མྱི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོང་
བའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་བཞིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་
པའི་རྒྱ་མཚན། གཏོང་བ་པོ་དང་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
བདེ་བ་སྦྱེད་པ། རྒྱལ་ལས་ལ་སྦྱར་དུ་བདེ་བ་སྦྱེད་པ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ། རྒྱལ་ལས་བདེ་བ་
སྦྱེད་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་ལྟོ།། ཁྱད་པོ་ནི།)

རི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་དང་།
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་བཅོས་པ་དང་།
གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འདོད་པས།

སྦྱོ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།།

མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྟོན་མེད་མིན་ལ།།

ལོངས་སྟོན་གྲང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁུན་ནས།།

ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།། ༡༠

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པ་ལ། བཀྲེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། ཉན་དང་། གྲང་བ་ལ་སོགས་

པའི་གཉེན་པོ། སྐྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་འཛིང་
 བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཉེ་བར་བརྟགས་པས། ཉེ་བར་འཛོལ་
 བསལ་བ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉེ་བར་མཛོན་པར་
 ཞེན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་མཛོན་པར་འདོད་པ་དེའི་བདེ་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་
 ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཛོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་
 སྐྱེ་བར་མ་དམིགས་སོ། །སྐྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་
 སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་
 རོ་སྣམ་དུ་མཁྱེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་
 མཁྱེན་པས་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྣམས་པས་ཆེས་ཐོག་མར་སྤྱིན་པའི་
 གཏམ་ཉིད་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་གཏོང་བ་པོ་དང་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྤྱིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
 བ་སྐྱེད་པ་ལ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སྤྱོད་པ་པོའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་བྱ་བ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྤྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

སྤྱིད་རྗེ་དམན་ཁིང་གིན་རྒྱུ་བ་སེམས་ཅན།

རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་།

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས།

སྐྱག་བསྐྱེད་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱིན་ལས་བྱུང་། ༡༡

ཞེས་བྱ་བ་སྤོས་ཏེ། གང་དག་ཆོང་བ་བཞིན་དུ་ནོར་ཆེས་རྒྱུ་དུ་བཏང་བ་ལས་འབྲས་
 བུ་ནོར་གྱི་ཐུང་པོ་ཆེས་ཡངས་པ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་དོན་དུ་

གཉེར་བར་གྱུར་ཅིང་སྦྱིན་པར་འདོད་པར་གྱས་ཀྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་
 རྒྱུ་ལྟར་སྦྱང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་
 རར་སྦྱིན་པར་འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་མངོན་པར་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་།
 སྦྱིན་པའི་སྦྱོན་འཛིན་པ་ལ་རྒྱུ་གིས་ཕྱོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་གཡེར་བག་
 ཐོབ་པ་དེས། ལོངས་སྤྱོད་ལུའ་དུ་བྱུང་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྦྱུག་
 བསྐྱལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཀྲོས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་
 སྦྱུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ།

(གཉེས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི།)

གང་ཞིག་སྦྱང་རྗེ་དང་བྲལ་བས་རང་གི་སྦྱུག་བསྐྱལ་བྱིར་བཙོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་
 གིས་སྦྱིན་པར་འདོད་པར་གྱས་པ་འདི་ཡང་།

འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ།

འཕགས་པའི་སྒྲུ་བོ་དང་ཐུད་ཐུར་དུ་འཐོབ།

དེ་ནས་མིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགོ་བར་འགྱུར། ༡༩ །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།

སྦྱིན་བདག་གཏོང་བ་པོའི་ཐང་དུ་དམ་པ་དག་གིས་བགྲོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་
 བའི་བྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་སྒྲུ་བོ་
 དང་ཐུད་པས་དེས་ཉེ་བར་བསྐྱན་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་།
 འཕགས་པའི་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྦྱུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མ་རིག་
 པ་སྤངས་ནས། འཁོར་བའི་རྒྱན་སྒྲུབ་དང་། འཆི་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཇུག་པ་དོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
 པས་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་འཁོར་བ་དང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་ཕྱར་དུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།)

འགྲོ་བ་ལན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།

སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་ཐོབ།

བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ཡོངས་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྤྱིད་ན། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡང་ཡོངས་སུ་ཆོམ་པར་བྱས་པ་ལས། མངོན་པར་འདོད་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཆང་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཉི་བར་ཡོངས་སྦྱོང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ།

(བཞི་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས།

གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་བརྟེ་བདག་མ་ཡིན་པ།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ༡༩

(ལྷ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་རྒྱལ་གྱི་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། སྤྱག་བསྟུལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

གང་ལས་དེ་རྣམས་དུས་རྟག་དུ་སྒྱིན་པ་ལ་གྲས་པར་འབྱུང་བ། རོན་དུ་གཉེར་བ་
རྣམས་ལོངས་སྟོང་གིས་རྣམ་པར་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་བྱང་པར་སྐྱེ་བ་ཀོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅི་ན། བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམས་ལས།།

རྒྱལ་སྐས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུབ་རྣམས་ལ།།

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱིན་མིན་ན།།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས།། ༡༤

རེ་ཞིག་རོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་གིས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཉིད་སེམས་
པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སྒྲོང་བ་ཞིག་གོ་
སྟེ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་བདེ་བ་བས་ཀྱང་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་
པོ་བཏང་བས། རོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེ་བོ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།

(གཉིས་པ་སྟུག་བསྐལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་རོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འབྱུང་བ་ནི།)

ཡང་ཅི་གང་ལས་དེ་སྐྱད་བརྗོད་པ་བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཏོང་བའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མེད་པ་རྣམས་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྟུག་
བསྐལ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་སྣ་ལ་ཆེན་པོའི་ཆལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་
འོངས་ནས་སྣ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་སྣ་ལ་ལྟག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྟེ་དུ་
འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྟེ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་

རྒྱུ་ལྷ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་དོ། ཁྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷ་ཆགས་པ་མེད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་མཚོག་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འིན་
པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་མེད། ཡིད་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡོད།

དེ་ནི་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྷ་ཆགས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐྱབས་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ལ་
ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་བབས་པས་ལུས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་
གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དག་ལ་ཆེས་ལྷག་
པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཀྱིས།

གཞན་དག་རྒྱུ་ལྷ་ཆགས་ཀྱིས་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི།

སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ།

དེ་གཅད་བྱ་བྱིར་སྐྱུ་རྒྱ་ལྷ་ཆགས་ཅོ་མ། ༡༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། དུད་
འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མི་བཟང་པར་
རྒྱུད་པ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ཆེས་དྲག་པས་ལུས་འཛོམས་པ་རང་གི་
ལུས་གཅོད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པས་སྟོང་འབྱུར་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་
སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པས་ན་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་རང་གི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་
བ་ན་རང་གི་ལུས་གཅོད་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་ལ། ཅིས་མེད་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
རྒྱུ་ལྷ་ཆགས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་གཅོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆེས་སྐྱུ་རྒྱ་

བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ།

(གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་འདས་པའི་སྦྱིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།)

རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་བྱིར།

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ཡིན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་།།

འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་སྦྱིན་ཞེས་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་ཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲུམ་དང་རོགས་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་དང་གཤམ་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚིག་བྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཞུགས་སུ་འགྱུར་བའམ། དྲོད་དེ་ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་གཞག་གོ། །ཤེས་རབ་བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་གཞག་ནས་ནི་སྦྱིན་པས་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །རྩུལ་ཁྱིམས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱིན་པ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཡིན་པ་པོ་དང་། སྦྱིན་པ་པོར་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་བལ་བར་གྱུར་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལུན་འདས་མ་གཤམ་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱིར་ལ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྟུས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་

རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་ལུས་
སོ།།

(གཉིས་པ་མ་འདས་པའི་སྒྲིན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྒྲིས་གྱུར་པས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བསྟན།། ༡༤

སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཞེས་
བྱ་བར་བསྟན་དོ།།

(གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།)

ད་ནི་རི་རྒྱན་བརྟེན་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་
ཏན་རྗེས་སུ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་།

དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟོན་གྱུར་པའི།

དགའ་བ་འདི་ནི་ལོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་རི་བཞིན་དུ།

མུན་པ་སྒྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ།། ༡༥

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྤྲུལ་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སའི་མིང་ཡང་དག་པར་སྒྲོགས་པའོ། །རྒྱལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་པམ་པར་བྱས་ནས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་ནི་
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་བྱིར་
མཐོན་པོར་གནས་པ་ཡིན་དེ། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་སྒྲུལ་གྱིས་སུན་

པ་སྒྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་པར་བསལ་ཏེ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱན་བཤད་
པའི་དོན་ཉིད་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སྤྲུས་པ་ནི། མོར་བྱ་རྒྱ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ་
ཞེས་བྱ་བའོ།

དབྱུང་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་པོའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(Footnotes)

¹ མ་དཔེར་རྒྱང་དེ་པོར་གསལ་ཡང་རྒྱང་དལ་པོ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

(གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་པར་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། ཞར་ལ་ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཤད་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་དང་ནམ་མཁུན་དང་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་དེ་མཁུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དེས་དང་། ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་པར་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

དེ་ཚུལ་སྟུན་ཚིགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟན་ཕྱིར།

མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་པར་སྟངས།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏེ། ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་བྱུང་པར་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་
གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
བྱུང་པར་སྟུན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་
པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་མེ་ཞེ་བས་བསེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རམ། བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་ཏེ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚིས་གསུམ་པོ་མ་ཆགས་
པ་དང་། ཞེ་སྟངས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་ནམ་པར་བཤད་དོ།

ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་སྟུན་སྟུམ་ཚིགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་རབ་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་
པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་སྟུན་སྟུམ་ཚིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྟུར་རོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེས་ཏེ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱུ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་དག་གིས་མི་གོས་པའོ།

(གཉིས་པ་རྒྱུ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་རྒྱུ་ཁྲིམས་པར་བཤད་པ་ལ། མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་དག་རྒྱུ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་རྒྱུ་ལོ། དང་པོ་ལ། མི་དགེ་བ་བརྟུ་སྤངས་པས་དག་རྒྱུ་དང་། ས་དང་པོ་བས་དག་རྒྱུ་དང་། དཔེའི་སྒོ་ནས་དག་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་རི་ལྟར་ན་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཁྲིམས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞེན། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་འདི་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱུ་བ་དག་གྱུར་པས།

དམ་པའི་ལས་ལམ་བརྟུ་ཆར་སོགས་པར་བྱེད། ༡

རི་སྐད་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤངས་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སློག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་པ་སྤངས། མཚོན་ཆ་སྤངས། འཕོན་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། འཛེམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྲོད་རྩེ་ལ་ཞུགས་པས། དེ་སློག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྲོད་བརྟེ་བ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སློག་ཆགས་ལ་རྣམ་པར་འཚོ་བར་མི་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་ཤིང་ཞིང་དུ་བསམས་ཏེ། ལུས་གྱི་མཐོ་འཚམས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ།

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་གྱིས་ཚོག་ཤིང་སྤྲོད་བརྟེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བག་བྱེད་པས་དེ་གཞན་གྱིས་

ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བར་འདུ་གེས་གིང་། ཀླ་
སེམས་ཉི་ཤེས་གཞག་སྟེ་ཐ་ན་རྩ་དང་ལོ་མ་ཙམ་ཡང་མ་བྱིན་པར་མི་ཡིན་ན། འཆོ་
བའི་ཡོ་བྱད་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས།

འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཆུང་མས་ཆོག་
གེས་གིང་། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་འདོད་པ་མེད་པས། དེ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བྱད་
མེད་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་དང་། རུས་དང་། མཚན་དང་། ཆོས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་
ཆགས་སེམས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་ན། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དམ།
གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོང་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

བརྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་སྤྱོད་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་ལ། དུས་
སྟུ་སྟེ། དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །དེ་ཐ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་ལྟ་བུ་དང་བཟོད་
པ་དང་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་བརྟུན་གྱི་ཆོག་མི་
སྤྱོད་ན། ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

ཕྱ་མའི་ཆོག་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དབྱེན་མི་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་
མི་འཆོ་བ་ལ་ཞུགས་པས། དེས་དེ་དག་དབྱེ་བའི་བྱིར་ཚུ་གི་ལས་ཐོས་ནས་པ་གིར་སྟོང་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དབྱེ་བའི་བྱིར་པ་གི་ལས་ཐོས་ནས་ཚུ་གིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདུམ་པ་རྣམས་མི་འབྱེད་ཅིང་། བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་གཞོན་ཏེ། མི་འདུམ་པ་ལ་
དགའ་ཞིང་མི་འདུམ་པ་ལ་མོས་པ་མ་ཡིན་པས། བདེན་ཅམ་བརྟུན་ཡང་མི་འདུམ་པར་
བྱ་བའི་ཆོག་མི་སྤྱོད།

ཆོག་རྩལ་མོ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེར་འདེབས་པ་དང་། བརྟུང་བ་དང་། གཞན་ལ་
གཞོང་པ་དང་། གཞན་གྱི་མཚང་འབྲུ་བ་དང་། གྲོང་མིའི་ཆོག་དང་། མ་རབས་ཀྱི་ཆོག་

རོར་བཞེད་པ་དང་། རོར་བཞེད་པར་གཞོལ་བ་དང་། བརྟུན་དང་ནར་མི་སྟན་པ་དང་།
 ཁྱོ་ཞིང་གཤེ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་སྟིང་ན་བར་
 བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཏུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏེ། གང་འདི་མཉེན་
 པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བརྟུན་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རར་སྟན་པ་
 དང་། སྟིང་དུ་སྟུག་པ་དང་། ཁྱོང་ཁྱེར་བ་དང་། སྟེ་བོ་མང་བོའི་སྟིང་དུ་སྟུག་པ་དང་།
 སྟེ་བོ་མང་བོའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཆོམ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བར་བྱེད་པའི་
 ཆོག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཞེད་དོ།

ཆོག་འབྱུལ་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་ལེགས་པར་གློན་པའི་ཆོག་དང་། དུས་སུ་སྤྲོ་
 བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྲོ་བ་དང་། རོན་སྤྲོ་བ་དང་། ཆོས་སྤྲོ་བ་དང་། རིགས་པར་སྤྲོ་
 བ་དང་། དུལ་བར་སྤྲོ་བ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། དུས་དང་མེད་དང་བཅས་
 པའི་ཆོག་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡང་
 ཡོངས་སུ་སྤོང་ན། ཆོག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

བརྟུན་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་གྱི་རོར་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་རྩལ་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ། བརྟུན་སེམས་མི་
 བསྐྱེད་ལ། ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལ། མི་སྟོན་ཏེ། ཆགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ།

གནོད་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་
 དང་། ཡན་པའི་སེམས་དང་། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་། བདེ་བའི་སེམས་དང་། འཇམ་
 པའི་སེམས་དང་། སྟེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་གདགས་པའི་སེམས་དང་ལྟན་པས་ཁོང་
 ཁྱོ་བ་དང་། ལམོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། དྲི་མ་དང་། གནོད་སེམས་དང་།

ཁོང་ཁོ་བ་སྡོན་དུ་འགོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།།

ལོག་པར་ལྟ་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བར་གྱུར་ལ་ཡང་དག་པའི་
ལམ་ལ་གནས་ཤིང་། དག་མཚན་དང་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་
ངན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་བྱང་ཞིང་གཡོ་མེད་ལ་སྒྱུ་མེད་པས།
སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་དག་འདུན་ལ་བསམ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལ་དག་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བར་
ཀྱི་བཞི་ནི་ངག་གིས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་པའི་ལས་
ལམ་བརྩ་ཆར་ཡང་སོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ས་དང་པོ་བས་དག་ཚུལ་ནི།)

ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབས་
མི་སོག་གམ་ཞེན། དེས་ཀྱང་སོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་།

དག་པའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་།།

དེ་ལ་གྲགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་དག་ཚུལ་ནི།)

སྟོན་ཀའི་སྒྲོ་ལྟར་ཏྲ་ཏྲ་ནས་དག་སྟེ།།

ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས།། ༩

ཞི་བ་ནི་དབང་པོ་བསྐྱམས་པའོ། འོད་ཆགས་པ་ནི་ལྷ་མ་མེར་གསལ་བའི་ལུས་ཅན་
ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལ། དངོས་པོར་ལྷ་ན་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་མ་དག་
པ། རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིས་སྐྱམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་དག་མི་འགྱུར།

རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས། འདི་
ལ་དག་སྟོང་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པས་
བསྐྱམས་ཤིང་གནས། ཆོ་ག་དང་སྟོན་ལུས་སྤྲོམ་སྤྲོམ་ཆོགས་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བྲ་རབ་
རྣམས་ལ་ཡང་འཛིན་པར་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་བསྐྱུབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་
སྟོབ་ཅིང་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་
འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས། དེ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་
འཆལ་བ། རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྤངས།
གཞན་ཡང་འདི་ལ་དག་སྟོང་ཁ་ཅིག་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་གཉིས་ཡང་དག་པར་
སྤངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་པ་དང་རང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་
གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྤངས། རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་འཆལ་བ་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་དང་ལྷན་པ་ལྟར་
བཅོས་པ་བཞི་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱམས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ནི།)

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་།

གཉིས་སྒྲིའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ༡

སེམས་ཙན་གང་དག་ལ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་གང་གིས་བྱེད་
བ་དེ་གསུམ་ཙན་ལ་འང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་
བྲལ་བར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་མི་རྩོགས་པ་དང་། རན་སོང་ལས་མི་ཐར་
བའི་སྒྲིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་མི་རྩོགས་པ་དངོས་སོ། །དང་
པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
ལྟན་པར་བརྟེན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲིར་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཡོན་
ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོང་དག་ནི་འགོ་རན་ནའང་།

སྒྲེ་བོ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱུད་པ་ཉམས་ལ་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲིན་པ་གང་ཁོ་ན་ལས་སྒྲིན་བདག་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟན་པར་
གྱུར་པ་དེ་ལ། ལྟ་དང་མི་དག་གི་ནང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ལོངས་སྟོང་སུན་
སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་རན་འགྲེའི་
འགོ་བར་ལྷུང་བ་ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཙན་དཔལ་བ་དང་། བ་ཡང་དང་། ཉ་དང་། སྤང་
པོ་ཆེ་དང་། སྤེལ་དང་། ལྷུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དྲགས་རྩ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཙན་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་སུ་སྒྲེས་པ་དེ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ནར་འབྱུང་ཏེ།

(གཉིས་པ་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཚོགས་པ་དངོས་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

བསྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།།

ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྟོན་འབྱུང་མི་འབྱུང་།། ༤

གང་ཞིག་ས་བོན་ཆེས་ཉུང་ཏུ་བཏབ་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྟེན་ཅིང་།
སྒྲར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་པོའི་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་
དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འཕེལ་བས་རིམ་པ་
རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པ་ཡོང་བྱིན་གྱི། བྱས་པ་རྒྱུད་གསོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་གང་ཞིག་སྒྲན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲར་གྱི་ས་བོན་ཅམ་ཡང་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པ་དེ་ལ་ནི་སྐྱེད་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་འདུ་བ་ཡང་ཟད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཐུན་
སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲེ་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གནས་
མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྟོན་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྒྲན་པས་སྒྲན་མེད་པའི་འཕེན་
པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲར་འཕངས་པ་མ་ལུས་པར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
ཕྱིས་ཡོངས་སྟོན་དག་འབྱུང་བ་མི་སྟོན་པར་འབྱུང་རོ།།

(གཉིས་པ་བན་སོང་ལས་མི་ཐར་པའི་སྟོན་ནི།)

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་དང་བྲལ་བ་འདིའི་ཡོངས་སྟོན་འབྱུང་བ་ཚོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
རྟེན་པར་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། བན་འགྲོར་སོང་བས་བན་འགྲོ་ལས་ལྡང་
བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པས།

གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།

གཡང་སར་ལྟར་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ།

དེ་ལ་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར། ༥

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་དེའི་ཚེ། དཔལ་པོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་
འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་འདོད་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་འཇུག་ཅིང་། ལྟ་
དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་ན། བདག་ཉིད་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
དཔལ་པོ་བཅིངས་ནས་རི་སྒྲུབ་ཆེས་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར། རན་འགྲོར་སོང་བ་དེ་ཕྱི་
ནས་གང་གིས་འདོན་པར་འགྱུར། དེས་ན་གཞོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རན་འགྲོ་ཁོ་ནས་
ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་
ནམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞུན་པ་ལ། སྐྱེན་པའི་འགྲུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་
པའི་རྒྱ་མཚན། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་བཞུན་པ། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོང་ས་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བཞུན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་གནས་
སྒྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྐྱེན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།

རྒྱལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲིག་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་ལམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་མི་བྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེན་པའི་གཏམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་ཁོ་ན་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཁེལ་ན།།

འབྲས་སུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར།། ༥

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་རོ། །དེར་
སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཁེལ་བ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་བརྒྱད་
པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་སུ་འཛོགས་ཉེ་བར་
འཁེལ་ཞིང་། དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱད་པར་བྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་སྟེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས།

སོ་སོའི་སྟེ་པོའི་རྣམས་དང་གསུང་སྟེས་དང་།།

རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།།

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།།

མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད།། ༥

རི་རྒྱུད་དུ། མི་དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་བསྟེན་པ་དང་། མང་དུ་བྱས་
པའི་གས་ཆེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །འབྲིང་གིས་ནི་
དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །རྒྱང་དུས་ནི་གཤིན་ཇེའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་རྒྱར་
འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་པས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་གྱིད་དོ། །དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་

ཁྱིད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཁྱིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་
ན་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ཆོ་མུང་བ་དང་། ཉན་མང་བར་
འགྱུར་རོ།།

མ་བྱིན་པར་ལེན་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡོངས་སྟོན་
ཅུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཡོངས་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། འདོད་
པས་ཡོག་པར་གཡེམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་
གཡོག་བརྟན་རྒྱ་མི་རུང་བ་དང་། དག་ལྷན་དང་བཅས་པའི་ཅུང་མར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དང་། བརྟུན་དུ་སྒྲུབ་སའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སྒྲུར་བ་མང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། བྱ་
མས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཁོར་གཡོག་མི་འདུམ་པ་
དང་། འཁོར་གཡོག་ངན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོག་རྩལ་མོས་ནི་
སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས་པ་དང་འཐབ་
མོའི་ཆོག་རྩལ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོག་འབྱུལ་པས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་
བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུང་བར་འོས་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་
སྟོབས་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། བརྟུན་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས། ཡན་པ་མི་ཆོལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བའི་བར་དང་། ཡོག་པར་ལྟ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཁྱིད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་
གནས་སུ་ཁྱིད་དོ། །གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཁྱིད་དོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་
ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པར་ལྟ་

བ་དང་། གཡོ་སྒྲ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་མི་དག་གི་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་
 ཚད་མེད་པ་སྤྲད་པར་འགྱུར་གྱིས། དག་གི་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་
 པའི་རྒྱས་ནི་ལྟ་དང་མིར་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་པའི་རྩ་མའི་བར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་གོང་དུ་དག་གི་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་ཆེ་བའི་སེམས་
 དང་། ཁམས་གསུམ་པས་སྒྲག་པའི་ཡིད་དང་། སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། གཞན་
 ལས་ཐོས་པའི་རྩེ་སྤྲུལ་འགྲོ་སྤྲེ་སྤྲུའི་རྩེ་སྤྲུལ་བར་གཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་
 སྤྲུལ་སྒྲོམས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོངས་སྤྲུལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་དུ་
 གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པ་དང་། རང་མངོན་པར་རྩོགས་པར་འཛང་བྱ་བ་དང་། སྤྲིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 བས་ཡོངས་སྤྲུལ་སྤངས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་དུ་
 སྤྲིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཚད་མེད་པའི་སྤྲིང་བརྩེ་བ་དང་། སྤྲིང་རྩེ་དང་ལྗན་པ་དང་། ཐབས་
 ལ་མཁས་པས་བསྐྱེས་པ་དང་། སྤྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་སྤྲིན་ཏུ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྲུལ་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་གཤེས་སྤྲིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་
 དམིགས་པས་ཡོངས་སྤྲུལ་སྤངས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ཡོངས་སྤྲུལ་དག་པ་དང་།
 ཡ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ཡོངས་སྤྲུལ་དག་པའི་སྤྲོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་
 ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འདིས་དག་གི་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་སོ་སོའི་སྒྲེ་
 པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཅི་
 དུགས་པར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་བདེ་བ་
 ཡང་ས་ཡིན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ས་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཐོང་

པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

(གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི།)

གང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་།

བཀྲ་ཤིས་སྣ་ནག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞིན།

དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།

དེ་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་འདོད་དོ། ༡

སྣ་ནག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

(གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།)

ཇི་སྐད། བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ།

གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བཤད།

ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་
ཞེས་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ༢

ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གསུམ་པོར་དམིགས་པ་མེད་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་ཞེས་བཤད་དོ།

༡ གསུམ་ ཡང་སའི་དེས་རྟེན་དང་རྣམ་སྤྲིན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཛུགས་བསྟན་པ་ནོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐོན་ས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པར་འཆད་པ་ནི།

རྒྱལ་སྐས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྤྱད་མེན་སྤྱད་པ་ཡི།།

དབལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།།

སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།།

འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༠ །ཞེས་བྱ་བའོ།།

དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་གནིས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་རོ།།

ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བའི་འོད་དྲི་མ་དང་བལ་བ་སྐྱེ་བོའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་འཆལ་བའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
 འཁོར་བའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱད་པའི་དབལ་ཏེ། ཡོན་
 ཏན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིང་བཞིའི་
 དབང་ལྷག་སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་
 པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གནིས་པའོ།།

(གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། ཟུང་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཟུང་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་
རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་དེ་མཐུག་བསྟུང་བའོ། ། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ།

འོད་འབྱུང་བྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།

འོད་བྱེད་པ་སྟེ་.....

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །འོད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་
པའི་མིང་ངོ་། །ཡང་འདི་ཅིའི་བྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དང་མཐུན་པ་ཉིད་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཞི་བའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་བྱིར་ས་འདི་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།

སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་

.....བདེ་གཤེགས་སྤྱི་ལོ།

དེ་ཆོ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འབྱུང་སྣང་བ་འབྱུང་། ། ༡

རི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཟངས་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་།

(གཉིས་པ་ཟུང་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཟོད་པའི་ལར་བྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཐིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་། ལར་བྱིན་གྱི་རྟོན་དང་ཚོགས་དང་
འབྲས་བུའི་རྟམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་དེར་བཟོད་པའི་ལར་བྱིན་ལྷག་པར་བསྟན།
ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྟགས་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྟམ་དབྱེ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟིང་རྟེན་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། བཟོད་པའི་ལ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟག་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་ལུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི།

ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།

སྒང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི།

བཟོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྒྲི། ༡ །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བ་ཉིད་གྱི་བྱིར་དང་། དེ་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། གང་གིས་གཞན་དག་གི་མནར་སེམས་གྱི་གཞི་དུས་
གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དོགས་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་
དག་དང་ཡིད་འཇུག་པར་མཛོན་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ན། གལ་ཏེ་གནས་
མིན་ལུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། །ཞེས་བྱང་པར་དུ་བྱས་སོ།

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ལས་ཤ་
རུས་པ་དང་བཅས་པ་སྒང་རེ་རེ་ནས་སྟོད་ཅིང་སྟོད་ཅིང་ཡུན་རིང་པོར་གཙོད་ཀྱང་།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་ལུགས་པ་ཉིད་ཏུ་མི་
འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། སྤྲིག་པའི་ལས་དེའི་རྒྱུན་ཅན་དཔུལ་བའི་སྤྲིག་
བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆེས་ལྟག་
པར་བཟོད་པ་ཉིད་སྒྲི་བར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་བཟོད་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ།

གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཚེ་ཇི་ལྟར་གཙོད།

གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟར།

མཐོང་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ॥ ३

སྒྲིག་པའི་ལས་དེའི་རྩོན་ཅན་དབྱུང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་པསྐྱུང་ལ་ལྟུག་པར་
དམིགས་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། གང་གི་
སྤྱིར་དུས་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྗོན་དང་འདྲ་པར་མཐོང་ཞིང་། བདག་དང་
བདག་གི་པའི་འདྲ་སྤྱད་དང་བུལ་བ་འདིའི་སྤྱིར་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་
ཉིད་དོ། །ཀྱང་གི་སྐྱུས་ནི་བཟོད་པའི་སྐྱུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྐྱུགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ཉིས་དམིགས། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན། དེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་ཉེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཛིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་པ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་འགལ་བ། འདི་དང་པ་རོལ་གྱི་ཉིས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

བཟོད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་འཁའ་ཞིག་
 ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱར་བའི་སྐུ་ཡང་
 ཡིན་པས་མི་བཟོད་པ་དང་རྩན་པ་ལྟར་ཁྱོད་ལ་ལས་སྤྲོས་པར་རྟེན་པར་འཆད་པ་ནི།

གཞི་དཔ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཞོད་ན།

དེ་ལ་བཀོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྷོག་གསེལ།

དེ་ཕྱིར་དེ་བཞོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད།

འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ༤

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ཞིག་ཁོང་ལ་བྱུགས་པའི་རྒྱབ་སྟེང་བ་འདི་གཞོད་པ་བྱས་
པ་གཞན་ལ་ཁོ་ཅིའི་མེ་གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་བརྗོད་ཀྱི་མེད་པའི་སྟེང་། རེ་ལ་

དམིགས་པའི་ཞེ་ལམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་
བཞོན་པ་དང་ལྟ་དགོས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་རྩ་མ་ཟད་གྱི། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་
ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཁོང་ཁྱོ་བ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་འགལ་བ་ལ། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། ཡུན་
རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།)

གང་ཞིག་རང་གིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་ཁུ་ཁྱད་པར་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་
བཞིན་དུ་གཏི་མུག་པས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་དེ་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་
ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོ་བ་ཉེ་བར་སྒྲིལ། ལན་དུ་གཞོད་པ་བསྐྱལ་བས་དེའི་གཞོད་པ་
ཕམ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྒྲོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

སྤོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གང་།
ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གོ།
གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་ཁྱོ་བས་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཕྱིར་།
ས་བོན་ཉིད་དུ་རི་ལྟ་བུར་ན་ཁྱིད་པར་བྱེད་། །

གང་ཞིག་མཚོན་ཆ་རྣོད་པོའི་སོ་བབས་པས། །དེ་ལ་ལུས་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
ཆས་ཆེ་བ་དགྲ་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པ་དེ་ནི། འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཐ་མ་སྟོག་
གཙོད་པའི་ལས་སྤོན་བྱས་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་དང་།
གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་དག་པ་ཉམས་སུ་
སྦྱང་བར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་ལྟག་མར་ལུས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ལུས་པ་སྟོག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་རི་ལྟར་སྤྱར་
ཡང་རྣམ་པར་འགྱུར་པས་སྤོན་གྱི་བརྒྱུར་བ་ཐ་མ་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ནད་གསོ་བའི་རྒྱ་

ལྟར་ཁོང་ནས་འབྲུག་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་དག་གིས་འབྲས་ཁུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་
བ་འདས་ཟེན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་ཁུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
ཉིད་དུ་བགྱི་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོན་པ་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་
གཙགས་ཆ་རྣོན་པོའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ལྟར། འབྲས་ཁུ་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི།)

མི་བཟོད་པ་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
སྤངས་པ་འཇེན་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱུ་རྒྱལ་རྒྱལ་ལ་ཁོ་བ་ཡིས།།

སྟོན་དང་ཁྱིམས་འབྱུང་དག་པ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར།།

བསགས་པ་རྒྱན་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྟེན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༤

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གང་
ཟག་གི་བྱང་པར་དུ་ངེས་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་ལ། ངེས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་པ་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་རྒྱལ་ལ་བདེན་པར་གྱུར་པ་དང་། བདེན་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་
པར་སྟོོ་བདགས་ནས་ཁོང་ཁོ་བའི་བསམ་པ་རྒྱན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤར་བསྟན་
པའི་སྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་པ་ལོ་ཏུ་སྟོན་པ་གོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་འཛོམས་
པར་འགྱུར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ལ་

བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ། དེའི་བྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུད་ཚད་སྤང་གུངས་ཀྱིས་ངེས་པར་
 མི་རྒྱས་པ་ལྟར། དེར་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེ་
 ལྟར་ན་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཐྱིག་
 པ་ནི་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཇམ་དཔལ། ཁོང་ཁྱོ་བ། ཁོང་ཁྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉི་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར། ཁོང་ཁྱོ་བ། ཁོང་
 ཁྱོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་འདི་དང་པ་ལོ་ལྟ་བུ་གིས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་
 ཉིད་ཁོ་ན་འཛོམས་པར་བྱེད་ལ། རྒྱས་པ་སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་
 གཞན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས།

མི་སྦྱག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་དགྱི།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་གྱིས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།།

དུས་ཁྱིས་རིགས་མཐུན་པ་བཏང་ནས།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྤྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྤྱར་པར་བྱེད།།

(གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།)

གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྒྲིན་དེ་དག་ཡིན་ན་དེ་དང་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། ༥

བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྒྲེ་བོ་དམ་པ་ལ།།

པངས་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་གེས་པ་ལ།།

མཁས་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།།

ལྷ་མིའི་སྒྲི་དང་སྒྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར།། ༦

མི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲིན་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
བཟོད་པ་ལ་རིག་པར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པར་གདམས་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར།

སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱིས།།

ཁྱོད་དང་བཟོད་པའི་སྒྲིན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།།

མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྒྲེ་བོ་ཡིས།།

བསྐྱུགས་པའི་བཟོད་པ་ཏྲག་ཏུ་སྒྱུར་བསྟེན་བྱ།། ༧

ཁྱོད་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཁྱོད་དང་བཟོད་པའོ། ཁྱོན་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་སྒྲིན་དང་
ཡོན་ཏན་ཏེ། ཁྱོད་དང་། བཟོད་པ་དག་གི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་
རྣམ་པར་སྒྱུར་རོ། ཁྱོད་པའི་སྒྲིན་ནི་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དང་རྒྱུག་པའི་སྒྲིན་ས་བཟོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་
པ་ཁོན་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།)

ད་ནི་བཟོད་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྫོགས་སངས་རྒྱུ་གི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཞུགས་ཀྱང་།།

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ།།

སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཞུགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་བཟོད་པ་དང་། གང་གིས་
བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་
ན། བཟོད་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་གིས་།།

འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན།། ༡༠

(གཉིས་པ་སྤངས་རྫོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི།)

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་པར་དག་པར་ཇི་
ཉམས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

ས་དེར་རྒྱལ་སྐས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་།།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་བྱང་པར་འབྱུང་།།

དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།།

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྣམས་པར་འབྱུང་།། ༡༡

བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་ཏེ། སྒྲ་མས་
པར་འཇུག་པ་དང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།
འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་
པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་

ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ཏྲོག་པ་དང་དཔྱིད་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། མེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་རྒྱུར་བས་ཏྲོག་པ་མེད་པ་དཔྱིད་པ་
མེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྟོམས་ལ་
གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྦྱོང་ལ་འཕགས་པ་
ནམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྷན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྟོམས་པའོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་
བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་སྤྲོ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་
བདེ་བ་ཡང་རྩལ་པས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཏང་
སྟོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ།

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནམས་
རྩལ་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སོ་སྟམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ནམ་
པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་
གནས་སོ། །དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་
པར་འདས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་
སོ། །དེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་སྟེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
མིན་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་

བར་འཇུག་པ་བཞིའོ།

ཚད་མེད་པ་བཞིའི། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་རྒྱ་ཆེན་
 བོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཚད་མེད་པ། འཁོན་མེད་པ། འགྲན་ཟླ་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་
 མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲྭས་པ། བཅ་
 མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཛིག་རྟེན་བྱབ་པར་
 བྱས་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་
 ལྡན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣ་མ་
 བཞིན་ནོ།

མཛོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་རྩ་འབྲུལ་བྱ་བ་ནམ་པ་དུ་མ་སྦྱང་བར་བྱེད་
 དེས་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་བོར་འགྱུར་རོ། །མང་བོར་གྱུར་
 བས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྤང་བར་འགྱུར་ཞིང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིག་པ་ལ་
 ཡང་ཐད་ཀར་འགོ། །ར་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགོ། །རི་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པར་ཐད་ཀར་
 འགོ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་སྒྲིལ་མོ་གྲུང་
 གིས་འགོ་སྟེ་དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་བཞིན་ནོ། །ས་ལ་ཡང་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དང་
 བྱེད་འཇུལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །རྩ་ལ་ཡང་མི་རྒྱབ་པར་འགོ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དུ་བ་འབྲུལ་བར་ཡང་བྱེད་འབར་བར་ཡང་བྱེད་དེ།
 དཔེར་ན། མའི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །བདག་གི་ལུས་ལ་རྩའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་འབྲིན་
 ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲིན་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །རྩའི་རྒྱན་དེ་དག་གིས་གྲང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
 ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཀྱན་ཏུ་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་ལ། ཀྱན་ཏུ་རབ་
 ཏུ་མཆོད་ཅིང་འབར་ཏེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་བར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་འདི་
 ལྟར་རྩ་འབྲུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་ལག་པས་འཛིན་ཞིང་ཀྱན་

ཏྲ་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། །ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་གྲེས་པའོ། །དེ་ལྟའི་རྩ་བའི་ཁམས་རྣམ་
 བར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྟ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། །ཐ་བ་དང་།
 རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གང་དག་རིང་ཡང་རུང་ཉི་ཡང་རུང་། ཐ་ན་སྤང་བ་དང་། ག་སྤང་དང་།
 བྱང་བ་དང་། སྤོན་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་ནི་ལྟའི་རྩ་བའི་མངོན་པར་གྲེས་
 པའོ། །དེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གྲེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
 གྲེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 སེམས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གྲེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་
 བཅས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་
 བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུང་བ་
 དང་། ཡངས་པ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་།
 རྒྱས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། སྦྱོན་ཅན་དང་། སྦྱོན་མེད་པ་དང་། སེམས་
 རགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གྲེས་
 སོ། །སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གྲེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གྲེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་གྲེས་
 པའི་མངོན་པར་གྲེས་པའོ། །དེ་སྦྱོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྱེད་ཏེ། ཆེ་རབས་
 གཅིག་གྱང་རྗེས་སུ་བྱེད་ལོ། །ཆེ་རབས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་།

བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་དང་། བརྒྱ་དང་སྟོང་
 ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཆེ་རབས་བརྒྱ་ཤྲག་དུ་མ་དང་ཆེ་རབས་སྟོང་ཤྲག་དུ་མ་དང་། ཆེ་
 རབས་འབུམ་ཤྲག་དུ་མ་དང་། ཆེ་རབས་བྱེ་བ་འབུམ་ཤྲག་དུ་མ་དང་། ཆེ་རབས་བྱེ་བ་
 གྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཤྲག་དུ་མ་དང་། འཛིག་པའི་བསྐལ་པ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་
 དང་། འཛིག་པ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དུ་མ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། བསྐལ་པ་
 བརྒྱ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། བསྐལ་པ་སྟོང་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། བསྐལ་པ་འབུམ་དང་།
 བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཤྲག་བརྒྱ་དང་། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཤྲག་སྟོང་དང་།
 བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཤྲག་འབུམ་ནས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཤྲག་དུ་མའི་བར་དུ་
 རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་བདག་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། རུས་ནི་འདི་
 ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ་ཟ། ཆོ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་
 སུབ། ཡུན་ནི་འདི་སྤྱི་དུ་ཅིག་གནས་གནས། བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཟུང་ངོ་། བདག་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེས་སོ། ཇི་ནས་ཤི་འཕྲོས་
 བས་འདིར་སྦྱེས་སོ་ཞེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་དན་རྟགས་དང་བཅས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་
 བར་སྟོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཇི་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་
 པའི་མངོན་པར་གཤེས་པའོ། ཇིས་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་
 སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱི་བ་དང་མདོག་སྤྲུག་པ་དང་མདོག་མི་སྤྲུག་པ་དང་བདེ་
 བར་སོང་བ་དང་བན་པར་སོང་བ་དང་། བཟང་པོ་དང་བན་པ་རྣམས་མཐོང་ངོ་། ལས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རབ་དུ་གཤེས་སོ།

ཀྱི་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། དག་གི་ཉེས་
 པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
 སྦྱར་པ་འདེབས་པར་སྦྱོད་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་

དག་པར་བྱངས་པའི་རྒྱས་ལུས་ཞིག་སྟེ་གི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་རྒྱུ་པར་
ལྟར་བ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཀྱི་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། དག་གི་
ལེགས་པར་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་
རྣམས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་
བའི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པའི་རྒྱས་ལུས་ཞིག་སྟེ་གི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་
རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་གེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་
མདོག་སྐྱག་པ་དང་མདོག་མི་སྐྱག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དང་བཅས་
དན་རྟགས་དང་བཅས། རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་མཐོང་སྟེ། ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་གེས་སོ། ། དེ་བས་མ་གཏན་དང་རྣམ་
པར་ཐར་བ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་ལྡང་ཡང་། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འགྱུར་བར་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཟབ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་
མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ཐབས་མཁས་པས་མདོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ལས་བསམ་གཏན་དང་མདོན་པར་གས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞེ་
ན། དང་གི་སྒྲིས་ནི་མ་སྟོས་པ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་དེའི་གཏི་མུག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
ཟད་པར་འགྱུར་རོ། ཅི་ལྟར་ཞེན། འདི་ཡང་མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ལ་རྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འཕོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་
 འཛིག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་འདོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་
 ཅད་བསྐབས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞུགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱིད་པའི་འཆིང་
 བ་དང་མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བསྐབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་
 རྣམས་ནི་སྤྲ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་
 གནས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟག་དུ་མ་དང་བསྐྱལ་བ་སྟོང་
 སྟག་དུ་མ་དང་། བསྐྱལ་བ་འབུམ་སྟག་དུ་མ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟག་དུ་མ་ནས་
 བསྐྱལ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་སྟག་དུ་མར་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཞེ་སྤང་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་
 འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་གཏི་མུག་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་
 ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅི་ལྟར་རྟག་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་ཞེན། རི་སྐད་དུ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་ཡལ་ཆེར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ལྟའི་བདག་པོ་དབང་པོར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བརྟོག་པའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱང་བ་
 དང་། གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

(གསུམ་པ་ཡར་བྱིན་གྱི་རྟེན་དང་ཚོགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པ་ནི།)

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པར།
བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་
དང་། སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མདོན་པར་གྲེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ཡོངས་སུ་ཟུང་བ་གཏོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟན་ནས། ད་ནི་བཟོད་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཐུག་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་བྱང་པར་དང་།
ཚོགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཕྱིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར།

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟུགས།

བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།

སངས་རྒྱུ་གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱ་ཡི་ཟུ། ༡༩

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་བྱིས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་
གཉིས་སྒྲིད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་རྒྱན་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་པལ་ཆེར་
ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྐྱབ་པར་སྦྲེལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་
ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་ཤོས་དག་ལ་གཅིག་
མི་སྒྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་རྐྱའི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྷན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མདྲ་དུ་བྱུང་ཞིང་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་གཞུགས་སྐྱ་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །

(གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།)

ད་ནི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེ་བར་བརྗོད་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པའི་སྐྱབས་རྫོགས་པར་བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།།

རང་གཏོགས་མུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས།།

འགྲོ་བའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཛམས་པར་མངོན་པར་འདོད།།

ས་འོད་བྱེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་རང་གི་རྟེན་
ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བའི་གོགས་སྐྱ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་
གནས་སྐྱབས་ཉིད་དུ་བསལ་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་དེ་ལས་
གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་འཛམས་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

ས་འདིར་གིན་ཏུ་རྫོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁོ་མི་འགྱུར།། ༡༩

དེ་ནི་ཉེས་པའི་མུན་པ་ཡོན་ཏན་འཛམས་པར་བྱེད་པ་བཙུམ་པས་ཉི་མ་ལྟར་ཆེས་རྫོ་
བར་འཇུག་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་སྒྲོན་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འབྱུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་
ལ་ཆེས་ལྟག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་སྒྲིང་རྗེས་རྒྱུད་རྒྱུམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དབྱུང་མ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །

(བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ། བཙུན་འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒྲོན་ནས་ངོ་མདོར་བསྟན། སའི་མིང་དོན་
དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སྒྲིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པའི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་རྣམས་པས་
བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙུན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་།

བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ།

བཙུན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་འགྱུར་བ་ཡི།

ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། ༡

དགེ་བའི་ལས་ལ་སྒྲོ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། སྒར་ཉེ་བར་
བཀོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསགས་པ་སྒྲོས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་
འཕེལ་བ་དང་ཐོབ་པ་སྲིད་པས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཙམ་གི་རྒྱ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཙུན་འགྲུས་དེ་རང་གི་
ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོན་ནས་ས་གང་ཞིག་རྩ་ལྷག་པར་འབར་བ་འཆར་བ་དེ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་དོན་དང་།
སྒར་ས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་ཅིའི་བྱིར། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེན། མིང་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་
པའི་བྱིར།

དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་ལ་ཚོགས་པ་ཡི།།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྐྱེད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི།།

སྤང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།།

ཞེས་བྱ་བ་སྤོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤང་བ་ཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྤང་བ་བས་ལྷག་
པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་འོད་འབྱུང་
བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དན་པ་ཉི་བརྒྱ་
གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྲོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་།

དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།།

དེ་ལ་དན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྟན་པ་ཅན་
དང་ཤེས་བཞིན་དང་དན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས། འཛིག་རྟེན་ལ་བརྒྱབ་སེམས་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྲོངས་ཏེ། བད་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་
སོ། །བརྟན་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་དན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་འཛིག་རྟེན་
ན་བརྒྱབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྦྲོངས་ཏེ། ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་སོ། །ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷ་ཞིང་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་།
དན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས། བད་གི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིའི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་།
ནང་དང་ཕྱིའི་ཚོར་བ་རྣམས་དང་། སྤྲུལ་བཞིན་དུ་བད་གི་སེམས་དང་། ཕྱིའི་སེམས་

དང་། རང་དང་། བྱིའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་པ་དང་། རང་གི་ཚོས་རྣམས་
དང་། བྱིའི་ཚོས་རྣམས་དང་། རང་དང་བྱིའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གནས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཐོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་
རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོན་
མོ། །སེམས་རབ་རྩ་འཛིན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་འཛིན་གོ། ཐོག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཚོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྒྲོང་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཚོས་མ་
སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱེས་པ་
རྣམས་གནས་པ་དང་མི་ཉམས་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་
དང་རབ་རྩ་འཛིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་མ་
བཞིན་ནོ།།

རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོང་བའི་འདུ་
བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་པར་སྒྲོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་སྒྲོམ་
མོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་
རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། སེམས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་
རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ།།

དབང་པོ་ལྟ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ་དང་། དན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ།

སྟོབས་ལྡན། དེ་དག་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལམ་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་སྟོབས་པ་ཞིན་ནོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དཔྱད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབས་པ་ཞིན་ནོ།

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་པར་སྦོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་སྒྲིམ་མོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྟོབས་པ་ཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོབ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྟོབས་པ་ཞིན་ནོ།

(གཉིས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།)

ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།

རང་དུ་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ༡

ས་འདིར་དེའི་རང་དུ་ལྟ་བ་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་
 དག་ཕྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་ཕྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་དེ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཕྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་
 དང་། གསོ་བ་དང་། སྦྱིས་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱེ་
 མཆེད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་བའི་ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་
 རྣམས་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམས་དང་།
 བརྟན་པར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། རྟོར་དུ་འཛིན་པ་
 རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དེ་བྲལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་འོད་
 འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། །

(ལྷ་པ་སྤྱད་དཀའ་བཤད་པ་ལ། སའི་མིང་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པ་འི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་།

སྤྱད་དཀའི་ས་ལ་ཡམ་བར་རྩས་མ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷ་པའི་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་ཡམ་བར་བྱ་བར་མི་རྩས་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་བདུད་གྱི་བཀའ་ཉན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སྟོན་སོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྤྱད་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།)

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི།

བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྟོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།

ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་གིན་རྩ་མཁས་པ་ཐོབ། ༡

བ་ཡིན་བར་རིག་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་བརྩ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་སྟོ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོ་གྲོས་བཟང་པོའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུ་མོ་ཤེས་པ་ལ་ཆེར་མཁས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི། ལྷག་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་

པ་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བདེན་པ་ནི་
གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསལ་བར་།

བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པར་མཛད་།

གང་ཞེས་གྲུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་རོན་དམ་སྟེ།

བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།

འཇིག་རྟེན་གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།

དམ་པའི་རོན་ཀྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གཞན་ག་
ལ་ཡོད་ཅེན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་
དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་རེ་མེད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
འདིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་གྲུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །རྒྱ་ནི་གྲུན་འབྱུང་
གི་བདེན་པ་ལོ། །སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་
ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །

དེ་ལ་སྟག་བསྐལ་དང་། གྲུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་

གི་ངོ་བོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་
པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་ཅི་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བཤད་
པ་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྗེ་པ་ལས། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་
འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། བྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དངོས་
པོའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་
པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་གོ་རིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ས་
སྤྱར་བ་སྐྱབ་བ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་བསམ་པ་ཤེས་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆིམ་པར་བྱེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བཤོད་པ་
གཅིག་སུ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞིལ་བས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རང་
དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་བྱེ་སྟེ་
རྟོགས་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་ཉམས་སུ་འབབ་

བས་དངོས་པོའི་བདེན་པ་རབ་རྩ་གཤམ་སོ། །འགྲོ་བར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བ་རྟོགས་
 བས་རབ་རྩ་སྒྲེ་བའི་བདེན་པ་རབ་རྩ་གཤམ་སོ། །རིམས་ནད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཤིན་རྩ་ཞི་བས་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་གཤམ་པའི་བདེན་པ་རབ་རྩ་གཤམ་སོ། །མི་
 གཉིས་པ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ལམ་གཤམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་རབ་རྩ་གཤམ་
 སོ། །ནུ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའི་སའི་གོ་རིམས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚམས་སྒྲོར་བ་སྐྱབ་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་
 པའི་ཡེ་གཤམ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་བདེན་པ་རབ་རྩ་གཤམ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟ་བུའོ།།

8

དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སྒྲུང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
 བའོ། །

(རྒྱལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མངོན་བསྟན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཁུག་བསྟུ་བ་གསུམ། ནང་པོ་ལ། ས་དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་གཤེས་
ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས། ནང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་གིང་།

འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།

གཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ཐོབ་པས་ས་རྒྱལ་པར་མཉམ་པར་བཞག་པར་སེམས་ལ་གནས་གིང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པས་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ།

གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ས་
འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི།)

ད་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་གཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་རྩ་བ་སྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་ཏུ།

མིག་ལྟན་སྒྲིམ་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།

ཡུལ་རྩ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲོས།

མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགོ། ༡

ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་བྱ་མིག་དང་ལྟན་པ་གཅིག་གིས་ཡོང་བའི་ཚོགས་མཐའ་དག་མངོན་
བར་འགོ་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་རྩ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྩ། ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
སྒྲངས་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀྱན་རྩ་འོད་ཅིས་བྱ་བར་འཛོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་
བཤད་པ་དང་། ཚོས་གང་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲིམ་པ།

འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།

ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་དེ་རྒྱད་རྩ་གང་སྒྲིམ་ན། ཅི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་
འགྱུར་ཞེ་ན།

བཤད་པ། དེའི་རང་གི་རོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་མཐུག་པོས་སྒྲོའི་མིག་མ་ལུས་
བར་གཡོགས་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་རྩ་ཉི་བར་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྩག་པ་ལ་སོགས་

པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་འགྱུར་ཞེན།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བྱི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་འཛོམས་པས་བསྐྱས་
པ་སྟེའི་སྒྲན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་དང་བྲལ་བ་བྱི་མ་མེད་པ་མངའ་བ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་མེད་པར་བྱའོ།

གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། འཕགས་པ་ས་བཅུ་བ་
ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་དག་ལས་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུང་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཡུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེན།

འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བདག་
ཅག་འདྲ་བས་ཡུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་གྱི། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་
བྱས་ཤིང་ཡུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ཡུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་
པས་ནི།

ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།

ཡུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་ལས།

ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། ༣

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་

བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་ཉིད་རི་ལྷ་ར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། འཕགས་པ་ཁྱུ་ཁྱུབ་ཀྱིས། ལུང་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་ནས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རིགས་པ་དང་། ལུང་
 དག་གིས་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ཆོས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

དེའི་ཕྱིར། རི་ལྷ་ར་འཕགས་པ་ཁྱུ་ཁྱུབ་ཀྱི་ཞལ་ལྷན་ནས། རིགས་པ་དང་། ལུང་དག་
 གིས་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། བདག་གིས་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་
 པའི་ལུགས་རི་ལྷ་ར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ཅི་སྟེ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་ཁྱུ་ཁྱུབ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཅི་སྟེ་
 ཡོད་ཅེན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ། རི་ལྷ་ར་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ལྷོ་ཕྱགས་པེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྒོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ།།

དེ་མིང་ཁྱུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ།།

ར་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྤྲེའི་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས།།

རབ་རྩ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་སྒོང་ཐུག་བརྩ་གཉིས་པ་ལས་
 གྱུང་། ལྷན་དགའ་བོ། ལི་རྩུ་བྱི་གཞོན་རྩ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ར་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཁྱུ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དགོ་སྒོང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་རབ་རྩ་བསྟན་ཏེ། མཐར་ཁྱིས་རབ་
 རྩ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་འདིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་གྲུབ་པོ།

(གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོའི་སྡོད་བརྟག་པ་དང་། དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྡོད་བརྟག་ དེ་ལ་སྡོད་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡན་ཡོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

རྟན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པའི་འབྲས་ལུ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་སྤར་གོམས་པས་རྒྱད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་ཐོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ལྟར་ངེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འབྱུར་རོ། །ངེས་འགའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་བཞུགས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་པོས་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པར་བྱའོ།

ཡང་ཅི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་སོ། །འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དཀའ་བ་ངེས་པར་རུས་ཤི་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་རུས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

སོ་སོ་སྟེ་པོའི་དུས་ན་འང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།

ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།

རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒན་ཞིང་།

ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱ་ལྔ་བར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། ༩

དེ་ལ་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།།

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།།

དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།།

(གཉིས་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།)

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཉན་པ་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་པོའི་འབད་བ་འབྲས་བུ་མེད་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་།། ༡

ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་
པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞེས་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པའི་
རྒྱ་ཅན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་ལྟར་ཞེན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏེར་རྟེན་པ་དང་འབྲ་བར་སེམས་
ཤིང་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཏྲག་ཏུ་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་སྒྲུངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།།

སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྟོང་རྗེ་སྟོན་པར་བྱེད།།

བཟོད་པ་སྒྲུལ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ།།

འགོ་བ་དགོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་།། ༦

ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།།

དེ་ལ་བདག་ཚུལ་ཁྱིམ་མཆུ་བའི་ཁྱེན་གྱིས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་ན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་
 བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྒྲུལ་དུ་རིག་ནས་དྲག་ཏུ་ཚུལ་ཁྱིམ་མཆུ་ཡང་དག་པར་
 གླངས་ནས་གནས་སོ། །བདག་ཚུལ་ཁྱིམ་མཆུ་བའི་འགྲོར་སྒྲིམ་གྱི་དབུ་ལ་པོར་
 ལྷུང་ན་ཟས་དང་། སྒྲན་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོལ་བ་ལྷུང་
 བྱེད་པས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཉན་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྒྲུལ་ཞིང་སྒྲིམ་པ་གཏོང་
 བར་བྱེད་དོ། །སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྲོད་རྗེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོད་རྗེ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱོ་
 བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཁྱེན་གྱིས་འཕགས་
 པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ངོ་སྒྲུལ་སྤྲོད་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟོས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་མཆུ་ཡང་དག་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དབུག་ཏུ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་
 འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དགོལ་བའི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་
 རབ་ཏུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དག་གིས་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རི་ལྷ་བ་ཉིད་ཉི་བར་བསྟན་པར་མི་ལུས་སོ་སྒྲུལ་
 དུ་བསམས་ནས། རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། །

(གཉིས་པ་དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི།)

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་པོར་བར་ཆད་མེད་པར་དགེ་བའི་ཆོགས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསགས་
 པར་གྱུར་ནས།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲུ་བོས་ནི།

རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བས།

དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། ༥

ས་རབ་རྩ་དགའ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཱི་ཚིག་གོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(གསུམ་པ་ཚོས་གང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ལྷོད་ཉིད་
བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་
བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་ཚོས་ནམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ལུང་ཡིན་
ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒུལ་བའི་སྐུ་སྐྱེས་དག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་ས་ལྟ་བུ་ལ་ལམ་གྱི་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ།

བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་ནམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲོས་པ་
མེད་པ་དང་། སྐྱང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། དྲག་ཅ་དང་། རྩ་ལྷན་དང་། གཞུགས་
བརྟན་དང་། སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ན་ནོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

(གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་

རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྒྲུབ་དགག་པ་དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། སྒྲུབ་མེད་གྱི་དམ་བཅའ་རྗེས་སྤྱོད་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྒྲུབ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྒྲུབ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་
གྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སྤྱོད་པར་དགོངས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དཔུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་མིན།།

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྒྲུབ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་
འགར་ཡང་གི་སྒྲུབ་རྣམས་གངས་རྟེན་གྱི་ཆོག་གིས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་
བཤད་དོ། །གང་དག་གི་སྒྲུབ་བརྟེན་པའི་ཆོག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བརྟེན་པའོ།།

དེས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་
ཡང་བདག་ལས་སྒྲུབ་བྱིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལྟར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འདིར་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྒྲུབ་བ་དང་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་
ཅར་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ།།

དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སྤྱོད་ནས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག།

གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།།

བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་
མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ག་མ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རང་དང་། གཞན་
དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་
པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་དང་། སྐར་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་
པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། བཀག་པའི་མཇུག་བསྐྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་འདི་གང་ལས་ངེས་ཤི་ན། འདི་ལྟར།

དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཉིད།། ༥

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་ལྷ་ག་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གྱུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་གྱུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་
ཉིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདིར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་གྱུའི་རང་གི་བདག་
ཉིད་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷ་ག་པ་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། འཐད་པ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)
བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
པ་ནི།

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། གསལ་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱོ་ལ་སྤང་མི་སྤང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདི་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་རིགས་པ་འདི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

སྐྱེས་ཟེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།།

ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ས་བོན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། གང་གི་འདི་
ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
གོགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་གྲུ་དང་སྤོང་བ་དང་སྐྱབས་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པ་
ནམས་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

ས་བོན་སྤྱི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།

རི་རྒྱན་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ལ་པན་འདོགས་པའི་
ཀྱིན་ཅུ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་ས་བོན་ནམ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷ་གྲུ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ལྷ་གྲུ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ས་བོན་འདིག་པར་བྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རི་རྒྱན་སྐྱས་པའི་ཉེས་

པའི་སྒྲུབ་ས་མེད་ཅིང་། ས་བོན་དང་ལྷ་གྲ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདག་
ལས་མི་སྒྲེབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་སྒྲུལ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར།

རི་ལྷ་ར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༥

ས་བོན་དང་ལྷ་གྲ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་གྲ་ས་གྲུང་འདི་འཛིག་པར་
བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ལོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པ་ལོ།

(གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་ལྷ་གྲའི་དབྱིབས་དང་ནི།

ཁ་དོག་རོ་རྒྱས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

དེ་ལ་དབྱིབས་ནི་རིང་པོ་དང་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལོ། ཁ་དོག་ནི་སེར་པོ་ལ་སོགས་
པ་ལོ། རོ་ནི་མངར་པ་ལ་སོགས་པ་ལོ། རྒྱས་པ་ནི་མཐུའི་བྱེད་པར་རྒྱས་མཐུའི་བྱེད་བྱ་
སྟེ། དཔེར་ན། གཞང་འབྱུང་གི་སྒྲིན་ལུས་དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞང་འབྱུང་སེལ་པ་
དང་། ཅི་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལྟ་
བུལ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་རྩ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ།
དཔེར་ན། དེ་ལི་ལིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུལ།

གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ས་བོན་གྱི་རང་གི་
བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། ལྷ་གྲ་ལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་པར་
དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲིག་སྒྲུ་ལ་
སོགས་པའི་ས་བོན་དག་ལས་ཚུ་གིང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་གྲ་རྣམས་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ།

ཅི་སྟེ་ས་པོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་འཕྲོ་བ་པས་ས་པོན་
ཉིད་ལྷ་གྲུང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྟེ་ས་པོན་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༡༠

དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། རྟོག་པ་འདི་
ལས་ལྷ་གྲུང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས་འདིའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
སྟུམ་པ་ཡིན་ནོ།

ཅི་སྟེ་ས་པོན་དང་ལྷ་གྲུང་གི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམས་ཐ་མི་དད་དོ་
སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་བརྒྱུད་ན་དེ་དག་གི་རྣམས་མ་བརྒྱུད་
བའི་ཕྱིར་རོ།

(གསུམ་པ་སྒོ་ལ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ས་པོན་ལྷ་གྲུང་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།

ས་པོན་བཞིན་དུ་ལྷ་གྲུང་ཞེས་བྱ་དེ་བརྒྱུད་མེད་པ་འཇམ།

ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་ལྷ་གྲུང་འདི་བཞིན་དུ།

དེ་ཡང་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤངས་། ༡༡

ཇི་ལྟར་ལྷ་གྲུང་གི་གནས་སྐབས་ས་པོན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་མེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ། ས་པོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་པོན་གྱི་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལྷ་གྲུང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གཞན་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

ཡང་ན་རི་ལྷ་རྩུ་གྲུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་གྲུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྷ་རྩུ་
ས་བོན་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་དེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་འདོད་པས་ནི་ས་
བོན་དང་ལྷ་གྲུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྤྱེ་བ་དགག་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་རྩུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཞན་དུ་བརྟག་པའི་བདག་
ལས་སྤྱེ་བ་བསྐྱོག་ནས་ལུགས་གཞན་དུ་སྒྲོ་མ་སྤྱདས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
རྟོག་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་གི་རྩུ་ཞེས་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།

འདི་ལྷ་རྩུ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་
བ་དེའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་
མཐོང་སྟེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རྩུ་བཞིན་དུ་འབྲས་སུ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་
ཞེས་ན་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་བཀག་པའི་མཁའ་ལྷན་གྱི་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལྷ་རྩུ་ཡང་བདག་ལས་སྤྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི།

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༩

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་མཛད་པར། བདག་ལས་མ་ཡིན་

ཞེས་སྒྱུར་སྒྱུ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་
ལས་སྒྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་
པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་སྟུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

བདག་ལས་སྒྱུ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།
གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྒྱུ་བར་ཁས་སྤང་བར་།
བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བྱིར་རོ། ༡༩

རི་རྒྱུད་དུ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། རྣམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། སྐྱེ་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་བུ་དག་གམ། མིག་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
འཛིགས་པ་ལས་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྱུ་བར་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ།

(གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱོན་ས་ལྷ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་པ་
ཡིན་ལ། བྱོན་ས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་འདི་སྐད་དུ། གཞན་དག་
ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག། ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་
རྒྱུན་བཞི་པོ་རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་སྟེ།
རྒྱུན་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ལྟོས་
ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུ་རྒྱུན་ནི་བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྡེ། །དེ་ལ་དམིགས་
པར་བྱས་ན་དམིགས་པ་སྟེ། ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་གཤམ་པ་དུག་གི་དམིགས་པ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནོ། །ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་འཇུག་པའི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ནོ། །བྱེད་རྒྱ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས།

གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་གང་
ཞིག་གང་གི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་པོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ།
སྟེས་སུ་ཀན་པོ་ལྡང་བ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ལས་སྟེས་བཞིན་པ་
རྣམས་རྟེན་ཁར་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་
དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཏེ། རྒྱུ་བཞིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱ་
འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་འགགས་མ་
ཐག་པ་ལྷུ་གུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་ལྷ་སུའོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་
གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཡང་རྒྱུན་གཞན་གང་དག་ལྟ་བུ་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དང་ཕྱི་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 གྲང་འདི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྒྱུན་མ་
 ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལྔ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 སྤོའོ།

(གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལས་སྒྲིབ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་དང་། བཀག་
 བས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལས་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་
 ནར་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ་བཟོད། རྒྱ་ཕྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བརྟན། མཐའ་བཞིར་
 བརྟགས་ཏེ་འབྲས་ལྷ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་།
 ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདི་ནི་གཞག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལ་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

འོ་ན་མི་ལྟེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའམ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་ལྷ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ་.....

རྒྱུ་ལྷན་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་འབྲས་
 ལྷན་པ་དང་འབྲས་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

.....གང་གི་ཕྱིར།།

སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།། ༡༤

ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤོན་རང་གི་འབྲས་སུ་སྤྲུལ་ལྷན་པ་གཞན་
 ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་དང་། སོལ་བ་དང་། ཉན་གྱི་
 ས་སྤོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་ལྷན་པ་སྤོན་གཞན་དུ་རྒྱུར་པ་ལས་སྤྲུལ་
 ལྷན་པ་སྒྲིབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། མེད་དང་། སོལ་བ་དང་། ཉན་གྱི་ས་སྤོན་ལ་སོགས་པ་
 དག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་ལྷན་པ་གཞན་དུ་རྒྱུར་པ་སྤྲུལ་སྤོན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། ལུས་པ་དང་། ལྷན་པ་སྤོན་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་པ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ཉིས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉིས་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་
 ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདིར་དེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

རབ་ཏུ་བྱ་བར་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་དེས་བརྗོད་ཅིང་།།

གང་ཞིག་དེས་བསྒྲིབ་རུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།།

རྒྱ་དག་ཅིག་གཏོགས་དང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ལས་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

སྤྱ་ལུའི་ལྷ་གྲུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མེན་ཞེན། ༡༥

འདིར་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱས་པའི་དོན་ལ་གྱི་ཉིའི་རྒྱུན་ཅན་ཏེ། གང་ཞེས་གང་གིས་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། གང་ཞེས་འབྲས་བུ་འདི་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞོ་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཉིད་གྱི་སྤྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱད་ཐ་དད་པར་གཏོགས་པ་ནས་གྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འཇམ། རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བྱི་མ་ལས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྲ་མ་མ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན།

འདི་ནི་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་སྤྱ་ལུའི་ལྷ་གྲུའི་རྒྱ་ནི་སྤྱ་ལུའི་ས་བོན་ཞོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ། སྤྱ་ལུའི་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱ་ལུའི་ལྷ་གྲུ་ཞོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གོ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞེས་འདི་ཉིད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱ་བ་འདི་ལ་འདྲི་བར་བྱའོ། །སྤྱས་པ། དེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེན།

ཡང་ཅིའི་བྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་བརྟེན་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་བྱིར་ངེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་བྱིར་ངེས་པ་མཐོང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞེས་སྤྱ་བ་འདིས་ནི་ངེས་པའི་རྒྱ་མ་བརྟན་པར་བཤད་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རྒྱས་སོ།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་གཞན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

རི་ལྟར་ནས་དང་གོ་སར་དང་ནི་ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས།
 སྤ་ལུའི་མུ་གུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ལུས་ལྟན་མིན།
 རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན།
 སྤ་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། ༡༥

རི་ལྟར་ནས་དང་། གོ་སར་དང་། ཀིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྤ་ལུའི་མུ་གུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། སྤ་ལུའི་མུ་གུ་སྦྱེད་པའི་ལུས་
 པ་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། སྤ་ལུའི་ས་བོན་ཡང་དེ་ལ་རི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་བྱེད་པར་ཅན་
 ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཞན་ལ་
 གཤགས་པའི་གཞན་ཉིད་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་སུན་འབྱེན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ལྟ་བུ་ལ་
 གཞན་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྦྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་སྦྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྦྱེ་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔོན་དང་། ཉེས་སྦྱང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ཁྲ་དག་གི་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ།

མུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།
 དེས་ན་མུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྦྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་ནས།
 གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས། ༡༦

འདི་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གཞན་
 ཉིད་དུ་མཐོང་གི། །ས་བོན་དང་མུ་གུ་དག་ནི་དེ་ལྟར་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། ས་བོན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པར་མུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ས་བོན་

དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐུག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་ལ་ཐུག་ལས་གཞན་ཉིད་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་ཐུག་ཐུག་ཐུག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཐུག་ཐུག་ཐུག་བའི་བྱུགས་འདི་གཏང་བར་བྱའོ།

དོན་འདི་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། གཞན་ཀྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འཕྲུལ་རྒྱུན་དག་
གསུམ། རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་འཕྲུལ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་
མ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་
ཡོད་པས་ན་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་
གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ན་འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འཁར་
གཞོང་དང་རྒྱ་ལྷག་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་ཞིག་གང་ན་མེད་
པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་མ་དག་ལ་ཉིལ་མར་བཞིན་ཏེ།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། རྒྱུན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་འགྱུར་ན།

རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེད་མི་འགྱུར།

ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་ཐོགས་འདི་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་ཉིད་
ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྐྱུར་བ་ཁོ་ནས་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ཉི་བར་མ་
བཞོད་དོ།

(གཉིས་པ་ཉིས་སྒྲིང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

ཉིས་སྒྲིང་གི་དཔེ་དང་།

དེ་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུབ་པ། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གང་སྒྲུབ་
པ་དེ་ནི་རིག་ས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་ར་སྒྲུབ་མདའི་མཐོན་དམན་དག་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་
མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ན་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ།།

འདི་ལྷ་ར་གང་ཁོ་ནའི་ཆོས་བོན་འགག་པ་དེའི་ཆོ་ཁོ་ནར་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་འགག་པ་དང་ལྷ་གྲུ་སྒྲེ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་དག་གྱུར་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་པ་ནི།

རི་ལྷ་ར་སྒྲུབ་གི་མདའ་གཉིས་མཐོན་བ་དང་དམའ་བ་དག།

དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།།

བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྒྲེ་འགག་འགྱུར་ཞེན།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།
།དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་ས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྷ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཆེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན།། ༡༥

གལ་ཏེ་སྒྲུབ་གི་དཔེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དང་
འཛིག་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་ཡང་སྒྲུབ་
གི་དཔེར་མཐོན་དམན་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་དཔེ་ལས་བྱུང་

བའི་དོན་དངོས་པོ་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་པས་འདི་མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

རི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།།

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་ཀྱང་བ།།

དེ་ཆོ་འདི་ནི་རི་ལྟ་བུར་ན་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ།
འགག་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱིར་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་ད་ལྟར་
བ་ཡིན་པས་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་རི་ལྟར་སྤང་དང་
མཚུངས་པར་འགྱུར། སྤང་མདའ་གཉིས་ལ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོན་དམན་
གྱི་བྱ་བ་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱི་ས་པོན་དང་ལྷ་གྱུ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་
དག་ལ་ནི་དུས་གཅིག་མེད་པས་འདི་ནི་སྤང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཆོས་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་དུས་
གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པར་
ལས་མ་བྱུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན།། ༡༮

སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་པ་བོ་ལྷ་གྱུ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་མེད་པར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ནི་འགག་པ་དང་དུས་གཅིག་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དག་
དུས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན།

དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ།

འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། ལྷ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་
བའི་སྐྱོལ་དུ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སྐྱེ་བའི་
སྐྱོལ་དུ་ནི་འགའ་ཡང་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་གཞག་པར་མི་བྱས་རྟེ། མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོལ་དུ་མེད་ན་སྟེ་མི་བདོག་
ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་
པས་གཞི་མཐུན་ནོ། །དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཅི་ཞིག་གི་སྐྱེ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱར་བར་
བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།

གལ་ཏེ་སྤང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་འགག་
པ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷ་ལྷ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་འབགས་པ་སྐྱ་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་ལས། སྤང་གི་དཔེ་འདི་ཉི་
བར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉི་བར་བཀོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་ལུ་བྱ་

ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།

ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །ལྷ་ལྷ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ།།

ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས།།

ཞེས་བཤད་དོ།།

(གཉིས་པ་དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་བ་ནི།)

འདིར་སྐྱས་པ། ས་བོན་དང་ལྷ་ལྷ་དག་ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་མེད་པས་གཞན་ཉིད་མེད་
བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། གང་དུ་ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་
པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་འབྱུང་བ་ཚོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་
དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་དང་སེམས་ཀྱང་
དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱེན་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ་ཞེས་སྤྲོའོ། །དེ་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།།

མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ཅི་སྐྱེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ།། ༡༠

གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་རྣམས་
མིག་གི་སྒོ་ད་ལྟར་བའི་ཁྱེན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེའི་ཆེ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཉིད་
དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ།།

ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་ནས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལས་མི་ཡིན་ན་
 བློ། དེའི་ཆེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཉིད་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་སྟེ་བར་
 འདོད་པ་ན་གཞན་ཉིད་སྤང་གྲང་སྟེ་བ་མི་སྤང་ལ་དེ་མི་སྤང་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་མི་སྤང་
 ཅིང་། སྟེ་བ་སྤང་གྲང་གཞན་ཉིད་མི་སྤང་པ་དེ་མི་སྤང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡང་མི་
 སྤང་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་གྱི་སྤྲོད་པས། སྤང་སྤང་ནས་སྤྱོད་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 རྟོགས་པ་འདི་ནི་མི་རུང་ངོ་།།

(གསུམ་པ་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་མི་སྤང་བ་ནི།)

ད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

སྟེད་པར་བྱེད་པ་བསྟེད་བྱ་གཞན་བསྟེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།།

ཡོད་པའང་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་གའི་གཉིས་བྲལ་ཞིག་བསྟེད་གང་།།

ཡོད་ན་སྟེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།།

གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ།། ༡༡

ཞེས་བྱ་བ་ནི། རེ་ཞིག་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསྟེད་བྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་སྟེད་བྱེད་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེས་པར་གྱུར་པ་སྤྱར་ཡོད་སྟེ་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱུན་དག་
 གིས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་དོ། །བསྟེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ལ་
 ཡང་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་སུའི་རྩ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དུ། ཁྲི་སྤྲོད་དུ།

འབྲས་སྤྱོད་པར་གང་འདོད་དང་། འབྲས་སྤྱོད་པར་གང་འདོད་ལ།
 བྱིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།
 ཞེས་བཤད་དོ། འདྲ་མ་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡོད་ན། རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 འབྲས་སྤྱོད་པ་ཉིད་མེད་ན། རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།

སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། འབྲས་སྤྱོད་གི་ཡིན་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཉིད་ཡིན་པར་དེ་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།
 བཤད་ཐོབ་པའི་ཉེས་པར་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་
 གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཉིད་དོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཅན་ཉིད་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྤྱིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་
 རྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། རི་རྒྱུད་དུ་བརྟན་བཅོས་ལས།

ལྷ་པོ་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་རི་ལྷར་འགྱུར།

དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། ལྷ་པོ་དང་ནི་ལྷ་པོ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།

ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། ལན་ཚུན་འགལ་བས་ག་ལ་ཞིག།

ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་འབྲས་སྤྱོད་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་

སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྤྲིད་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་
བཀག་པས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་འདི་གཉི་ག་མ་གྲུབ་པ་
དེའི་ཆེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྲིད་པ་ཉིད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། བྱ་ངན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ།།

དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག། གྲུབ་ན་དེ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་སྟེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོགས་སྡུ་མ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི།)

གལ་ཏེ་སྟེ་བ་རབ་རྒྱུ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གང་དང་གང་སྤྲུས་པ་དེ་དང་
དེ་ནི་བྱད་གིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་ལྟར། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུའི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྐྱེགས་
པས། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་སྟོར་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་བྱད་གིང་བསྐྱེལ་
བས་ཆོག་གོ།

གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཉི་བར་མ་བསྟན་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ཉིད་
ལས། གྲུབ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་
ཤིན་རྒྱུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྲུས་པ།

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཛིག་རྟེན་ཆད་མར་འདོད་པས་ན།།

འདིར་ནི་རིགས་པ་སྤྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ།།

གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།།

དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། ༡༩

འཛིག་རྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ན་གིན་ཏུ་སྟོབས་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཉེས་པར་
འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ནི་འོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་མེད་པར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
ཁོ་ན་འོ་ཞེན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་བྱུང་གྱུང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མི་གཞོད་
པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འང་མ་གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱར་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། དཔྱུས་མ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས།
བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྱིར་བསྟན། སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི།)

གང་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་གིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་
འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བར་ཐོས་པ་མི་བཟོད་པས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་
པའི་དོལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱང་རྩ་གིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
མ་བཤད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པའི་སྒྲ་དོལ་ལས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པས།
འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་
པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།

དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ།

མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ༡༩

འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་
བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། འདྲ་བྱེད་དང་ལྷ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་བྱི་རོལ་གྱི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉི་བར་བརྟུན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་
རྫོབ་དང་། རོན་དམ་པའོ།

དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་
ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་དེག་པའི་རབ་རིབ་
ཀྱི་ལིང་ཐོག་གིས་སྒྲོའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་
སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་པ་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་
གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་པར་
བྱའོ། །མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟུན་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་བརྟུན་པའི་རབ་དབྱེ་
དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་རྟེན་པས་མི་གནོད་པར་བརྟུན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་
དང་། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་ནས། མཐོང་བ་བརྟུན་པ་རྣམས་
ལ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། བརྟུན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་གཟུང་
བར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་བརྟུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

མཐོང་བ་བརྟུན་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།

དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྟ་ནི།

སྟོན་ལྟ་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།

དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། ༡༤

དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་བ་ཅན་ནི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་ཞིང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་
ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་དང་ལྟ་པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དག་
གོ། དེ་ལ་དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་དང་ལྟ་
པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པར་ཤེས་པར་འདོད་དོ།

(གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་བདེན་རྟུན་གཉིས་སུ་སྦྱར་དབྱེ་བ་དང་།
ཡུལ་བརྟུན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

རི་ལྟར་འདི་དག་གི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
བཤད་པ།

གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས།

བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི།

འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ༡༥

དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་། མིག་སེར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། ད་དུར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྟེན་ནང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། ཉིལ་མར་དང་། ལྷ་
དང་། མེ་ལོང་དང་། བྲག་ལུག་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡུལ་དང་། ཏུས་བྱད་པར་ཅན་དང་། ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་
 པོ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཅ་དང་
 སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་
 མཁན་ལ་སོགས་པར་རབ་དུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཡིད་གྱི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་
 བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དག་སྟེ།
 མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུ་རི་སྐད་དུ་བཤད་པ་མེད་པར་
 དབང་པོ་དུག་ཅར་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་
 བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་
 པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས་པ་ཡུལ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི།)

ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 བཤད་པ།

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མ་སྟེགས་ཅན།

རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།

རྒྱ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ༡༥

སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་སྒྲི་བོ་མ་བྱང་བ་

གནག་རྩི་དང་ལྷན་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དང་
འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་མ་བཟུང་བར།
སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་གིང་ལ་འཛིགས་པས་ཡལ་ག་སྒྲ་མ་བཏང་ནས་
ཡལ་ག་ཕྱི་མ་མ་བཟུང་བ་ལྟར་ལྟར་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་རན་པའི་རིའི་སྤུལ་དག་ཏུ་ལྟར་
བར་འགྱུར་ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པར་བརྟན་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་འདིར།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས།

རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་རྟེན།

དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྒྲོས།

དེ་མེད་སྒྲོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་
ལ་གནས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་
སྤངས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རི་ལྟར་
རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་
པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པ་རོལ་པོ་
ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་གང་དུ་བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་

ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། གྲུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གྲུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་པ།

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར་གྲུན་རྫོབ་སྟེ།

དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྒྲུང་དེ་ནི།

གྲུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱུང་བ་དེས་གསུངས་ཏེ།

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་གྲུན་རྫོབ་རྟེན། ༡

དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིངས་པར་
བྱེད་པས་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་གྲུན་རྫོབ་
པོ། གྲུན་རྫོབ་དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྒྲུང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་དུ་རང་
བཞིན་དུ་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲུན་རྫོབ་རྟེན་བདེན་
པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བཅོས་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་ངོ་། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཞུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་ནི་བརྟེན་ཡང་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་ལ། སྒོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
གཞུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྒྲུང་སྟེ།
རང་བཞིན་ནི་མ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲུང་
ངོ་། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་དང་གང་ཞིག་གྲུན་རྫོབ་རྟེན་ཡང་བརྟེན་པ་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་མེ་ཞིག་སྒྲིབ་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱིས་གཟིགས་པ་སྤངས་པ། འདྲ་བྱེད་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར།
སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་གི། སྤང་བ་མེད་
པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་
དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
འཕགས་པ་སྤང་བ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་ཡིན་ལ།
དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འོ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀླན་རྫོང་གི་བདེན་པ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་
པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས། ཉན་པར་འདོད་པ་སེམས་ལ་རང་
གིས་མྱོང་བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་བཤད་པ།

རབ་འེབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།

ངོ་བོ་ལྷག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ།

དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།

མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས། ༡༩

རབ་འེབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་འེབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་བསེ་རུ་ལ་སོགས་
སྟོང་གི་ནང་ན་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པར་མཐོང་བ་
དེས་བསལ་བར་འདོད་ནས་སྟོང་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཐོབ་
པར་རིག་སྟེ། འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཞིག་སྣམ་ནས་རབ་འེབ་མེད་པས་དེའི་གན་དུ་ཕྱིན་ནས་
སྐྱ་ཤད་ལ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་
ཤིང་། སྐྱ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་ཤད་དང་།
སྐྱ་ཤད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་གང་གི་ཆེ་རབ་འེབ་ཅན་རབ་འེབ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གིས་
བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་འདོད་པས་རབ་
འེབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་ངོར་བྱས་ནས་འདི་ན་སྐྱ་ཤད་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དགག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྒྲུ་མོད་ཀྱི། སྐྱ་བ་པོ་འདི་ལ་དེ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོ་གད་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་རབ་རིབ་མེད་པས་
མཐོང་བ་དེ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་
གཞོད་པ་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀྱན་
རྫོབ་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱོ་གད་
མཐོང་བའི་རྒྱལ་དུ་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་སྤྱི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
ཕྱིར་རི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་མ་གཟིགས་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད།

རི་སྐྱོད་དུ། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྷའི་བྲ། གལ་ཏེ་དོན་
དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
འཇུག་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་རོ། །

འོན་ཀྱང་། ལྷའི་བྲ། དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་
ལས་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་
བ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །

ལྷའི་བྲ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟན་ཏེ་སྤྱི་བའི་
ཆོས་སོ།།

ལྟའི་ལྷ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བརྟན་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་
གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་
དམ་པར་རབ་རྒྱུ་མ་སྤྱེས་པའོ། །རབ་རྒྱུ་མ་སྤྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་རྒྱུ་མ་སྤྱེས་
པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྐྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
རང་གི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཉག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐལ་དང་། གཙང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདག་མེད་པ་དང་།
སྟོང་བ་དང་། མི་སྟོང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་།
གཞན་ཉིད་དང་། སྤྱི་བ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་དག་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་
ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དགྲུས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བརྟན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མིན་པའི་རྒྱ་
མཚན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་། ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་
བརྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

སྐྱོན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༣༠

འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྐྱངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱ་དགོས་ན། གང་གི་ཕྱིར་
སྐྱོན་པོ་ནི་ཚད་མར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་
ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། རྩ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པ་བརྟགས་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱིམ་པ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།

རི་རྒྱན་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི།)

དེ་ན་ཅི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེན། བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་གྱིས།།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར།། ༡།

དཔེར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྩ་སྤྲོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་གྱིས་དེ་ལ་
བཀྲལ་ཞིང་བརྟགས་པ། རྩ་སྤྲོག་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བུམ་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། བུམ་
པ་ནི་རྩ་སྤྲོག་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་
དེས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་
འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་
པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ཆོའཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་མཁས་པ་
ཆད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོའཕགས་པའི་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པས་
ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཡང་དབྱེད་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལའང་མ་གྲུབ་པ་ནི།)

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་ཁས་བླངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོངས་སུ་བླངས་ཏེ། ད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་དགག་པར་འདོད་པ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

གང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས།།

བདག་གིས་སྤྱི་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་།།

ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟུང་དུ་རྟོགས་དེས་ན།།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ༡༩

ཐོའི་དབང་པོས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ན་སུ་
འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །འདི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་ལུས་
ལས་བརྟོན་ནས་དེའི་མའི་ཁོང་དུ་འཛུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེན། དེའི་ས་བོན་
དུ་གྱུར་པ་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེའི་རྒྱ་སྒྲགས་ནས་རང་གི་སུ་
གཏོང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་སུ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
འཛིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གང་ཟག་གཞན་
ལྟར་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དང་ལྟོན་
གིང་དག་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་
ཏན་བསྟན་པ་དང་། རོ་བོར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་པའི་སྟོན་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་རྟག་པ་
དང་ཆད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ཕྱིར་ལྷ་གྲུ་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།

གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།

ལྷ་གྲུ་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྟེན་མི་བྱ། ༢༠

གལ་ཏེ་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ལྷ་གྲུ་ཡོད་བཞིན་
དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བ་མིན་ཡོད་པས་བ་ལང་གི་བར་
གྱུར་ཀྱང་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་སུ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་གྱུའི་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ལྟར་ས་བོན་ཆད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་
 ཉིད་མེད་པས་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱུ་གྱུ་མ་ཡིན་པས་ས་བོན་མི་འཇིག་པ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

ས་བོན་ཡོད་ན་སྐྱུ་གྱུ་རི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་སྐྱུ་གྱུ་དེ་ཉིད་མིན།།

དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་བོན་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་
 ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་སྐྱུ་གྱུ་ཡང་འབྱུང་བ་ནི་ས་བོན་ལས་གཞན་
 ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེན། གསུངས་པ། ས་བོན་གང་ཡིན་སྐྱུ་གྱུ་དེ་ཉིད་མིན།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྐྱུ་གྱུ་དེར་མི་འགྱུར་ཞེན། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་
 མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 གཉི་གའི་ཐོགས་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 ས་བོན་དང་སྐྱུ་གྱུ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གཉིས་
 གཅིག་པའམ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་འང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཆོད་དག་ལ་རང་
 བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ཁྲི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་ས་བོན་དང་སྐྱུ་གྱུ་དག་
 ལྟར་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དོན་འདི་ཉིད།

འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་ཏེ།།

འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན།།

འདྲ་བྱེད་མ་རིག་པ་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའོ།

ཞེས་བྱ་བས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན།
དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་པའང་མིན།

ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་ངོ་བོར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་བསྟན་པ་ནི།)

ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འགའ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་
ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན།
དེ་ལ་སྐྱར་པས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན།
དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ༡༥

གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་
རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་གང་གི་ཚོན་རྣམས་འབྱོར་
པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་རེས་པར་ཇི་ལྟར་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་ལ་སྐྱར་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་

རྒྱལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོ་སྒྲུབ་པར་ཁས་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད།

རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས། གཞན་
ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་
གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཚན་མ་
མེད་པས་ཆོས་རྒྱལ་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་
སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མདོན་པར་འདུ་བ་མེད་པས་ཆོས་རྒྱལ་མདོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་།
གང་མ་སྐྱེས་པས་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་
དང་། གང་མ་སྐྱོང་བས་ཆོས་རྒྱལ་མ་སྐྱོང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་མ་སྐྱོང་བ་
དང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྐྱོངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན།

སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྟོང་མིན་སྟོང་ལུན་མཐོང་མིན་ཏེ། །ཟུང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅིས།།

ལོག་ལྟས་ཟུང་ན་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་གསུངས།།

ཞེས་བཤད་ལ། བརྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངེས་པར་འབྱེན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།

གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། གུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། གུན་རྫོབ་དབྱུང་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ། དབྱུང་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲོས་པ་དང་གྲལ་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། དོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེས་པ་བདག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ། བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྟོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྒྲུབ་འཇིགས་ཅན་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་པ་སྒྲུབ་འཇིགས་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་དག་ལས་སྒྲེ་བ་མ་དབྱུང་བར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱུང་ན།།

དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རྩེ་ལ་བྱ།
 གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།
 བ་སྟད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། ༣༥

འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་
 གམ། ཅི་ག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
 བ། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རྩེ་ལ་ཏེ་
 གཞན་དུ་བྱུང་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
 དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་མེད་
 པར་བྱས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།
 འཕགས་པ་ལྟས།

ཇི་ལྟར་གྲུ་གྲོ་སྐྱད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་བྱ།
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་རྟོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན།
 ཞེས་ཇི་སྐྱད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

བ་སྟད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།
 དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བ་སྟད་ཉམས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐྱད་དུ། མདོ་ལས།

དཔེར་ན་གིང་དང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱས་ལ།
 ལག་པ་ཚུལ་བ་བྱས་པ་གསུམ་ཚོགས་ན།

སྒྲོག་བྱེད་པེ་མང་གླིང་བྱ་ལ་སོགས་ལས།

དེ་དག་ལས་སྒྲིས་སྒྲ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུང།

དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ཏེ།

དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས།

ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་བརྟག་བྱས་ན།

སྒྲ་ཡི་འོང་བའམ་འགོ་བ་རྟེན་མི་འབྱུང།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་དང་ནི་རྒྱུན་དག་ལས།

འདྲ་བྱེད་གྲུར་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།

ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་ནི།

འདྲ་བྱེད་སྟོང་པ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་།

མུང་པོ་དག་དང་སྟེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི།

ནང་ཡང་སྟོང་ལ་བྱི་རོལ་སྟོང་པ་སྟེ།

མེམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ།

ཆོས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད།

ཅེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་དབྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་
གཙོད་པ་ན་བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཞེས་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱར་གྲུར་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འགའ་

ཞིག་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུ་བ་ལ་ཚིག་
ཙམ་ཞིག་ལྟག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༡༥

དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་
ལས་སྒྲེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བར་མི་རིགས་པས་
ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་འགྱུར་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །གང་དག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་
བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་
འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་གྲུབ་པས། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུ་བ་དེ་དག་ནི་
བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤང་བ་མི་
འགལ་བའི་ཚུལ། དེས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི།)

ངོ་ན་ནི་གལ་ཉི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་

ཞེན། བཤད་པ།

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།
 ཚོགས་ལ་ལྟོས་ཀླུ་མ་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།
 རི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།
 ཤེས་པ་དེ་ཡི་ཀླུ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། ༡༧

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།
 སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ།
 གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུའི་ཀླུ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཤེས་
 བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ལས་ཐ་
 དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཀླུ་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་དོ། །རི་རྒྱུད་ཏུ།

མེ་ལོང་གིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།
 གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྫོན་པ་ཚོས་ཀླུ་མ་ཤེས་པར་གྱིས།
 ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་དེས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བརྟན་པ་ནི།)

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་ཉག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་འང་མིན།། ༣༥

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཉོང་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་
 བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ་
 བརྟན་བཅོས་ལས།

གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་ཉག།

ཚོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་ན། །ཉག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི།།

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། །ཉག་དང་མི་ཉག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ།

རི་ལྟར་ཚོན་པས་སྐྱལ་བ་ནི། །རྩ་འཁྱལ་སྐྱུ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱལ་ཞིང་།།

སྐྱལ་བ་དེ་ཡང་སྐྱལ་བ་ན། །སྐྱར་ཡང་གཞན་ནི་སྐྱལ་བ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། །བྱས་པ་འང་སྐྱལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན།།

དཔེར་ན་སྐྱལ་པས་སྐྱལ་གཞན་ཞིག། །སྐྱལ་བ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། །བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་སུ་དག།

དེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྱི་གྲུ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།།

ཞེས་སྐྱལ་པའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་

བསྐྱེད་ཏོ།

(གསུམ་པ་ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟར་བ་རྒྱུ་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།

དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར།

ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་སུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ༣༩

གང་གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟིན་པའི་ལས་དེ་ལས་འབྲས་སུ་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། འགགས་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇམ། སུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་གཞན་རྒྱུད་མི་ཟ་བའཇམ། ཐོབ་པའཇམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྣམས་མི་འཇིག་པས་ལས་དང་

འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་གིན་ཏུ་འཐོད་པར་འགྱུར་རོ། རི་རྒྱུད་དུ། བསྟན་བཅོས་
ལས།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།།
གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲེས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཚུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་།

མི་ཡི་ཆེ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ལྟེ། །དེ་སྤྱིད་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི།།
ལོ་ལ་ལུང་པོར་སྤྲངས་པ་མེད། །རྒྱུ་བ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས།།
ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྒྲུས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྒྲུས་པ།།
སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྟོད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན།།

ཞེས་འབྱུང་རོ།།

(གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི།)

རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་དོན་ཉིད་དཔའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ།

མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།།
སད་ཀྱང་སྒྲུན་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ་འགྱུར་བ།།
དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མེན་པའི།།
ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན།། ༡༠

རི་རྒྱུད་དུ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་ལྟེ། དཔེར་ན། མི་
ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པ་མིས་ལ། དེ་
ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ཅི་སྟུམ་

དུ་མེས་པོ། གང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོང་བ་མིས་ལ།
 དེ་ཉལ་བ་ལས་སངས་ལམ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དེ་དཔེ་པའི་མི་དེ་མཁས་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་
 ཞེན། བཅོམ་ལྷན་འདས། མི་ལམ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་
 ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལྷ་གཤམ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཐོངས་ཤིང་
 དུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ།
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མིག་གིས་
 གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་
 ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་
 དང་། རག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་
 གྱུར་ནས་འགག་གོ། །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་
 ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

དུས་གཞན་ཇི་ཅམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆེ་དེ་དང་སྐལ་བ་
 འདྲ་བའི་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉལ་
 ཉལ་བ་ལས་སངས་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ལྷ་བྱུང་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་
 འགག་ཅིང་སྤྱོད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་
 བད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་ཡི་དུགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དང་།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ལ་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་ཐུང་བར་འབྱུར་བར་མངོན་པ་དེ་དག་སྒྲུལ་བ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྱུང་
 རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་ཏེན་འདི་ནས་འཛིན་ཏེན་པ་རོལ་ཏུ་
 འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་
 ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་
 འགག་པའི་ཆེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་
 གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རང་
 བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་ངོ། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་ངོ། །ལས་ནི་ལས་
 གྱིས་སྟོང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་ངོ། །སྐྱེ་བ་
 ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ།

(གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཞིས། ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་
 དང་། སྟོང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་
 འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱས་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ལ་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་དུ་འབྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲིག་ཤད་རྣམ་པར་ནི།

མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ལྟར།

དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྒྲར་སྒྲིན་མིན་གསུང་གི། ༤༡

དཔེར་ན། ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་གི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་བོང་
ལུའི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་སྤུ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་གྱི་རང་
བཞིན་མ་འགགས་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་སྟོང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ནི།)

དཔེ་འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།

རྣམ་སྒྲིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།

དགེ་མི་དགེ་མེད་སྟོ་ཅན་མཐར་འགྱུར་ཏེ།

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད། ༤༢

གལ་ཏེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་མོད་གྱི།
དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་
ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་དམིགས་པས་ནི་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བཙུམ་ལུན་འདས་གྱིས་སོ་སོའི་སྒྲུ་བོ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་སྒྱུར་བ་བྟབ་པ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་པར་འགྱུར་
དུ་འོང་ངོ་སྟུམ་སྟེ། ལས་རྣམས་གྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
བོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ། གུན་གཞི་སོགས་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཞག་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས། གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོས་མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་མ་རྒྱལ་ས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཉི་ཤར་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཁྱེལ་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་གུང་ཡོད་དེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འདོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་སྟངས་པོ་ལྟ་ནི་ཁུར་རོ། །སྟར་སྟར་བ་ནི་གང་ཟག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྟངས་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའམ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་པོར་དད་པ་དང་རྩལ་གྱིས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོས་ཤིང་གོང་དུ་འགོ་བ་ནི་བྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་

དགོངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།

མུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།

རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ༤༩

གཤུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་
ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། བདག་མེད་དོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་སྒྲག་པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་ཉེ་བར་བསྟན་
པ་ལ་གཡང་ས་དང་འབྲ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པས་དོན་ཆེན་པོ་
བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
བསྟན་པས་ནི་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི་ལུགས་པས་ལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲེན་
པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐུ་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རི་
རྒྱུད་ཏུ། འཇགས་པ་ལྟས།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྤར་དབྱེད་བྱ།

ཉམས་པར་གྱུར་བ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྟོན་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།)

གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཐུར་དང་པོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དངོས་རྒྱལ་སངས་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།

ཡོད་ཅིས་དྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། ༥༥

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་
སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ང་དང་ངའི་ཞེས་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་
བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཇི་
སྟན་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། དངོས་པོ་རྒྱལ་སངས་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་
ཉིད་ཏུ་ཉི་བར་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡོད་
པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད་དོ།

ཇི་སྟན་ཏུ། ཤར་གྱི་རི་བོའི་ལྗེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས།

གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་འདྲེན་རྒྱལ་ས། །འཛིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། །སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྲུག་།

ལུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྒྱལ་ས་དང་། །སྤྱི་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ།

ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

མིང་མེད་པ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་ས། །བསམ་ཏུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས།

སེམས་ཅན་རྒྱལ་ས་ལ་ཡོངས་བཞེད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དངོས་མེད་ཉི་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས།

དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། །འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།

སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གསུངས་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲེམ་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་གྱང་།

བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།

སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྣམ་འགྲེལ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། རྟོགས་ཐུག་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ལྷན་གྱིས་སྤྱད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བྱི་དོན་
མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པ་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་མི་
བཟོད་ཅིང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྱུར་པའི་ལུགས་བརྟེན་པའི་སྟོན་ས། དོན་དག་
འཛིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལུགས་བསལ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ།

གསུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།

སྤྱད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེས།

རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༥༥

གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པའི་བཞུགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། ཤེས་རབ་ལ་གནས་པ་ནི་
ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། ཤེས་རབ་སྟོན་

པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་ཐོགས་པ་ལ་
 རབ་ཏུ་གནས་པའོ། །གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པ་དང་ལྷག་པར་སྒྲོ་མ་
 བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྒྱུར་
 རོ། །གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཡང་རི་ལྟར་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར།

གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།།

སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་གཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
 མཐོང་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་
 གོམས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་བཞིན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་
 ཞིག་རང་རིག་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འགྱུར་རོ།།

(གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བསྐྱར་པ་ནི།)

གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་འདིར་རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲས་པ།

རི་ལྟར་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མཚོ་ནི།

ཆེ་ལས་ཆུ་རྒྱུ་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

ཀུན་གྱིས་ཐོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས།

རང་གི་རྒྱས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། ༤༦

རི་ལྟར་རྒྱུ་མཚོ་ཆུ་རྒྱུ་གི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆུའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་གིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱེད་པ་ལས། རྒྱུ་ཙམ་གྱི་ཉེན་ཉེ་བར་ལྷགས་པས་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་བ་རྒྱུ་ལས་
རྣམས་འབྲུག་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་ལུས་རྣེད་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་བར་
རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཞུགས་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེས་པའི་
བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པར་འགག་
བཞིན་པས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་བག་ཆགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རང་གི་རྣམ་
པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གཞག་པ་རིམ་
གྱིས་རང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཉེན་ལྷགས་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གང་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཙམ་ཞིག་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་
རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་གྱི། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དཔེར་ན། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྒྲིབ་པ་རྣམས།

བ་ནི་བ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །རྒྱ་ཤེལ་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དང་།

རྒྱག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཙན་ཀུན་གྱི་རྒྱ།

ཞེས་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་འགོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་

མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྒྲིབ་
བྱེད་དོ། །གང་དབང་ལྷག་ཏུག་ལ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་གྲེས་པ་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་
འདི་ནི་བྱུང་བར་རོ།

(གཉིས་པ་དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།

དངོས་པོ་བརྟག་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འབྱར་ཞིང་།

ཕྱི་རོལ་གཞུང་བ་མེད་པར་འབྱར་འབྱར་ལ།

ཡོད་དང་སྟོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༡༧

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
དེ་ནི་རྟོག་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུལ་དུ་འབྱུལ་བ་ཐག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་ལ། ལུས་པར་འབྱུལ་བ་ས་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ལྷ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུར། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟོག་
པའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
མཐོང་ལ། གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་མར་ལུས་པར་གྱུར་པ་དེ་འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་

གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡང་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བརྟོག་པ་ནི་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྤྱིད་
མངོན་པར་བརྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དངོས་པོ་བརྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟུན། འདིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་སྒྲོམ་པའོ། །གཅིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གདགས་པར་ཡོད་པའི་
དངོས་པོའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་
དོ་ཞེས།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། དགག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགག། གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྣམས་བྱུང་དགག། སྒྲོམ་པ་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་
མིན་པར་ཡོད་པ་དགག། ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྒྱར་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མི་ལམ་གྱི་མཐུན་
དཔེ་དགག། རབ་རིབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། ཀྱང་རུས་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། འབྲུལ་པའི་དཔེ་གཞན་
ཡང་དགག། རྟོན་བསྟུ་བ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ། མི་ལམ་དུ་སེམས་མི་འགྲུབ། དན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་
ཡང་འགྲུབ། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད།།

ཅེས་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་དབྱེད་པར་བྱའོ། །སྒྲས་པ།

མི་ལམ་རི་བཞིན་ཞེན་.....

ཁང་མིག་གིན་ཏུ་རྒྱུང་དུའི་ནང་དུ་ཉལ་གིང་གཉིད་གྱིས་ལོག་པས་ཁང་པའི་ནང་དུ་
སྤང་བོ་ཆེ་མྱོས་པའི་བྱ་རྣམས་པ་ནི་རི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་

རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་གཤམ་པ་འདི་ཁས་སྤང་བར་
བྱའོ།།

འདི་ཡང་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

-----དེ་བསམ་བྱ།།

ཡང་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེན། བཤད་པ།

གང་ཆོང་ལ་མྱི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།།

ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་ཁྱོད་གྱི་དཔེ་ཡོད་མིན།། ༤༥

གང་བ་སྤང་ཚུས་པའི་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཤམ་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་གཤམ་པ་མེད་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་
པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ།།

(གཉིས་པ་དྲན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་མྱི་ལམ་ན་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ནོར་བ་མེད་ན་དེའི་ཆོ་སད་པས་མྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་
སུ་ཁྱོད་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ན་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར།

གལ་ཏེ་སད་ཆོ་མྱི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།།

ཡོད་ན་བྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།།

ཅིའི་བྱིར་ཞེན།

རི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ངས་མཐོང་སྟམ་དྲན་པ།།

དེ་འདྲ་བྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།། ༤༦

རི་ལྟར་མྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་

དུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའོ། ཡང་ན་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་དེའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ལན་དགག་པ་ལ། ཉམས་སྤྱོད་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་གྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་མི་ལམ་ན་ཡོད་ན་དེ་
གཞུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་
ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་དགྲུགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྗེའི་ཚོགས་མི་
སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར།

གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྱིད་པས།

ཡོད་མེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།

དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།

མི་ལམ་ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། ། ༡༠

སྒྲེ་མི་ལམ་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
མེད་པས་གྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་མིག་གི་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱིས་གཞུང་བར་བྱ་བ་
དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་གཞུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་མཛོན་
པར་ཞེན་པ་ནི་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་དོ།

ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མི་ལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པར་བསྟན། ཚུལ་དེ་
སང་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཚུངས། དེས་ན་དོན་གཤམ་ཡོད་མེད་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།

མ་སྦྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྦྱེས་མ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྦྱེད་སེམས།

གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྒྱན་པ་ཡིན། ༥༡

ཇི་ལྟར་གཞུགས་མཐོང་བ་ནི་མིག་དང་གཞུགས་དང་ཡིད་དེ་གསུམ་པོ་ཉི་པར་གྱུར་
བ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དེར་མིག་དང་གཞུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་གི་རྣམ་
པར་གཤམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

ན་སོགས་གསུམ་པོ་ལྟག་མའང་སྦྱེ་བ་མེད།

ན་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲིས་ནི་སྒྲ་དང་ན་བའི་གཤམ་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་
ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་བར་བསྟེན། །དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཡོད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤམ་པས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་
ཆོ་མི་ལམ་གྱི་དབེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བརྟུན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབེ་ལས་བྱུང་བ་དངོས་ཀྱི་དོན་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་བརྟུན་པ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་རྩུལ་དེ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཚུངས་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རྩ་གྲུབ་པའི་སྒོ་
ནས་མ་གྲུབ་པ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར། སད་པའི་ཆོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཉིད་དུ་བརྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

མི་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་།

དངོས་རྣམས་བརྟུན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྒྱུད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༡༩

ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བརྟུན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་སད་པ་ན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར།

སྒྲུང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན།

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ།

དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྲིད་པའི་འགོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།

འདི་ལ་སྤྱི་ཡང་མི་སྐྱེ་འཆི་བ་མེད།

སེམས་ཅན་མིང་དང་སྟོག་གྲང་མི་རྟོག་དེ།

ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་ལྷ་བ་རྩ་གིང་འབྲ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་དེས་ན་དོན་གསལ་ཡོད་མེད་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བཞུག་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་སང་པའི་གསལ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ཀྱི་མི་
ལམ་ན་མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་གསལ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི།

འདི་ན་རི་ལྟར་སང་བཞིན་རི་སྲིད་དུ།

མ་སང་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

རི་ལྟར་མི་གསལ་པའི་གཉིད་ཡོད་གྲང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སང་
པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་གྲང་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཀྱིས་མི་ལམ་
མི་བཞིན་པས་དམིགས་པར་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་དང་མ་བྲལ་
བ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་
གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་དོ།

སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

གཉི་མུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༥༩

རི་ལྟར་གཉིད་སང་པས་སང་པར་གྱུར་པ་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པར་བྱངས་ལྟར་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

མཛོན་སྐྱུ་དུ་མཛོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། བྱི་རོལ་མེད་
པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་
འགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་བདེན་རྒྱུན་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་མེན་ན་གཞན་གྱིས་
ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་
བྱིར། བྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཅིའི་བྱིར་ཞེན།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་སྤོ་གང་གིས།

རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱུ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།

དེ་སྤོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།

དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉི་གའང་བརྒྱན་པ་ཡིན། ༥༧

མི་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱོ་
ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉི་ག་
ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དོ། །ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་པར་དགའ་བའི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་དེ་ལྟ་མེན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ནི།)

འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྤོ་ཡོད་ན།

སྐྱོ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།

རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱོ་ཤད་སྤོར་འགྱུར་ན།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༥༥

གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་དག་མེད་པར་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
ན་ཡུལ་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་དག་མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་པའི་རབ་
རིབ་མེད་པ་ལ་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་སློ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། རྒྱས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་འདི་དེ་
ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སྒྲར་གཞག་པ་
དེ་སློན་པ་དང་མ་སློན་པ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞག་པའི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་སློན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་འོ། །འདི་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་རྒྱས་ནི།།

སློན་མེད་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སློ་མི་འབྱུང་།།

ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རྒྱས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན།། ༥༦

ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་རྟོ། །ཀལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་སྒྲིན་པ་དང་མ་སྒྲིན་
པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་
ཕྱིར་འདི་མི་འགྲུབ་པོ།

(གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པ་སྒྱིར་བསྟན། འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྲིད་
པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཡང་རི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། བཤད་པ།

སྒྲིས་ལ་རྣམ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

མ་སྒྲིས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཡོད་མིན།

འདིར་རྣམ་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་
ཞིག་གསུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་
རྣམ་པའི་ཞེས་བྱུག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་སུ་འོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་
རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་སུ་
རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱ་ལྟ་སྒྲིས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྲིད་དོ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་པ་
ལས་ཞེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིས་པ་རྣམ་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་
རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐར་བཤད་ཟིན་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྒྲིས་པ་ལ་རྣམ་
པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྲིད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་ལ་

རྒྱལ་པ་མི་སྤྲིད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། བྱད་པར་མེད་པའི་བྱད་པར་ཅན་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པ་དང་། ལྷོས་པས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར།

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།།

མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ།། ༥༧

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི་
བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇམ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གང་
གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདིའི་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གི་རྒྱས་པ་བྱད་
པར་བྱ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་
འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱད་པར་བྱ་མ་སྐྱེས་པ་འདིས་ནི་ཕྱད་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཡང་
འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྒྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྤྲིང་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་རྒྱས་པ་འདི་ཡིན་
ཞིང་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་གྱི་གཞིའི་
དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག་ །སྤྲུལ་
མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་སྐྱེས་ལ།

བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་

མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ།

འཁོར་ལོས་སྐྱར་དང་རང་འབྱུང་གཉིས།

ཞེས་བཤད་དོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་སྒྲིང་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་འདོད་ན།

རྒྱས་པ་མེད་པ་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།

རེས་འགའ་གང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་པར་རེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་འམ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་
མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་མེད་པར་དེའི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་དག་གྱང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་ལྟོས་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་
ལྟར་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།

གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ༥༥

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་གཤམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་པོ་ཡོད་ན་སྤང་དུར་འགྱུར་ལ་སྤང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོར་
འགྱུར་ཞིང་། བ་རོལ་ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་དུ་འགྱུར་ལ་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་བ་རོལ་དུ་འགྱུར་བ་
ལྟར་བཏགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
ན་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྗེས་ད་དུ།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

འབྲས་སུ་མེད་པར་རྒྱ་ཡི་ནི། རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་སུ་ཀྱན། རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་ལ།
བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འགྲུབ། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི།

ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྲུབ་ན། གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ།

ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་གཤམ་པ་
ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་
ནས་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་བདག་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྟོས་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་
རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན། དེ་ནི་གཉི་ག་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་
ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་ལྟོས་འགྲུབ་གང་ཡིན་པ།

དེ་མ་གྲུབ་ན་རྗེས་ལྟོས།

ཅི་ལྟེ་འགྲུབ་པ་ལྟོས་ཤི་ན།

དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དེ་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱས་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་ན། དེ་གྲུབ་པ་ལམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་གང་། གལ་ཏེ་
མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། །མ་གྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར་བོད་ཐུའི་རྩ་རྒྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །འོན་
ཏེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། གྲུབ་པ་འདི་ཕྱིར་དེ་ལྟོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་
དོན་ལ་བརྟེན་པ་འདི་གྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་མཁྱེན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་སོ། །དེ་དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་འདས་པ་ལ་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་ཞིང་ཏ་ཅང་
ཐལ་བ་དང་། དེ་དེ་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འགགས་པ་འདི་རྒྱས་སྒྲིན་ལས་འགྱུར་ན།

གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་སྒྲིས་ནས་འགགས་པ་ཞིན་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འབྲས་ཐུའི་དོན་དུ་ཀྱན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་འདི་ཁྱད་པར་གཞག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་
པ་འདི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་འདི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
ན་ནི་དེ་དེ་ཆེ་གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་དེ་ཕྱིར་ཞེ་
ན། །གང་གི་ཕྱིར།

རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།

ཏ་རུ་ནི་རྒྱས་པ་ལ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ལྟར་ན། བརྒྱད་པས་ན་རྒྱན་ཏེ་རྒྱུང་གི་རྒྱན་
ལྟར་རྒྱན་ཆགས་པ་རྒྱན་ལུགས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཐུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ན་སྒྲི་བ་དང་
འཆི་བ་བརྒྱད་པས་བར་མེད་པར་ཤིམ་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

སྐད་ཅིག་དུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་ལ།* དེ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན་རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཅན་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་པན་ཚུན་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དང་ཅིང་གཞན་ཉིད་དུ་
 གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཅན་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་
 ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ། ༥༧

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པ་བཤད་ཟིན་པས་སྒྲར་ཡང་མི་
 བརྗོད་དོ། །

(གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ།

གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།

དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་དེའི་ཕྱིར།

ཉེས་མེད་ཅེ་ན་.....

གལ་ཏེ་ཡང་དེར་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ལ་པན་ཚུན་གཞན་ཉིད་ཡོད་
 མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་
 སྟེ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཉིད་མ་གྲུབ་
པས་ན།

.....འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

ཐ་མི་དང་རྒྱན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ། ༤༠

སྐབས་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །བདག་གི་དངོས་པོ་ཡན་ཚུན་ཐ་དང་པ་རྣམས་ནི་རྒྱན་ཐ་མི་
དང་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་མི་འོས་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

བྱམས་པ་ཉིད་སྐྱས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།

གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ།

དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༤༡

དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་
བསམས་པ་འོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པ་སྤྱིན་པ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གང་སྐྱས་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པ་མི་སྤྱིད་པར་བརྗོད་པས་ཚུལ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་
པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཇོག་ཚུལ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་ཐུ་མ་དང་། དེ་

དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་
ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་པ། དཔེས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། སྤྱིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱོད་པས་རང་གི་ལྷགས་
བརྗེད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་བསམས་ཤིང་
སྤྱོད་པ།

མིག་སྒྲིའི་སྒྲེབ་རང་རྣམས་གང་ཞིག་ལས།།

དེ་མ་ཐག་རྒྱ་ཀྱན་ནས་སྒྲེའ་འགྱུར་ཞིང་།།

རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ།།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས།། ༥༡

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛོག་བཞིན་པ་ན་གཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་
པ་ལས་དུས་བྱིས་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེབ་རང་འགྱུར་ཞིང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྒྲེབ་པའི་རྣམ་པའི་
སྐད་ཅིག་བར་མེད་པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གིས་འཛིག་རྟེན་ན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ལོ་སྤྱིར་རྟོགས་ཀྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་
གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ངེས་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་པར་
བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག།
 བྱིས་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།།
 རྩོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་པར་མ་རྟོགས་ནས།།
 སྤྱི་བོས་བྱི་རོལ་གཟུང་པར་སེམས་ཁས་ལེན།། ༤༩

ཇི་ལྟར་བརྒྱ་རྩེ་བ་ཀ་དང་ཀིང་ལྷ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དག་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྱེ་
 བ་ན། རོར་བུ་དག་བཞེན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་ཚོན་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱི། འོན་
 ཀྱང་ལྷ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བ་ལས་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་སྤྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞེན་དུ། རྩོན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་གཤམ་པ་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པར་
 སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དབང་ན། མཚོ་རྒྱ་གིན་ཏུ་
 དངས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ངོགས་ཀྱི་མཐར་སྐྱེས་པའི་གིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བཏགས་
 པའི་བདུ་རྩ་གའི་གཟུགས་བརྟན་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རྒྱུའི་
 བྱང་ན་བྱི་རོལ་ལྷ་བྱུང་དམིགས་མེད་ཀྱི། དེ་དེའི་བྱང་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞེན་
 དུ་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ལས་བྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་དབུས་བསྟན་པ་ནི།)

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན།

མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།།
 རང་རྣམས་སྤྱིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།།
 འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞེན་སང་ལའང་འདིར།།

ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེན། ༥༤

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལུས་
པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྒྲིན་ཡོང་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྒྲིབ་ར་ཐལ་བ་དང་། ཆི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་
མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་ཆི་ལམ་དུ།

སྒྲོ་སོགས་སྒྲུང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར།

དམིགས་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།

སྒྲིན་ལས་ཡོང་བ་ལ་འདྲིར་ཅིས་མི་སྒྲེ། ༥༥

གལ་ཏེ་འདྲིར་ཇི་ལྟར་སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་བ་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་
ལྟ་བ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཆི་ལམ་དུ་
ཡང་མིག་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲེན། སང་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡོང་བ་ལ་ཡང་གང་གིས་ན་འདིས་མ་ཡོང་བ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་རང་གི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉི་
ག་ཡང་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་ཆི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལ། དབྱེད་ན་ཆི་ལམ་དུ་ལུས་པ་མི་འཐད་པ་
དང་། མ་དབྱེད་ན་མིག་གྱུང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལུས་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་ཆི་འཐད་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་

ན་ཅི་ཞེན། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་གྱིས་མི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་
 ཡིན་གྱི་སང་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་བྱུག་པ་ཡི།
 རྣམ་པ་སྒྲིན་ཡོད་སང་པར་མེད་འབྱུར་ན།
 བྱུག་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ།
 དེ་ལྟར་མི་ཆེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། ༥༤

བྱུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་
 གི་ཚུལ་ཙམ་ཁོ་ནས་མི་ལམ་བྱ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
 སྒྲིན་པ་འདོད་ཀྱི། སང་པ་ལ་མ་ཡིན་ན་པོ་ཅག་གི་ཆོག་གིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སང་
 པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 བྱ་མི་ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

(གཉིས་པ་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་ནི།)

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར།
 མི་ལམ་བྱ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན།

པར་བརྗོད་པར་རྣམས་སོ། །མི་ལམ་མཐོང་བ་ནི་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འོང་བ་
 ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྟེན་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 མིག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པའི་མིང་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པའི་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིག་མེད་པས་སང་པའི་འོང་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཇི་

ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་རྒྱུ་པར་གྲུག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་
སློན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མ་དབྱེད་ན་མིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།

བརྟུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་སྒྲུང་། ༤༡

དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་རྒྱུ་བ་དེ་ལྷ་བའི་ཡུལ་གྱི་གཤམ་པ་རྒྱུ་བ་དེ་ལྷ་བ་དང་།
མིག་གི་རྒྱུ་པར་གྲུག་པའི་རྟེན་དུ་ལྷ་བ་རྒྱུ་བ་དེ་ལྷ་བ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་རྒྱབ་བྱེད་མེད་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་རྒྱབ་བྱེད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་བ་ན།

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།

དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།

ཚུང་འདི་སེལ་བྱེད་.....

སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུན་པ་ཡིན་དང་། ཡ་ཤོལ་པོ་གང་ཞིག་སང་པའི་རྒྱུ་
པར་གྲུག་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་གྲུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་
རྒྱུ་པར་གྲུག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ནི་བརྟུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་པར་བྱང་བ་

དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩམ་སྒྲུལ་གྱི་
སྤྱི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་གྱི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་
བར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སློ་ནས་རྣམ་པར་གྲུབ་པར་འདིས་ལན་གང་དང་གང་
བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབྱུང་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ན་
ཅོད་པ་འདི་སྟེ། རྣམ་པར་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ།།

(གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར།

-----སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བརྟན་ཏོ། ། ༥༥

རི་རྒྱུད་དུ།

སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཅམ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་།།
བཏགས་པ་དངོས་པོའི་རོ་བོར་ནི། །རྟོག་གེ་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།།
རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀྱན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།།
བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་བ། །རོ་དང་འབྲུ་བས་འདི་དག་བརྟགས།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་གཤམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །བ་ཡང་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ། བཙུག་ལྷན་འདས། དེ་དག་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། ༡ མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ༢ རྩ་བའི་
 དབང་པོ་དང་། ༣ སྤུའི་དབང་པོ་དང་། ༤ རྩེའི་དབང་པོ་དང་། ༥ ལུས་ཀྱི་དབང་
 པོ་དང་། ༦ ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༧ མིའི་དབང་པོ་དང་། ༨ མོའི་དབང་པོ་
 དང་། ༩ སློག་གི་དབང་པོ་དང་། ༡༠ བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ༡༡ སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་
 དབང་པོ་དང་། ༡༢ ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ༡༣ ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་
 དང་། ༡༤ བཅད་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༡༥ དད་པའི་དབང་པོ་དང་། ༡༦
 བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༡༧ དུན་པའི་དབང་པོ་དང་། ༡༨ ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 དབང་པོ་དང་། ༡༩ ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༢༠ མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་
 པའི་དབང་པོ་དང་། ༢༡ ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ༢༢ ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་
 པའི་དབང་པོ་སྟེ།

དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་དུས་གསུམ་དུ་
 མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་
 པ་དེ་དེའི་ཐ་སྟད་ཇི་ལྟར་འཆལ་བར་བགྱི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆད་པ་སྟོང་པ་ནི་
 བརྒྱན་པ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་
 བས་གྱི། རོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་མི་དམིགས། ཆད་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་ཆད་པ་སྟོང་པ་ལྟར་བརྒྱན་ཞིང་མ་མཆིས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་
 ལགས་པ་སྟེ། ལོག་པར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་པ་འདྲིད་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་

མ་ལགས་པ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་གྱི། རྟོན་དམ་པར་ནི་མིག་དང་
དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ནི་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་བརྟེན་ནས་ཅི་ཙམ་དུ་བྱིན་ཅི་ལྟ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་བའི་
སྤྲད་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བཏགས་ཀྱི་རྟོན་དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །དབང་པོ་ནི་
རང་བཞིན་དང་བྲལ་ཞིང་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་དུ་
མཆིས་པ་མ་ལགས་ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ལགས་ཏེ། ཆོས་གང་
ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་དངོས་པོ་མ་
ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའོ། །དེ་ནི་
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། བཙུག་ལྟར་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གི་མི་ལམ་ན་
དགོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཕྱེ་བ་དག་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་དཔེར་བ་
དེ་དཔེར་ཡང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་རྟོག་ན་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཆེ་
ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆལ་ཏེ་འདིའི་གནས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་
མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མ་
མཆིས་པ་སྟེ། དེའི་སྤྲད་དུ་དེ་དག་ནི་བརྟོག་དུ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་
ངོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱེ་མཆོད་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ལ་སོགས་པ་དག་དབང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རང་
བཞིན་གོ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་དཔྱོད་པ་དག་

གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པར་སྒྱུར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྱུ་བ་འདི་བསལ་བར་བྱ་
བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ། གསུམ་ཆར་སྒྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མིན་ན་གནོད་
བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་
གང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར། བཤད་པ།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས།།

ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།།

དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྒྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།།

སྟེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱིར་ཞེན། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི།

ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བརྟན་བྱིར་རོ། ། ༥༧

འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་མིན་ན་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི།)

འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲིའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བ།།

དེ་ལྟར་མི་སྒྲུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན།།

དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྒོ་གཏད་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས།།

རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འགྱུར།། ༥༨

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས་གར་གྱི་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ན། ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་
 པ་རྣམས་ལས་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་སྒྲིབ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ཉིང་ཇི་
 འཛིན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

(བཞིན་པ་ལྟུང་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག་པ་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།

རྒྱ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དགས་རྣལ་སྒྲོ་ཡང་།

ཤེས་པར་བྱའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྒྲུ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། ཞེས་གང་བཤད་པ་
 དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲོས་པས་ཚོགས་པོ།

(ལྟ་བུ་དོན་བསྟུ་བཞི།)

མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

སྒྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ༡།

ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡང་
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲིས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ།

དེ་མྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག། རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ནུམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་དང་མཚུངས་པར། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན།།

དེ་ཡི་དམིགས་པ་འདུག་པའི་བཞིན་ཏེ། །དེས་པར་སྒྲུ་མའི་དངོས་དང་འདྲ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ནུམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྒྲུ་པའི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་གསུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་འདི་ནི་ཅི་ནས། བདག་ཉིད་གཡང་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་དམ་པ་སྟོང་རྗེ་སྟོན་པ་ནུམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྤྲགས་བཟང་པོ་བཏབ་པས་ཚབས་ཆེར་མནན་ཏེ་གསུང་བར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྣམས་ཐུབ་དགག་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་འཐད། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ནུམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་ནས། དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གཡེ་ཏེ་གསུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་།།

གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།།

འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།།

མ་གསུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་།། ༡༩

གཡེ་ཏེ་གསུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ལྟར་རལ་གྱིའི་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཅོད་ལ། སོར་མའི་ཕྱི་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་གཞོར་ཙན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་ཐུག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་ལུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྤྲེལ་

ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་
འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་
རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེའི་འཛིན་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་མ་གཟུང་བ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་དོ།

(གཉིས་པ་རང་རིག་གི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། དེ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་ སྟན་
འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་གྱི།
དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པོ།

(གཉིས་པ་དེ་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་རྒྱབ་མི་རྣམས་པ་དང་། རང་རིག་
གྲུབ་ཀྱང་དེ་པས་མི་འགྲུབ་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཚུགས་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་རྒྱབ་
པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་མེ་ནི་སྒྲིས་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
དག་གཉིས་སྒྲུ་མི་འཇུག་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། རྒྱས་ཀྱང་རང་གི་བདག་
ཉིད་དང་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ཉིད་ན་
གཉིས་སྒྲུ་མི་འཇུག་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་མི་
འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གཞོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་
མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཁྱིས་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་སྤུངས་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ངས་མཐོང་ངོ་
སྟམ་དུ་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་བྱ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་
ཉམས་སུ་མ་ཁྱོད་བས་བྱ་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རེ་
ཞིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་
ཁྱོད་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ན་ཐུག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དེའི་མཇུག་ཐོག་ས་
སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་གཅོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྟོན་པའི་ཤེས་པའི་ཤེས་
པ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱོད་བ་པོ་གཞན་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་འགྱུར་
དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་
བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལྔ་གསུམ་མཐའ་དག་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷན་པའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བ་རྣམས་འཇུག་པ་ལྟར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞོན་མི་ཟ་བར་རང་
རིག་པ་ཁས་སྒྲུངས་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནི་ངས་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་གཉི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་དུས་ཁྱིས་འབྱུང་བ་
ཡང་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པ་མ་རྟོགས་པར་ལ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་

གྱི་བྱན་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་མཐོང་ངོ་སྟེ་མ་དུ་དུས་ཕྱིས་བྱན་པའི་ཤེས་པ་
སྦྱོར་པ་ལས་གང་ལས་དུས་ཕྱིས་གཉི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱན་པ་སྦྱོར་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་
བའི་ཤེས་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་སྦྱོར་ཞིང་སྦྱོར་པར་དཔོག་
པར་བྱེད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་དུས་ཕྱིས་གྱི་བྱན་པ་ལས་རང་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་
ཉམས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདི་ནི་ཡོད་
པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་གང་སྒྲིས་པ་ལ། འདི་ཉིད་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲིས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྦྱོར་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་བྱན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།

མ་གྲུབ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བྱིར་བཟོད་པ་ཡི།

མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༥༩

དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་དུ་
སྒྲུབ་ནི། དེའི་ཆེ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱན་
པ་མི་སྤྱིད་པས་རི་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱན་པས་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་
ཅན་གྱིས་བྱན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཡོད་པས་དུ་བས་མེ་ལྟར་དུས་ཕྱིས་འགྱུར་བའི་བྱན་པའི་སྒྲོ་
ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་དེ་རུང་དུ་ཡང་མ་
གྲུབ་པས། རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱན་པ་གལ་ཡོད།

འདི་ལྟར་ཆུ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལམ། མེ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་མེ་
 ཤེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུབ་
 ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆུ་དང་མེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་
 འདིར་ཡང་རང་རིག་པ་མེད་པར་དུན་པ་ནི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བརྟན་པར་འབྱུང་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་ཆུ་ཙན་གྱི་དུན་པ་ནི་དེ་མེད་པར་མེད་པས། མ་གྲུབ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིར་ཏེ། རང་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པའི་
 མ་གྲུབ་པ་འདི་སྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ཙན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མིག་གིས་གཞུང་
 བྱ་ཉིད་བཞིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་དུན་པས་མི་འབྲུབ་པ་ལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུན་པའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པ་དང། རང་ལ་མ་ཆུངས་པ་སྒྲངས་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་།

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།

དེ་ལྟར་དུན་པའི་དུན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།

གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་བཞིན།

གཏན་ཆོགས་འདིས་ནི་བྱུང་བར་དག་ཀྱང་འཛོམས། ༥༥

གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་
 ཡང་དུན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་དུན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དུན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་
 ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
 བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་ནི་སྒྲར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་ཉེར་
 སྐྱས་ཀྱི་ཤེས་པས་དུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་
 གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུས་ཕྱིས་

འབྲུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་ཐྱོང་བའི་ཕྱིར། དྲན་པར་མི་འགྱུར་
རོ།

ཅི་སྟེ་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ནམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་
ཕྱིར། དྲན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་།
རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤེས་པ་འཛོམས་པར་
བྱེད་དོ། །དྲན་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་དུས་ཕྱིས་འབྲུང་བ་ནི་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱད་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲངས་པ་ནི།)

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ངེ་ལྟར་ཞེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཐྱོང་འགྱུར་དེ་ལས།

དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྟོད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ༥༥

གང་གིས་ཡུལ་ཐྱོང་བ་དེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་
གཞན་ཉིད་དུ་ངེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲན་པ་
གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བས་ཐྱོང་བ་དེ་དྲན་པའི་

ཤེས་པས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་དྲན་པ་ཡུལ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་ལ། ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་
 པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་འཛིག་
 རྟེན་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པའི་དོན་ཅན་
 ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

(གསུམ་པ་སུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ།

དེའི་བྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༡༤

བདག་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞིན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་གྱི་དངོས་པོར་
 འགྱུར་ལ། རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་
 པ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། འདི་དག་
 གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཙོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དག་གཙོད་པའི་བྱ་
 བ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི།

རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

(གསུམ་པ་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།

བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།

གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིག་པ།

གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱ་གཞོད་ཇི་ཞིག་བྱ། ༡༧

གཞན་གྱི་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྒྲེ་བ་ནི་གོང་དུ་ཅིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་དུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ཅན་
 དུ་ཟིན་ཀྱང་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ། ཁྱད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱས་
 གཞོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
 ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག།

(བཞི་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་
 ཉམས། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་
 ལ། མེད་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གང་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་གཞན་
 གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན།

རིགས་པ་ཞིག་ན།

གང་ཆོ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།།

ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུ་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།།

ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་
འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱི་
མ་གྱི་རྟུང།

(གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ནི།)

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།།

འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརྟག། ༥༥

ཤེས་རབ་མེད་པས་རྣམས་ཤས་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་སྐྱམ་
བ་སོ་མ་བཏང་བར་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་བྲུགས་ནས་རང་གི་སྒོ་གོས་ཀྱི་རྒྱལ་བན་པའི་ཕྱིར།
འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་འདུག་ཤིག །སོང་
ཞིག །བྱོས་ཤིག །ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་རྟོགས་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་
ལྷགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ།

སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྦྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།།

ཕྱི་རོལ་གྱུར་པ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

འདི་ལྟར།

དེ་དག་གྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།

དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། ༡༩

(གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི།)

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་གྲུབ་ཅེན།

བཤད་པ།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།

དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་འབྱུང་གྱུར་པ་དེ།

དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།

དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༢༠

ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས།

འཛིན་ཏེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།

བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད།

གང་ཞིག་གྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།

བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས།

བདེ་བའི་དོན་དུ་དང་པར་སྟེ་འགྱུར་བ།

རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤང་དུ།

འཛིག་རྟེན་པན་མིར་ཀུན་རྫོབ་དེ་བསྟན་ཏོ།།

སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་དྲུག་གང་བསྟན་པ།།

སེམས་ཅན་དཔུལ་དང་དྲུད་འགོ་ཡི་དྲུགས་དང་།།

ལྟ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྟ་ཡི་རྣམས།།

མི་ཡི་སང་གོས་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་མཛད།།

རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་།།

ལྷག་པོའི་བྱིམ་དང་དབུལ་པོའི་བྱིམ་རྣམས་དང་།།

བྲན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས།།

བྱད་མེད་ཚོགས་དང་སྦྱེས་པ་མ་ནིང་དང་།།

འགོ་བའི་ཁྱད་པར་རི་སྟེད་གང་ཡང་རུང་།།

མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ།།

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མཁས་པས་ཐུགས་རྒྱུན་ནས།།

འཛིག་རྟེན་པན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏོ།།

འདི་ལ་དགའ་བའི་འགོ་བ་འཁོར་བ་ན།།

འགོ་བའི་ཚོས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཇུག་འགྱུར་ཏེ།།

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་།།

བསྟོད་དང་སྦྱད་དང་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ།།

ཐོབ་པ་རྟོད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྦྱེད།།

མ་ཐོབ་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར།།

གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ།།

ནད་ནམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་གནོད་པར་འགྱུར།།

ཀྱན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྤྲུལ་བ།།

དེ་དག་ནོར་བའི་སྒོ་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ།།

མི་སྤྱག་སྤྱག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དེ་བ་དང་།།

བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་དང་།།

མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྤྲུལ་བ་བྱིད་ཅིང་།།

དེ་ལྟར་དག་ལ་སྟེ་མཚན་མར་གང་གནས་པ།།

དེ་དག་བདེ་ག་ཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་སྤྱར་ནས།།

འཛིགས་ཤིང་ཇི་བཞིན་མི་རྟགས་སྤྱོད་བར་བྱིད།།

དེ་དག་བདེ་ག་ཤེགས་གསུང་ནི་སྤངས་སྤྱར་ནས།།

ཐེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་སྤྱོད་།།

དེ་དག་ཚུལ་མིན་བདེ་བ་ཆོལ་བ་བྱིད་ཀྱང་།།

སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱད་ཀྱིས་པས་སྤྱོད་བར་འགྱུར།།

འཛིག་རྟེན་ལན་པའི་བསྐྱེད་བ་སྤྲུལ་གིས།།

མ་ལོག་སྒོ་ཡིས་ནམ་པར་རྟོགས་སྤྱར་ན།།

སྤྱལ་གྱི་པགས་པ་རྫིང་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ།།

སྤྱིད་པ་ཀྱན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར།།

ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ།།

སྤྱོད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས།།

གང་གིས་ཐོས་ནས་དག་ལ་བསྐྱེད་འགྱུར་བ།།

དེ་དག་སྤྱི་མཐུན་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བོ་དཔེན་པར་གཟིགས།།

ཁམས་དང་སྤྱི་མཐུན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།།

དབང་པོའི་གོང་ནི་མཚན་མས་དཔེན་པ་དང་།།

ཀྱན་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངེ་བཞིན་གཟིགས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་
དཔེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་གཤེས་པར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པར་དག་གིས་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ།།

འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་ནི། ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་།།

འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བ་ཉགས་པས། ཁོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་འཐོབ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།
བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་འགྱུར།།

དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ཞིང་
འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་
དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

(གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལུང་དང་

འགལ་བ་སྒྲང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྒྲངས་ཚུལ། འཛིག་
རྟེན་ལ་མི་སྒྲང་ན་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ། འཛིག་རྟེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དགག་མི་རུས་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྷོས་པ་མེད་པར་
སྒྲན། དེ་ནི་དེད་ཅག་གྲང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་
ཐོག་ས་སུན་འབྱེད་པ་ཅམ་ལ་མ་ཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་འཐད་པས་མི་རིགས་
པའི་ཐུར། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོ་ན་དེ་ནི་རྒྱུད་སྒྲས་པའི་
འཐད་པ་ཁོ་ནས་མི་རིགས་པའི་ཐུར་ཁྱོད་ལ་གཤགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་རུས་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བསགས་པའི་ཁོར་
གྱི་ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་མཛའ་བའི་ཟོལ་གྱིས་དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་བྱིན་ནས་
སྒྲར་ཐོག་ས་པ་བཞིན་དུ། ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱས་པས་རངས་པར་ཁྱུར་ན་འཁྱུར་ལ་རག་
སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་དུ་འཁྱུར་རོ།

འདི་ལྟར།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།

ཀུན་རྫོབ་གྲང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྒྲངས།

འབྲས་ཐུར་འདི་དག་མེད་གྲང་ཡོད་དོ་ཞེས།

འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྒྲ་བར་བྱེད། ༡

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་གནས་ནས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་
དབང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྟུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་སྒྲ་བ་དེ་ལྟར་

ནི་ཁོ་བོས་ཀུན་རྫོང་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་
ལ་གྲགས་པར་གྱུར་བས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཇེས་སུ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་གྱི། ང་ནི་
འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་
པར་བཞིན་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་
བཞིན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྣང་ན་ལས་མི་ལེན་རྒྱལ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོང་འདི།

རི་ལྟར་སྤང་བོ་སྤངས་ནས་ཁེར་ཞུགས་པས།

དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མེན་དེ་ལྟར།

འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྒྲུ། ༥༩

རི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་སྤང་བོ་སྤྲག་མ་མེད་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་རྫོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཇུར་ན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པའི་
སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། འདི་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་
བོ་མི་སྒྲུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོང་
ལས་སྤངས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ།

(གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཀུན་རྫོང་དགག་མི་རུས་པ་ནི།)

ཁས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ནས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་
དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་བརྟན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།
འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།
ཁྱོད་དང་འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་གྱིས་དང་།
ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལཱ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ༥༩

ཁོ་ཐོ་ཅག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤེན་རྒྱ་ཆོག་ས་ཆེ་
བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་ཁྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་སོལ་ཅིག གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་
བྱའོ། འཛིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་ཉིད་ལ་
བརྟེན་པར་བྱའོ། ཁྱོད་དང་འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་གྱིས་དང་། ཁྱེད་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་
རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཁོ་ཐོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་
བྱའོ། འོན་ཏེ་ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཡམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སྤེན་རྒྱ་སྟོབས་དང་
ལཱ་བའི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བ་ལ། ས་བརྩ་བའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བ་དང་། མདོ་
གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྒྲུང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཅམ་སྐྱ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་
ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཆོངས་
པར་བརྟེན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། མདོའི་དགོངས་པ་བཤད། དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་འཐད་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པས་

འཛིགས་ནས་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་རྫོང་ཁས་བྱུངས་ན་ནི། ལུང་གི་གཞོད་པས་འཛིགས་པས་
སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་བྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་
ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཡི་རྒྱ་ནི་ལ་ལས་སྦྱར་
བའི་མདོ་སྟེ་མ་གཞི་བསྟར་བ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་བར་མ་ཐེན་པར་བྱས་
ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྦྱ་བའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བར་འབྲུལ་པ་
བྱོད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྦྱ་བའི་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་བཅུ་བར་འདོད་པས། རང་གི་
སྒོ་གྲོས་གྱི་སའི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཤལ་ཞིང་བསྟུགས་ནས་དུམ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱར་
སྒྲིག་པ་ན། བདག་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་རི་ལྟར་བྱོད་གྱི་སྒོ་ལ་སྦྱང་བ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིས།།

སྟོན་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།།

རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།།

བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས།། ༥༥

གང་གི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལུགས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་སྤང་པོ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ལྷོན་པ་
བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མདོན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་
སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་
ཡོད་པར་གྱུར་རོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་

སོ་སྣམ་སོ། །དེ་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་
སྟེ། སྟོང་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་སྟེ་
བཀའ་སྩལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ། ཞེས་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀའ་ནས་ཀྱུན་རྫོབ་རྒྱ་སེམས་ཙམ་ཞིག་
ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེར་སེམས་པ་སྟེ་སེམས་ཤིང་
མནོ་བ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་དཔའ་པར་ཡོད་
པ་ཉིད་དེ་བདོག་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་འཇམ། བྱང་ཆུབ་
རྒྱ་དཔའ་པའི་སེམས་ཙན་གང་ཟག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་
པར་བྱས་པའི་ཆོག་བསྟར་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །མངོན་
ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའོ། །མངོན་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ས་རྒྱལ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས་པ་དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཕྱིར་སྟོ་ལྟོ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།

ལང་ཀར་གསེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱུན་མཁྱེན་གྱིས།

ལྟོགས་སྟོ་མཐོན་རི་འཛོམས་ངག་རང་བཞིན།

དོ་རྩེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། ༥༥

འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་ནི།

གང་ཟག་རྒྱན་དང་མུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་དག་དང་།

གཙོ་བོ་དབང་ལྷག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
འདོན་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི།)

འདིའི་དོན་དགོལ་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཙུག་དེ་དེ་ལས།

མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག།

སྒྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།

རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༥༦

མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་པ་དག་གིས་
ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དག་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་དེ་དག་
ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་
དུ་མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཁོ་ནའོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

གང་ཟག་མུང་པོར་སྒྲ་བ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་གངས་ཙན་ལྷག་ལྷག་དང་།

གོས་མེད་བཙས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག། ཡོད་མེད་འདས་པ་སྒྲ་ན་དེས།

དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས།

འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། །ཆོས་ཀྱི་ཁུད་པ་ཡིན་ཞེས་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་
 ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །རྗེ་ལྟར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐར་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷན་གྱིས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་
 གྲང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་
 མེད་པས་འདིར་རྟོག་པ་ཅི་ཞིག་མ་གྱུར་བར་གྱུར་ཅིང་ཅི་ཞིག་མི་འབྱུང་བར་འབྱུང་།
 འདི་ལྟར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་སྤང་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྟོན་པར་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །བཙུང་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་
 བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མ་གཟིགས་པ་ན་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་
 བཤད། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པས་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཙམ་གྱི་
 རྒྱས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རྣམས་པར་བརྟོད་ནས། རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་
 གྲང་བྱེ་རོལ་འགོག་པ་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་རི་བཞིན།།
 དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཛིག་རྟེན་ལ།།
 མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།།
 འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན།། ༡༥

རྗེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆོག་སྟེ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་
 ནས་གྲང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་

ཡང་གཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཁམས་གསུམ་ན་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་
 སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་
 པ་ཉིད་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་བདེན་ན་མདོ་དང་འགལ། སེམས་
 ཙམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། གཟུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

མདོའི་དོན་འདི་ནི་རི་སྐད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 འདོད་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།

དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།

སྤར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།

གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ༥༥

འཕགས་པ་ས་བརྒྱུལ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་མ་རིག་པའམ་འདྲ་བྱེད་ལ་མི་
 ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་
 པའི་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཁོ་ན་
 ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་དུ་བསམས་པའོ།།

རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། ཉེ་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་
 མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པ་ལོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པ་ལི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 སློན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ལི་སེམས་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལེན་པ་ལི་ཡུང་པོ་བཞི་ནི་མིང་དང་
 གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ། ཉེ་བར་པོ་
 དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཡུང་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 རིག་པ་ལོ། རིག་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཆོར་བ་ལོ། ཆོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་
 པ་ལོ། སྲིད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པ་ལོ། ལེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལི་ལས་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཡུང་པོ་རྣམས་
 འབྱུང་བ་ལོ། ཡུང་པོ་ཡོངས་སུ་སློན་པ་ནི་རྒྱ་བ་ལོ། རྒྱས་པ་ལི་ཡུང་པོ་འཛིག་པ་ནི་འཆི་
 བ་ལོ། འཆི་ཞིང་འབྲལ་བ་ལི་ཆོ་མུ་ས་ཤིག་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་
 གཏུང་བ་ནི་བྱ་ངན་ནོ། །བྱ་ངན་ལས་བྱུང་བ་ལི་ཆོག་དུ་བརྟོད་པ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་
 འདོན་པ་ལོ། ཉེ་བར་པོ་ལེ་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་ལོ། ཡིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉམས་
 སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལོ། སྐྱེ་གསུམ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་
 ལུགས་པ་སྐྱེ། ཉེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་ལྟོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་
 ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་འདི་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་སྐྱེ་མོ།།

དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
 དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལི་རྒྱ་
 ཡང་འབྱེན་པ་ལོ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་
 འོངས་པ་ལི་རྣམ་པར་སློན་པ་ཡང་མངོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པ་ལོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་ལི་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། མིང་

དང་གཟུགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱང་བྱ་
 བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་རྟེན་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་
 རྒྱལ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །སྦྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་སྦྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། རིག་པ་
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །རིག་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་རིག་པ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཚོར་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་
 ཏུ་འོང་བ་དང་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་གཉི་ག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་སྤོང་བར་ཡང་
 བྱེད་པ་དང་། སྤོང་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །སྤོང་བ་ཡང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པར་འགྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀྱན་དུ་ཆགས་
 པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ལེན་པ་
 ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤོང་བ་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །སྤོང་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤོང་བའི་རྒྱ་གཞན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱེ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྱིན་པའོ། །སྦྱེ་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་།
 རྒྱ་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །རྒྱ་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་ཐུད་
 པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །རི་སྤོང་དུ་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་
 རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དུ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་གྲུས་པ་ཡོད་པར་གསལ་
བར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེན། མ་རིག་པ་འགགས་པས་
འདྲ་བྱེད་རྣམས་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཉི་
བར་ཞི་ཞིང་རྟོན་པ་མེད་པའོ། །འདྲ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་གྲུས་པ་འགག་གོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་འདྲ་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲུས་པ་ཉི་བར་ཞི་ཞིང་རྟོན་པ་མེད་པའོ་
ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདྲ་བ་ལས་ནི་འདྲས་བྱས་
འབྱུང་ངོ་། །བྲལ་བ་ལས་ནི་འདྲས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཆོགས་པ་ལས་ནི་འདྲས་བྱས་
འབྱུང་ངོ་། །མ་ཆོགས་པ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟས་བདག་གིས་འདྲས་བྱས་ཉིས་པ་
མང་པོའི་རྒྱོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་གེས་པར་བྱས་ལ་འདྲ་བ་འདི་དང་ཆོགས་པ་
འདིའི་རྒྱན་གཅད་པར་ཡང་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་ནི་མི་བྱའོ་སྙམ་མོ།

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདྲ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉིས་པ་མང་པོའི་རྒྱོན་ཆགས་
ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྒྲིས་པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། ཞེས་རྒྱས་
པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་
གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲུས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ།
ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ངོ་།

(གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་
དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལུང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱིར།
བཤད་པ།

སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།

སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉམས་ཆོག་ལོ།

འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས།

སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༥༥

དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནམས་སོ། །སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་
གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་འོག་མིན་གྱི་གཞུང་ལས་
ཁང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དག་གོ།

དེ་ལ་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྟོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་
ནི་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའོ། །བསྟོན་ལ་སོགས་
པ་སྟོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཐུན་མོང་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་གསུངས་པར་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་བྱ།

སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རེ།

ནག་པོ་དུས་སུ་སྦྱེས་ཏེ་དབང་།

སེམས་དཔུལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་བྱ།

མཚན་དང་རིན་ཆེན་གྱི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྦྱེས་གིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལས་སོགས་པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་མེད་
ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གསུམ་པ་གཞུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ། སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་

ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་
ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།

སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

གཟུགས་ནི་བཅས་པོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།

(གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།)

དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

བརྒྱུག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠

འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ།
ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་
མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་རྣམས་པར་མཐོང་བའི་
སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་
བསལ་ནས་རྩོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་
དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དག་ལྷ་གཅིག་བཏོན་ནས་རང་
གི་ཡུལ་འཕྲོག་ཅིང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བོ་ལལ་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་
པ་སྟར་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གཉི་ག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་རྟག་
ཏུ་གཞོན་པ་མེད་པས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངས་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་
མེད་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བཞིག་ནས་རྒྱུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི་
དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་གི་སྐྱབ་བྱེད་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་

ཀྱི་སྒོ་ངོར་མཚུངས་པ་དང་། དབྱུང་མ་དབྱུང་བྱ་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངི་སྒྲིད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས།

འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།།

ཕུང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྷ་ཆར་ཡོད།།

དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།།

ནལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། (༧)

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

(གཉིས་པ་དབྱུང་མ་དབྱུང་བྱ་མཚུངས་པ་ནི།)

གཞུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག།

སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཞུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག།

གང་གི་ཆེ་འབྲད་པས་གཞུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཆེ་གཉི་གའི་ཡོད་པ་
འབྲད་པ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་
གང་གི་ཆེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་བྱ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གཞུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚུངས་པ་ནི།)

ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།

མཚུངས་པར་སྒྲུངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས།། (༨)

གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མདོན་པ་ལས། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་

ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ།
 རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི།
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་བཞིག་ནས་རྣམ་མི་འགྲུབ་པ་ནི།)

དེ་བྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡི།

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར།

གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 བ་དག་གི་རིམ་པ་རི་སྒྲིད་དུ་སྒྲིས་པ་བཞིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་
 རིམ་པ་དེ་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ནི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་
 བ། གང་གི་བྱིར་སྤར་རྣམ་བཀག་པ་དེའི་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།)

དེ་བྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།

དེ་ཉིད་མ་སྒྲིས་འདིག་ཏེན་སྒྲིས་རིག་བྱ། ༡༩

(གཉིས་པ་མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་
 དོན་དུ་བསྟན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། ཞར་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་དོན་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
ལུང་གཞན་ལས་སེམས་ཙམ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།

ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་།།

ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ལོངས་
སྟོང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །གནས་ནི་སྟོང་གི་འཛིག་
ཉེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་གནས་སུ་སྤང་བ་སྦྱེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དདྲོས་
པོར་གནས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་
མངོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་
ཙན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན།།

སེམས་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།།

དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།།

གཟུགས་བརྒྱུག་པ་སྦྱེ་དེ་ཡང་བྱང་དོན་ཉིད།། ༡༩

དེ་ལ་འདི་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་རེ་བ་དང་བཅས་
པ་དེའི་སྐྱེན་ཙན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འཕྲུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་

དེ་དག་ཐིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་བ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་བསམགས་པ་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པའི་བྱིར། ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་བྱེ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་
འཛོམས་པའི་ཀེང་རུས་ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་
ཅོམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་རིགས་བཤད་པ་ལ། ཡུང་དང་། རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ། མདོ་འདི་བྱང་དོན་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད། དེས་འདི་འབྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་
བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཡང་ཡུང་འདི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
གང་ལས་ངེས་ཤིན། ཡུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པས་བྱང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།

འདི་ནི་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། ཚིས་བྱ་བའོ།

(གཉིས་པ་དེས་འདི་འབྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི།)

མདོ་འདི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི།

བྱང་དོན་ཉིད་དུ་ཡུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། ༡༥

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་ཞེན། རི་སྐད་དུ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་
བའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་གྲུས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱ།
 ས་པོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་ལྟར་འབབ།
 བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བརྟན།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི།

རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ།
 སྒྲན་པས་སྒྲན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།
 སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།
 སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས།

ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་གསུངས་
 པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་
 མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཛན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རིན་པོ་ཆེ་རིན་
 ཐང་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ་ལྟར། ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་
 མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གིས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ། རྟག་པ་བརྟན་
 པ་ཐེར་ཟུག་པར་མི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་རི་ལྟར་འདྲ་
 བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས། མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་བྱབ་པ་མི་འཛིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་སྟོན་པར་བྱེད་

དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སློ་བྱོས་ཆེན་པོ། དེ་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྤྱི་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་བྱོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་དགྲ་བཙུག་པོ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྤྱི་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མུ་འཇུག་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྤྱོད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྤྱི་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམས་པར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྤྱི་པོའི་སློ་བསྟན་པས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤྱད་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུ་སྟོན་ཏེ། སློ་བྱོས་ཆེན་པོ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །སློ་བྱོས་ཆེན་པོ། དཔེར་ན། རྩ་མཁན་ནི་འཛིན་པའི་རྩལ་གྱི་སྤྱད་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་། ལག་གཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྤྱད་སྤྱད་ནན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལས་སྤྱོད་རྣམས་པར་སྤྱོད་ཆོགས་བྱེད་དོ། །སློ་བྱོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་ཏུ། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྤྱི་པོར་བསྟན་པ་འཇུག་པས་ཀྱང་རུ་སྟེ། རྩ་མཁན་བཞིན་ཏུ་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་རྣམས་གངས་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར། སློ་བྱོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གསལ་བའི་སྤྱི་པོར་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །སློ་བྱོས་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་

ནམས་དྲང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྒྲིང་པོ་སྟོན་རྟོ། །ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ནམ་པར་ལྟ་
 པའི་བསམ་པ་ཅན་དག་ནམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་
 དང་ལྡན་ཞིང་། ལྟར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་
 དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་
 པ་འདི་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །

(གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྐབས་བྱེད་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ནམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱིས་
 དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་
 འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། རིགས་པས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི།

བདེ་སྒྲག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།

དང་པོ་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། ༥

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟར་འདས་ནམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་ནམས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ནམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་
 སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རི་ལྟར་ཐོག་མར་
 སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྟོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་བཀག་པ་ཡང་

བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་
 རྒྱར་གྱིས་བྱ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་
 ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་ཚུང་ཟད་ཅིག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་
 པར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཉིད་རྒྱར་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་ཞར་ལ་དང་རེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།)

ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།

མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།

དང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང་།

སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་རེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །^{༡༥}

མདོ་སྡེ་གང་དག་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རི་ལྟར་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྐྱད་དུ།

འབྱུང་རྣམས་མིག་བཟུང་མ་ཡིན་ན། །དེ་འབྱུང་མིག་བཟུང་རི་ལྟར་ཞེས།

གཟུགས་ལ་དེ་སྐྱད་གསུངས་པ་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བསྒྲོག།

ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་
 ཉིད་དོན་ཅན་རེས་དོན་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར།

ངེས་དོན་མདོ་མེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས།།

གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན།།

ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་པའི་དོན་དུ་ཤེས། ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ།

འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྱག་དུ། ཁང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་གསུངས་པ།།

ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་བྱས་མ་ཡིན།།

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་འབྱུང་ཏེ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱེ་ཆོས་མང་པོ། ཁི་སྟེད་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས།།

ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱེ་བདག་མེད་ཡིན། མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།།

གནས་འདི་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྟེན་མི་དགའ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སློ་བྱོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་
མེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

ཐྱོགས་ཅམ་ཞིག་ནི་བརྟོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐུ་ལ་ནི་ཐག་པས་བསྐྱེམས་པ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེ་སྐུ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་རྟུ་མ་བརྟགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱང་རྟུ་
བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།།

ཞེས་འབྱུང་བས་ངོ་པོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། བརྩུང་བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྒྱ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་
 དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྟུང་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་
 བྱའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པར་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་གྱི་དབང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱན་རྒྱ་བརྟགས་པ་ཉིད་བསམ་པར་
 བྱསྟེ། སྤྱོས་པས་ཚོག་གོ། །དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །

(གསུམ་པ་གཉིས་གཤམ་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པའི་རིགས་པ་བཤད། མཐུག་བསྟུབ།
 སུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་བསམ་ལ་ནས། ད་ནི་གཉི་ག་ལས་སྟེ་བ་བསམ་
 བར་འདོད་པས་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྟེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་རྒྱ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་ཚོག་འགལ་གཉིས་སུ་སྟེ་བ་རྣམས་ནི་སྟེ་བ་བདག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་ཞིང་གཞན་
 ལས་ཀྱང་འགྱུར་བས་གཉི་ག་ལས་སྟེ་བར་སེམས་སོ། །

དེ་ལ་འཛི་བའི་གོང་བྱ་དང་། དབྱུག་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། སྒྱུད་བ་དང་། རྒྱུད་དང་།
 རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སུམ་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འཛི་བ་
 དང་སུམ་པ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་སུམ་པ་འཛི་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་

ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རྩ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་འདིའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ་
སྙམ་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ལ་རི་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་སློག་དང་། སློག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། ཟག་པ་
དང་། སྤྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གི་དོན་དགུ་ནི་དེ་ཉིད་དག་གོ་ཞེས་ཆོག་གི་དོན་གྱི་
རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སློག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
བྱམས་པ་དང་སློག་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློག་ནི་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱ་བར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
གི་ཕྱིར་ཡ་དང་མ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཁོན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཁོན་
ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས།

ཚོད་པ་འདི་ཡང་། མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་ཚྭ་གས་གཉི་ག་དག་ལ་སྦྱོན་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་གཉི་གའི་ཚྭ་གས་
འདི་ལ་ཡང་འབབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་

ཕྱིར་བྱམ་པ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཉིད།།

ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སློག་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམ་པ་རྒྱུ་དང་སྐྱུ་དང་བ་དང་
ལ་ཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་
ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།།

འོ་ན་མི་ལྟེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པ་དང་མ་ལ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་
ལས་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།)

དེ་ལས་རི་ལྗང་གོང་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོག་གལ་གཉིས་སྐྱེ་བ་
ལ་ཡང་རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་མཐུག་བསྟུ་
བའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་རྟེ།
ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།།

(གསུམ་པ་སྟུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་བ་ནི།)

སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གཉི་གའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་འདིར་བཤད་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༢༩

དབེར་ན་ཏིལ་གཅིག་གིས་འབྲུ་མར་འབྱིན་རུས་པས། མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་
ཀྱང་འགྱུར་ལ། རུས་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རེ་རེས་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་
ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(བཞི་པ་རྒྱ་མཐོང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོ་བ་དང་། སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་ དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཕྲད་པས་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་དེ་འབྲས་ཕུའི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཉི་གར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་པས་
ཉིས་པ་དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ལས་མ་སྤངས་པས་བཤད་ཟེན་
པའི་ཉིས་པའི་གོ་སྒྲུབ་ས་མེད་དོ།།

དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་རྟེ། འདི་
ལྟར་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པ་དང་དེའི་འཇམ་ག་དག་འགའ་

ཞིག་གིས་བསྐྱེམས་ཏེ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་ཟེའུ་འབྱུང་དང་ཉེ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་པ་ན་ས་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་
 དག་ལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་དང་བྱ་ཉི་ཉི་རི་དང་། བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་
 བྱང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སྤྲོའོ།

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འབྱུར་ན་ནི།

དེ་ཆོ་མཐའ་དག་ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུར་ཞིང་།

འབྲས་འབྱུར་ཆེད་དུ་འཛིག་ཏེན་འདི་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི།

བརྒྱ་ཡག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་། ༡༩

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྒོ་བར་འབྱུར་ན་ནི་རི་ལྟར་པ་ན་སའི་གིང་
 དེའི་གིང་ཐོག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་དང་ཨ་ཕ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་རི་ལྟར་གིང་ཐོག་པ་ན་ས་དེའི་གིང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་
 གསུམ་ལས་ཀྱང་འབྱུར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་ཕ་དང་ལ་ཀྱ་ཙ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དུས་ཚོགས་ལ་ལྟོས་གིང་རེས་འགའ་མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་
 དག་ལ་ཏྲག་ཏུ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་འབྱུར་ཏེ། དུས་ཚོགས་ཀྱི་ལྟོས་པ་ལ་མི་ལྟོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཚྭ་སྤྲོད་པས་བྱ་རྒྱུ་ལ་ཡང་
མདོངས་ཀྱི་ཚྭ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བྱ་ལ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྤྲོད་པས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ནི་ཆེ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འོ་ཅོག་
ཏྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་མི་
རེགས་སོ།།

དེ་ལྟར་རེགས་པ་དང་འགལ་བ་བཞེད་ནས། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བཞེད་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཛིན་ཏེན་འདི་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི། བརྒྱ་
ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཐད་པས་དགག་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྤོང་པར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།།

ལྷ་ལྷུ་ལ་ཡི་བྱི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།།

གིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཛིན་ཏེན་འཛིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར།།

རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཛིན་ཏེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་གཤམ་པར་གྱིས།། ༡༠༠

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུས་སྤོང་པར་གྱུར་ན་ནི་ནམ་མཁའི་ལྷ་ལྷུ་ལ་ཡི་བྱི་དང་ཁ་དོག་བཞིན་
དུ་འཛིན་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒོ་
ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་ཁོན་ལས་སྒྲུའོ་ཞེས་བྱ་བར་རེག་པར་གྱིས་གིག།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི་སྤོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ལྷུ་ལ་སྤོན་པོ་གསལ་ནས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་སྤོན་པོ་ཁོན་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་

ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དག་གི་པ་ལ། འདི་ལ་འདྲ་མོངས་ན་པ་ལ་རྟོགས་པར་
འགལ། པ་ལ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དག་ནི་རྒྱ་དམིགས་བཞིན་པ་ལ་ནི་བསྟོན་པར་མི་
ལུས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་ཏེ་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོ་གས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ས་དང་རྒྱ་དང་
མེ་དང་རྒྱ་དང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་པསྒྱུ་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་
དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཤམ་གི་ཚོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོ་གས་པ་རི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པ་
འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྒོ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣ་ཚོ་གས་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རི་ལྟར་ཆང་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཤད་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་ཁྱད་
པར་ལས་ཐོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱ་ཕྱོས་པར་འབྱུར་བའི་ལུས་
པ་སྒྲེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། ལུར་ལུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྒོ་དག་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་
པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འབྱུར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་
པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ཡོད་པ་

ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་ཏུ་སེམས་སོ།།

མངོན་མ་ལེགས་པར་སྒྲིད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས།།

ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།།

ལུས་འདི་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།།

འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། འདི་ནི་བྱ་མོ་ལ་མངོན་པར་བགྱོད་པར་འདོད་ཅིང་བྱ་མོས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་པའི་ངས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།

ཁྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་མངོན་སུམ་ཞིག་གས། འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་། མངོན་སུམ་མོ་ཞེན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མངོན་སུམ་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པས་སྒྲུ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་ན་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟུང་བས། ཅི་ལྟར་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་རབ་རྒྱ་བ་
པས་ཀྱང་དོན་སྦྱབ་པ་ཡིན་ན་འདི་ནི།

རི་ཙམ་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་བས། །སྤྱིས་སུ་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད།།

བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྦྱ་བ། །དེ་ནི་སྤྱང་གི་འི་རྗེས་དང་འབྲ།།

ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྤྱར་བ་ལ་སྤྱན་འབྱིན་པ་
བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྤྱན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་
བྱའོ།།

གཞན་ཡང་རི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་སྦྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་མཐོང་བ་སྦྱ་ཤད་དང་སྤྱང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟམ་པ་དེ་སྟེ་སྤྱི་བཤད་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་
དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
ཕྱིར། བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོའི།།

ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།།

གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱན་པ་མཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།།

དེས་ན་རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ༡༠༡

ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་དག་སྦྱས་པ་དེ་དག་ནི་རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་
པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་

ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། འཇིག་རྟེན་པ་
 རོལ་ཏེ་པོར་ཕྱ་བ་ལྟའི་མིག་གི་ཤེས་པའི་སྒྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལྟར་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་པ་རོལ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བརྗོད་པ་
 དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།

གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། ༡༠༢

མཚུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། རྟེན་ནི་གནས་པའི་
 རྒྱལོ། ལུས་ནི་ཁོག་པའོ། །དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའོ། རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་
 ཞེས་བྱུང་བར་གྱི་ཆོག་བསྟུ་བའོ། རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལུས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་
 བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་ཞེས་ཆོག་རྣམ་པར་སྐྱར་རོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་
 པས་ན་མ་དུབ་ཀྱི་རྒྱུན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་
 ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཏན་ཆོག་སེམས་སོ།

རྟེན་དེ་ནི་རི་སྲིད་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་
 དུ་ལྟ་བའམ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལོག་པར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་
 རོལ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་འབྱུང་བའི་བདག་

ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་པ་ལ་དེའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་
སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ་གཅིག་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་
སོ། །གཞན་ནི་འཛིག་རྟེན་གཞན་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་
གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། གང་
ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་པས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གནས་
སྐབས་དེར་ཡང་དེའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་
བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེ་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉིད་
གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

འབྱུང་བ་དག་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་
བསྐྱབས་ཟིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མེན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གང་གི་བྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉི་ག་ལས། །

སྐྱེ་དང་རྒྱ་མེད་སྤྱན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་བྱིར། །

མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༠༩

དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱན་མོང་དུ་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་

འགོག་པར་བྱེད་པ་ན། འབྱུང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་བྱིར་བཀག་པ་ཁོ་ན་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། འབྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་
 ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་
 པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དང་། དབང་ལྡན་དང་དུས་དང་
 རུལ་དང་རང་བཞིན་དང་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཆུམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ཆུམས་ལ་
 ཡང་རང་རང་གི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ན་རྟོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་སྒྱུར་བར་
 བྱུངོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་བྱིར།

གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་
 དགག་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་
 པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་ལ་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་སྟོགས་སྒྲ་མ་མ་ལུས་པ་
 བསལ་བར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པའི་བྱ་བ་ལུས་པར་བཀག་པར་དོན་དམ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ།

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཅུ་མཚུངས་སོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྷན་ཉིད་ཐྱིད།
གང་གི་ཆེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བར་བརྟུན་པར་རྣམས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ།

འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག།
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ངེས་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱ་ལོ། །

དེའི་ཐྱིར་ཚུལ་འདིས་ནི།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག།
གཉི་ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།
ཅས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་རྒྱ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་
པ་ལས་མི་སྟེན། འོ་ན་རི་ལྟར་སྟེ། བཤད་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་
འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཐྱིར། ཐེ་ཆོམ་མེད་
པར་དེ་བདག་གམ། གཞན་ནམ། གཉི་གའམ། རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྟེ་བའམ་
དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ།

གང་དག་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བར་མདོན་པར་

འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་འཇུག་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་འཇུག། གཉི་གར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གྱུར་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་དང་།།

རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྐྱེས་པ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བཟུང་། བཤད་པ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ངེ་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟོད་ཏུ་འད་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། གཉི་ལྷན་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་རྩལ་དང་། མཁས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་རྩལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡུལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མཐུན་ན་སྤང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་ཤིང་། བཤད་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་

དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
རོལ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་སློན་ཚིགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ།

ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར། ༡༠༧

སློན་ཚིགས་ནི་ཆར་སློན་གྱི་ཚིགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སློན་གྱི་ཚིགས་དང་འདྲ་བའི་
གཏི་མུག་སྟག་པོ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་
དའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་
བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྒྲུང་བ་ལ། དཔེ་དང་། རོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གཏི་མུག་གིས་བཀའ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མི་མཐོང་བར་ནི་འགྱུར་ལ་རག་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ག་ལས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྒྲུ་ཤད་ཟླ་གཉིས་དང་།

མ་བུའི་མདོངས་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་མ་སྒྲིས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ།

(གཉིས་པ་དོན་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།

འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་སྟོ་གོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༥

འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས།

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་བྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།

མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག།

སྟོ་བཟངས་ཉི་མས་སྟན་པ་སྟག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་བཞིན།

མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གོལ་བར་འགྱུར། ༡༠༦

ཤེས་རབ་ཅན་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་སྤངས་ཤིང་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་ཉི་བར་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གོལ་བར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟངས་དུ་འང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།

ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་སྤྱ་ཇི་བཞིན།

དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ༡༠༥

(གཉིས་པ་ལན་ལ། དཔེ་མ་ངེས་པར་བསྟན། དེ་མ་པ་ལ་འདིའི་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་རང་གི་སྤྱ་བས་
བཀྲལ་བར་མི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་
མ་ངེས་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ལུལ་གྱུར་པ།

སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྒྲིས་པས།

རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟན་བྱ་སྟེ།

ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལ་འོ། ༡༠༦

དེ་ཅིའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུལ་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དག་
མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་གང་དག་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་
མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བརྟན་པར་བྱ་ལ། ཕྱིས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྒྲིས་

པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་
ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སློང་མིག་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་བཟུལ་ཞིང་བརྟག་
པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བཟུལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དག་འདི་ལྟར་གཟིགས་གིང་གཞན་གང་དག་རྣལ་
འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་
བཤད་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་ཀྱིས་སློང་མིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ།

ལུང་པོ་རང་བཞིན་དཔེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།།

བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་དཔེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།།

གང་སྟོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ།།

ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པ་མིན།།

ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འགྱུར་ཏེ།།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་ནས།།

ཤེས་པ་པོ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་གྱུར་ན།།

བྱང་ཆུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྟོད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་བྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བཟུལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
གིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། དོན་དམ་
པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བཟུལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟར་པར་འདུག་ཅིག།

(གཉིས་པ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གིས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

རེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས།

སྤྲིག་རྒྱུ་ལྟ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སོགས།

སྤྲི་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༩

དཔེར་ན། མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྲི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
འབྲེལ་མ་མི་ལམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྲི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ཟེའི་
གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཡང་དོ། །སྤྲིག་རྒྱུ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་ལ་ཡང་དོ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སོགས་པའི་
རྒྱས་ནི་བྲག་ཅ་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་བརྩམས་པོ། །དཔེར་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དེ་དག་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྲི་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་བདག་ཉིད་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་གྱིས་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ང་ལ་
བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་ལུང་གིས་མ་ངེས་པ་ནི།)

དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྲི་མེད་ཀྱང་།

མོ་གཤམ་སྤྲི་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱས་འདི་མ་ངེས་པ་འོ། ༡༡༠

ཞེས་བཞོད་པར་ལུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས།

འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འདྲར་བཤད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་པ་གཞག།
 མི་ལམ་གང་ལའང་དངོས་པོ་མེད། །ལོག་པའི་སྒོ་ཅན་མངོན་པར་ཞེན།།

དེ་ཟེའི་གོང་ཁྱེད་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་གྱུར་གྱང་།།
 གོང་ཁྱེད་སྒྲོགས་བཅུར་ཡོད་མེན་གཞན་ནའང་མེད།།
 གོང་ཁྱེད་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག།
 དེ་བཞིན་བདེ་བར་གསེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།།

རྒྱ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། །མཐོང་ཡང་སྤྲིག་སྒྲུ་ལ་རྒྱ་མེད།།
 དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་བཀྲམས། །སྤྲིག་པ་མེན་པར་སྤྲིག་པར་རྟོག།།

མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།།
 གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 སྤྲིག་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གསལ་
 གྱི་སྤྲི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ལས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་དེའི་སྐྱོན་ཀ་མི་འཇུག་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་
 གྱི། དང་པོ་ནི།)

ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲི་བར་ལས་སྤངས་ནས་དོན་དམ་
 པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཇི་ལྟར།

མོ་གསལ་སྤྲི་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས།།

སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཐོང་འཛིག་རྟེན་གཞན་རྒྱལ་པ།

ཡོད་མེད་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀྱན་ངོ་བོ།

ཉིད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མ་སྐྱེས། ༡༡༡

(གཉིས་པ་ལུང་དང་མི་འགལ་བ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན།

གཤོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས།

ཡོངས་སུ་བྱ་རན་འདས་པ་གསུངས་ལུང་པ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་རྒྱ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ལུང་ལུང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་རྒྱ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་བརྗོད་པ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ནི། གཤོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ།

རང་བཞིན་བྱ་རན་འདས་པ་ཡི། ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་བྱོད་ཀྱིས་སྟོན།

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡོ།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་བྱ་རན་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འདིས་ནི་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཐྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཞིང་ཐྱིས་འབྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འབྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ལོ། །གདོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པས་ནི་དེ་དག་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། དེའི་གོང་རོལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་རང་
 གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དང་
 བའི་སྐྱེའི་རྣམ་གངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཤེས་པར་བྱལོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་
 བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་སུལ་དུ་བྱུང་བ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱུང་
 རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བསྟོད་པ་
 ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་རང་གི་སྡེ་པས་བཀལ་བར་མི་རིགས་པ་ནི།)

རང་གི་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བཀལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཁས་སྐྱེས་པ།

སུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།།

འཛིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན།།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུར་བས་ན།།

མོ་གཤམ་སྤྲད་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འབྱུར།། ༡༡༩

ཅི་སྟེགས་ཏེ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་། གཟུགས་
 དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སུམ་པར་བརྟགས་
 པ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ན། གང་གི་ལྟར་ན་ས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་

པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བརྟགས་པའི་རྟེན་རྫས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མོ་གསལ་གྱི་སྤྱ་
དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་བསྒྲོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བརྟགས་
པའི་རྟེན་རྫས་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱད་དུ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར། རི་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར།
དེ་བཞིན་རྒྱང་སོགས་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ས་ཆུ་མི་དང་རྒྱང་རྣམས་ནི། རེ་རེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད།
གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ།
གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན།
སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྟར་འདུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

རི་ལྟར་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྫས་སྤྱ་ཡོད་པ་
ལས་ཀྱང་རྫས་སྤྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།

དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ། མི་རྟག་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར།
རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ། ཁམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དཔེར་ན་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་ཡོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་བརྟགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བརྟགས་
པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་དུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

གིང་གི་རྟེན་ཅན་ནགས་བརྟགས་པ་དང་། རི་ལྟར་མི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བརྟགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་
 པ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ། རི་ལྟར་སྟོན་པས་སྐྱུལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འབྲུ་བ་ཡིན། ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་བཞུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
 བསྟན་པ་དངོས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྐྱེས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་
 སྐྱེ་བ་ཚྭ་གས་གཉི་གར་ཡང་བཀག་ནས། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་ས་བོན་ལ་
 སོགས་པ་དག་ལས་རྣམས་པར་གཤམ་པ་དང་ཐུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཅི་
 ལྟར་ངེས་པར་བྱ། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཐུག་གི།

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༧

གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ཐུག་དང་། དུས་དང་། རྩལ་དང་། རང་བཞིན་དང་།
 སྐྱེས་བྱ་དང་། སྐད་མེད་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་
 གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
 འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་

བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།

རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ།

དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།

ལྟ་བུ་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ༡༡༥

གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྒྱམས་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འཛོལ་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྒྱམ་པར་འཇོག་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་མི་སྦངས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ།

དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྦྱེས།

རང་གི་ངོ་བོར་མ་སྦྱེས་གང་། །དེས་ནི་སྦྱེས་ཞེས་ཇི་སྐད་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།

དེ་ནི་རྒྱུར་བཅས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

མདོ་སྟེ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས།

དེ་ལ་སྦྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།

ཀྱིན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།།

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།)

གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་རི་རྒྱན་
བཤད་པ་རྣམས་གང་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་
ན་ནི། དེ་ཡི་ཆེ་སྟེ་བའང་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའམ། བདག་དང་གཞན་
དང་གཉི་ག་དང་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུར་ཞིང་། སྟེས་ཟེན་པ་གནས་
པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་འབྱུང་བ་སྟེན་པ་ཞིག་ན།
རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

རྟག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།།

དངོས་པོ་རི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་ཟེན།།

དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།།

བྱད་གིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན།། ༡༡༥

གང་གི་ཕྱིར་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྟེན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་
པར་གྱུར་པས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་
ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་གིང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པ་འདུ་བྱེད་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་
སྒྲུབ་བསྐྱེས་པས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པར་རྟག་པ་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་
བྱུར་འགྱུར་གྱི་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་

ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དངོས་
དང་། རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་བྱུགས་ཟེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།།

མི་རྟོག་ནལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།།

རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ།།

རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་ལུར་མཁས་རྣམས་གསུང་།། ༡༡༥

གང་གི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་གེས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་
བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་ལུར་རྣམ་
པར་གཞག་གོ། རི་རྒྱུད་དུ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།།

སྒྲོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ།།

དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན།། ཁེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་བྱུགས་ཟེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། གྲུག་ཀ་
སྒང་བ་དང་། ཆགས་སྒང་སྒངས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་རིགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེ་ཙོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
གིན་ཏུ་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཙོད་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། གཞན་ཟེལ་གྱིས་མནན་
པར་འདོད་པས་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ན་
དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྟེ།
བོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་རྒྱན་ཀླུང་བ་ནི།)

གལ་ཏེ་བྱོད་གྱིས་སྟོལ་བ་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞོད་ཅིང་བཞོད་ཅིང་
བསྟན་བཅོས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཙོད་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་བུར་ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་གཤག་
ཅེན།

བཛོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ནི་ཙོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་རུང་བས་གཞན་གྱི་
གཞུང་ལུགས་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐེན་མི་འཇུགས་ཤིང་། སྤང་བ་ཉེ་བ་ན་ཐུན་པ་ལྟར་
རང་ཉིད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།

གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ༡༡༥

རི་རྒྱུད་དུ།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།

ཚུད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།།

འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་ལྟར།།

འདི་ཡིས་པས་གྱི་ཚོལ་བ་སླེག་ ཅིས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུངས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་རིགས་བ་ནི།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཏེ་བར་བསྟན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོ་
མེ་ཆོམ་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྟོན་དང་ལྟན་པ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྟན་
པའི་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་མི་སྲིད་
དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །

གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།།

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལོག་པས་བཅིངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། བར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་འདི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་པས་ལ་ཏེ།།

རྣམ་དབྱེད་པ་ན་སྦྱར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ༡༡༮

རི་རྒྱུད་དུ།

ཚུད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ།།

གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་གཤམ་ཡོད།།

ཅིས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། །གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན།།

ལྟ་བུ་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། །གཉིས་སྟོན་ཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།།

ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད།།

ང་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་པས་བཅོམ་པས་ལོག་པ་སྟེ།།

ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྱད་བཟུལ་རྗེས་སུ་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བཀག་ནས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས།
དེའི་ལོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་། བཤད་པ།

ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ།།

ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་བར་བྱེད།། ༡༡༠

དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་
གསུང་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་
བའོ།།

དེ་དག་གྱང་གང་དག་གཅིག་ཅིན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་སྟོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་རྣམས་ནི་སྟེ་བ་

དང་། སྒྲ་བ་དང་། བ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། བྱ་ངན་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་དག་
 བྱི་མ་ལུས་པར་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 མདོ་ལས། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཅ་བ་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཅན།
 འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཀླུ་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གོ་ཞེས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 ཅན་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་མཛོན་
 པར་འབྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན། མ་
 ལུས་པ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་སྟོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་སྤྱོད་པར་འབྱུར་བས་
 ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་ན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཀག་པ་ལས་འཛིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྟོན་མ་ལུས་པར་ལྷོག་
 པས་ན་བདག་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་
 ཞིག་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་
 རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་དབྱེད་དེ་བདག་
 དགག་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་མཇུག་
 བསྐྱེལ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དགག། སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
 པའི་བདག་དགག། སྤང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག། སྤང་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་དགག།
 བཀག་པའི་དོན་བསྐྱེལ་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉིན་པོར་འབྱུར་རྩལ་དང་ལྡོམ། །དང་པོ་ལ།

ཕྱོགས་ལྔ་མ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་ལ་རེ་ཞིག།

ཟ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག།
ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་ལྷན་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས།།
དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།།
ལྷན་གསལ་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།། ༡༩༡

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་ནི།

རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ།།
ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་།།
བརྩུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།།
སྦྱེས་སུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།།

ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་རྩ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གང་
ཞིག་རྩ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། སྦྱེས་སུ་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ལོ། །གང་གི་ཆོ་སྦྱེས་
སུ་ལ་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉི་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྦྱེས་པ་
དེའི་ཆོ་སྦྱེས་སུ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྦྱེས་སུ་སྦྱོར་ཞིང་དེ་ནས་
སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འབྱིན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་རྩལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་
ལས་བརྩུག་པོ་འཛིག་སོ། །བརྩུག་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་ནི་ལྟ་ལས་ཏེ་སྒྲ་
ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་

པར་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དག་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ལ་
 ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། གློའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་
 པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་
 སོ། ཞིའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཤོ། རྒྱུས་
 ལུ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་ནི།
 རྒྱུས་ལུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ཤོ།

རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུས་པས་འདོད་པ་རྒྱུས་པའི་
 རྒྱུས་ལུ་ཉེ་བར་ཟ་བ་པོར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 གློའི་དབང་པོ་ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྤྱོད་
 ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གློས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་གློས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་
 རྒྱུས་ལུ་སེམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུས་ལུ་སེམས་པ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདག་ཡུལ་དག་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གང་གི་ཚེ་ཆགས་པ་རྒྱུང་བ་ཉིད་
 གྱིས་རྒྱུས་ལུ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་བ་དེའི་ཚེ་རིམ་གྱིས་བསམ་
 གཏན་བསྒོམས་གིང་ལྟའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ལྟའི་མིག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་
 བཞིན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལ་དེས་བལྟས་པ་དང་དེ་གཞན་གྱི་ལུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་
 པས་བདག་ལ་མི་ཁྱོ་ཞིང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་མི་
གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱེས་བྱ་ཉག་གཅིག་གནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཞར་ཟེན་ཀྱང་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་
ཏུ་ཡན་གར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་བཞིན་ཉིད་བྱེད་པ་
པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ།
བདག་ནི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོམ་ལས་ཅན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཉིད་ནི་རི་སྐད་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་
ཟེན་པ་ཉིད་དོ། །རྩལ་དང་། ལུས་པ་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་
དེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱེས་བའི་བྱེད་པར་དག་གོ།

དེ་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་
བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་ཞེས་གང་སྒྲིམ་ན། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་དག་གཅིག་ནི་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་དག་གཅིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱ་
བྱས་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་རྩལ་དང་། ལུས་
པ་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྩལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །ལུས་པ་ནི་ལྗེ་བ་དང་གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །སྤྱིང་
སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །བདེ་བ་དང་། རྟུག་
བསྐྱེད་པ་དང་། གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དག་ཁོ་ནའི་རྣམ་གངས་སོ། །འདི་དག་ཆ་
མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ། འདིར་ཡོན་ཏན་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་རབ་
ཏུ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་
བཞིན་ཅན་ལོ། །རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལོ་རྣམ་གངས་
སོ། །ཆེན་པོ་ལས་ནི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་།

སྒྲིང་སྒྲོབས་ཅན་དང་། ལུག་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ར་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་
 ཅམ་ལྷ་སྟེ། གཞུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྒྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཅམ་དག་
 ལས་ནི་འགྱུར་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་། ལུ་དང་། མེ་དང་། ལྷུང་དང་། བམ་མཁའ་ཞེས་
 བྱ་བ་དག་གོ། །སྒྲིང་སྒྲོབས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དག་དང་།
 ལག་པ་དང་། ཀླང་པ་དང་། རྒྱབ་དང་། མདོམས་དང་། སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་མིག་དང་།
 རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། ལུ་དང་། བགས་པ་དང་། གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན་བཙུག་ཅིག་གོ། །ལུག་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ནི་ར་རྒྱལ་གཉི་གའི་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའོ།།

ཅ

དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། དེ་ཅམ་ལྷ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དབང་པོ་བཙུག་དང་། ཡིད་དང་། འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་
 འགྱུར་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ།།

འཇུག་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་དབྱེ་བ་ཙུང་
 ཟད་ཙུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་གྱི་ལུགས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ལྷ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི། སྒྲི་དང་། བདེ་བ་དང་། སྒྲུག་བཟུལ་དང་། འདོད་པ་
 དང་། ལྷུང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་ལུགས་
 ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དཔྱ་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལ་སྒྲིའི་ཡུལ་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་ཉམས་སྒྲུབྱེད་པའོ། །སྒྲུག་
 བཟུལ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའོ། །འདོད་པ་ནི་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་
 འཆའ་བའོ། །ལྷུང་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དོ། །འབད་པ་
 ནི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་གྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་

ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཚོས་སོ། །དེ་ལས་
བསྐྱེད་པ་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པའོ། །ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་བ་ཉིད་ནི་
འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་དག་རི་མིན་དུ་བདག་ལ་འདུ་
ཤིང་ཡོད་པ་དེ་མིན་དུ་དེ་དག་གིས་རྒྱར་བའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་སྦྱབ་པའི་
ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆེ་སྦྱེས་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སྦྱོ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་གཙོད་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་པར་འགྱུར་རོ།།

བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་
དང་། རྒྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྦྱོའོ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་།
བརྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་རྟོ།།

རིག་བྱེད་དུ་སྦྱོ་བ་དག་ནི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་པས་
གཅིག་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་རྟོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་
ཁྱད་པར་རྩད་ཟད་རྩད་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པན་རྩོན་ཐ་
དད་པར་འགྱུར་རོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདག་གི་ངོ་བོ་དགག། ཁྱད་པར་དགག། རྒྱང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་
འཐད། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ནི།)

མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་གང་ཞིག་སྦྱས་པ་དེ་ནི།

མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྦྱི་བ་དང་བྲལ་བྱིར།།

དེ་ལྟར་རྒྱར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་།།

འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ།།

འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༢༢

རང་ཉིད་གྱི་རྗེས་སྲུང་བཀ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་སྒྲུས་པའི་བདག་ནི་ཡོད་
བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་
འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མ་སྒྲུས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་གྱི།
ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དགག་པ་ནི།)

འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་འཛིན་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་གྱི།

གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱད།

མུ་སྟེགས་ནམས་གྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།

རང་གྲགས་མ་སྒྲུས་གཏན་ཚིགས་གྱིས་གཞོད་པ།

དེ་ཕྱིར་དེ་བྱད་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༢༣

དེ་ལ་གངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་བྱད་པར་རྟག་པ་དང་། བྱད་པ་པོ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་དོ།

དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས་བྱ་བ་མེད་
པའི་བར་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱེད་བྲག་

པའི་གཞུང་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་འདིས་ནི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྟེང་། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱི་དཔེས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་གསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི།)

དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན།

དེ་སྤྱིར་སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།།

དེའི་སྤྱིར་སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མ་གཏོགས་
པར་བདག་མ་བཟུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། དེའི་
ཆོ་སོ་སོར་གྲུབ་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་
སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

སྤང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་སྤྱིར།།

རི་སྐད་དུ།

བདག་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(བཞི་པ་རང་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ལ། མདོར་བརྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་

གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་སློ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་།།

མི་འདོད་དེ་རིགས་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར།། ༡༩༥

གང་དག་བདག་དེའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་
བྱད་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
འདི་མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་སོ།།

ཅི་སྟེ་གང་དག་ད་ལྟ་རྟག་པར་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་
མི་གེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྤར་གོམས་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་པའི་
ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་དག་ཁོ་ན་ལ་དེ་
དག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

གང་དག་ལ་སྤར་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པ་
མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་དག་དུད་འགོར་བསྐྱལ་མང་སྐྱེས་གྱུར་པ།།

དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།།

ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།།

དེས་ན་མུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད།། ༡༩༦

མེམས་ཅན་གང་དག་བསྐྱེད་པ་གངས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ད་རུང་དུ་ཡང་དུད་འགྲོའི་སྒྲི་
གནས་ལས་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་
དམིགས་སོ། །ཀྱང་གི་སྒྲི་མ་ནི་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིས་པ་རྣམས་སྤྱད་པའོ། །རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་
ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་བདག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད།
དེའི་ཕྱིར་མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ།

(གཉིས་པ་མུང་པོ་དང་པོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། འདོད་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་ངར་གི་སྒྲི་པ་དག་ན་མེ།

མུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་མུང་པོ་ཁོ་ནའོ།

གང་གི་ཕྱིར་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་རིགས་པས་མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་
པ་དེའི་ཕྱིར། མུང་པོ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ནི་མུང་པོ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མུང་
པོ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྟོགས་འདི་ནི་ངར་གི་སྒྲི་པ་འཕགས་པ་མང་པོས་
བཀྱར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།)

དེ་ལས་ཀྱང་།

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་མུང་པོ་ནི།

ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ༡༩༥

ཁ་ཅིག་བདག་ནི་གཟུགས་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་དམིགས་པར་
འདོད་ཅིང་། བདག་རྩ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་དེ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ།

དི་སྐད་དུ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་དག་དགོས་པ་དང་ལྷ་བའི་བྱེད་པར་སྐྱབས་ཀྱིས་
ཅིག་བདག་གོ་སྟུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་
ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱེད་པོ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བྱེད་ཅག་གི་ལྷ་བ་འདི་ནི་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
ཆོགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི། བདག་གམ་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་མཛད་
པའི་སྐད་དུ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཁྱེགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་
ལྷ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ།

གཞན་དག་ནི་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི།

གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྤུལ་བས་ནི།

མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལས། སེམས་ཉིད་ལ་བདག་གི་སྒྲར་གསུངས་སོ།

འདི་གང་ལས་ཤེན། ཡུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་

གཞན་དག་ལས་ཀྱང་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ།

སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་བྱུང་བས་ནི་བདེ་བ་འབྱེན།།

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། བདག་ལྟ་མི་སྒྲོང་བར་ཐལ་བས་མཐུག་བསྟུ་བ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། གཞོད་བྱེད་བཞིན། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་གསུམ་
ཀྱི། དང་པོ་ལ། རིགས་པས་གཞོད། ལུང་གིས་གཞོད། རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གཞོད་པ་དང་
གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བདག་མང་པོ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མཐུག་
བསྟུ་བ་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག་ཅེས་གདགས་སོ་ཞེས། །འདི་ལ་
ལན་བཞིན་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།།

མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།།

བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ།།

རྣམས་ལ་འཐུག་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར།། ༡༩༥

དེ་ལ་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གང་གི་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་
སྤང་པོ་རྣམས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྟར་ན་སེམས་
བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་དབྱེ་བས་སམ།
སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་གཤམ་པ་སྒྲིབ་དང་འགག་པས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་
མང་པོར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ན་རི་ལྟར་རིགས་པ་བཞེན་དུ་སྒྲོན་བཞིན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེས་པ་འདི་སྤང་

བོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འདི་ལ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྒྲིགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བརྟེན་
 པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་སྒྲེབ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྒྲེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུང་ལས་ན།
 བདག་ནི་མང་བ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་
 རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་བསྟན་
 བའི་ཕྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དག་སྟོང་དག་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་
 ཅུ་ཐ་སྟད་ཅུ་ཐ་བཏགས་པ་ཅུ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་
 འོངས་པའི་དུས་དང་། བཅ་མ་ཁའ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།

བརྟེན་ནས་གིང་རྟར་བརྟེན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།

ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲོན་པོ་
 དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་སྤངས་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །སྒྲོན་པོ་དང་སེར་
 པོ་ལ་སོགས་པ་ཅུ་མ་ལ་དམིགས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་
 པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །

(གཉིས་པ་ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

མྱ་ངན་འདས་ཆེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།།

མྱ་ངན་འདས་སྒྲོན་སྒྲིད་ཅིག་དག་ལ་ནི།།

སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།།

གཞན་གྱིས་བསགས་ལས་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར།། ༡༩༩

གལ་ཏེ་བདག་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་
ལྟ་ཆར་ཡང་རྒྱན་འཆད་པས་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆད་པའི་མཐར་
འཛིན་པས་མཐར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གི་ནི་བདག་དང་
བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བས་བདག་ཉིད་དུ་གང་བཟུང་བ་དེ་
ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པས་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བར་རྣམ་པར་གཞག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱན་ཆད་པར་
ཁས་བྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
ཞུགས་པའི་སྤང་པོ་ལ་གྱི་སྒྲིད་ཅིག་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲེ་ཞིང་
འཛིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཀྱང་སྒྲེ་ཞིང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྤང་
པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བའི་ལུས་འདི་བྱང་བར་གྱུར་
ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན། ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལྷ་ཞེས་བྱ་
བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་ལུས་ལྟར་

ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་
བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཉི་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།།

ཉི་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཉི་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

གལ་ཏེ་མུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པས་
དེའི་འབྲས་ཁུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་གང་གིས་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པུ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་ལ་ཡང་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་
པས་ལས་རྣམས་འབྲས་ཁུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཁུ་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཉི་
བར་ཡོངས་སྐྱོད་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཞན་
གྱིས་ཡོངས་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་རྒྱུད་ཚོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྟན་
བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེར་མ་གྱི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཆད་དང་ལས་རྣམས་རྒྱུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི།།

གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྐྱོད་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།)

འདིར་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།
རྒྱུད་འདི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྟོན་མེད་དེ།།

སྤྲུལ་རྣམས་དབྱེད་ཆོ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟེན།།

བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ།།

གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་གཞན་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འབྱུང་།།

གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འབྱུང་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་
ཉིད་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་ལྟོག་པ་མེད་དོ།།

(གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས་།།

(གཉིས་པ་ཡུང་གིས་གཞོད་པ་ནི།)

རི་སྐད་དུ། བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་

བདག་རྒྱུ་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལས་ཀྱང་སྟེ།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༥

གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོན་པ་དེའི་
ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་དེགས་སོ།

འདི་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ནི་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་ནི་བདེན་པར་བྱ་བ་མ་སྟོན་
ལོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོར་
རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་། དག་སྒོར་ཞིག་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འཇིན་
ན། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེ་པའི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་
གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་
པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ཆར་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་
གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཇིན་ན། དེའི་ཆེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་དང་
འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་

དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། ལྷ་པོ་ལས་འདས་པའི་འོག་རྩལ་དུ་སྤང་བོ་རྣམས་མེད་པས་
འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ ལན་ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་
བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་བཀག་པའི་
ཕྱིར་སྤང་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།།

(གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གཞོད་པ་ལ། བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་སྤང་བོ་མི་སྤང་
བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། གྲུག་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།།

དེ་ཆོ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་སམ་སེམས་བདག་ཡིན་ན། གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་
བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་
རྣམ་པར་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་སྤང་བོ་མེད་པར་མཐོང་བ་བདག་
མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་
རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་གྲུག་ཀ་སྤང་བ་ནི།)

ཅི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་ལས་དང་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆོ་
བདག་གཞན་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་གང་གི་ཆོ་བདག་
མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་

ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་
སྒྲུལ་བྱ་དང་བྲལ་བ་འདྲུ་བྱེད་ཅུ་མ་མཐོང་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་
ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་མུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར།། ༡༣༠

གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འཇིགས་
ནས། བདག་གི་སྒྲུལ་བྱ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་མུང་པོ་རྣམས་སམ་
སེམས་བདག་ཏུ་མི་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་ཚུགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིན་མེད་དོ་
སྟུམ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲུལ་བྱ་བདག་ཡིན་
ལ་གཞན་དུ་ནི་མུང་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དགུར་སྒྲིད་པ་རིགས་པ་མེད་པར་འདི་
གོ་ག་ལས་རྟེན་པ་ཡིན། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མུང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་འཇུག་
པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྒྲུ་མུང་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་
ན་གཞན་དུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་མུང་པོ་ལ་འཇུག་པར་
འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

(གཉིས་པ་བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡི།།

གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།།

གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།

སྒྲེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༣༡

ཟེའུ་འགྱུ་ལ་ཁུ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཟེ་འགྱུའི་མངར་པོ་ཉིད་མ་ཐུངས་
བར་སྤྱས་ཀྱང་དེའི་མངར་པོ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁུ་བྱུག་མེད་ཅེས་ཏེ་རོ་
ཐུངས་བཞིན་དུ་ཡང་མངར་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེར་གཏོགས་པའི་
མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་ནལ་འབྱོར་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན། དེའི་ཆོ་དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་
ཤེས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤོང་ན་ཡང་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཅི་
ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་དེ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་ཡུལ་
དག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འགྱུར་པ་འགའ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་
སྒྲེས་སུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདེ་བ་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་བསྟན་པར་མི་བྱེད་
ལ། དེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བར་དོགས་པས་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་སྤོང་བར་ཡང་མི་
བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་བ་བཞིན་ནོ་སྤྲུལ་དུ་བསམས་
བཤོ།

(གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། ཐུགས་སྒྲུལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཁོ་པོ་ཅག་ཡུང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གཏི་ཚད་མས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ལ་
 ཡུང་གིས་ཡུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་རྟུ་རྟུ་ན་པར་བྱེད་དེ། རི་རྒྱ་དུ། དག་སྒྲོང་
 དག་དག་སྒྲོང་དམ་བུ་མེ་གང་ལུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟུམ་རྟུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྟུ་
 བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ཡོན་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྟུ་
 བལྟ་ལོ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་རྟུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ལོ་སྟུམ་ན།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་མུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐུང་བོ་བདག་འདོད་ན།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། སྤང་གི་དགོངས་པ་སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་
ཆོག་པ་བདག་ཏུ་མི་རུང་། ལེན་པོ་ཉེར་ལེན་ཏུ་མི་རིགས་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། ལྷན་པར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་མུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགོག་སྟེ།

གཞུགས་བདག་མིན་སྟགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༡༣༩

མདོ་འདིས་ནི་གང་ལས་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་བར་འགྱུར་བ་
སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་
དགག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱ་
བའི་སྤྱིར་རོ།།

ཡང་འདི་ནི་ལུང་པོ་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་བདག་འཕོག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
དེ་ལྟར་ག་ལས་དེས་ཤེ་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཞུགས་ལ་ཕོགས་པ་རྒྱལ་ལུང་བདག་

ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་།

མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་ནམས་མིན་ནམ་ཤེས་ཀྱང་།

མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༡༣༩

དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ལས་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་
པ་ཁོ་ནར་ངས་སོ། །གང་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་
བཀག་པ་དེ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་
སྤང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སེམས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཐད་པ་
ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤང་བྱི་མདོར་
བསྟན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

(གཉིས་པ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་
ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཚོགས་པ་རྗེས་སུ་མ་བྱུབ། དེའི་ཕྱིར་
མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ངེས་ཀྱང་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་
ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར།

སྤང་བོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆོས་སྤང་རྣམས་ཀྱི།

ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བོའི་ངོ་བོ་མིན།།

དཔེར་ན་གིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་གིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་
ཚལ་ཡིན་གྱི། གིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གིང་གི་ངོ་
བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་བོ་ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་དེའི་བྱིར་མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང་བ་ནི།)

དེའི་བྱིར་ཚོགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།

མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།།

དེ་མེད་བྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༡༣༧

གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རི་སྐད་དུ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་ཡང་ཡིན།།

ལེགས་དང་ངན་བ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་བོ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་བོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི།།

མཁས་པས་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་འདུལ་བར་གསུངས་ནས། ཚོགས་པ་ཅམ་བོ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བའམ་དཔང་བོ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ཡན་དགག་པ་ལ། དཔེ་དང་། དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཇི་སྟེ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་
 གྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བ་དང་དབང་པོ་
 ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་
 བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས་།།

ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས་།།

མདོ་ལས་ཀྱང་།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས་། རྟོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡིན།།

འདུ་བྱེད་སྤང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཇི་སྟེ་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྗོད་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་དོན་ནི།)

དེ་ལྟར་ན།

མདོ་ལས་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ་།།

དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་འདུས་ཅམ་བདག་མ་ཡིན།། ༡༣༥

གང་ཞེས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བདགས་པ་དེ་ནི་བདགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་

ལག་ཚླགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་
བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་
མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མུང་
པོ་ཚླགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ཉིད་
དོ་ཞེན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཚླགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟལ་ཞིང་བཏགས་
པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་བདག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚླགས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེན།
གང་གི་ཆེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབྱིབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་
དེའི་ཆེ་ཤིང་རྩའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

དབྱིབས་ཤེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར།།

ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།།

སེམས་སོགས་ཚླགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༩༦

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ།།

(གསུམ་པ་ལེན་པ་པོ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ། དངོས་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།

འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་སྐྱངས་པ་
ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། །འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་
ལེན་པ་ནི་སྤང་པོ་ལྡན་མས་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་བདག་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་
དང་རྒྱུ་བྱས་པའི་གཞུགས་དག་དང་སྐྱམ་པ་དང་རྒྱ་མཐག་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་དུ་
བལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

སྤང་གིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མེ་དང་གིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་སྐྱང་བའི་རིམ་པ་ཀུན།

སྐྱམ་སྐྱམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།

ཅེས་གསུངས་སོ།

འདིར་རི་རྒྱུད་མེ་དང་སྤང་གིང་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

(གཉིས་པ་བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟམ་སྒྲོ་ཡིན་ན།

མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད།། ༡༣༧

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་འདོད་
པར་མི་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉིར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་ལ་ལྟ་འཇིགས་བྱས་ནས་ཉི་བར་ལེན་པས་ན་ཉི་
བར་ལེན་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་
མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་དང་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཉི་བར་
འཇོག་པ་ཡིན་ན། ཉི་བར་ལེན་པའི་སྒྲིམ་ནི་གྲོག་དང་ལྟ་ནི་ཕལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་
ལས་ལ་ལྟ་འཇིགས་བྱས་ནས་ཉི་བར་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་རི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྒྲུག་དགགས་པར་བྱ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་བར་ལེན་པ་པོར་
གདགས་པར་བྱ་ལ། ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ།

ཡང་དེ་ལྟར་ལེན་པས་གཞན་མ་ཡིན།

དེ་ནི་ཉིར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན།

བདག་ནི་ཉི་པར་ཡིན་མེད་མིན།།

མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་ངེས།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་
ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་
བྱའི། བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་
ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ།།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཁུ་མེ།།

རྒྱང་དང་ནམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།།

ཁམས་རྒྱག་དང་ནི་མིག་སོགས་རིག་པ་ཡི།།

རྟེན་རྒྱག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིར་བསྟན་ཞིང་།། ༡༩༤

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོས་ནམས་ཉིར་བཟུང་ནས།།

དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ནམས་དང་།།

དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་སྟོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན།། ༡༣༧

མདོ་སྡེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་། རེག་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙུང་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ནི། ས་དང་། ལུ་དང་། མེ་དང་། རྩུ་དང་། རྣམ་པར་གཤེས་པ་
དང་། རྣམ་མཁའ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་
པ་རེག་པའི་རྟེན་དྲུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཉེ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་
རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ།།

ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙུང་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་།
རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ།
དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་
ནས་བདག་ཏུ་གདགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
བདག་ཏུ་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཉེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་
ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་སྟོ་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་བྱུང་བོ་རྣམས་
ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མ་
དམིགས་པ་ལས་བདག་གི་བ་ཡང་སྟིང་བོ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གཤེས་
ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་

བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་ཆེས་མཛེས་སོ།།

(གཉིས་པ་བདག་ལྟ་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ་བས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ལ། འབྲེལ་མེད་སྤང་གཉེན་དུ་མི་
རིགས་པ་དང་། དེ་དབའི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་མུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་
ཡིན་པ་དེའི་ལྟར་ན་རི་སྤྱང་དུ་མུང་པོ་རྣམས་འགྱུར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་རང་འཛིན་པ་འཐུག་
བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

བདག་མེད་རྟོགས་ཆོད་ཀྱི་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་།།

འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ།།

དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ།།

ཅིས་ཀྱང་འབྱེན་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་མཚར་།། ༡༢༠

གལ་ཏེ་བདག་རྟོག་པ་དང་རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི། དེ་མེད་པས་རང་འཛིན་
པ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ན་ནི་གཞན་ཡིན་ཞིང་གཞན་
དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་རང་འཛིན་པ་ལྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱུ་མ་མ་ལ་ཁྱེད་
ཀྱིས་མཛེས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དབའི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བ་ནི།)

ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དབའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

རང་བྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།།

འདི་ན་གྲང་ཆེན་མེད་ཅིས་དོགས་བསལ་ཏེ།།

སྐྱུལ་གྱི་འཛིགས་པ་འདྲི་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་ནི།

གྱི་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། ༡༧༡

གང་ཞིག་འཛིགས་པའི་རྒྱུ་ཉར་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་འཛིགས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་
 བྱིར་འཆོས་པར་མི་བྱེད་པ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 མཛོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེབས་པ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐྱུལ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །གང་གི་བྱིར་གྲུང་པོ་ཆེ་མེད་པས་ནི་དེའི་སྐྱུལ་གྱིས་འཛིགས་པ་སེལ་བར་མི་རུས་
 གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་གཤམ་པ་དག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདིའི་ལྟར་ན་ཡང་།
 ཉག་པའི་བདག་མེད་པས་སྤང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རར་འཛིན་པ་བསལ་བར་མི་རུས་ཏེ།
 དེའི་བྱིར་ཐེས་པར་འདིའི་འཁོར་བ་པ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་སྤང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།)

དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་རྣམས་ལས་
 གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་སུའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་
 བས་བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་བརྟེན་པའི་བྱིར་
 བཤད་པ།

སྤང་པོ་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།

སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མེན་གང་བྱིར་འདིར།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།

གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་བྱིར་འདི་རྟོགས་པའོ། ༡༧༢

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 བ། འཁར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་སུའོ། །འཁར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་ངོ། །སྤང་པོ་

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།
 གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་འང་གཟུགས་ཡོད་མིན།
 དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤང་ཀླན་གཤེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་འདོད། ༡༣༧

སྤང་བོ་ལྟ་བོ་བདག་དང་བྲལ་བ་དག་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་
 བས་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འཇུག་རོ།

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་བ་རྣམ་པ་ལྟ་ལ་སྐྱབས་སུ་བབ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྤང་མིན་སྤང་བོ་ལས་གཞན་མིན།
 དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཆ་ལྟར་འཇུག་ན། ཆ་ཉི་ཤུར་ཇི་སྐད་
 བཟློན་ཅེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཆ་དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་ལ་
 དེས་ཀྱང་སྤང་བོ་རྣམས་མ་བསྐྱེད་བར་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་རྒྱས་པས་རྣམ་
 པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་དམིགས་གཏིང་འཇུག་གོ། །འདི་ལྟར་སྤང་བོ་མ་
 གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་
 ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མི་སྟོན་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཁོ་
 བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ལྟ་བུ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མུ་སྟོགས་
 པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དེ་ཡེ་གསུང་དོ་རྗེས་འཛོམས་རྒྱལ་ལུང་དང་སྤྱར་བཞི།)

དེ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གང་ཡང་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ལྟ་རིམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོ་རྗེ་ཡིས།
བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིག་འགྱུར་བ།
འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རིམ་ལྟན་སྟག་ལ་གནས་པའི།
ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༥༥

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མ་བབས་པས་ཉིན་རེ་
བཞིན་ཉིན་མོངས་པའི་བྲག་རྩོད་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ།
དབངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། རྟོགས་ཀྱི་དོས་མ་ལུས་པར་བྱབ་བ། མ་རིག་པའི་
གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་མཐོན་བ། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་དོ་རྗེས་བཤིག་པ་ན།
ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཅེ་མོ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་བ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་
ཡོད་པར་སྒྲ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར། བཤད་བ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག།
ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད།
རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།
དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། ༡༥༦

དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། གང་ཟག་སྤང་པོ་དག་ལས་
གཞན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་
བ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་
དོ། །རྩི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་། མི་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །གང་ཟག་དེ་ནི་རྣམས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་།
ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་།
བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདག་རྣམས་སྐྱབ་དགག་ བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན། དངོས་པོའི་ཚོས་མེད་
བས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

སྐྱེ་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྟེན་མེད་མི་རྟོགས།།

དངོས་ཡོད་བརྟེན་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།

གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་འགྱུར་ན།།

སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བརྟེན་དུ་མེད་མི་འགྱུར།། ༡༧༥

དེའི་ཕྱིར་ཚིགས་སྤྱབ་ཅད་པ་འདིས། བརྟེན་དུ་མེད་པ་ལ་རྣམས་སྤོང་བ་ཉིད་མི་
མེད་པར་བསྟན་ནས།

(གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་ནི།)

བདག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་འི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལུ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་འི།

ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བཞོད་མེད་འགྱུར་བས།

བདག་གང་ལུང་བོ་ལས་བཞོད་མེད་འགྱུར་ཏེ།

རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༥༩

ལུ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བཞོད་ཏུ་མེད་
ཅིང་། བདག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་གི་ལུང་བོ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་བདག་པ་
ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་པ་འོ།

(གསུམ་པ་དངོས་པོའི་ཚེས་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོག་པ་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཉི་པར་
བསྟན་ནས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་དངོས་པོའི་རྟེན་ཉིད་ཏུ་བཞོད་ནས་
དངོས་པོའི་ཚེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འགོག་པར་རྩོམ་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཤམ་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།

མིན་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།

དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་གྱུར་པ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚེས་དང་བྲལ་ཕྱིར། ༡༦༠

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་
གཤམ་པ་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་ཚེས་དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལུ་བ་པ་ལྟར།

བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་བཀག་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་
རིགས་པ།

དེ་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོས་མིན།

སྤང་ལས་གཞན་མིན་སྤང་བོའི་ངོ་བོ་མིན།

སྤང་བོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན།

རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ངེས་པར་གཞིག་པ་ན་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་གྲིང་།
སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། སྤང་བོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་།
སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་སྤང་བོ་ཡོད་པས་ན་སྤང་བོ་ལ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་ཚུགས་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་བསྟུ་བ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ཏོ། །བདག་
ནི་སྤང་བོ་དང་ལྟན་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ།

(གསུམ་པ་བཀག་ནས་གང་ཟག་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན། དེ་
དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་
གསུམ་གྱི་དང་བོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར། བདག་བཏགས་པའམ། མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རི་
རྐྱད་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྤང་བོ་རྣམས་རྟེན་གྲུབ་པར་འགྱུར། ༡༡༠

ཞེས་བྱ་བའོ། །རི་ལྷ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལ་
 སོགས་པ་དག་ལས་སྦྱོབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་
 ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་སྦྱོན་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་
 བས། ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཙམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 རྟེན་རྣམ་པར་གཞན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཐ་རྟེན་བཏགས་
 པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་འདི་མཚོན་བྱེད་དཔེ་དང་། དཔེས་
 མཚོན་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
 པོ་ནི།)

བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་
 གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྦྱོན་ཞིང་བཤད་པ།

གིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།

གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྷན་ཡང་མིན་ཞིང་།

ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།

འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་རི་བཞིན་ནོ། ༡༧

དཔེ་ཕྱིར། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། རྟེན་གྱི་
 ཕྱོགས་དང་། བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། ཕྱོགས་ལྷ་པོ་དག་
 བྱིས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་དག་ག། ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དག་ག་པ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ལ། རྩོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་དགག། །དབྱིབས་ཕྱི་བྲག་དུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་
ལ། རྩོགས་ཙམ་དགག། །དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རྩོགས་པའི་རྩོགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་རྩོགས་གཉིས་ནི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་
དག་སྟོན་པ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་རྩོགས་ཙམ་གྱི་དང་རྩུར་ན་ནི།

སེལ་བྱར་གནས་ལ་གྱིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་།

འདི་ནི་སྒར་བཤད་དུ་ཟེན་གྱང་སྒྲར་ཡང་ཉེ་བར་བཤོད་དེ་སྟོན་གཞན་བརྗོད་པའི་སྟོ་
ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ནི།)

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག།

མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་གྱི་དང་རྩུར་རིགས་པའང་མིན། ༡༥༢

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་གི་རྩོགས་པ་ཞིག་
གྱིང་རྟར་གྱུར། འང་གི་སྒྲ་ནི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་ཡང་གྱིང་རྟར་མི་རིགས་
ལ། རྩོགས་པ་ཙམ་པོ་འང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ག་ལས་ཤེ་ན། །གང་གི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་གྱིང་རྟར་མི་རུང་རོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ནི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ་ལ། དབྱིབས་རྩམས་སྡེ་ཡོད་པ་དགག། བཏགས་ཡོད་ཡིན་
ན་ཀླན་ལའང་མཚུངས། རང་ལ་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་དང་།
ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། སྤར་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བྱང་པར་མ་བཏང་བ་དང་།
བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཅམ་ཞིག་གིང་རྩར་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་
དག་གི་འཕ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་གྱི་བྱང་
པར་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་སྤར་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བྱང་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་འཕ།
སྤར་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བྱང་པར་བཏང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་གང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་
གོང་མ་གོས་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཐྱིར་ཞེན།

བྱང་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤར་ཡོད་གྱུར།།

ཇི་བཞིན་གིང་རྩར་གཏོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ན།།

བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།།

ད་ལྟ་ཡང་ནི་གིང་རྩ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༥༩

གལ་ཏེ་གིང་རྩའི་གནས་སྐབས་གྱི་གོང་རོལ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་གྱི་
བྱང་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། གིང་རྩ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སྡུང་འཕང་ལོ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་བྱེ་བར་གྱུར་
པ་དག་ལ་མེད་པ་ལྟར། གིང་རྩ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ནའང་གིང་རྩ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་
པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཐ་མི་དད་པའི་ཐྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཐོགས་གཉིས་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཞན་ཁོ་ན་གིང་རྩ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་

ན་ཡང་།

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་གིང་རྟ་ཉིད་རྒྱས་འདིར།།

འཕང་ལོ་སོགས་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན།།

འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།།

དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་གིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༥༧

གལ་ཏེ་འཕང་ལོ་དང་། སློག་གིང་དང་། གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པ་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་
 རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ལྟམ་པ་དང་། རིང་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་
 པ་གང་ཞིག་སྤར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་
 ཁོ་ན་གིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་སུ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་བཟུང་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

རི་ལྟར་ཕྱིབས་དང་། རྩ་ཁྱད་དང་། ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་
 དབྱིབས་ཙན་འཕང་ལོ་ལ་ནི་གིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་དབྱིབས་གཞན་དུ་གྱུར་
 པ་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སློག་གིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྟམ་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་
 དབྱིབས་གིང་རྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་བ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གིང་རྟ་ཡིན་ནོ་
 ལྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།།

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།།

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཅི་ལྟར་འགྱུར། ༡༥༥

གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་བརྟེན་ཅན་
དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་ཚོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་པ་ནི་ཇུས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་
ཁས་བླངས་པའི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀྱང་ལའང་མཚུངས་པ་ལ། དངོས་དང་། སུམ་སོགས་དང་།
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་སུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

ཁོད་གྱི་འདི་ན་རི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།

མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

འབྲས་སུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟེ་བར་གཤེས་པར་གྱིས། ༡༥༦

མ་རིག་པ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་
སྟེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུ་གུ་མི་བདེན་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རོ་བོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་མ་ལུས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་རྩོལ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་གང་གིས་
ག་དག་ཟ་བར་མི་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་གྱི་བ་མའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དོན་མེད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།

(གཉིས་པ་བུམ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་ནི།)

འདིས་ནི་གཞུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་ནམས་ལ།

བུམ་སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ནམས་ལ་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་ཡང་གིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

སྒྲེ་བ་མེད་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ༡༥༧

རི་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྒྲར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནམས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གདགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རྣམས་ཀྱི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་རིགས་པས། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཞུགས་ལ་
སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་རང་ལ་ཐ་སྟངས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། བདེན་གཉིས་སུ་མ་རྟོན་གྱང་མ་དབྱེད་པར་
བརྟེན་ནས་འདོགས་པ། དེའི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་གྱང་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པས་འདོད། དེས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་འོ་ན་གིང་རྟ་འདི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་དུ་ནམ་པ་བདུན་

གྱིས་བཅལ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྟ་མེད་པས་གང་ཞིག་ཤིང་རྟས་འཛིག་
 རྟེན་ན་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་ན། ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ ཤིང་རྟ་ཉོས་
 ཤིག་ ཤིང་རྟ་ཆོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤར་བཤད་
 པའི་རྒྱལ་དུ་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅལ་བ་ན་ཤིང་རྟ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་
 པར་དབྱུང་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། གྲུབ་པའི་ཐབས་
 གཞན་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་
 འདི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕྲུལ་འཛིག་རྟེན་དུ།

རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི།

རྣམ་དབྱུང་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ༡༥༥

ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་འདི་
 དེ་རྣམ་པ་བརྟན་དུ་བཅལ་བ་ན། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཤིང་རྟ་འགྲུབ་པར་
 མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནི་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་སྤངས་ཏེ། རྩོམ་པོ་ལ་སོགས་
 པ་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་སྤངས་པ་ལྟར་
 བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་

སྟོད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྤང་བར་འོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་འདིར་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་གིང་རྟས་ཐ་སྟོད་འདོགས་
 པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། འདིའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་གང་
 དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་
 ཁས་སྤང་བར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པས་འདོད་པ་ལ། དཔོན་དང་། ཡན་
 ལག་ཅན་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལྟ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་གས་ཅན།།

གིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན།།

སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདྲ་གྲུབ།།

དེ་ལ་གིང་རྟ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆ་གས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་གས་ཅན་ཉིད་
 དོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་སྤང་བ་ཉི་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བྱེད་
 པ་པོ་ཉིད་དོ། །རང་གི་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དོ།།

(གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།)

གང་འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་
 ཅམ་ཞིག་ཡོད་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་
 དད་པར་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་གས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་གྱི་ཆ་གས་ཅན་
 ནི་མེད་དོ། །ལས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། །ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་

ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་
མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྤྲོ་བ་དེའི་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་
བལ་བར་འགྱུར་བས།

འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྒྲག་ཅིག། ༡༥༧

ཅེས་འདི་ནི་བརྒྱུག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ།

(གསུམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་མ་བརྒྲགས་པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཆེས་སྤྲོ་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར།

ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན།

དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྤྲོ་བ་འབྱུང་བས།

འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ༡༥༨

ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་གིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་རྣམ་པ་བདུན་
ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
རྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་
ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བརྒྲགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་
 པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཕྲུག་པར་འགྱུར་རོ། །འང་གི་སྒྲུས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་བཟགས་པར་གྲགས་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པར་
 བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྟོན་མེད་ཅིང་ཡན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྟུང་
 དུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་བ་ལ། དོན་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་གསལ་བར་
 བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤིང་རྟ་མི་དམིགས་ལ་རག་མོད་དེའི་ཡན་ལག་
 ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་
 སྟུང་བྱ་ཚིག་ན་ཐལ་བ་ལ་སྟུང་མ་ཚོལ་བ་ཁྱོད་ནི་བཤད་གང་དུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚོ།

ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད།།

གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞིག་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 བས། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་
 ཅི་ན།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་པ་པོ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་
 ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་རྟ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ནི་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་རྟོས་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་
 ཉིད་དུ་རྟ་ཀྱིས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡང་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་དེ་དག་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་

རྟོགས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དབེས་གསལ་བར་བྱ་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་དབེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།།

སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་སྟེག་ཡན་ལག་གོ། ༡༩༡

དབེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་ཀྱང་ངེས་པར་ཚིག་
པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་
སྒྲོའི་མེ་མི་དམིགས་པའི་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱིས་ཤིང་རྟ་ལུས་པ་མེད་པར་བསྟེགས་
པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་བྱེད་ཤིང་དུ་གྱུར་པ་ཡན་ལག་དག་གིས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཟུག་
ཚུགས་པར་མི་བྱེད་དེ་ངེས་པར་བསྟེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་དབེས་མཚན་པའི་དོན་ལ། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། དེའི་པན་ཡོན་ལྟ་
བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་གསུམ་གྱི།
དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཐུང་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ། ལས་དང་བྱེད་བ་པོའི་ཐ་སྙད་འཆད་
ཚུལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

རི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཚུལ་
ལ་བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ།

དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་བོ་དང་།།

ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲི་མཆེད་དུག་བརྟེན་ནས།།

བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།།

ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ཤིང་དེར་འཕང་
ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ་ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ། བདག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱན་ཏུ་མི་གཅད་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་
དུག་དང་། སླེ་མཆེད་དུག་ནི་བདག་དཔེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་
ཤིང་རྟའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་
གི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ་ཞེས་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་ལས་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་འཆད་རྒྱུ་ནི།)

ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིའི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་ལྟར་ཁས་སྲུང་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡིན།། ༡༥༡

ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ལས་ཉིད་དང་བདག་ནི་བྱེད་
པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

(གཉིས་པ་དཔེ་ཡན་ཡོན་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བསྟོག་པར་འགྱུར་བ་ནི།)

བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་རྟག་པ་
དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་སྟོག་པ་སྟོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟན་མིན་ཞིང་།།

མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན།།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།།

ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད།། ༡༥༣

ཕུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་
དེའི་ཚེ།

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།།

ཉེ་བར་བླངས་པ་ཅི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ། འདི་ལ་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།།

བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ལམ། འབྱུང་བའང་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བའང་བརྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་
འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་
འཐད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ།

འདས་པའི་དུས་ནི་བྱང་ཁྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ།།

སྔོན་ཚེ་རྣམས་སྲུག་པུང་བ། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟུང་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར།།

ཉེ་བར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར། །ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་
བ་འདི་ཉིད་ལས་ན་འདི་ན་སྟེ་འཇིག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་བརྟགས་པའི་ཐབས་གྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ན།

རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།།

མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།།

གང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་ཡོད་ཅེས། །འཛིན་པ་སྟུག་པོ་བཟུང་གྱུར་པ།།

དེ་ནི་མུ་ངན་འདས་པ་ལ། །མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད།།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་མུ་ངན་འདས་ནས་ནི།།

ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་སྟངས་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།

གལ་ཏེ་སྟངས་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྟེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་སྟངས་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྟངས་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

གིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟོག་པ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་མི་རུང་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ།
 གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་བརྟན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ།
 དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། མདོ་ལས།

མི་བཟད་པ་ཡི་ཚོས་བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་དག་རྫས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གང་།

མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། །དེ་གྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ལ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་
 རིག་པ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དབྱེད་པར་བཀྲགས། དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གང་ཞིག་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་ཅིང་
 གང་ཞིག་གི་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་
 བར་བྱས་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུས་འདི་ནི་བདག་གོ་སྟོམ་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་
 རྣམས་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ།

གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགོ་རྣམས་ངར་འཛོན་སྟོ།།

རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།

ང་ཡི་འཛོན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།

མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༧༧

གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་སྤྲེགས་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་འཐད་པས་དེའི་རང་
བཞིན་ལ་ཐྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཐུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཞིང་། རང་
གི་སྤེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྙམ་ཏུ་འབྱུལ་པས་
ཐུང་པོ་ཙམ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ཏུ་རིག་པར་
བྱས་ནས་ལན་བརྒྱར་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འབྱུར་བ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་
དང་། ཡི་དྲུགས་དང་། ཏུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་གང་ཞིག་ལ་རར་འཛིན་པའི་སློ་འབྱུང་བ་དེ་
དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་ཏུ་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་བ་འགའ་
ཞིག་ཏུ་འབྱུར་བ་འདི་གདགས་པའི་རྒྱུན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
དང་། ཐྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེར་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སློ་འབྱུང་བ་དང་བདག་དེ་ནི་
ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་རྩལ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་
དམིགས་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ།

འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་མེད་
དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འབྱུར་རོ། །རི་རྒྱུད་བྱ།

ནང་དང་ཐྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན།

ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྤྱི་བ་ཟད།།

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་ཅེ་ན། བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།།

དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།།

དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་།།

ནལ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ༡༥༥

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཐག་མེད་པར་བུམ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་
བདག་གི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས་
ལའོར་བ་མ་གཟིགས་པ་ན་ནལ་འབྱོར་བ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་དེར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལེན་པ་མེད་
པར་བྱ་བཞུགས་འདུལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
བདག་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་
སྲིད་པའི་རྒྱན་འཛིན་པར་བྱེད་པས་མཁས་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་བཅལ་བར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ།
དངོས་པོ་རྣམས་དབྱེད་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་གཟགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག །ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་
དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཇི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གདགས་པ་གིང་རྟའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་
མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟེ་བའི་བྱིར།

ཐུམ་པ་སྐམ་ཐུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་ཆལ་སྟེང་བ་སྟོན་གིང་དང་།

།ལང་བྱིས་གིང་རྟ་ཕྱན་དང་འགོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་རྣམས་གིང་རྟའི་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་མིན་
ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་
བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱར་རོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟ་སུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

དེ་བཞིན་གང་དག་སྟོན་སྟེ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེན།

གང་བྱིར་སྐབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཚུད་མི་མཛད་བྱིར་རོ། ༡༤༤

འཇིག་རྟེན་དང་ལྟན་ཅིག་ཚུད་ཀྱིང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚུད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་
ལས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བཞི།)

ཡང་འཇིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྟད་འདོགས་གེན། དེ་བསྟན་
བའི་བྱིར་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྤང་གིང་ལ་སོགས་དང་།

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག།

དེ་རྣམས་གིང་རྟའི་རྣམ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༤༥

ཇི་ལྟར་སྤྲུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ་གྱོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ཞིང་། སྤྲུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། མེ་རིས་སྒྲོ་བསངས་ལ་སོགས་པ་དག་འདིའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། སྤྲུམ་པ་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། ལྟོ་སྤྲད་ལྗོངས་བ་དང་། མཚུ་འབྲུང་བ་
དང་། མགྱིན་པ་རིང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
སྤྲུམ་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྲུང་བར་བྱའོ།།

འདོད་ཆགས་ནི་ལྷག་པར་ཞེན་པ་འོ། །ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །མེ་ནི་
སྤྲེག་པར་བྱེད་པ་འོ། །སྤང་གིང་ནི་བསྤྲེག་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡན་
ལག་ཅན་དུ་གདགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་དག་འདོགས་པས་གིང་
རྟེན་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྤང་གིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་གིང་
ཡིན་པའི་བར་དུ་འོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་དབྱེད་ན་མི་གཞུག་
གོ།

(གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་པན་རྩྭ་བཏྲོས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན། རྒྱ་
འབྲས་རྩས་སུ་བྱུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། མིན་ན་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ནི།)

ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་རྩྭ་བཏྲོས་པའི་བྲུབ་པ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ཀྱང་པན་རྩྭ་བཏྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་
གི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།།

གལ་ཏེ་འབྲས་སུ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།།

འབྲས་སུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ན་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ཅིག་གོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན་གྱེ།

(གཉིས་པ་མིན་ན་མི་འཐད་པ་ནི།)

གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་དེ་སྒྲོས། ། ༡༥༥
ཅི་རྒྱུའམ། འབྲས་སུ་སྤར་གྲུབ་པ་གང་ལས་རྒྱུའམ། འབྲས་སུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་སུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་
སུར་གདགས་པ་ཡང་གིང་རྟ་ལྟར་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་
ལས་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། མཚུངས་པ་སྤང་བ་གཉིས་གྱེ། དང་
པོ་ལ། སྤང་མ་སྤང་བ་དགགས་ནས་དགག། འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་
འགལ་བ་གསུམ་གྱེ། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོད་པར་བྱེད་ན་སྤང་ནས་སམ་
མ་སྤང་པར་སྦྱོད་པར་བྱེད་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་སྦྱོད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚོ།

དེ་དག་ལུས་པ་གཅིག་པས་སྦྱོད་བྱེད་འབྲས་སུ་ཐ་དད་མེད་ལྟར་ཁོང་།

སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ན་མས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ།

གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ། ༡༥༦

དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་སུ་སྤང་ནས་སྦྱོད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཚོ། །སྤང་བ་ཡིན་དང་།
རྒྱ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་སྤང་བ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་ཅིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྒྱའོ། །འདི་ནི་

འབྲས་སུ་འོ་ཞེས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།

ཅི་ལྟར་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ངོ་ལྟར་མ་སྤང་པར་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་
པ་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་སྤང་པར་འབྲས་སུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྤང་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་རིལ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་
འབྲས་སུ་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པ་
དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པས། །རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ།

(གཉིས་པ་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

ཅི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།

ཤེས་བྱ་ཡོད་མིན་.....

གང་གི་ཆོ་རྒྱས་འབྲས་སུ་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཆོ་འབྲས་སུ་མེད་པས།

.....འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པ་འདྲ་མིན།

རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་སུ་མེད་པར་
ཡང་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་འདི་ནི་
འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་དབྱུང་པ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བ་ནི།)

ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་ལྟར་ཞེན།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

བདག་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད།། ༡༥༠

གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་
པར་ཀུན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
ལ་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲུབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་
མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པོ།།

(གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྒྲུང་བ་ལ། རྟོགས་སྒྲུ་མ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། མཚུངས་པ་
འགོད་པ། དེས་ན་སྒྲུན་འབྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། སྒྲོན་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་དུ་འདི་རྒྱད་དུ་ཅི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤང་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ།
འོན་ཏེ་མ་སྤང་པར་ཡིན་ཞེས་གང་སྒྲུས་པས་འདིར་ཁྱོད་ལ་ཡང་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་
མཚུངས་སོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

སྒྲུན་འབྱིན་འདིས་སྒྲུན་དབྱེད་བྱ་སྤང་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་སྤང་པར།།

ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།།

གལ་ཏེ་སྒྲུན་འབྱིན་པས་སྒྲུན་དབྱེད་བྱ་སྤང་ནས་སྒྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། འོན་ཏེ་མ་སྤང་པར་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན།

(གཉིས་པ་དེས་ན་སྒྲུན་འབྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི།)

གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་དབྱུང་བྱ་སྐྱོན་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱེད་པ་ཉིད་སྐྱོན་ཕྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུས་པ།

གང་ཆེ་དེ་སྐྱོད་སྒྲུ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ནུས་འདོམས་པ།

དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་དབྱུང་སྐྱོན་ནི་འབྱེད་པར་ནུས་མ་ཡིན། ༡༧

(གསུམ་པ་སྒྲོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟ་ཆོད་ཀྱི།

རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྱུར་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ནི་སྒྲེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྐྱོན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཆོ་ལ་འང་ཡིན། ༡༨

དེ་ལ་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་སྒྲུས་ཟིན་
ཏོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྱུར་འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་
བྱའོ། །གང་མ་ཕྱད་པར་མཚུངས་པས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་ཕྱད་པ་ཉིད་དུ་རུང་བའི་
ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྟ་ཆོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
མིག་གིས་མ་ཕྱད་པ་ཁོ་ནར་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གི་ །རིལ་ནི་
མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཕྱད་པར་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་ཕྱད་པ་ཐམས་ཅད་
སྐྱོད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རུང་བ་ཁོ་ན་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོའི་ཅོག་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་སྒྲེ་བོ་
དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུ་ལ་བ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཕྱོགས་གཞན་པ་དང་བུལ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ལ་བ་ནི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུ་ལ་བ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁྱོད་ལ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །

(གཉིས་པ་ལན་ལ། ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སུན་འབྱིན་གྱིས་སུན་འབྱིན་ནས་པར་དཔེས་སྐྱབ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་བ་བྱེད་པ་མི་རིགས། ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གཞོད་པར་མི་རིགས། སུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་ལྡེ། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐང་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ།

འོན་ཏེ་ཐང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ།

ངས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི།

ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྲིད་མ་ཡིན། ༡༧༩

དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས། །ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཐང་ནས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཐང་པར་ཡང་སུན་འབྱིན་པར་མི་བྱེད་དེ། སུན་འབྱིན་པ་དང་སུན་དབྱུང་བྱ་གཉི་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐང་པ་དང་མ་ཐང་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ།

འི་སྒྲིབ་དུ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་ལུ། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་
 ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་
 པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། ཤུ་རིའི་ལུས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཡང་
 ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་
 ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་ལུ། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། གཉིས་
 ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་ལུ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ནི་འཛིག་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་པ་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཡང་འཛིག་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདིར་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའམ། མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 མ་བརྟགས་པར་འཛིག་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་
 དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱེན་འབྱེན་པ་དག་ཀྱང་སྤྲད་པའམ། མ་སྤྲད་པར་མ་ཡིན་མོད་གྱི།
 འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེན་འབྱེན་པས་སྐྱེན་དབྱུང་བ་སྐྱེན་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྐྱེན་འབྱེན་གྱིས་སྐྱེན་འབྱེན་རྣམས་པར་དཔེས་སྒྲུབ་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

རི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས།།

གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་གཟུང་ལ་སོགས་རྣམ་འཛེམ་ཐོང་འགྱུར་ལ།།

ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པ་ཐུད་དང་མ་ཐུད་པར།།

མི་རིགས་མོད་གྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།། ༡༧༤

མི་བཞེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་སྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར།།

དེ་ནི་ཡོད་པ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་གཤེས་རབ་གདོང་།།

སྐྱབ་པར་བྱ་ལ་ལུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།།

འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པར་བྱ།། ༡༧༥

རི་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་དང་ཐུད་པའམ་མ་ཐུད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟེན་གཟུགས་ཉི་བ་ལས་གཟུགས་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བལ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པར་བྱའོ།།

གསུངས་པ་ཉིད་གདོང་ཡིན་པས་གསུངས་པར་གདོང་ངོ་། །དེ་སྐྱབ་པ་ནི་མ་རིག་པ་སྤངས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ལུས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་ལུས་མཐུ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྱེན་པ་དང་ལན་སྐྱབ་པས་དཔུ་མ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མི་རྟོག་དོ། །རི་

སྒྲིབ་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལྷ་ས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ།།

དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ལའང་། །ལྷ་མོ་ཀ་བརྒྱུད་པར་རུས་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྒྲིབ་བྱེད་པ།།

དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཡུན་པ་དང་མ་ཡུན་པའི་བཀལ་བ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྷག་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གྲགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ན་ཕ་རོལ་པོ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལྷར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་གྲགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ།།

གཞན་ཡང་འདིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སུན་འབྱེན་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་ཆོད་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ལན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞན་ཀྱིས་སུན་དབུང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བཏབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་ཆེས་མཛེས་སོ།།

(གསུམ་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་པ་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གཤམ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང་།

དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འང་ཡོད་འགྱུར་ན།

ཕྱད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉི་པར་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན།

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། ༡༥

ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྱུན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོད་པ་
 ཁྱོད་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡིད་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན།
 རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་།
 མང་པོ་ཉིད་དང་། རིང་པོ་ཉིད་དང་། ལྡུམ་པོ་ཉིད་དང་། བག་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་
 སུན་འབྲིན་པས། རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་
 མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བས་སུན་འབྲིན་པ་བཀོད་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་
 ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པ་མ་ཕྱད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དཔེ་དེ་
 དག་ཀྱང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

(བཞི་བ་ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལ་གཞོད་པར་མི་རིགས་པ་ནི།)

གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དྲང་པོ་བཏང་ནས་རྟོག་གི་ངན་པའི་
 ལམ་གྱིན་ཏུ་འཕྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཞོ་པོ་ངན་པས་སྒྱུར་བ། ཡང་དག་
 པའི་ལམ་འགོགས་པར་བྱེད་པར་སྒྲོ་བ་ཏེ་པོར་ཚོགས་ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ཡང་།

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།

རྒྱལ་པ་ཆེས་སྤྱི་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྟོག་གི་ངན་པའི་བྱ་བས་འཛིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་གཙོལ་བྱེད།། ༡༥༥

ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་
ནས། འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རྒྱལ་པ་
དེ་ལྟར། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་བཞིན་དུ་གཞུག་པར་
རྒྱལ་པར་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡིན་དང་། ཁོ་བོས་རྩྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པ་ཡིན་ལ་ལན་ཡང་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱང་བརྟོག་
པར་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་བྱིར་འཛིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱ་བའི་བྱིར། སུ་ཞིག་གིས་སྟེད་ཅིང་ཁྱོད་
འཛིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ལྟར་རང་གི་རྟོག་པའི་སྤྱི་བས་ཀྱིས་གཏུམས་པའི་
སྟེང་དུ་རྟོག་གི་ངན་པའི་སྤྱད་བྱས་བྱས་པའི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་མ་ཀུན་ནས་འཇུགས་
པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། རྩྱུང་བ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཞུགས་བརྟན་དང་
འབྲ་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་
ལ་མངོན་སུམ་མཐ་རྗེས་སུ་དཔག་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་
ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

(ལྟ་བུ་སྤྱི་བའི་བྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

སྤྱི་བའི་བྱིན་ལྟག་མ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།།

སྤྱད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདི་གཏང་བ།།

སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱོལ་བ་པ་ཡང་རི་ལྷར་ཡོད་མིན་པ།

དེ་སྐད་སྒར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ༡༥

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་གང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་
འབྱིན་པ་ལྷག་མ་གཤམ་པར་བྱས་ནས། ཅི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བྱད་ནས་སྦྱོད་པར་བྱེད་དམ།
འོན་ཏེ་མ་བྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སུན་འབྱིན་པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་གང་གིས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་
སུན་འབྱིན་གཏང་བར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྷོག་པ་ཉིད་བརྟོན་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས་
སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱོལ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་
བར་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱོལ་བ་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། གང་གིས་ན་མཆོན་ཉིད་བྱས་
པ་འདི་ཡང་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲིམ་རང་གི་ཕྱོགས་གཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་
ཕྱོགས་བསྟོག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱོལ་བའི་མཆོན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ནི་ཕྱོགས་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱམས་
ཏེ། རྣམ་དཔྱོད་པ་ན་སྦྱར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་མཛོན་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་
འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྷ་ལས་འབྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

(གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་བརྟོན་པར་འདོད་ནས་བཤད་པ།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར།

ཚུལ་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།

བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་གྱི་
བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཉི་བར་བསྟན་ཞེན། བཤད་པ། འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཉི་བར་བསྟན་ཏོ།

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་
རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉི་ག་བསྟན་
ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་
བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་
སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

(གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་། རོན་བཤད་པ་གཉིས་
གྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྒྲུབ་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱི་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༥༧

བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྒྲུབ་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གདུལ་བའི་
བསམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་གྱིས་མང་པོར་བསྟན་ཏོ།

(གཉིས་པ་རོན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། རོན་བསྒྲུབ་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་ནི།)

དེ་ལ།

སྒྲིབ་དང་བཙུམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད།

བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྒྲུས་ཏི།

སྒྲུབ་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ༡༥༠

ཇི་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། ༡ བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༢ ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༣ ཕྱི་བྱང་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ༤ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༥ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༦ རོན་དམ་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༧ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༨ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། ༩ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༠ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། ༡༡ རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༢ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
༡༣ ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༤ རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༥

མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༥ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་སྐད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྒྱུག་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་། ༡ དངོས་
པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ་། ༢ དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། ༣ རབ་
བཞིན་ནི་རབ་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། ༤ །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་
སྟོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐོག་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩ་བ་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གསུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པར་བཟད་དོ། །དེ་སྐད་དུ། བསྟན་བཅས་ལས།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་རྩ་བ་ཟད་ཡོད། སྟོང་པ་རྩ་བ་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར།

མི་སྟོང་རྩ་བ་ཟད་ཡོད་མིན་ན། སྟོང་པའང་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། །མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། །གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟོས་དང་བཅས་པར་བརྒྱུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། མདོར་བསྡུས་
ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། ནང་དང་། བྱིད་དང་། བྱིན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་
པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོག་བཞེད་པ་དང་། རབ་བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རབ་གི་
མཆན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་བརྒྱུག་གི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།
 ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།
 དེ་བཞིན་ན་བ་སྣ་དང་ཕྱེ།
 ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ༡༥༡

ཐེར་བྱག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།
 འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་།
 མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ཡི།
 རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ།
 དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། ༡༥༢

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་གང་དག་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གང་དག་
 ཡིན་ཞེན། རང་གི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཕྱེ་
 དང་། ལུས་དང་། ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་རུང་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་
 རྟོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་
 བློ་གོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་བྱག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །

རི་རྒྱུད་ཏུ།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལས།།

འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་གྱུར།།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།།

རི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར།།

རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བཙུགས་མེད་དང་།།

གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཙུགས་ལས་བྱུང་བར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་
དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་
གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཙུགས་ལྟར་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་
རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་
ཞིག །མིག་ལ་སྟོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ།།

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། འདི་དག་ནི་བཙུགས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་རྒྱུད་དུ་སྟེ།
གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
ལམ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་། བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔལ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཐུག་ཅོ་མ་པ་ཡིན་ནོ།།

རིན་པོ་ལུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དམ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་།
 འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་པ་མེད་པ་དང་། འགོ་པ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྩ་བསྟན་ཏུ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་
 བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དམ་པ་ནི་བརྗོད་ཏུ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དམ་པ་ནི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱང་ཡང་རུང་མ་སྤྱང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤྱོད་པ་བསྟུན་པ་བྱེད་ཀྱིས་ནས་གོས་དུར་སྤྱིག་བགོས་ཏེ། ཡང་
 དག་པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས། ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རྩ་བྱང་ཞིང་། རབ་རྩ་བྱང་ནས་ཀྱང་
 ཆོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
 ཞིང་གནས་པ་རྣམས་པར་འཛིག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་དམ་པ་ཡོད་
 པར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 སྤྱང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 སྟེ།

འདིར་སྤྱོད་པ། ཀྱི་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་བྱང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་པ་
 དུ་བརྩོན་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་
 ཟོན་ནི་ཡན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ།

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཟོན་ཀྱིས་བསྟན་བརྩོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ།
 འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རོ་བོ་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྤྱོད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་གྱུར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཆངས་པར་སྒྲིང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
བ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཆངས་པར་སྒྲིང་བ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀྱན་རྫོང་གི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྐྱོ་བོས་བལྟ་བར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་
ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འདི་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་བྱས་པས་རང་
བཞིན་འདི་ནི་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

གང་དག་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྒྲིང་བ་དེ་དག་གི་
ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་
བཅོས་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དེ་ལ་བཅོས་མ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བར་བརྟེན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པའི་དངོས་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཀྱན་རྫོང་རྒྱ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟུ་ཆེན་
པོས་ཆོག་གོ།

དཀྱུས་མ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མིག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུས་པས་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་
སྒྲགས་ལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཞིང་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་དོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་
པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།)

དེ་ལ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟངས་།

སྟངས་དང་བྱི་རོ་རེག་བྱ་དང་།

ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༥༣

གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

ཕྱི་རོལ་སྟངས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད།

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཕྱི་འོ་ཆོས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟངས་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་བཞིན་ནོ།

(གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།)

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།

ཕྱི་ནང་སྟངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༥༤

ཇི་སྐད་དུ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྟངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མ་བཞིན་ནོ།

(བཞི་པ་སྟངས་པ་ཉིད་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།)

ཆོས་རྒྱལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།
 སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི།
 རོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༥

སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་།
 སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འདོད་དེ།
 སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་ཀྱི།
 འཛིན་པ་སྒྲིག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༥

རི་རྒྱན་དུ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་
 སྟོང་པ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ།

གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པའི་དོན་རྒྱ་ཉི་བར་བསྟན་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ།

ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞེས་པའི་ཕྱིར།
 སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་བསྟན་པར་མཛད།
 གང་ལ་དེ་ལ་འང་འཛིན་ཡོད་པ།
 དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟངས་པར་མཛད། ཅེས་གསུངས་སོ།

(ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རྟོན་ཆེན་པོ་ཅན་དང་། སྟོང་ཚུལ་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།
 དང་པོ་ནི།)

ཐེམས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་ནི།
 མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་།

ཚད་མེད་དཔེ་ཡིས་སྤྱ་མཐའ་ནི།

མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། ༡༥

ཕྱོགས་ལས་ལོགས་གིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་ཅིང་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་
མེད་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད་
དོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྒྲོམ་
བས་ན། ཕྱོགས་རྣམས་ཚད་མེད་པའི་དཔེ་ཅན་ཏུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱ་མེད་པས་ཀྱང་
ཆེན་པོ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་སྟོང་རྩ་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི།)

འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས།

སྟོང་བ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ཏེ།

ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བརྒྱུག་ཕྱིར་གསུངས། ༡༥

རི་རྒྱུད་ཏུ། ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེན། ཤར་ཕྱོགས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྟོང་
དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་གང་དག་ཕྱོགས་ཚད་མེད་དོ་སྟུང་ཏུ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཆེན་
པོར་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་འཛིན་པ་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་བརྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་
དག་གིས་ཕྱོགས་རྣམས་རྩིས་ཏེ་དུ་རྟོགས་སོ།

(བྲག་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི།)

དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས།

དོན་དམ་མུ་ངན་འདས་པ་ཡིན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། ༡༥༩

མྱ་ངན་འདས་དངོས་སྟོང་ཅན་གྱི།

འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དོན་དམ་མཁུན་པས་དོན་དམ་བ།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་མཛད། ༡༦༠

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་སྐྱེ་
ཆེར་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་སྐྱེ་ནི་དགོས་པའི་ཆོག་གམ་
ཤེས་བྱའི་ཆོག་གོ།

(བདུན་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

ཀྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། ༡༦༡

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁམས་གསུམ་པོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་

ཏྲ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(བརྒྱད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

གང་ལ་སྒྲེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།

དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད། ༡༩༢

དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་
འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་སྒྲེ་བ་མེད་
པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པའོ། རྟེན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣ་མ་བཞེན་ནོ།

(དག་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མེན་པ།

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། ༡༩༣

རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་
ལས་འདས་པའོ། མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་ཏྲ་
ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(བརྩ་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།
 དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།
 ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྟོད།
 འགྲོ་འོང་བུལ་ཞིང་མི་ལམ་ལྟ་ལེ། ༡༧༣

སྤྱིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།
 དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།
 མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།
 བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། ༡༧༤

ཇི་སྒྲིབ་དུ། དེ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། གང་ལ་ཐོག་མ་
 དང་ཐ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབུས་མེད་ཅིང་། གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དབུས་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་རྣམས་ནི་ཐོག་
 མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་
 སྟེ། ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ལ་བྱའོ། །ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའོ།

(བརྩ་གཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་།
 འཐོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྟོད།
 དོར་མེད་སྟོང་པ་མེད་པ་སྟེ།
 འགའ་ཡང་འཐོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། ༡༧༥

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་བ་མེད་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། ༡༩༥

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། དོར་བ་ནི་འཐོར་བ་དང་
འཐོར་བ་དང་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་སྐུ་
ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོར་བ་ནི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་འགའ་
ཡང་གཏོང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

(བཅུག་ཉིས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད།

གང་ཕྱིར་སྟོབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།

རྒྱལ་སྐས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།

མ་མཐད་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། ༡༩༦

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༩༧

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། གང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མ་བྱས་གིང་མཐོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས།
ཞེས་སྐུ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(བཅུ་གསུམ་པ་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

ཁམས་བཙུག་དང་རེག་བྱས་དང་།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེར་བ་བྱས།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཚེས་རྣམས། ༡༠༠

ཚེས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་། འདུས་
མ་བྱས་རྣམས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལ་ཁམས་བཙུག་ནི། བྱེད་གི་སྒྲེ་མཆོད་བྱས་དང་། ཕྱིའི་བྱས་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱས་གོ། །རེག་པ་བྱས་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་
ཏེ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །རེག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚེར་བ་ཡང་བྱས་གོ། །དེ་ལ་ཚེས་
ཐམས་ཅད་ནི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་།

(བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རོ་པོ་མདོར་བསྟན། ཚེས་ཅན་རྒྱས་པར་བཤད།
རྟེན་བསྐྱེད་ཞིང་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།

དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༠༡

(གཉིས་པ་ཚེས་ཅན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུར་གི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། བྱེད་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྒྲེ་མཆོད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་

མཚན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱས་པར་
བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན།།

ཚེར་བཟོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།།

འདྲ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།།

འདྲ་བྱེད་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་པའོ།། ༡༠༢

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།།

རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།

ཡུང་པོ་སྟུག་བསྟུལ་རང་མཚན་ཉིད།།

ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟུལ་གདུག་འདོད།། ༡༠༣

འཛིན་པར་ཚེས་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ཁམས་རྣམས་ནི་སྟུལ་གདུག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།།

(གཉིས་པ་སྟེ་མཆེད་ནི།)

སྟེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།

སྟེ་བའི་སྟོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས།།

ཏེ་སྟུག་བསྟུལ་འབྱུང་ཁིང་སྟེ་བའི་སྟོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།།

(གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་ནི།)

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།

དེ་ནི་འདྲ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། ༡༠༤

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ནི་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་རྣམ་བྱུང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ལས་དང་། འབྲས་བྱུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སར་བྱིན་དང་བསམ་གཏན་སྒྲིགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་བཞིའི། དང་པོ་ནི།)

གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན།

རྒྱལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད།

ཁྲོ་མེད་མཚན་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི།

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། ༡༠༥

བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བསམ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

ཏེ། དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།

ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་བགྲོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི།

མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། ༡༠༦

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཞུགས་མེད་པ།

དེ་དག་ཡང་དག་མཆོན་པ་ཡིས།།

མི་འབྲུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས།། ༡༠༧

དེ་དག་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་
དག་ཁོང་ཁོ་བ་སྤངས་པས་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ནི།)

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན།།

ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།།

ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཁོར་
བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པར་རྒྱས་པས་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྤྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

(གསུམ་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི།)

སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།།

དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད།། ༡༠༨

དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱི་མས་ཉེ་བར་མ་སྤྲུགས་པའི་ཕྱིར་ན།
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ།།

མཚན་མ་མེད་པ་ནི་ཉིད་དེ།།

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་།།

གཉི་ལྷན་མེད་.....

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི། །མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གསུམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་མེད་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 གཉི་སྤྱག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ། འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་
 བ་ན་སྒོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་གཉི་སྤྱག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(བཞི་བ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།)

.....རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱིས།།

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། ། ༡༠༧

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་དང་པོའོ། །ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་
 ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པའོ། །གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་པ་བཞིན་
 ནོ། །འདུ་ཤེས་དང་། ཚེར་བ་འགོག་པ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་དག་ནི་
 སྒོ་མས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ལྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། མོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། བུམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་།
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུག་གི། དང་པོ་ནི།)

ལྟོབས་རྣམས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།།

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།།

འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས་བརྩུ་ནི་གིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གིན་ཏུ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོབས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པ་ནི།)

སྟོབ་པའི་མི་འཛིགས་པ་རྣམས་ནི།།

གིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན།། ༡༡༠

མི་འཛིགས་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ༡ ང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་དག་སྟོང་ངམ། དུམ་ཟེའམ། ལྟ་ལམ། བདུད་དམ། ཚངས་
པའམ་སྤྱ་ཡང་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བདག་ལ་གྲོལ་ལོ་སྟམ་
པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ༢ གྱེ་མ་ང་ཟག་
པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྱེ་མ་དེ་ལ་ཟག་པ་དེ་རྣམས་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་
བར་བདག་ལ་དག་སྟོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། ༣ །ངས་གང་བར་དུ་
གཙོད་པའི་ཆོས་སྤྱི་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟན་ན་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་སྤྱི་འགྱུར་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ༤ །གང་ཡང་ངས་ལམ་འཕགས་
པའི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་དེ་བྱེད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བར་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་
ཟད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་དག་ནི་གིན་ཏུ་བརྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉི་ལྔས་ཀྱང་
གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི།)

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།

སྒྲོབས་སོགས་ཆད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཉེ་དེ་དག་ནི་ཆད་
པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

(བཞི་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ནི།)

འགོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ།

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ༡༡

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲོབ་པའི།

སྒྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་.....།

སྒྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ཡོངས་སྒྲོབ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ནོ།

.....དགའ་བ་ནི།

རབ་དགའི་མཚན་ཉིད།.....

དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

.....བཏང་སྒྲོམས་ནི།

མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། ༡༢

བཏང་སྒྲོམས་ཆེན་པོ་ནི། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་

བའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(ལྷ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་ནི།)

སངས་རྒྱལ་ཚེས་ནི་མ་འདྲེས་པ།།

བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག།

གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།།

དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད།། ༡༡༩

དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙུག་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་འབྱོར།
གང་གི་ནམ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་དག་དང་། གང་གི་ནམ་ལ་ལེན་པ་མི་མངའ་
བར་བྱ་བ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷུལ་པ་
མི་མངའོ། །ཅུ་མི་མངའོ། །བསྟེལ་བ་མི་མངའོ། །ཐུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་
མི་མངའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
སྟོམས་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་དང་། དན་པ་ཉམས་
པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཉམས་པ་མི་མངའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྱང་། དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྱང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་།
འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག །མ་འོངས་པ་
དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་
འཕྲོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ལྷུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བས་སྤྲུགས་མེད་པ་

ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་བཤད་པ་ནི་འཕགས་པ་
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་རུས་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ།།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་དེའི་ལུས་འབྲུལ་པས་བྱིས་པའམ་མཁས་
པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྩོད་པར་འགྱུར་བའི་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནམས་ནི་
ལུས་ཀྱི་ལས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྣམ་པར་ལྟ་བ་
དང་། བསྐྱམ་པ་དང་། སྦྱང་བ་དང་། ཆོས་གོས་སྦྱར་མ་དང་། ཐང་བ་དང་། ལྷུང་
བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་པས། སྦྱོང་ལམ་མཛེས་པར་སྦྱོང་ལམ་བཞི་ཡོད་པ་
དང་། ཁྲོང་དང་། ཁྲོང་ཁྱེར་དང་། ཁྲོང་རྩལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། འབྲུང་བ་ན་རྒྱང་
མཐིལ་ས་ལ་མི་རེག་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྦྱང་བ་ས་ལས་འབྲུང་ཞིང་དྲི་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་བདུ་མའོན་པར་འབྲུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྒྱང་པ་འཛོག་གོ།

དེ་ལ་གང་བྱོལ་སོང་གི་སྟེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་རྒྱང་པ་ལ་རེག་པ་དེ་དག་ཞག་བདུན་རབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་གོས་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་མི་རེག་མོད་ཀྱི། རྩི་རྒྱུད་ལུག་པའི་རྒྱུད་གིས་
ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་སོ། །ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་
བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལུས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་ཅེས་
བྱའོ། །བྱིས་པའམ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྩོད་པར་འགྱུར་
པའི་དག་གི་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ།།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་ལུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རུས་སུ་སྦྱོར་བ། ཆོག་ཏུ་སྦྱོར་
བ། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ། རི་རྒྱན་སྦྱས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རེས་པའི་ཆོག་

དང་ལྷན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ། །མི་
 རྣམས་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ། །དོན་དང་ཆོག་འབྲུས་བརྒྱན་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་
 པའོ། །སྐད་ཅིག་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ངག་འབྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེའི་
 སེམས་འབྲུལ་པས་བྱིས་པ་འམ་མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚུད་
 པར་འགྱུར་པའི་སེམས་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེར་མི་གཏོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 སེམས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེའི་སེམས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་དོ། །འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དང་པོའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེའི་ཅ་ཙ་གང་ལས་བདུད་དམ། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྟ་འཇུག་
 གཞན་སྟེ་གས་ཅན་དག་གིས་གྲགས་རྟེན་པར་འགྱུར་པའི་ཅ་ཙ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཅ་ཙ་འམ་རྗེས་སྟེ་ཅ་ཙ་
 མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྗེས་སྟེ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་
 དང་བུལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་སེམས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོ་ཤི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་དེ་འགྲོད་པས་རྗེས་སྟེ་ཅ་ཙ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགའ་བའི་བྱ་བ་འམ།
 མཐར་མ་བྱིན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་

པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གང་དང་ཡང་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་
 ཅུ་ཅོ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ར་ཡི་
 བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ་མདུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཅུ་ཅོ་མེད་དོ། །རི་ལྟར་དེ་ལ་ཅུ་ཅོ་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་ཅོ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་
 བེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བརྒྱུག་པའོ། །འདི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གཉིས་པའོ།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་བསྟེལ་བ་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མོངས་པར་འགྱུར་
 བའི་བསྟེལ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་
 ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་དོན་དང་ཆོས་དང་ངེས་
 པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རི་ལྟར་བདག་ལ་
 བསྟེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་སྟོན་
 ཏེ། འདི་བེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བརྒྱུག་བརྒྱུག་
 པའོ། །འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གསུམ་པའོ།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་
 མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འཆག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་པར་འབྱུང་སྟེ། ཉག་ཏུ་

མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཟབ་མོའི་མཆོག་ཐོབ་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་གཞག་གུང་རུང་མཉམ་པར་མ་གཞག་གུང་རུང་སྟེ། །སྤྱི་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བར་རུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཇི་ལྟར་རྟག་རྟུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་པཅོ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་ལྷ། གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་མི་མཉམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་པའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཐྱིར་ཞེ་ན། བམ་མཁའ་བཞིན་རྟུ་ཞིང་མི་ཟད་པའི་ཐྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཐྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་རྟུ་ཤེས་པའི་ཐྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྩལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། རང་རྩལ་རན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད། ཡན་བདགས་པ་རྣམས་ལ་ལན་རྟུ་ཡན་འདོགས་པ་མེད། གཞོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལན་རྟུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མེད། གཏུལ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་རི་མོར་མ་ཡིན། འོག་པར་ངས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟུ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཐྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
 ལྷོ་མས་མེད་དོ། །དེ་ཅི་འཕྲི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཏང་ལྷོ་མས་ནི་ལམ་
 བསྐྱོམས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མ་བསྐྱོམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་བཏང་ལྷོ་མས་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་གྱི་མ་བསྐྱོམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་བཏང་ལྷོ་མས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ནི་བཏང་ལྷོ་མས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལྟན་སྲུང་ཆོག་པ་ལ། སེམས་ཅན་ནམས་
 ལ་བཏང་ལྷོ་མས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དྲུག་པའོ།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །དེ་
 ལ་འདུན་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན།
 བུམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་རྒྱུད་བེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་
 པར་འཛིན་དུ་བརྟག་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་
 རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འདུན་པས་
 འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འདུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཉིད་དེ་
 དེ་འཕྲི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བདུན་
 པའོ།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་

དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལ་བར་མི་འདོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོས་ཉན་པ་གང་བསྐྱལ་བར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཁ་ཟས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་དུ་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱལ་བར་ཡང་མི་ལུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུས་ཐ་ན་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གཤི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་འདེལ་ཞིང་འགྲོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལྟས་ངལ་བའམ། དག་ངལ་བའམ་སེམས་ངལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུངས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་སྤྲེལ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྒྲོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱགས་པ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདེས་པ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡོང་ཡེ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་ལུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་ཤིན་ཏུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཡེ་ཤེས་གཏོང་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ནི་ཡུང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དགོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་བྱ་བར་བྱས་སམ་བསམས་སམ་རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་དོ། །སྟོན་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་རི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དགྲ་པའོ།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པར་མི་འཇུག་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཉམ་མོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཁམས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་འདི་ཕྱིར་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟ་པའོ།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་རྟོགས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པ་འདི་ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་ཆོག་རབ་རྟོགས་བྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཆོག་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་སྟོན་པ་

ཤེས་པའོ། །རི་ལྟར་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་
 ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོད་པར་བསྟན་པ་ཤེས་
 པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྡོད་པ་བརྟུན་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡུང་བོ་བརྟུན་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་
 བྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ཆད་
 མེད་པ་བསྟན་པའོ། །རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་བྱི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟུག་ཅིག་པའོ།།

རིགས་ཀྱི་སུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་
 བོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྦྱའི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྦྱེལ་ཁོང་དུ་རྟུང་
 པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡང་མ་བཅིངས། ཕྱི་མའི་
 མཐར་ཡང་མི་འཕོ། དེ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་
 གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དང་ཆོས་ལ་
 གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྐྱ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་

པ་ནི་བརྩ་གཉིས་པའོ།

རིགས་ཀྱི་ཕྱ། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། སྤྱོད་པ་དང་ཅང་མི་སྤྱོད་པ་དང་ཟ་བ་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་
མཚན་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་
བཙུང་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གང་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གང་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩ་
གསུམ་པའོ།

རིགས་ཀྱི་ཕྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཚོས་སྟོན་པའོ། །ཆད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་
ངེས་པའི་ཚིག་སྤྱོད་པའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དག་དེ་ཡང་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་
པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་མཐོ་བའོ། །མི་དམའ་བའོ། །མི་གཡོ་
བའོ། །ལྷ་བ་ལྷི་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའི་ཆད་ནི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རྣམ་པའི་མཚོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡན་
ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྡན་པར་བརྟོན་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་ཕྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདྲི་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩ་བཞི་པའོ།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་
ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་
སེམས་ཀྱིས་བརྟོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་

གྱི། ཡེ་ཤེས་གྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་བསམས་པའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གིན་རྩ་བ་སྒྲོམས་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིན་པའོ། །དམིགས་པ་ལས་གིན་རྩ་འདས་པའོ། །རྒྱུན་ལས་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །སྤྱིད་པ་གསུམ་བསལ་བའོ། །བདུད་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡིད་གྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་ནི་བྱ་རྩ་དགུ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙོ་ལྔ་པའོ། །

གཞན་ཡང་འདས་པའི་དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱང་བ་དང་ཞིག་པ་རི་སྟོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་རྩ་དང་གིང་གལ་བ་དང་། སྟན་དང་ནགས་ཆལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རི་སྟོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རེ་རེས་ཆོས་བསྟན་ཞིང་བརྟེན་པ་རི་སྟོད་པ་དང་། །རི་སྟོད་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟལ་བ་དང་། །རི་སྟོད་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་འོག་རྩ་སེམས་གང་བྱང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་ཏེ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདས་པ་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པའོ།།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །སེམས་ཅན་ནམ་ཆོས་སམ་
ཞིང་གང་དག་ཅིག་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའམ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་
ཞིང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པ་ལ་
ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅུ་བདུན་པའོ།།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་
སྟོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། སའི་ཁམས་རྒྱལ་ཤ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆར་
བསྐྱགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱི་རབ་རྩ་ཤེས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱའི་ཁམས་སྒྲའི་ཕྱི་མོས་སྒྲངས་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དང་། མའི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་དང་
འགག་པ་བགྲང་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་
བབ་པའི་ཚུལ་དང་། བམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྒྲའི་ཕྱི་མོས་རྒྱས་པར་དགང་བའི་
ཚུལ་གྱི་བར་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་

འགོ་བར་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྷའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གཤམ་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 གཤམ་གསལ་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ལ་གཟུང་བའི་བྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤམ་གསལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་ལས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ།
 འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙུག་པའོ།།

(དུག་པ་རྣམ་མཁེན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི།)

རྣམ་ཀྱན་མཁེན་ཉིད་ཡེ་གཤམ་ནི།
 མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
 གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
 མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། ༡༡༤

(གསུམ་པ་རྟེན་བསྐྱེད་ཞིང་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི།)

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་།
 དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།
 དེ་ནི་རང་མཆན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༡༥

རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ།

(བཙུ་ལྔ་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་གིང་།
 འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།

གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ༡༡༥

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ།

དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།

ཐེར་ཟུག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས།

མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། ༡༡༦

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ལ། ད་ལྟར་བ་མི་
གནས་པའི་བྱིར་དུས་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་
དུ་དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པ་འོ།

ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་
བྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། དེའི་རང་བཞིན་
དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ།

(བཅུ་དུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

རྒྱུན་ལས་བྱུང་བྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།

འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད།

འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། ༡༡༧

འདུས་པ་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ན་འདུས་
པ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་

ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བརྒྱུག་པོ་དེ་དག་སྟོས་
པ་དང་བཅས་པར་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་
ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞིའོ། །དང་བོ་ནི།)

གང་གཞན་བཞི་པོ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན།

ཕུང་བོ་ལྷ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། ༡༧

དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་བོ་ལྷའོ། །དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་
མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།

འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།

དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ༡༨

དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་
སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

(གཞུང་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།

རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ།

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། ༡༡༡

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་
རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

(བཞི་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ།

མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ནི།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། ༡༡༢

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ།

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བ་
ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལུལ་
ཏུ་བྱུང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཡང་ན་ལ་
རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའོ། །འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དོན་དེ་
བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་

ཉིད་དོ།

(གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།)

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས།

དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། ༡༩༩

(གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་ལ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
འགོག་པ་ལ་འཇུག། སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ། ས་གོང་མར་འཕགས་གཞན་ཟེལ་
ཀྱིས་གཞོན། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཞིའི། དང་
པོ་ནི།)

ད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལུ་བྱང་བ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྒྲུབས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བཤད་བ།

དེ་ལྟར་སྟོ་གོས་ཟེར་གྱིས་སྤང་བ་གསལ་བྱས་བ།

རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ།

སྤྱིང་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྦྱེ་མེད་པར།

རྟོགས་དེ་ཐ་སྐད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགོ། ༡༩༧

དེ་ལྟར་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་ནམ་པར་དབྱང་པ་ཉི་པར་སྟོན་པའི་དོན་དུའོ།
རི་སྐད་བཤད་པའི་ནམ་པར་དབྱང་པ་ལས་བྱང་བའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཐུན་པ་འདོམས་པའི་སྤང་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་
གང་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་སྟོང་རྩེས་སེམས་ཅན་མི་འདྲར་བའི་ཚུལ་ནི།)

འགོག་པའི་ངོ་བོས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲོར་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

རྟག་ཏུ་འགོག་པར་རྟོགས་པའི་བསམ་ལྟན་ཡིན་མོད་ཀྱི།

འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྟོང་རྩེའང་སྐྱེད་པར་བྱེད།

འདིའི་སྐྱོར་བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྟག་པའི་བསམ་བ་ནི་བྱ་ངན་
ལས་འདས་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་འདིའི་སྟོང་རྩེ་ཆེས་
གིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་ས་གོང་མར་འཕགས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི།)

དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི།

མ་ལུས་པ་རྣམས་སྟོ་ཡིས་ཡམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ༡༣༥

སངས་རྒྱས་པར་མ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་
སོ། །དེ་དག་སུ་ཡིན་ཞེན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཉེ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བླ་མ་པ་དེའི་གོང་རོལ་བདུན་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡམ་པར་བྱེད་དོ།

(བཞི་པ་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།)

ཀྱན་རྩིབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ།

ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ངང་པ་ཡི།

མདུན་ཏུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།

ཀྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགོ། ༡༩༥

དེའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར་
 རོ། །གང་གིས་ན་འདི་སྐྱེ་བོའི་རང་བ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཀྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཀྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་བདེན་པ་གཉིས་
 པོ་དེ་ནི་འདིའི་གསོག་པ་ཡངས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པ་བཤད་
 ཟིན་ཏོ། །དུམ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ། །

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་།

སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།

ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བ་ཐོབ། ༡

འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བཞེད་དེ་འདིར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་བྱག་པ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ།

ཇི་སྐྱད་དུ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྱག་པ་ཡན་ཆད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་དང་སེམས་
ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།

འདིའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་བྱུང་བར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྟོན་ལམ་དང་སྟོབས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐྱབས་ཁོ་ནར་
ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཞེད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། ॥

(བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ། སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་སྤར་དག་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།

གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤར་གྱི་དག་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གང་དུ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤར་བརྒྱུད་
པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤར་གྱི་དག་པ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། གྱེ་རྒྱལ་
བའི་སྐས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་གྲུ་བོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་འབད་མི་
དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཅི་ཆོད་པ་དེ་ནི་ལྷོན་ཆད་
དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བས་ལོ་བརྒྱར་ཡང་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོད་མེད་པར་ཕྱིན་པར་མི་རུས་སོ།

གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དག་བའི་རྩ་བའི་ཆོག་ས་
ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་སྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི་ལྷོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་གྱིས་
བསྐྱལ་བ་འཁུམ་དུ་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་དབག་ཏུ་མེད་པ་གཞོན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཕར་ཕྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན། མིད་གསུམ་
སྒྲམ་ར་གྱུར་གྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་ཚུལ། འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ཡི་སྟོན་ལམ་གིན་ཏུ་དག་འགྱུར་ཞིང་།།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད།། ༡

འདིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་བ་ན་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
ལམ་འབུམ་ཕྱག་གུངས་མེད་པ་ཕྱག་བཅུ་གང་དག་མངོན་པར་བཏབ་པ་དེ་དག་འདི་མ་
ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས་འདིའི་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་
འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་རྣམ་
པར་གཞག་སྟེ། དགྲ་པར་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་ལ། བཅུ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་
ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བར་
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་བ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་
ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བར་ཡང་མཛད་དོ།།

དེ་རྒྱུད་དུ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྟོའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་ལྷུ་ལ་ཉེ། དེགས་ཀྱི་བྲ། ལེགས་སོ། །ལེགས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་

ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་དེ་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ་འཛིགས་པ་བཞི་
ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བྱས་
ཤིག། བཅོམ་འགྲུས་ཚུམས་ཤིག། བཅོམ་པའི་སྤྱོད་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཞིག།

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་
པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་
གྱུར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་ཡིད་གཡེན་སྤྱོད་པ་འདི་དག་ལ་སོམས་
ཤིག།

གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས། གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལུན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་རྣམས་སུ་གཞུག་པ་མཛད་ཏུ་ཟིན་ན། དེ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་བར་འབྱུང་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་
ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་ཐོག་གསུམ་གྱི་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཚུལ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའི།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་དག་དང་ལྟན་གཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

ས་བརྒྱུད་པ་ལ་བྱི་མ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འབྱུར་ཞིང་།

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་གྱི་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། ༡

འབྱུར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་རྟུས་མ་ཡིན།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་ལུན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་

བ་ལའོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་བའོན་ར་འགྱུར་ལ། དེ་དེ་སྤངས་པས་ས་གསུམ་གྱི་
 སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཟེན་ཀྱང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་སྐྱབས་དེར་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་འདིས་བསྐྱིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། འདི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་ཉིད་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་
 སྤྱིད་པ་མེད་པའི་བྱིར།

(གསུམ་པ་ལའོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།)

གལ་ཏེ་འདིས་དེར་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
 ལའོར་བ་འགགས་པས་རི་ལྟར་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བཤད་པ།

ལའོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩུ་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས།

སྤྱིད་པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཆོག་སྣ་ཉན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༡

འདིར་ལའོར་བ་ནི་འགགས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་བརྩུ་པོ་དག་ཉི་པར་
 སྐྱེ་ལ། དེ་དག་གིས་འདིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 པོ་སྣ་ཆོག་སྣ་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་འདིའི་ཆོག་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་མི་འགལ་ལོ།

དེ་ལ་དབང་བརྩུ་ནི། རི་སྐད་དུ། བསྐྱལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་
 པར་ཆེ་ཆད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པས་ཆེ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ངེས་པར་

སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་
 བོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཞུགས་པ་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་
 གྱི་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ལས་གྱི་ནམ་པར་སྟོན་པ་
 བྱིན་གྱི་སྐབས་ཀྱིས་དུས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་
 བོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་སྟེ་བ་ལ་དབང་བ་
 འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་
 བ་འཛོལ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་ནམ་པར་འཁྱུལ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་སྟོན་པས་རྩ་འཁྱུལ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་བོ། །དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་།
 མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་
 བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
 བ་འཛོལ་བོ། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཚས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཚས་ལ་
 དབང་བ་འཛོལ་བོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའོ། །

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དགྲ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཕྱོང་། ༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགྲ་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་འཕྱོང་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་།
སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འོ།

དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
རབ་དུ་གཤམ་སོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་རབ་དུ་གཤམ་སོ། །དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་
མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་རབ་དུ་གཤམ་སོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་གཤམ་སོ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པ་འོ། །

དཀོན་མེས་ས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

བརྒྱུ་བའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ།

དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའང་ཡིན།

ཆར་སྒྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།

དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱུ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྲངས་མེད་
པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱ་རི་སྟེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་
རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱར་ཆར་བའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
ལའོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆམ་
ཞིང་དེའི་རྒྱུ་དུ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་ལ་འདུག་
པར་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་ངོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཀྱན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་དག་ལྷུང་ནས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། སྒྲིན་ཆེན་པོ་
ལྟར་འཛིན་རྟེན་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་མངོན་པར་སྤྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མངོན་པར་འབེབས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་བ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །དབྱུང་ལ་འདུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་བའོ། །

(གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་སོགས་
དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བཅུ་པ་འཛིན་ཏན་བཤད་པ་བྱུག་གི། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་
ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དེའི་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་།།

དེ་དག་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས།།

དེ་ཉིད་ཆེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་གནས་གིང་།།

སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། ༡

སྟོ་ལྟན་ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་བྱས།།

དེ་བཞིན་རྩ་འཁྲུལ་གྱིས་དེ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།།

བརྒྱ་ཕྱག་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར།། ༢

དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ནམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་བྱེད་དབང་སྤྲོས།།

རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འང་ཡིན།།

རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་།།

རྒྱལ་པའི་སྤྲུལ་པོ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་འང་སྟོན།། ༣

རི་རྒྱན་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་རྒྱན་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཏིང་པེ་འཛིན་
བརྒྱ་རབ་ཏུ་འཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གཤེས་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགོ་བ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྒྲིན་
 དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་
 ཀྱན་ཏུ་སྒྲིན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ལྟན་
 པར་ཀྱན་ཏུ་སྒྲིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།)

སྒོ་ལྟན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།

ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།

དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་.....

སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འདིས་ཡོན་ཏན་གྲངས་བརྒྱ་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་གང་དག་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སེམས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་སྟོང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་བགང་བར་བྱའོ།

(གསུམ་པ། ས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི།)

ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་

.....ས་ལྟ་བུའོ།

འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་ཕྱག་དང་། ༡

བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཐོབ།

དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཐོབ་བྱེ་བ་ཕྱག།

ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་སྒྱར་དང་སྒྱར་ཡང་སྒྲོང་ཕྱག་ཏུ།

ཡང་དག་པར་ནི་སྒྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༥

དེ་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་འབུམ་འཐོབ་པོ། །སེམས་བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ནི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འཐོབ་པོ། །སེམས་ལྔ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱེ་བ་
ཕྱག་སྒྲོང་འཐོབ་པོ། །སེམས་དྲུག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་བྱེ་བ་འབུམ་
འཐོབ་པོ། །སེམས་བདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ཉིད་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་འབུམ་འཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

(བཞི་པ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།)

དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་གྲངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་མི་སྲིད་པས།
རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་བཤད་པ།

མི་གཡོའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།

སྒྲོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་བསྐྱེམས་འཛིག་རྟེན་ན།

རྩལ་ཆད་རི་སྒྲིད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།

གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། ༦

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་བརྒྱད་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་རི་རྒྱན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཡོན་
ཏན་དག་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་སྒྲིད་
འཐོབ་པོ།

(ལྔ་པ། ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།)

ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྒྲར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།
 གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།།
 བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་ཆད་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༧

སེམས་དགུ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་སྒྲར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་
 སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་སྒྲ་རབ་གྱི་
 རྩལ་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་བོ།།

(དུག་པ། ས་བརྩུ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། སྒྲར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། ཡོན་ཏན་
 གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རེ་ཞིག་བརྩུ་བ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།
 དག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་བྱུར་ཞིང་།།
 དག་གི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྐྱེས་ན།།
 རྩལ་དག་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་འགྱུར།། ༨

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བརྩུ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི་ཡོན་ཏན་རི་སྟེང་དུ་བསྟན་པ་
 དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྒྲ་རབ་གྱི་
 རྩལ་སྟེང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་བརྩུ་བ་འདིར་དེའི་ཞེས་བྱ་པའི་རེ་ཞིག་གི་སྐྱ་
 འདིས་ནི་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་
 རིམས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ནི།

བསྐྱེད་ཁུང་བྱུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་།།

ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་འདས་དང་།

དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་གྲང་།

རྒྱན་ཅིག་རྒྱན་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་བྱས། ༩

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བརྩ་བ་བསྐྱེད་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པ་ཀྱན་ནས་རྒྱ་བ་
མེད་པར་རང་གིས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྲིའི་བྲག་རེ་རེར་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྷན་འདས་བགྲང་
བ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་
མངའ་བ་དག་རྒྱན་ཅིག་རྒྱན་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འདར་སྟོན་པར་བྱས་ལ།
དེ་དག་ལས་གཞན་འགྲོ་བ་ལྡེའི་འཁོར་བ་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་བས་ཡང་
མ་འདྲེས་པར་བ་སྤྲིའི་ཁྲུང་བྲ་རེ་རེར་རྒྱན་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་བྱས་སོ། །ཀྱང་གི་རྒྱ་
ནི་མ་སྟོས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་
དང་། མའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
བས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཟུང་ནས་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྤྱད་
པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་རྒྱལ་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་བཅལ་བར་བྱའོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

(གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་འཕགས་པ་ལ། གནས་གང་དུ་བྱང་རྒྱུ་བ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱལ་
 རི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་འདི་རོ་ལོ་སྒྲུའི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་
 བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་དང་
 ལཱོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་འོག་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་འཕགས་པ་ལྟར་ཟད་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་པས་
 བསྟོད་པ་རྒྱུ་བ་འདི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་སྒྲ་སྒྲ་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།།
 རྒྱུ་བ་ཆེ་སྒྲོ་བས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་སྐུ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲར་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང་།།
 འོག་མེན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།།
 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཆུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན།། ༡༠

དཔེར་ན། རྒྱ་བས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་
 རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཙུག་ལྟར་འདས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
 བྱེད་པའི་ཐུན་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་མཛད་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བ་བརྟེན་པས་རང་
 ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་བརྟེན་རུས་པར་མཐུན་ནས་དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལ་
 འབད་པ་བརྒྱམས་པར་གྱུར་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྒྱམས་པ་སྒྲ་ན་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འོག་མེན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་
 གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་
 མཐར་ཐུག་ཅིང་ཐུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཆུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡོན་ཏེ། དེ་
 དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱལ་རི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་བ་ལ། དཔྱད་དང་། རྒྱུ་བ་སྒྲོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ན་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་བྱིར་
བཤད་པ།

རི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།།

དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར།།

རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས།།

མཁྱེན་བཟངས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད།། ༡༡

དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་ལའར་གཞོང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
མཚུངས་པའི་བྱིར་དེར་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་གཅིག་པ་
ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པས་བཙམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ།།

(གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ།

གང་ཚེ་ཞིབ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།།

སྟོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ།།

ཀྱན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།།

མཁྱེན་པོ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོང་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན།། ༡༢

སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་
 ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛོག་པ་ན། གང་གི་ཆེ་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སློ་མི་འཇུག་པར་ཁས་
 གུང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སློ་འཇུག་པ་
 བ་ཅིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་སློ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ།

སློ་མི་འཇུག་ན་ནི། འོན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ཡང་མི་རིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་
 འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།
 ཀླུ་ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར། ཀླུ་ནས་
 མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་པན་ཚུན་འགལ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་
 ཀླུ་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཡང་མཁའ་བ་
 བོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་སྤྲུགས་སུ་ཚུད་དོ་ཞེས་
 བྱེད་ཅག་གི་གཞན་དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་འདི་མི་
 རིགས་སོ།

(གཉིས་པ་ལན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་
 བ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ།

དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བསྟན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ལུལ།

དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟོན་ཉིད་བར་བསྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ༡༩

འདི་ན་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལུལ་རིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔེར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་བསྟེལ་བ་ཉིད་བར་སྐྱེ་བ་ན་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉིད་བར་གང་གསུང་སོ། །ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་བསྟེན་པའི་བྱིར། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ།

དེ་ཚེ་དེ་རྣམས་བསྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་བསྟེན་པའི་སྟོན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་ཏུ་གཞགས་པར་གྱུར་བའི་དཔེ་སྟོས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་བྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གི། དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉི་ག་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། ཞི་ཡང་འགོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚུལ། ཞི་ཡང་གཞན་དོན་རྩུན་གྱུ་བ་འབྱུང་བ་དཔེའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གང་ཡང་མཐུན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སྐྱས་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

རི་ལྷ་མོ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱེ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

ཟེན་དང་སྐྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།

སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།

དེ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༥

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་བསོད་ནམས་བརྒྱས་ཟེན་པ། བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་ཅིང་སྐྱ་ཆོགས་པའི་སྐྱ་མངའ་བ་དེ་ནི་ངོ་མོ་དེ་དང་དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོང་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་
དུང་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྟོང་
སྐྱ་ཆོགས་པ་དག་རྟེགས་པར་འབྱུང་བ། བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཛིག་རྟེན་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོས་ཉི་ལྔ་རྟེན་པའི་སྟོང་དུ་བྱུང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་
འབྱུང་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པའི་སྐྱ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞིག་གི་དེའི་བྱིན་
གྱི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱལ་པ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱ་གང་
ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་རོ། །སྐྱལ་པ་
དག་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་མཐུས་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་མེད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། རྣམ་མཁའ་དག་གཞན་རྣམས་ཤིང་དང་ཅིག་
པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་ལས་དེའི་མཐུས་སྐྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཛིག་
རྟེན་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྷན་གྱི་འཇུག་པའི་དཔེ་སྒྲོན་པ་སྟན་པ་ནི།)

ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བ་མི་མེད་ཀྱང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་
འཇུག་ཞེན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་ཉེ་བར་བཀོད་པ།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཐན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིར།

ལུན་རིངས་འབད་པས་ཆེས་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་ནི།

དེ་ཙམ་ད་ལྟ་སྒྲིས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འད་།

འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱར་མཐོང་ལྟར། ༡༥

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྒྲིས་ཙམ་མེད་བཞིན་དུ།

ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་རྒྱ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།

འཇུག་པ་སྟེ་པོའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི།

བྱང་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱབ། ༡༦

དེ་ལ་གང་གིས་ན་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་གདུལ་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཆོམ་
པ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ལས་པའི་དོན་བྱེད་པར་འཇུག་པ།
ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་འདི་དག་ད་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ཞིང་།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འབྲུ་བར་ཇི་ལྟར་འཆོམ་པར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུ་བ་ལྟར་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་
བསྟོད་ལ། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་
གྱུར་ཅིག་ཅས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤར་སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་དེའི་
བྱུགས་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉན་པར་འཇུག་པའི་ལས་

ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱ་བའི་བྱང་པར་དེ་འདྲ་བ་དག་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་
ལྟར་སྒྲིས་པའི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉིད་བར་སྒྲོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་དོན་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་དང་། གཞན་
དོན་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ།།

བསྐྱེད་པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྐྱ་སྟེ།།

དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།།

སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།། ༡༥

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་
ལ་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལུན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའོ།།

འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ།།

ཚོས་ཉིད་ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་འདི་ནི། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་སྒྲ་དགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་སྒྱུ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་ཀུན་
རྒྱུ་བ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

(གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཅུན་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྱུ་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྒྱུ་དང་།
རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྒྱུ་དང་། སྒྱུ་ལ་པའི་སྒྱུ་དང་གསུམ་གྱི་ དང་པོ་ནི།)

འདི་ནི།

ཞི་སྒྱུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག།

འགོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འཕྱོར་སྤྲད་རྟག།

འདི་ནི་སྒྲོས་དང་བྲལ་ལ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་།། ༡༥

སྒྱུ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དེ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་
པ་ནི།

དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།

འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་
གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་ཅི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་རྟོ། །སྒྱུ་འདི་ནི་འཁོར་བ་ཅི་སྤྱིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཕྱོར་བའི་སྤྲད་དུ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་

རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རི་མིན་པ་དང་ནམ་མཁའ་རི་མིན་པ་དེ་མིན་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
ནམས་རྩལ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་ནམ་པར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་གྱིས་པར་བྱའོ།།

བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་
པ་དང་བྲལ་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་གྱེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་གྱེས་རབ་བྱི་མ་མེད་
པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིང་གི་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ནམས་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐུ་ལ། སྐུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བརྒྱར་པ་ཐུན་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། སྐུ་པའི་གནས་
སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཐུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཐུལ་ཏུ་འབྱུང་བ་
གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའམ་གཞུགས་ཀྱི་སྐུའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རི་
སྐད་བཤད་པའི་སྐུ་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐུ་གང་དག་སེམས་ཅན་
འདུལ་བའི་རྒྱས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་བྱུང་བར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་མངའ་
བར་བརྟོན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཐུབ་དབང་ཏུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།།

གཞུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐུ་གནས་སྐབས།།

སྤར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཚོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི།།

མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད།། ༡༯

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་གྱེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤར་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་

པ་རང་ཉིད་སྒྲིལ་བའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཟེན་པ་འབྱུང་མཐའ་དག་མ་ལུས་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མ་འཆོལ་བར་དེ་པན་ཚུན་མ་འདྲིས་པར་བྱང་ཚུལ་དུ་
མས་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་མེ་ཡོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་
གིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་གྱུ་མཐུན་པའི་སྐྱ་གཅིག་
ཉིད་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ལྟལ་དུ་འབྱུང་བ་ལ། སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་དང་།
བསྐྱའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སྒྲིན་པ་དང་། བར་
ཕྱིན་གཞན་ལྔ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་མཐུ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟུང་པའི་བྱང་ཚུལ་གང་དང་གང་དུ་རི་ལྟར་གང་
གི་དོན་དུ་བྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་སྟོད་
པར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་བ།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་བྱབ་དབང་དང་།

དེ་དག་སྐྱ་སྟོད་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།

ཉན་ཐོས་དག་འདུན་རི་སྟེད་རི་ལྟ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་། ༡༠

ཅི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཅི་འདྲ་དང་།

ཆོས་ཐོས་སྟོད་པ་གང་ལ་སྟུང་བ་དང་།

སྒྲིན་གང་རི་ཙམ་དེ་དག་ལ་ལུལ་བ།

དེ་ནི་མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་། ༡༡

བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིན་པའི་པ་རྩལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་སྟོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
 བེའུ་བྱ་དང་། བུ་རྩ་ག་དང་། ཡི་རྩ་རྩེ་ལ་དང་། ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན།
 རིན་པོ་ཆེའི་ལྷན་གིང་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཚུ་དང་ཞིང་དང་ཀྱན་ནས་
 རྒྱལ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་
 ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་བལྟམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སྐྱ་དང་སྟོད་པ་དག་གི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་འདུས་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པའམ་
 ཇི་ལྟ་དང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་
 གྱི་དགོ་འདུན་དར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་ཞིང་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་ལུས་སྤྲུམ་པ། དབྱིབས་
 དང་ལྷན་པ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ལོགས་སྟོད་པ་ཉེ་
 བར་ཡོངས་སྟོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་
 ཆོས་དང་སྟེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ་
 གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་སྟེ་བུམ་ཟེལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྟེས་པ་གཞུགས་དང་གྲོ་
 དང་ལྷན་པ། བྱིམ་པ་དང་རབ་རྟ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་ལྟག་མ་དང་
 བཅས་པ་དང་ལྟག་མ་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ་སྟོད་པ་གང་ལ་སྟོད་པ་དང་།
 སྟོན་པ་གང་ཅི་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཕུལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ཆོས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་ཕུལ་བ་དང་། ཇི་ཙམ་སྟེ་དུས་

ཇི་ཙམ་དང་ཚད་ཇི་ཙམ་སྤུལ་བ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་པར་བྱིན་གཞན་ལ་ལྷོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་མཐུན།)

སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་མཐའ་འདི་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ།

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཟོན་ཉིང་འཛིན་དང་།

ཤེས་རབ་སྟོད་ཆེ་སྒར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།

མ་ཚད་མེད་དེ་དག་.....

མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། །ཅེས་གོང་མ་དང་སྐྱར་རོ།

(གཉིས་པ་བ་སྤུའི་ཁུང་ལ་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུལ། ཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་།

དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་། གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་སྟོད་པ་བ་སྤུའི་ཁུང་ལ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་ དང་པོ་ནི།)

སྐྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི་འོན་ཀྱང་།

.....ཉིད་སྟོད་པ་ཀྱུན་།

སྐྱ་ཡི་བ་སྤུའི་ཁུང་ལ་འདྲ་གསལ་བར་སྟོན་། ༡༩

(གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་པ་ནི།)

བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་ཁོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

སངས་རྒྱུ་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་།

གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་།

གདངས་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུང་བའི།

འགྲོ་དཔལ་སྐུ་འཕྱོད་ཞིང་འཛིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། ༡༩

དང་པོའི་ཐུགས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་པོའི་བར།

དེ་དག་སྦྱོད་ཀྱན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱིས།

རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྤྲུལ་ཡི།

ཁུང་བུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༢༠

རེ་ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་པ་ཐ་མལ་བ་དག་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུ་ཙམ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་པར་སྟོན་ཅུས་
ན། ཅི་འགྲོ་བའི་དབང་ཐུག་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དད་པ་མཁྱེན་ནས་མི་སྦྱོད་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་གང་
ཞིག་མཛོགས་པའམ་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་དཔེ་འདིའི་སྟོན་ནས་
གསལ་བར་འདི་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བ་སྤྲུལ་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི།)

རི་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞན་གྱི་སྦྱོད་པ་དག་དུས་གཅིག་
ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བ་སྤྲུལ་ཁུང་བུར་སྟོན་པར་མཛད་པ།

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།

རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།

སྦྱོད་དང་དེ་ལྟག་སྤྱོད་པོའི་གནས་སྐབས་ནི།

ཐམས་ཅད་བ་སྤྲུལ་ཁུང་བུར་གཅིག་ཆེ་སྟོན། ༢༡

(གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ལུགས་སུ་ཚོགས་པ་ལ། ལུགས་དང་། དུས་ལ་བརྟོས་ནས་

བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

སྐྱུ་ལྷན་སྐུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་ཟེན་གྱང་བཞེད་
པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཉིད་སྐྱུ་ལྷན་སྐུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།།

རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་བྱབ་རྩལ་སྟོན་མོད།།

རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་ཕྱ་མི་འགྱུར།། ༡༥

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐས་
གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འཛིག་རྟེན་
ཕྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རྩལ་ཕྱ་རབ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བཞེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོན་རྟོ། །འཛིག་རྟེན་
མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་བྱབ་རྩལ་ཡང་སྟོན་རྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་
བཞེད་པ་ཙམ་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཛིག་རྟེན་རྩལ་ཕྱ་
རབ་གཅིག་གིས་བྱབ་པར་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་དུས་ལ་བསྟོས་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྱིད་མཐའི་བར།།

སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོན་སྒྲ་ཚོགས།།

ཇི་སྟེད་སྟོན་པ་དེ་སྟེད་འཛམ་གཤིས་གླིང་།།

མ་ལུས་རྩལ་གང་དེ་དག་ལ་གྱངས་མེད།། ༡༦

ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱོད་འཁོར་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྦྱོད་པ་
སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་གངས་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་མ་ལུས་པ་
ན་རུལ་ཕྱ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྟེན་པའི་སྟོན་ནས་བཙུག་པའདས་ལ་བསྟོད་པ་
ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི་སྟོབས་བཅུས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།།

དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་སྟོད་དང་།།

མས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་རྟུང་དང་།།

སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།། ༡༥

དེ་བཞིན་དབང་མཚོག་མཚོག་མ་ཡིན།།

མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཉིང་འཛིན་དང་།།

སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།། ༡༦

སྟོན་གནས་དུན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།།

དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྒྲི་སྒྲོ་དང་།

ཟག་ནམས་ཟད་པ་མཁུན་སྒྲོ་བས་ཏེ།

སྒྲོ་བས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ། ༣༠

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ལྟར་བཅུ་ལྔ། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྒྲི་འགྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁུན་ནམས་ཀྱིས་གསུངས།

བཤད་པ་ལས་བསྒྲོག་གནས་མིན་གཤམ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།

མཁུན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་བས་སུ་བཤད། ༣༡

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་སྒྲི་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དག་ལས་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ལས་གང་ཞིག་འཐོབ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟེད་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྒྲི་བ་ཅན་དེའི་གནས་ཏེ་འདིར་གནས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བས་གནས་ཀྱི་སྒྲིས་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བརྗོད་དོ། བཤད་ཟིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། གང་ཞིག་ལས་གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་བ་དག་ལས་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྲོད་པ་བརྒྱད་པ་མདོན་པར་འགྱུར་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། རྟེན་ཕྱིར་མཁུན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་བུལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་སུ་ནམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཀྱལ་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
 མེད་པས་གནས་པ་ལ་ཡང་གནས་སུ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་ཤེས་
 སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་
 རྒྱ་ཤེས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་གནས་ནི་གང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
 བེ་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྒྲུབས་མེད་དེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། དག་
 གིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འདོད་པ་
 དང་སྤྱུག་པ་དང་འགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་
 བེ་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྒྲུབས་ཡོད་པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་།
 དག་གིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 འདོད་པ་དང་། སྤྱུག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་
 ཡིན་ཅོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྒྲུབས་མེད་དེ། གང་སེར་སྒྲས་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྱུབ་པ་དང་། ངང་རྩལ་ངན་པས་ལྟ་དང་མིར་སྒྲེ་བ་དང་།
 གཞོད་སེམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་
 དང་། སེམས་གཡངས་པས་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྒྱ་འཛེམས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་ཀྱིས་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཞོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོད་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པས་
 སེམས་ཤིན་རྒྱུད་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་

སྐབས་མེད་དོ། །གང་ལུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཇུག་
 བརྒྱ་བྱིན་ནམ་ཚངས་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་
 སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྱིན་པས་འོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཞེས་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱོག་ནས་སྒྱུར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་ལས་དང་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བཤད་པ།

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྐྱོག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི།།

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྱིན་གྱིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའང་།།

མཁུན་པ་རྣམས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འགྱུར་ལ།།

དུས་གསུམ་གསེས་བྱ་བྱུང་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད།། ༣༩

ལས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་
 དུ་མི་འོང་བའི་ལས་དང་། ཟད་པའི་རྒྱ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་
 པར་སྤྱིན་པ་ལས་ལྟར་གྱིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་འཛིག་རྟེན་མ་
 ལུས་པར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སུ་མཁུན་པས་གསེས་བྱ་མ་ལུས་པ་བྱུང་བར་མཛད་པའི་མཁུན་པ་གསེས་བྱ་འགར་
 ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་རྣམ་
 པར་སྤྱིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
 ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་རྣམས་གནས་དང་རྒྱ་

དང་། དེས་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་
རབ་ཏུ་གཤམ་སོ།།

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་གཤམ་གྱི་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་འདས་པའི་ལས་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་པ་གང་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་མི་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་
ན། དགོ་བའི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་གཤམ་སོ།། །ལས་ཡང་དག་
པར་སྒྲངས་པ་གང་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་གཤམ་སོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་
རབ་ཏུ་གཤམ་སོ།། །དེ་བཞིན་ཏུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་ལ།
མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
དུས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་གཤམ་སོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ་རེ་རེ་ཞིང་སྒྲིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་འདས་པ་ན་སྒྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་
རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྒྱུར་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྩོམ་པ་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུད་བ་དང་།
ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དང་། གང་རང་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དང་། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་
པས་རབ་ཏུ་གཤམ་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་གང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མ་
 འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་བདེ་ལ་མ་
 འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་
 དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚིས་སྟོན་
 ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གཉིས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གསུམ་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།

ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་ཡང་བྱད་འཕགས་འདོད།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༡༩

འདིར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། སོགས་པའི་སྒྲིས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དག་པའི་ཚིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་སྒྲིས་ནི་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོས་ཏེ། འདི་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
 བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་།
 དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྟག་པར་མོས་པ་

དང་། ལྷག་པར་བསམ་པ་དང་འདོད་པ་དང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ལ། མོས་པ་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚེས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱུང་
 བར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་མཛད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་འབྱུང་བ་དེ་
 བློ། སངས་རྒྱུས་བཙུག་པོའི་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྦྱོབས་སུ་
 རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་ཤིང་། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་སྤང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་
 ཟག་གང་ཞེ་སྤྱག་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གཏི་མུག་
 ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་
 པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱུ་བ་
 བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསམ་པ་རྒྱུ་བ་ལ་
 མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྦྱོར་
 བ་རྒྱུ་བ་ལ་བྱུང་བར་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ལ་
 རྒྱུ་བ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་
 ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་

པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་
 ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གང་གིས་
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། གང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་
 བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་
 གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(བཞི་བ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཆིན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཆིན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།།

མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།།

ཛོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཆིན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།།

རྣམ་ཀྱན་ཁམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད།། ༡༧

རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་དག་གོ། །སངས་རྒྱས་
 ཁམས་མཐའ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆིན་པ་གང་ཞིག་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དུ་མར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཆིན་
 པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

དེ་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས། མིག་གི་ཁམས་དང་།
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ནང་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ཁམས་པའི་བརྒྱུད་ཆར་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་དང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །སྐལ་
སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིན། བཅས་མཁའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདུས་བྱས་གྱི་
ཁམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཁམས་ཀྱང་
མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཁམས་ནི་
སྒོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །འཁོར་བའི་ཁམས་ནི་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་རྒྱལ་བཞིན་
རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འོ།།

དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པའི་
ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྱིད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐོགས་པའི་
ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ཁམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ལས་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(ལྟ་བུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། བཤད་པ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྣེ་ཉིད་ནི་མཆོག་བཞེད་ལ།
 འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་རྩལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།
 མིག་ལ་སོགས་དང་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་རུས་རྒྱུ་བ་ལ།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། ༣༥

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་
 བྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉིད་ཏུ་
 གནས་པའི་བྱིར་རོ། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་པའི་རྒྱ་ཅན་རྣམས་
 རྟུན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་མཆོག་གི་སྒྲས་ནི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་བཟོད་དེ། རྒྱུ་
 རྟུན་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲས་བཟོད་དོ། །མིག་སོགས་ཞེས་
 བྱ་བ་འདིས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་འཛིན་ཏོ། །དེའི་བྱིར་འདིར་
 དབང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་རྟུན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲས་སུ་སྒྲུབ་པར་རུས་པའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་རྟུན་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་དབང་
 པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
 ཏུ་ཤེས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་
 ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤི་ན།

རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྩལ་པོར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་
 སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་མཐར་སོང་བའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་
 དང་། མཐར་སོང་བའི་ཞེ་སྤང་དང་། མཐར་སོང་བའི་གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །མཐར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྒྱ་ཁྱར་བའོ། །ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་བཅས་མ་སྐྱེ་
 བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་གང་
 གིས་སྐྱེ་ལ་ཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
 རྟོག་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་ཚར་བཅད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་
 སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་ཇེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རྒྱ་ཤེས་པ་ནས་ཀུན་ཤེས་
 པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་བར་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་མིག་གི་དབང་པོའི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་པའི་དབང་པོ་འཛོག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་
 ཅན་གང་སྐྱིན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བྱིས་པས་སྐྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སྐྱིན་པའི་གཏམ་
 བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིས་པས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་
 སྐྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་པས་སོགས་པའི་གཏམ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྐྱུར་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ།།

རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་
ཡོངས་སུ་སློན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སློན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་
པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་སློན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་
སློན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ངེས་པར་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དེ་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། གསུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་
དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྟ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(དུག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།

བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱལ་ཡི་དྲགས་དང་།

དུད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༦

དེ་ལ་ལམ་གྱི་རྒྱས་ནི་ལམ་ཤུལ་བརྗོད་དོ། །ལམ་གང་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་

བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན། །ལམ་འགའ་ཞིག་ནི་
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ལ་ལ་ནི་རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ། །ལ་ལ་ནི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱུ། །ལ་ལ་ནི་ལྟ་དག་རྒྱུ་ཡིན་པ་ནས་དབྱལ་བ་དག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བར་
 རོ། །སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པར་མཚོན་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ལམ་གང་ཞིག་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དེ་ནི་དེར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་མཐེན་རྟོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 མཐེན་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཙན་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་
 དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཤག་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
 ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །

ཇི་ལྟར་རབ་རྒྱུ་ཤེས་ཤིང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཙན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །མ་ངེས་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པའི་སེམས་ཙན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཙན་
 ཀྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟར་རབ་རྒྱུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཙན་གང་དག་རྒྱུའི་སྟོབས་ཙན་སྟོན་ཀྱི་
 སྟོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཟུར་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་དབང་པོ་རྣམས་པའི་སེམས་ཙན་དེ་
 དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་བསྟན་ཀྱང་རུང་། མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་ཀྱི་རྒྱ་དང་སྟོབས་
 ཤེས་ནས་ཚོས་སྟོན་རྟོ། །མ་ངེས་པའི་སེམས་ཙན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་ཏེ།
 གང་དག་རྟེན་ཀྱི་སྟོབས་ཙན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཙན་ཀྱི་སེམས་ཙན་
 དེ་དག་གལ་ཏེ་མཐུན་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཕྱད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བར་འགྱུར་གྱི། མ་ཕྱད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གསུངས་
 ཏེ། གང་གི་ཐུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་འབྲས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུངས་
 ལུན་འདས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་ལྟར་
 རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་མ་བྱས་པ། ཁོ་རེ་རུང་བ། ལུན་པ་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་རུང་མ་བསྟན་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པས་དེ་དག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སྟོང་མ་ཡིན་པར་རིག་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛིག་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་
 དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གོ་ཆ་གྲོན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་
 ཤེས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྦྱེ་བ་
 ཡང་ཡོད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་རྟེན་སུ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད།
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་སྟོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེ་སྤང་
 གི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཞེ་སྤང་གི་ལམ་གང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་
 སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་སྤང་གི་ལམ་གང་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་
 ཡོད། ཞེ་སྤང་གི་ལམ་གང་སྟོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉི་མུག་གི་
 ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། གཉི་མུག་གི་ལམ་གང་མ་རིག་པའི་རྒྱ་
 ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད། གཉི་མུག་གི་ལམ་གང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་
 ཡང་ཡོད། གཉི་མུག་གི་ལམ་གང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་

པའི་ལམ་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
བ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ལས་དུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(བདུན་པ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད།།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞི་གནས་གང་དག་དང་།།

སྟོམས་འཇུག་བྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ།།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད།། ༣༥

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱད་པར་གྱིས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་
མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་བསམ་གཏན་དག་ནི་བཞིའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་
བརྒྱད་དོ། །ཞི་གནས་ནི་ཏིང་འཛིན་དག་སྟེ། དགོ་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ནོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་དག་ནི་དགྲ་སྟེ། བསམ་
གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། །འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་
པའོ། །གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་སྒྲ་དང་སོ་སོ་རང་གི་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་
གོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་
པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་

བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་
དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷང་བ་མཁྱེན་པའི་ལྷོ་བས་སུ་
རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྷང་བ་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ།།

ཇི་ལྟར་རབ་རྩ་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱེན་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ།།

དེ་ལ་རྒྱ་ནི་གང་། རྒྱེན་ནི་གང་ཞེས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གྲུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱེན་ནི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་རྒྱའོ། །འདྲུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱེན་
རྟོ། །འདྲུ་བྱེད་ནི་རྒྱའོ། །རྣམ་པར་སེམས་པ་ནི་རྒྱེན་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ནི་རྒྱའོ། །ལས་རྣམས་ནི་རྒྱེན་རྟོ། །ལྟ་བ་ནི་རྒྱའོ། །སྟེང་བ་ནི་རྒྱེན་རྟོ། །འག་ལ་
ཉལ་བ་ནི་རྒྱའོ། །གྲུན་ནས་ལྷང་བ་ནི་རྒྱེན་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གང་རྒྱེན་ནི་གང་ཞེས། རྒྱ་
གཉིས་དང་རྒྱེན་གཉིས་སོ། །གཉིས་གང་ཞེས། གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་
དང་། སོ་སོ་རང་གི་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཞིག་ནས་

ལ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མ་ལས་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུའོ། །འདི་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཡང་དེ་བཞིན་
གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་
རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་
དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་
ངོ། །འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལྡང་ངོ། །རྣམ་པར་
ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ལྷགས་དང་མི་
མཐུན་པ་དང་། སྤྱེལ་ཞིང་ཡང་ངོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན།
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པས་ཉིང་
དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད། དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤྱི་ཀྱང་བལྟ་བར་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རང་སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
ཏོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་

གཞོན་པ་སྟེ། །འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོ་ཤེས་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་
 འཇུག་པའོ། །གང་མས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གང་དང་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟེན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་
 བསྟེན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 འདོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ལས་བདུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(བརྒྱད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

དེ་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་།

སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པ་སེམས་ཅན་ནི།

དེ་སྟེད་དེ་སྟེད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།

བཅས་རྣམས་ལ་སྟོ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། ༡༥

དེ་སྲིད་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་
 དེ་སྟེད་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་མཐའ་མེད་པ་བསྟུ་བར་བརྟོད་
 དོ། །གཞིར་བཅས་སྟོས་པས་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་བསྟུ་བ་བཤད་
 དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་ནས་བདག་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར། རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་
 གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་
 གྱུར་ཞེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་དུ་སྟེན།

དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པས་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་
པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ།།

དེ་ལྟར་ཐོན་གྱི་སྤྱད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་དང་།
རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱི་མཁའ་ལོ་གང་ཞེས་ཐོགས་
པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁའ་ལོ་སྟོབས་ཡིན་ལོ། །སྟོབས་
འདིས་ནི་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟན་འདས་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་
འདས་པ་དག་མ་ལུས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་དང་།
སྐལ་བ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཚུལ་མཁའ་ལོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། དེ་སེམས་ཙན་དེའི་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ལོ། །ཐོན་གྱི་རྒྱ་རི་ལྟ་
དང་། རྒྱ་གང་གིས་སེམས་ཙན་གང་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བ་དེའི་ཐོན་གྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
པས་རབ་ཏུ་གསལ་ཏེ་གསལ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་རབ་ཏུ་གསལ་སོ། །སེམས་
གང་གིས་དམིགས་པ་ཙན་གྱི་འོག་ཏུ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་ཙན་སྐྱེ་བ་དང་།
དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་དང་བྲལ་བ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གསལ་གསལ་པས་རབ་ཏུ་གསལ་སོ། །

དེ་ལྟར་རི་ཙམ་དུ་སེམས་ཙན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་
འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་འདི་
ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བསྐལ་པ་གང་གཞི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་ཡང་ཆོག་ཏུ་བསྟན་པས་
བསྟན་པར་དགའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་
སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་རབ་ཏུ་གསལ་སོ། །ཡོངས་

སྤྱབ་ཏུ་ག་པ་ཉི་པར་བཟུང་སྟེ་བྱི་མའི་སྤར་སྤག་པར་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
 ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སྤྲན་པ་ཤེས་པ་
 འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་ལ། ཚད་མེད་དེ། །དེའི་མཐའ་ནི་
 བསྟན་པར་སྤྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལྷ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ། གྱེ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་
 བསྟན་པའམ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དྲན་
 པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དྲན་པར་བྱེད་དོ།

འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དྲན་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཅི་
 ཅས་ཐེག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་
 སྟོན་ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བརྒྱད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(དགུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།

སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་།

བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཆེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

མ་ཆགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༧

འཆི་འཕོ་བ་ནི་སྤང་པོ་འཇིག་པའོ།

།སྐྱེ་བ་ནི་སྤང་པོའི་ཉིང་མཚམས་སྟུར་

པའོ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་

གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་བཅོས་སྒྲུབ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་ཅིག་གཅིག་ཁོན་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པ་རིམ་
བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། རྣམ་
བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི།
འོན་ཀྱང་ལྟའི་སྤྱན་གྱིས་འཆགས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་མང་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དེས་
ཐོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲྭས་པ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་
གཏུགས་པ། ཆད་མེད་གངས་མེད་བ་བགང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་ཞིང་དུ་སྤྱང་བ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་འཇིག་པ་
དང་འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྤྱང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྐྱེ་བ་དང་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་དང་ལས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྤྱང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་ལ་སངས་
རྒྱལ་སུ་སྤྱང་བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བུ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཆེའི་
འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །གང་
ལ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་སྤྱང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་ལ་རང་སངས་རྒྱལ་སུ་སྤྱང་བ་རྩ་འབྲུལ་སྟོན་པ་ཡོན་
སྟོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྱང་བར་གྱུར་པ་དག་དང་

དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་གྱི་མིག་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་གྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དག་གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟ་འཇིག་ལ་སྤང་
 བར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་གིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་སྤང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཙན་གང་
 དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི། སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་སྤང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཙན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཙན་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ལྟ་འཇིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཙན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་
 པར་བལྟ་འོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཙན་གྱི་རིས་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་
 མདུན་དུ་དེ་སྟེད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་གིང་སེམས་ཙན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཙན་གཞན་གྱིས་མི་གཤེགས་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དགུ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

རྣམ་ཀླན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི།

ཉོན་མོངས་དང་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་།

སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་ཡང་།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ༄།

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བགོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་
 ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་མུར་བྱག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་བྱིན་
 གྲང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་རྣམས་ཉེ། ཉི་ལ་མར་
 དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་བྱིན་གྲང་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལ་དེ་དག་དང་ཕྱད་པས་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་གྲང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དག་བཅོམ་པ་རྩོན་སྤྲུའུ་
 བྱུར་པ་མཚོང་ཞིང་མཚོང་ཞིང་འགོ་བ་དང་རྩོན་བུམ་ཟེར་བྱུར་པའི་དམངས་མོར་
 བརྫོད་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱུག་ཏུ་བྱིན་གྲང་མ་ལོག་པ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་གོགས་སུ་བྱུར་པ་
 ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་དག་གི་འཇུག་
 པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཉེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་
 ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་
 གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལྟག་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྒྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མི་མངའ་བ་
 དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་རྒྱད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་
 པས་བདག་གི་སྦྱེ་བ་ནི་ཟད། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་ནི་བསྟེན། བྱ་བ་ནི་བྱས་ཉེ་འདི་ལས་

སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་པར་
 བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 དག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡང་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟད་པ་ཟད་པ་ནི་ཆད་
 ཡོད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་
 ཟད་པ་ནི་ཆད་ཡོད་པ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྦྱོབས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པའི་མཚོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་བག་ཆགས་
 ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་རྒྱ་
 བཟུང་བ་མི་འཛིགས་པ་དང་སྦྱོབས་པ་དང་མ་བྲལ་བ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའོ། །

དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉན་ཐོངས་
 པའི་བག་ཆགས་མེད། །སྦྱོད་ལམ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྒྱལ་དང་དུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
 མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡང་ལས་
 དང་ཉན་ཐོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། །དེ་ཟག་པ་
 ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་མ་ཐག་རྒྱ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་པར་ལེན་པ་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉིད་པར་ལེན་པ་སྤང་བའི་
 བྱིར་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་
 བྱུང་བ་དག་ཞེད་ཟག་པ་དང་ཉིད་པར་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་རྣམས་

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་རབ་རྩུ་གེས་པར་འབྱུར་བ་དང་།
རབ་རྩུ་གེས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་ཉེ་བར་མི་ལོན་པས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
འབྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཞོད་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་
འདི་ནི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྩུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་བཞེན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བ། དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཐ་མི་དད་པར་བཞུགས་པ།
ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རེ་རེ་ཞིང་དཔེ་རྣམ་མཁའ་གཅིག་སྤྱོད་ཉེ་བར་གཞལ་བ་མངའ་བ་
རྣམས། འགྲོ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་། མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུ་བོ་ཆེན་
པོ་བཞིའི་ནང་རྩུ་བྱ་བ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་རྩུ་བྱུར་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྟན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྩུ་བོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་འདྲ་བ་
ཐམས་ཅད་རྩུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྱུར་རོ། །རྒྱ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་གོ།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་ཤིང་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ། ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེས་
ན་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱིང་སྤྱོད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུང་ཟད་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ག་རེ་རེ་དང་།
སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་མཆན་དང་། དཔེ་བྱད་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་
ནི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ལ།

གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་བསྐལ་བ་བྱངས་
མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་སྐྱོའི་ཚད་བྱིན་གྱིས་བསྐབས་ཤིང་ཐིན་ལས་གཞན་
མི་མངའ་བར་སྐྱོན་བ་སྐྱོན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐིན་པར་ཤེས་པའམ་བརྗོད་པར་
བྱས་པར་འགྱུར་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། རོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་ནས་བཤད་པ།

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྐུ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྡོག་པར་འགྱུར། ༡།

འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལྗིང་འདབ་གཤོག་ཡངས་པའི་རྒྱ་གི་འུགས་ཀྱིས་མ་རོལ་
གཞོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་
འོན་ཀྱང་རང་གི་སྟོབས་དང་མ་རོལ་གཞོན་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རེ་
ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ས་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བརྟེས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པར་མི་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་སུ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ལྡོག་གི་
ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྟོབ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པས་ལྡོག་པར་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་
ཐུག་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

(གཉིས་པ་དེས་ན་བྱིས་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་
པ་ནི།)

གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འཇམ་བཟུང་བ་ལ་དེ་དག་གི་ཡོ་
རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟ་བུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལྟོངས་པ།
ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གྱིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་ལ། དེ་བཞེན་གསལ་གསལ་པའི་
ཡོན་ཏན་བཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་གོ་སྒྲུབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་
གནས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་འབྲས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།

ཤེས་པ་དང་ནི་བཟུང་བར་རྣམས་འགྱུར་རམ།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྒྲུབ། ༤༩

དེ་ལྟར་བདག་ལ་དེ་བཞེན་གསལ་གསལ་པའི་ཡོན་ཏན་ཤས་ཅམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གཅིག་
གི་ཆ་ཅམ་ཞིག་སྤངས་པ་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི།
འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ།

(གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་ནི།)

མདོར་བསྡུ་ན་བསྡུ་ན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་སྟེ་ཚོས་ཉིད་དང་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཉི་བར་བསྡུ་ན་ཏོ། །དེ་ལ།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ།

ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༥༠

(གསུམ་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་བཤད་པ་ནི།)

ད་ནི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྟན་མོང་བ་དང་ཐབས་སྟན་མོང་བ་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། བདེ་འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་བྱེད་
དུ་གྱུར་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

སྐྱར་ཡང་མི་གཡོའི་སྐྱུ་མང་འཁྱོད་ཀྱིས་ཐིང་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱུལ་རྣམས་ཀྱིས།
གཤེགས་པ་དང་ནི་བརྟམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོ་འད་སྟོན་པར་མཛད།
དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གཡོ་བཀ་སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།
མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་ཕྱ་ངན་འདས་པར་བཀྱི་བར་མཛད། ༤༤

བཅོམ་ལྟན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟེན་གྱང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡབ་དང་ལུས་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པར་སྟོན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་དང་
རྗེས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ནས་རི་ལྟར་འཛམ་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་
འཇུག་པའི་སྐྱོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྟོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །ཐུགས་རྗེས་ཏེ་གྲགས་པ་དང་ཕན་ལན་ལ་
སོགས་པ་བཞེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་དུ་
གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་བསྟན། གསུམ་དུ་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་
གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་རྩི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

ལྷུར་བྱེད་གཞན་མེད་ཚོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་བའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་།

དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ༤༡

གང་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་
 མི་རྒྱས་ལ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྤང་བསྟན་ཟིན་རྟོ། །མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་
 མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་
 དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ།

འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་
 ཅན་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། །འོད་སྤངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རྣམས་ཏེ། །མ་རིག་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཕྲོ་དང་ར་ལ་སོགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཏ་ཨ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་
 ཡང་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་
 བ་རྣམས་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རམ། དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་

ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ་མི་ཤེས་པ་མ་ཡུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་པ་ཡང་དེ་
ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ།།

(གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་
དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དཔེ་སྒྲོན་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་ཞེན། བསྟན་པ་འདི་
དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འགོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྟིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་པ།།

དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།།

བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ།།

མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གི་སེམས་ཅན་དགོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བ་ཞེས་ཏེ།༥

ཡུས་དང་སེམས་དག་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྟིགས་མ་ལྟ་
བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆའི་
སྟིགས་མ་རྣམས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱར་
གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ལྟག་པར་མོས་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པས་གཏིང་དབག་དཀའ་བ་ལ་
འཛིག་རྟེན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ།

བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱང་འགོ་བ་རྣམས་སྟོད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རྣམ་

པར་དགོལ་བར་བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་བསྟེན་པར་མི་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་མཁུན་རབ་བྱགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་མངའ་བ་དང་། གང་
གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
སྐར་སྟོན་ལམ་སྤུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་སྟོམ་ལས་ལ་བརྟེན་པར་
མི་མཛད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཚོལ་བར་མཛད་དེ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་
པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་ས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འགོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྟེན་མང་
པོ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
འགོད་པར་བྱ་དགོས་པ།

དེ་ཕྱིར་མཐས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི།

ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར།

ཁྱོད་གྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད།

སྐུར་བར་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་དབེན་ལ་སྟོ་སྐྱེངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། ༤༧

དཔེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས་ངེས་པར་བྱའོ།།

བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བསྟེ་བའི་ཕྱིར་དེད་དཔོན་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་
གླིང་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་མངོན་པར་སྤུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་ཀྱང་ཐབས་གྱི་སྟོན་ས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུ་རྫོལ་ཏུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་
སྐུར་ཞིང་ཞི་བའི་བདེ་བའི་རྟེན་དུ་སྐུར་བ་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ལམོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཁོན་ཏེ་བར་བསྟན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་པ་འདི་ཡང་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
དག་ལས་ངེས་པར་བྱའོ།

(ཕྱ་བ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་།
བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་བཙུམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན།

སྤྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ།

བྱང་ཆུབ་མཚོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་སྐལ་པ་དེ་སྟེད་དེ།

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བགྱི་མ་ལགས་སོ། ། ༤༥

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པའི་སྐལ་སྟོན་སྐལ་བཟུམས་པ་དང་ཕྱ་
བན་ལས་འདའ་བ་ཏེ་བར་སྟོན་མོད་ཀྱི། བཙུམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པའི་སྐལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་
བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐལ་
བ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་
སྟེད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དོ། །འདི་ནི་སྟོན་དག་
བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་
བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་

བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེས་ལའོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་
བཞུགས་པར་བསྟན། ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ལུན་ལུས་ཚོགས་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་།
འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྗེའི་ལུས་ཡིན་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་ཇེ་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བའི་དུས་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོགས་ཏུ་རབ་ཞི་བར།

འགོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཛིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ།

ཤེས་རབ་ལུས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡི།

ལུས་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མའང་། ༥༥

བཙམ་ལུན་འདས་ནི་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་འོལ་ཏུ་བྱིན་མས་བསྐྱེན་ནས་སྤྱིང་རྗེ་མ་མ་
ལ་གཏད་པས་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ཆད་ནི་ཇི་སྲིད་འཛིག་རྟེན་
མཐའ་དག་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་
པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ལུན་ལུས་ཚོགས་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི།)

གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུས་ལུ་མཐར་མེད་
པར་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན།
བཤད་པ།

གཉི་ཐུག་སྐྱོན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཙས་ཟ་བ་ཡི།

སྒྲེ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་རིམ་བཞུགས།

དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་སྤྱུ་ལ་མ་ཡིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། ༥༠

འཛིག་རྟེན་ཁ་ཟས་ཀྱི་སྒྲུས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་བཟོད་དོ། །དེ་དག་གྲུང་འདི་
ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པས་ཟོས་ན་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རྟེ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱ་
ཆེན་པོའི་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་
ཡང་གཏི་མུག་གི་སྒྲོན་ལས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་རིམ་བཞུགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྒྲེ་པོ་འཁོར་བ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ཟས་དུག་དང་
བཅས་པ་ཟ་བ་ལ་བརྩེ་བ་འབྱུངས་པ་དེ་ལྟར་མ་ལ་སྤྱུ་གཅིག་པ་མངས་པ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་ལ་གདུང་བ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་
སྒྲིང་རྗེས་བཅས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བ་གོ་ག་ལ་མཛའ།

(གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྤྱགས་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི།)

སྤྱགས་རྗེས་བྱ་བ་ལས་འདའ་བའི་སྤྱགས་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་འཛིག་རྟེན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་ཉམས་སུ་འབབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བ་མི་མཛའ་འོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཐས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱིས།

སྒྲེ་དང་འཛིག་གནས་སྒྲུབས་དང་སྤྱུག་དང་མི་སྤྱུག་བྲལ་བྱས་པ་སྒྲེད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་།

སྤྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སྤྱགས་བརྩེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས།

བཅོམ་ལྡན་སྤྱགས་རྗེས་ཁྱོད་སྤྱགས་ཞི་ལས་བསྒྲོག་པས་ཁྱོད་ལ་བྱ་བ་ལས་མི་མཛའ། ༥༡

དེ་ལ་གང་གི་ཐྱིར་མི་མཁའས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ལས་དང་
 འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་པས་ལྟ་དང་མི་དག་ཏུ་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་པས་ནི་སྒྲིབ་
 དང་འཆི་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ངེས་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཡུལ་སྐྱུག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 དང་ཡུལ་མི་སྐྱུག་པ་དང་ཐུད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡང་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་
 པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ཅན་ཡོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པས་ནི་སྐྱུག་ཏུ་ཅན་གྱི་འགྲོ་
 བ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། གོང་ཏུ་བཤད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡང་འཐོབ་པ་
 དེའི་ཐྱིར་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྐྱུགས་རྩི་ནི་སྒྲིབ་པོ་སྐྱུག་བསྐྱལ་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་སྐྱུགས་ལྟ་ངན་འདས་པ་ལས་བསྐྱོད་སྒྲིབ་གནས་སོ།།

(གསུམ་པ་བརྒྱམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ། ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་ལྟན་པའི་བསྟན་
བཅོས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བརྒྱམས་པ་དང་། བརྒྱམས་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་བསྟོར་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་ནི།)

ལུགས་འདི་དགེ་སྤྱོད་ལྷ་གསུམ་གྱིས།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བརྒྱུས་ནས།

ལུང་རི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།

རི་ལྟར་བ་བཞིན་བརྫོད་པར་ཡིན། ༥༡

འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

རི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།

འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།

མེད་ཅིས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། ༥༢

རི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་
ཉིད་ཅིས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྫོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་པོ་ཅག་
གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་
འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་
བ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ།

དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྒྲུས་པ་དེ་
ཉིད་དབུ་མ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲུས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་གང་དག་གི་བྱ་བ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་གཤིས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་
 འདི་ནི་སྒྲན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་མཁན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཅུ་མཁན་པ་ལ། དངོས་
 དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཁོང་དབུ་མའི་ལས་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
 བོན།)

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་དགོངས་མི་གཤིས་ཤིང་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་
 པར་ཟིན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཅམ་ངེས་པས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
 འཇུག་པ་འདི་སྒྲུར་བ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤད་པ།

ཁྱུ་ཁྱུ་བ་སྒྲོ་མཚོ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཛིགས་པས།

སྒྲེ་བོས་ལུགས་བཟངས་གང་དག་རྒྱུང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག།

ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབུས་ཀྱི་མུ་ཏ་ཁ་བྱེ་བའི་རུས།

ད་ལྟ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད། ༡༥

གལ་ཏེ་གནས་བཞུགས་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ལ་
 སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 ཡི་གེ་ཅམ་ཐོས་པས་འཛིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེན། དེ་སྐད་ཏུ་སྒྲའོ།

(གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབྱ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་པ་ནི།)

ཡང་འདི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྟེ་བོ་ཡིས།

ངས་པར་རྟོགས་འཕྱང་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱད་མི་འཕྱུར།

དེ་ཕྱིར་རྩལ་ལྷགས་རང་སྟོན་སྤྱད་པ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡི།

གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལྷགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་སྟོ་དོར་བར་
བྱ། ༥༥

རི་ལྟར་སུ་སྟེགས་ཅན་སྟོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་
བག་ཆགས་མ་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་།
གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉི་བར་སྟོར་རྩས་
པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་གྲུབ་པའི་དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པར་མི་རྩས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་གསན་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་
མངར་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་
སྤྲུགས་སུ་རྒྱད་པར་མི་སྟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གཤམ་པར་བྱའོ།

འདི་ལྟར་དང་སང་ཉིད་ནའང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་
བགས་ཆགས་གཞག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉིང་
རྟོགས་པར་སྤང་ལ་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལ་འདི་
བདེན་པར་མཐོང་བ་རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉིང་
དཔོགས་པར་མཐོང་ངོ་།

དེའི་ཕྱིར་དབྱ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ལས། གཞན་པའི་གཞུང་ལ་རྩལ་ལྷགས་རང་གི་

སྒྲོས་སྦྱར་བ་དེ་དག་བལྟས་ནས་ཀྱང་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནམས་
ལ་བྱ་བ་ལྟར་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་དོར་བར་བྱ་སྟེ། ལུགས་གཞན་པོ་རང་གི་སྒྲོས་སྦྱར་
བ་ལ་ཡ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ལྟག་པར་
མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡ་མཚན་རྟོགས་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་བཙུམས་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྟོར་བའི།)

སྒྲོ་བ་དཔོན་ཁྱེ་སྦྱབ་ལུགས་བཟངས་བསྟན་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཚུགས་ཀྱི་མཐར།
ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒྲོན་སྒྲོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའོ།
སེམས་ཀྱི་སྦྱལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས།
འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྦྱར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བགྱོད་ཤོག། ༡༤

(གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་འཇུག་བྱང་སྒྲོས་པའི།)

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩལ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འཕྲོགས་པའི་
མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་
པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲོག་པར་མཛད་པས་སྦྱར་བ་རྟོགས་སོ། །

ཁུངས་ནམས་པལ་ཆེར་མདོ་བཞིན་བྱིས།

ཕྱིན་ཆད་སྐད་གཉིས་འབྱུང་གིད་ན།

ཅ་འགེལ་སྒྲུ་དོན་བཞིན་བསྦྱར་ལ།

གཞུ་པོར་བྱོས་ལ་དབྱེད་པར་བྱིས།

ལ་ཆེའི་ལུལ་གྱི་གོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།
ལ་ཆེའི་རྩལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྒྲུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་

ག་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་གྱིས་ཁ་ཆའི་དཔེ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་
བསྒྲུབ། བྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀན་ཀལ་མ་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་
དེ་ཉིད་གྱིས་ཉི་འོག་གར་བྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་
གཏན་ལ་ཡབ་པའོ།། །།གཞུང་འདིའི་ཆད་ནི་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་བམ་པོ་སུམ་
གཉིས་སོ།།

རྒྱ་གར་རྒྱ་ད་དུ། མ་རྒྱུ་མ་ཀལ་པ་རྒྱ་ར་བླ་རྒྱ་རྒྱ་མ།

བོད་རྒྱ་ད་དུ། དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་
གྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དགག་བསྒྲུབ་
གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག་དངོས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མེད། དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་མས་
བྱས་ན། །ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མི་དགོ་བཅུ་ནི་སྤངས་ནས་ནི། །དགོ་
བ་བཅུ་ནི་དང་དུ་སྤང་། །དངོས་པོར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་ནི། །རང་ལ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཅུང་
ཟད་མེད། །སྤོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཡང་ནི། །ཡང་དག་པ་ཡི་རང་བཞིན་མེད། །དུ་མ་
དང་ནི་གཅིག་བྲལ་བྱིར། །སྒྲུ་མའི་སྤང་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཆ་ཤས་སྒྲུ་ཆོགས་གནས་པ་
ན། རྩལ་ཐུན་གཅིག་སྤྱི་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མེད་པས་དུ་མ་གང་། །ཡན་ཚུན་སྤངས་
ཏེ་གནས་པས་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཉིད་མེད་པས་དེ་བསགས་
པའི། །རགས་པའི་གཟུགས་དང་རྫས་སོགས་གང་། །རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་སྤང་བ་
དང་། །ཤེས་པ་ཐ་ནི་མི་དད་པས། །ཤེས་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རྣམ་པ་བརྒྱན་པ་
ཉིད་གྱིས་ན། །ཤེས་པ་དེ་ཡང་བརྒྱན་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟ་མིན་ན་བདེན་ཉིད་འགྱུར། །དེ་
ཉིད་བྱིར་ན་སེམས་བྱུང་གང་། །གཅིག་དང་དུ་མ་སྤངས་པ་ཡི། །དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་
གནས་ཏེ། །ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་བྱིར་རོ། །མདོར་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་ཞེ་

ན། །མ་ཡིན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ། །དེ་ནི་བདག་གིས་བཀག་པ་མེད། །ཐ་སྟང་
 ཅམ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན། །ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་
 རང་ཉིད་ལ། །དགག་བྱ་མེད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད། །བྱ་རན་འདས་དང་མ་འདས་པ། །སྐྱེ་
 མེད་རང་དུ་ཁྱད་པར་མེད། །སྐྱེ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཀྱུན་རྫོབ་མེད་ལ་དོན་དམ་མེད། །སངས་རྒྱས་མེད་ལ་སེམས་ཅན་མེད། །ལྟ་བ་
 མེད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་མེད། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་སྐྱོད་པ་མེད། །དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྒྲོམ་བྱ་
 རྟེ། །རྟོག་མེད་སྒྲོ་ནི་རང་ཁེར་གཞག་ །ངོས་གཟུང་མེད་ཅིང་ཡོངས་པ་མེད། །མཚན་མ་
 མེད་ཅིང་གསལ་བར་བསྒྲོམ། །ལངས་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ཀྱུན། །སྐྱེ་མ་ཅམ་དུ་
 ཤེས་བྱས་ནས། །སྒྲོམ་པ་རྣམ་གསུམ་འབད་པས་བསྐྱང་། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་
 སོགས་བྱ། །སྟིང་རྗེ་པན་སེམས་ཆེ་བར་བྱ། །ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་བྱ་ཞིང་། །འགོན་
 པོའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་མ་དད་སྤངས་ནས་ནི། །བདག་ཉིད་དགོན་
 བར་གནས་པར་བྱ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
 རྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས། །སྐུལ་པའི་སྐུ་རུ་གནས་པ་ཡིས། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དངོས་པོ་ལྟ་བ་
 ཐག་བཅད་དེ། །བར་དུ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་། །ཐ་མར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །དེ་བས་འབད་དེ་བརྩོན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཤད་འདི་ལ། །ཕྱོགས་
 འཛིན་པ་ཡི་སེམས་པོར་ལ། །རིགས་པ་ཡིས་ནི་དབྱེད་པར་བྱ། །ཆོས་ལ་སྐྱུར་བ་གདབ་
 མི་བྱ། །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་བརྩོན་པར་བྱ། །བདག་
 གིས་འདི་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྱུར་ཅིག། །དུ་མ་
 ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་
 རྫོགས་སོ། ། །།བརྟུན་དེ་ཉིད་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་འགོས་ཁྱུག་པ་ལྟ་བཅས་ཀྱིས་
 བསྐྱར་བའོ། ། །

དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགེལ་གྱི་ས་བཅད།

བཤད་བྱའི་ཚས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

༡ བསྟན་བཅོས་གྱི་འབྲེལ་འགོད་པ་དང་། 1

༢ བསྟན་བཅོས་དངོས་དང་། 1

༣ བསྟན་བཅོས་གྱི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྟོས་པའོ། 403

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་གྱི་འབྲེལ་འགོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ མཚན་གྱི་དོན་དང་། 1

༢ འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཐུག་བྱ་བའོ། 1

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ བསྟན་བཅོས་རྩྭ་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག། 1

༢ བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། 11

༣ བརྩམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། 400

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་རྩྭ་མ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས།

༡ དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ། 1

༢ དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པའོ། 8

དང་པོ་དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ལ་གཉིས།

༡ འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཚས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན། 1

༢ ཚས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། 7

གཉིས་པ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། 8

༡ ཚེས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པའོ། 9

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ། རབ་རྩ་དགའ་བ།

གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། 11

༢ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། 351

དང་པོ་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་གཉིས།

༡ ས་བརྩ་དངོས་དང་། 11

༢ དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། 345

དང་པོ་ས་བརྩ་དངོས་ལ་བརྩ།

༡ རབ་རྩ་དགའ་བ། 11

༢ ཁྱི་མ་མེད་བ། 33

༣ འོད་བྱེད་བ། 47

༤ འོད་འཕྲོ་བ། 63

༥ སྤྱང་དགའ་བ། 69

༦ མདོན་རྩ་གྲུ་བ། 73

༧ རིང་རྩ་སོང་བ། 333

༨ མི་གཡོ་བ། 335

༩ ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། 341

༡༠ ཚེས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པའོ། 343

དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་གསུམ།

- ༡ བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། 11
- ༡ བྱད་ཚུལ་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། 13
- ༡ སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 31
- གཉིས་པ་བྱད་ཚུལ་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ བྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་། 13
- ༡ གཙོ་བོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པའོ། 23
- དང་བོ་བྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་གཉིས།
- ༡ མིང་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 13
- ༡ རོན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། 15
- གཉིས་པ་དོན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ།
- ༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 15
- ༡ ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། 16
- ༡ འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། 17
- གསུམ་པ་འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།
- ༡ ས་དང་བོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྦྱིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གྱིས་དང་། 17
- ༡ བདུན་པ་ནས་སྤོང་སྦྱོང་གིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའོ། 18
- གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ས་དེར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། 23
- ༡ ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྟགས་པ་བཤད། 24
- ༡ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པའོ། 30
- དང་བོ་ས་དེར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 23

- ༡ དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ།། 24
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྦྱོན་པའི་བསྐྱགས་པ་བཤད་པ་ལ་ལ།
- ༡ རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱོན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། 24
- ༡ གཏོང་བ་པོ་དང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱོན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
སྐྱུག་གི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ། 25
- ༡ རྒྱལ་སྐས་ལ་སྦྱར་དུ་བདེ་བ་སྦྱེད་པ། 27
- ༧ དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ། 27
- ༥ རྒྱལ་སྐས་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། 27
- གཉིས་པ་གཏོང་བ་པོ་དང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱོན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
སྐྱུག་གི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གནས་སྐབས་དང་། 25
- ༡ མཐར་སྐྱུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའོ།། 26
- ལྔ་པ་རྒྱལ་སྐས་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 27
- ༡ རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་པའོ།། 28
- གསུམ་པ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྦྱོན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པ་དང་། 30
- ༡ མ་འདས་པའི་སྦྱོན་པའོ།། 31

སེམས་བསྦྱེད་གཉིས་པ། གྲི་མ་མེད་པ།

གཉིས་པ་གྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 33
- ༢ ཞར་ལ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བཤད་པ་དང་། 39
- ༣ སའི་ངེས་ཚིག་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 45
- དང་བོ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 33
- ༢ ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 34
- གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མི་དག་བ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་དང་། 34
- ༢ ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལོ། 38
- དང་བོ་མི་དག་བ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་ལ་གསུམ།
- ༡ མི་དག་བ་བཅུ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་དང་། 34
- ༢ ས་དང་བོ་བས་དག་ཚུལ་དང་། 37
- ༣ དཔའི་སྒོ་ནས་དག་ཚུལ་ལོ། 37
- གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་པོར་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་མ་དག་པ། 38
- ༢ རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། 38
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ སྤྱིར་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྟགས་པ་དང་། 39
- ༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྟགས་པ་དང་། 45
- ༣ འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། 45
- དང་བོ་སྤྱིར་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་བསྟགས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཚུལ་ཁྱིམ་ས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། 39

- ༡ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། 41
- དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གཉིས།
- ༡ སྤྱན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྫོགས་པ་དང་། 39
- ༡ ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའི་སྤྱན་ནོ། 40
- དང་པོ་སྤྱན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྫོགས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། 39
- ༡ སྤྱན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྫོགས་པ་དངོས་སོ། 40
- གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ སྤྱན་པའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། 41
- ༡ ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ། 42
- ༡ སྤྱི་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པའོ། 42

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། འོད་བྱེད་པ།

- གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། 47
- ༡ བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། 47
- ༡ སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 62
- གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ བཟོད་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། 47
- ༡ སྤངས་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་། 54
- ༡ ཕར་བྱིན་གྱི་རྟེན་དང་ཆོགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པའོ། 60

དང་པོ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ ས་དེར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། 47

༢ ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྟན་པ་བཤད། 49

༣ འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། 53

དང་པོ་ས་དེར་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྟོང་རྗེས་བཟོད་པ་དང་། 47

༢ ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པའོ། 48

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྟན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས། 49

༢ བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན། 52

༣ དེས་ན་ཁོང་ཁྲོ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པའོ། 53

དང་པོ་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གསུམ།

༡ འཛིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་པ། 49

༢ འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་འགལ་བ། 50

༣ འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། 52

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས།

༡ རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དྲུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། 50

༢ ཡུན་རིང་བསམས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱར་བསྟན་པའོ། 51

སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ། འོད་འཕྲོ་བ།

བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། 63

༢ སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལོ། 63

གཉིས་པ་སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་དོན་དང་། 63

༢ སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལོ། 66

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ། སྦྱང་དཀའ་བ།

ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སའི་མིང་དོན་དང་། 69

༢ ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལོ། 69

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། མདོན་དུ་སྦྱོགས་པ།

དྲུག་པ་མདོན་དུ་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 73

༢ ཡུལ་སྦྱང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 74

༣ སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཆུག་བསྟུ་བལོ། 330

དང་བོ་ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ས་དངོས་དང་། 73
- ༡ ཡོན་ཏན་གཤམ་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། 73
- གཉིས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། 74
- ༡ ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་། 77
- ༡ ཆོས་གང་བཤད་པའོ། 80
- གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཉན་པ་པོའི་སྟོང་བརྟག་པ་དང་། 77
- ༡ དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པའོ། 79
- དང་པོ་ཉན་པ་པོའི་སྟོང་བརྟག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ལྟན་གྱི་སྟོང་བརྟག། 77
- ༡ དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། 78
- གསུམ་པ་ཆོས་གང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་དང་། 80
- ༡ སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་བཤད་པའོ། 294
- དང་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ བདག་མེད་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། 80
- ༡ དོན་བསྟུ་བའོ། 292
- དང་པོ་བདག་མེད་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། 80
- ༡ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། 225
- དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཉིས།

- ༡ ལུང་དང་། 80
- ༢ རིགས་པའོ། 80
- གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་། 81
- ༢ གུན་རྫོང་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། 218
- ༣ རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། 222
- དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དངོས་དང་། 81
- ༢ བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 208
- དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ སྐྱེ་མེད་གྱི་དམ་བཅའ་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་དང་། 81
- ༢ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 82
- ༣ དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། 207
- གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།
- ༡ རང་དང་། 82
- ༢ གཞན་དང་། 88
- ༣ གཉིས་ཀ་དང་། 195
- ༤ རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 198
- དང་པོ་རང་ལ་གཉིས།
- ༡ བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་དང་། 82
- ༢ སུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པའོ། 87
- དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ རོན་དམ་པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། 82
- ༡ ཐ་སྙད་རྩ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། 86
- ༡ བཀག་པའི་མཇུག་བསྒྲུབ་པའོ། 86
- དང་པོ་རོན་དམ་པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རང་ལས་སྐྱེ་བ་རོན་མེད་པ་དང་། 82
- ༡ རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། 83
- གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དམ་བཅའ་དང་། 83
- ༡ འཐད་པ་འགོད་པའོ། 83
- གཉིས་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཐུག་མེད་རྩ་འགྱུར་བ་དང་། 83
- ༡ མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། 84
- ༡ སྒོ་ལ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའོ། 85
- གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དགག་པ་དངོས་དང་། 88
- ༡ ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། 131
- དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་གཉིས།
- ༡ ལྷགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། 88
- ༡ དེ་དགག་པའོ། 89
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་དང་། 89
- ༡ བཀག་པས་གྲུབ་པའི་རོན་དང་། 113

- ༡ བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། 117
- དང་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་དགག་པ་དང་། 89
- ༡ ཐ་སྙད་དུ་དགག་པའོ། 100
- དང་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་བཟོད། 89
- ༡ རྒྱ་ཕྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བསྟན། 92
- ༡ མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་ཁུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའོ། 98
- དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་རྟ་ཅང་ཐལ་བ་བཟོད་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། 89
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། 90
- གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། 90
- ༡ དེ་དགག་པའོ། 91
- གཉིས་པ་རྒྱ་ཕྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྒྱ་ཕྱི་ལ་གཞན་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། 92
- ༡ དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པའོ། 97
- དང་པོ་རྒྱ་ཕྱི་ལ་གཞན་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 92
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་དབེ་དགག་པའོ། 93
- གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་དབེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་དབེ་དང་། 94
- ༡ དེ་དགག་པའོ།། 94
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དབེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། 94
- ༡ དེའི་ལན་དགག་པའོ།། 95
- དང་པོ་དབེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 94
- ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 95
- གཉིས་པ་ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་ལྔ་མ་དང་། 100
- ༡ དེ་དགག་པའོ།། 101
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་གནོད་པ་དང་། 101
- ༡ གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་པ་ལའང་མ་གྲུབ་པའོ།། 112
- དང་པོ་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་གནོད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཞར་བྱར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། 101
- ༡ དཀྱུས་མ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པའོ།། 110
- དང་པོ་ཞར་བྱར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།
- ༡ བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན། 101
- ༡ སོ་སའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 106
- དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 101

- ༡ ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པའོ།། 102
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཐོང་བ་རྟན་པའི་རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། 102
- ༡ དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པར་བརྟན་པའོ།། 105
- དང་པོ་མཐོང་བ་རྟན་པའི་རབ་དབྱེ་དངོས་ལ་གཉིས།
- ༡ ཡུལ་ཅན་དང་། 102
- ༡ ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ།། 103
- གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཡུལ་ལ་བདེན་རྟུན་གཉིས་སུ་སྦྱར་དབྱེ་བ་དང་། 103
- ༡ ཡུལ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། 104
- གཉིས་པ་སོ་སའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གྲུན་རྫོབ་དང་། 106
- ༡ རོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ།། 108
- གཉིས་པ་དཀྱུས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བརྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་མེན་པའི་རྒྱ་མཚན། 110
- ༡ དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། 111
- ༡ ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་བརྟན་པའོ།། 112
- གཉིས་པ་བཀག་པས་བྱུང་པའི་དོན་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་བྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་དང་། 113
- ༡ ངོ་བོར་བྱུང་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་པའི་སྒྲོན་བརྟན་པའོ།། 115
- གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
- ༡ གྲུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 117

- ༡ མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 120
- ༢ ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 123
- དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཀུན་རྫོབ་དབྱེད་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ། 117
- ༢ དབྱེད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། 119
- གཉིས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤང་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ། 120
- ༢ དེས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བརྟན་པའོ། 121
- གསུམ་པ་ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 123
- ༢ ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བརྟན་པའོ། 128
- དང་པོ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པ་དང་། 123
- ༢ དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པ་དང་། 124
- ༣ དེ་ལ་སྤྱག་མེད་དུ་རྟེན་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། 126
- གསུམ་པ་དེ་ལ་སྤྱག་མེད་དུ་རྟེན་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྤྱག་མེད་དུ་རྟེན་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། 126
- ༢ སྤྱང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། 127
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཀུན་གཞི་སོགས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བརྟན་པ་དང་། 128
- ༢ དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་བརྟན་པའོ། 129

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྣམ་ཤིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩོགས་སྒྲ་མ་དང་། 131

༢ དེ་དགག་པའོ། 135

དང་པོ་རྩོགས་སྒྲ་མ་ལ་གཉིས།

༡ གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། 131

༢ དེས་རང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། 134

དང་པོ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱིས་སྤྱི་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། 131

༢ རྩི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ། 132

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ དགག་པ་དངོས། 135

༢ བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 172

དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་བཞི།

༡ རྩི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགག། 135

༢ གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྣམས་བྱུང་དགག། 160

༣ སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་ལྷལ་མེན་པར་ཡོད་པ་དགག། 167

༤ ཀུན་རྫོང་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པའོ། 167

དང་པོ་རྩི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགག་པ་ལ་ལྔ།

༡ མི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། 135

༢ རབ་ཤིང་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། 141

༣ ཀའ་རུས་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། 158

- ༤ འཇུག་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག། 159
- ༥ རོན་བསྐྱུ་བའོ།། 159
- དང་པོ་མི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མི་ལམ་དུ་སེམས་མི་འགྲུབ། 135
- ༢ དན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ། 136
- ༣ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ།། 137
- གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། 137
- ༢ དེ་དགག་པའོ།། 138
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མི་ལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྩུན་པར་བསྟན། 138
- ༢ ཚུལ་དེ་སང་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཚུངས། 139
- ༣ དེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།། 140
- གཉིས་པ་རབ་རིབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དགག་པ་དངོས་དང་། 141
- ༢ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་འགག་པའོ།། 142
- དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་གཉིས།
- ༡ ཡུལ་ཤེས་བདེན་རྩུན་མཚུངས་པ་དང་། 141
- ༢ དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བའོ།། 141
- གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རུས་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། 142
- ༢ རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་དགག་པའོ།། 149

- དང་པོ་རྩལ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། 142
 ༢ དེ་དགག་པའོ། 142
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 142
 ༢ རྩལ་པར་བཤད་པའོ། 143
- གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ རྩལ་གསུམ་ལ་རྩལ་པ་མི་སྲིད་པ་སྦྱར་བསྟན། 143
 ༢ འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྲིད་པ་བྱེ་བྲག་རྩུ་བཤད་པའོ། 143^ག
- གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྲིད་པ་བྱེ་བྲག་རྩུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ མ་འོངས་པ་དང་། 144
 ༢ འདས་པ་ལ་རྩལ་པ་མི་སྲིད་པའོ། 147
- དང་པོ་མ་འོངས་པ་ལ་གསུམ།
 ༡ རྩད་པར་མེད་པའི་རྩད་པར་ཅན་མི་འཐད་པ་དང་། 144
 ༢ དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། 144
 ༣ ལྷོས་པས་མ་གྲུབ་པའོ། 145
- གཉིས་པ་འདས་པ་ལ་རྩལ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་ཞིང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། 147
 ༢ དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པའོ། 148
- གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། 148
 ༢ དེ་དགག་པའོ། 149

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩོགས་ལྔ་མ་དང་། 150

༢ དེ་དགག་པའོ།། 152

དང་པོ་རྩོགས་ལྔ་མ་ལ་གསུམ།

༡ དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 150

༢ ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ། 150

༣ དཔེས་བསྟན་པའོ།། 151

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། 152

༢ སྐབས་བྱེད་མེད་པའོ།། 154

དང་པོ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྒྱས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་ན་ཡོང་བ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། 152

༢ མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའོ།། 152

གཉིས་པ་མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལ་གཉིས།

༡ དབྱུང་ན་མི་ལམ་ཏུ་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། 152

༢ མ་དབྱུང་ན་མིག་ཀྱང་ཡོད་པའོ།། 154

དང་པོ་དབྱུང་ན་མི་ལམ་ཏུ་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་དང་། 152

༢ རྒྱ་མི་འཐད་པའོ།། 153

གཉིས་པ་སྐབས་བྱེད་མེད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རིགས་པ་དང་། 154

- ༡ ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའོ། 155
- གསུམ་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གསུམ་ཆར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། 158
- ༡ མིན་ན་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པའོ། 158
- གཉིས་པ་གཉིས་མེད་གཞན་དབང་ཇུས་བྱུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་འབྲད། 160
- ༡ རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། 161
- གཉིས་པ་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མདོར་བསྟན། 161
- ༡ དན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། 161
- ༡ སུན་འབྱིན་གྱི་ལས་གཞན་བསྟན་པའོ། 166
- གཉིས་པ་དན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མ་བྱུབ་པས་མ་བྱུབ་པ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་དང་། 161
- ༡ རང་རིག་བྱུབ་ཀྱང་དན་པས་མི་འབྱུབ་པའོ། 164
- གཉིས་པ་རང་རིག་བྱུབ་ཀྱང་དན་པས་མི་འབྱུབ་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་དན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། 164
- ༡ རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པའོ། 165
- བཞི་པ་ཀུན་རྫོང་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ལས་ཉམས། 167
- ༡ བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ། 168
- ༡ དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། 169
- དང་པོ་གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ལ་གཉིས།

- ༡ མེད་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། 167
- ༡ འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བའོ། 168
- གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ གྲུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 173
- ༡ ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 175
- དང་པོ་གྲུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
- ༡ གྲུན་རྫོབ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྤངས་ཚུལ། 173
- ༡ འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྤང་ན་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ། 174
- ༡ འཇིག་རྟེན་ལ་གྲུན་རྫོབ་དགག་མི་རུས་པའོ། 174
- གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ས་བརྩ་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 175
- ༡ མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 187
- དང་པོ་ས་བརྩ་པའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཅམ་སྒྱུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། 175
- ༡ གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། 179
- ༡ གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། 185
- དང་པོ་ཅམ་སྒྱུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོའི་དགོངས་པ་བཤད། 175
- ༡ དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། 177
- གཉིས་པ་དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོ་འགོད་པ་དང་། 177
- ༡ དེའི་དོན་བཤད་པའོ། 178

གཉིས་པ་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ མདོར་བསྟན། 179

༢ རྒྱས་པར་བཤད། 180

༣ དོན་བསྟུ་བའོ། 185

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་བདེན་ན་མདོ་དང་འགལ། 180

༢ སེམས་ཅམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། 183

༣ གཟུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། 184

གསུམ་པ་གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཆུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་པ་དང་། 185

༢ བདེན་གཉིས་བཤིག་ནས་རྫས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། 187

༣ དོན་བསྟུ་བའོ། 187

དང་པོ་གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མཆུངས་པ་ལ་གཉིས།

༡ རིགས་པ་དང་། 185

༢ ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མཆུངས་པའོ། 186

དང་པོ་རིགས་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྒྲི་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་བློ་ངོར་མཆུངས་པ་དང་། 186

༢ དབྱད་མ་དབྱད་དུ་མཆུངས་པའོ། 186

གཉིས་པ་མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།

༡ མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན། 187

༢ དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། 189

༣ ཞར་ལ་དང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། 193

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལུང་དང་། 189

༢ རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། 192

དང་པོ་ལུང་ལ་གཉིས།

༡ མདོ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད། 189

༢ དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། 189

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡ དགག་པའི་རིགས་པ་བཤད། 195

༢ མཇུག་བསྟུ་བ། 197

༣ སྐྱབ་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། 198

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བ་དང་། 198

༢ སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དགག་པའོ། 201

དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།

༡ བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག། 198

༢ དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཐད་པས་དགག་པའོ། 200

གཉིས་པ་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ འདི་ལ་འང་མོངས་ན་པ་ལོ་ལྟོགས་པར་འགལ། 201

༢ པ་ལོ་ལྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། 204

གཉིས་པ་པ་ལོ་ལྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བརྗོད་བ་དང་། 204

༢ དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། 205

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 208

༡ རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟེད་དུ་འང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། 210

དང་པོ་མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ གཏི་མུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་རྩལ་དང་། 208

༡ མཁས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་རྩལ་ལོ། 210

དང་པོ་གཏི་མུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་རྩལ་ལ་གཉིས།

༡ དེས་དང་། 208

༡ མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 209

གཉིས་པ་མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ དཔེ་དང་། 209

༡ རོན་ནོ། 210

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟེད་དུ་འང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ རྩོད་པ་དང་། 210

༡ ལན་ནོ། 211

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ།

༡ དཔེ་མ་ངེས་པར་བསྟན། 211

༡ དབུ་མ་པ་ལ་འདིའི་ལྷན་ཀ་མི་འཇུག 214

༡ རང་གི་སྤྱེ་པས་བཀལ་བར་མི་རིགས་པའོ། 216

དང་པོ་དཔེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། 211

- ༡ ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པའོ།། 213
- གཉིས་པ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རིགས་པ་དང་། 213
- ༡ ལུང་གིས་མ་ངེས་པའོ།། 213
- གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་དེའི་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རིགས་པ་དང་། 214
- ༡ ལུང་དང་མི་འགལ་བའོ།། 215
- གཉིས་པ་ཀླན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཀླན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དངོས་དང་། 218
- ༡ རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།། 219
- གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས།
- ༡ ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། 219
- ༡ དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།། 221
- གསུམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དངོས་དང་། 222
- ༡ རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པའོ།། 222
- གཉིས་པ་རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ དངོས་དང་། 222
- ༡ གླུ་ཀ་སྤང་བ་དང་། 223
- ༡ ཆགས་སྤང་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་རིགས་པའོ།། 224
- གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། 225

- ༡ དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། 226
 ༢ བཀག་ནས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། 262
 གཉིས་པ་དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 ༡ སྤང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ལྷས་དབྱུང་དེ་བདག་དགག་པ་དང་། 226
 ༡ དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། 259
 ༢ བཀག་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 262
 དང་པོ་སྤང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ལྷས་དབྱུང་དེ་བདག་དགག་པ་ལ་ལྷ།
 ༡ སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དགག། 226
 ༡ སྤང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག། 235
 ༢ སྤང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག། 256
 ༣ སྤང་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་དགག། 257
 ༥ བཀག་པའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་མཐའ་ཏེ་བྱའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་
 རྒྱུ་ལོ། 257
 དང་པོ་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ རྟོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། 227
 ༡ དེ་དགག་པའོ། 231
 གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི།
 ༡ བདག་གི་ངོ་བོ་དགག། 231
 ༡ བྱད་པར་དགག། 232
 ༡ སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད། 233
 ༣ ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། 233
 བཞི་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 234
- ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 234
- གཉིས་པ་ཐུང་པོ་དང་ངོ་ཐོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་པ་དང་། 235
- ༡ དེ་དགག་པའོ། 237
- དང་པོ་རྩོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ འདོད་ཚུལ་དང་། 235
- ༡ དབྱེ་བའོ། 235
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དགག་པ་དངོས་དང་། 237
- ༡ བདག་ལྟ་མི་སྤྱོད་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 255
- དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ གཞོད་བྱེད་བརྗོད། 237
- ༡ རྒྱབ་བྱེད་དགག། 245
- ༡ གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པའོ། 253
- དང་པོ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ རིགས་པས་གཞོད། 237
- ༡ ལུང་གིས་གཞོད། 241
- ༡ རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གཞོད་པའོ། 243
- དང་པོ་རིགས་པས་གཞོད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ བདག་མང་པོ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། 237
- ༡ ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། 239

- ༡ མཐུག་བསྐྱེད་པོ། 241
- གཉིས་པ་ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 239
- ༡ ཉིས་སྒྲིང་གི་ལན་དགག་པོ། 241
- གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གཞོད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དང་། 243
- ༡ བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བོ། 244
- དང་པོ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 243
- ༡ གྲུག་ཀ་སྤང་བོ། 243
- གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་སྒྲ་མ་བཞེད་པ་དང་། 245
- ༡ དེ་དགག་པོ། 246
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཕུང་གི་དགོངས་པ་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན། 246
- ༡ ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བདག་རྩ་མི་རུང་། 247
- ༡ ལེན་པོ་ཉེར་ལེན་རྩ་མི་རིགས་པོ། 251
- དང་པོ་ལ་ཕུང་གི་དགོངས་པ་ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་གཉིས།
- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 246
- ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པོ། 247
- གཉིས་པ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བདག་རྩ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག། 247

- ༡ ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 250
- དང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཚོགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ། 247
- ༡ དེའི་བྱིར་མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང་། 248
- ༡ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། 249
- གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དཔེ་དང་། 249
- ༡ རོན་ནོ། 249
- གསུམ་པ་ལེན་པ་པོ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 251
- ༡ བྱད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པའོ། 252
- གཉིས་པ་བདག་ལྟ་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ འབྲེལ་མེད་སྤང་གཉེན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། 255
- ༡ དེ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསལ་བའོ། 255
- ལྷ་པ་བཀག་པའི་དོན་བསྐྱེམས་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡ འཛིག་ལྟའི་དམིགས་ནུམ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གངས་བསྟན། 257
- ༡ དེ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེས་འཛོམས་ཚུལ་ལུང་དང་སྐྱར་བའོ། 258
- གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཐོགས་སྐྱ་མ་བརྗོད་པ་དང་། 259
- ༡ དེ་དགག་པའོ། 260
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ བདག་རྩལ་སྤྱོད་དགག། 260
- ༢ བདག་པོ་དུ་བསྟན། 260
- ༣ དངོས་པོའི་ཆོས་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། 261
- གསུམ་པ་བཀག་ནས་གང་ཟག་རྟེན་ནས་བདག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མདོར་བསྟན། 262
- ༢ དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། 263
- ༣ དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། 279
- གཉིས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དོན་འདི་མཆོན་བྱེད་དཔེ་དང་། 263
- ༢ དཔེས་མཆོན་པའི་དོན་ནོ། 273
- དང་པོ་དོན་འདི་མཆོན་བྱེད་དཔེ་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 263
- ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 263
- གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཡན་ལག་དགག། 264
- ༢ ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པའོ། 272
- དང་པོ་ཡན་ལག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྟན་མོང་དུ་དགག། 264
- ༢ དབྱིབས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པའོ། 265
- དང་པོ་རྩོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྟན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཆོགས་ཙམ་དགག། 264
- ༢ དབྱིབས་སྟན་མོང་དུ་དགག་པའོ། 264

གཉིས་པ་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་རྩ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡ དབྱིབས་རྩ་སྲུ་ཡོད་པ་དགག། 265

༢ བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀྱན་ལའང་མཚུངས། 267

༣ རང་ལ་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 268

དང་པོ་དབྱིབས་རྩ་སྲུ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཡན་ལག་དང་། 265

༢ ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པའོ། 266

དང་པོ་ཡན་ལག་ལ་གཉིས།

༡ སྤར་གྱི་དབྱིབས་གྱི་བྱང་པར་མ་བཏང་བ་དང་། 265

༢ བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 265

གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀྱན་ལའང་མཚུངས་པ་ལ་གསུམ།

༡ དངོས་དང་། 267

༢ བུམ་སོགས་དང་། 268

༣ གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པའོ། 268

གསུམ་པ་རང་ལ་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།

༡ བདེན་གཉིས་སྲུ་མ་རྟེན་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ། 268

༢ དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པས་འདོད། 270

༣ དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བའོ། 271

གཉིས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པས་འདོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་དང་། 270

༢ ཡན་ལག་ཅན་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པའོ། 270

གཉིས་པ་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རོན་དངོས་དང་། 272

༢ དེ་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བའོ། 273

གཉིས་པ་དཔེས་མཚན་པའི་དོན་ལ་གསུམ།

༡ བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། 273

༢ དེའི་ཡན་ཡོན་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ། 274

༣ བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའོ། 277

དང་པོ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཐ་སྙད་དུ་ཕྱང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ། 273

༢ ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་འཆད་ཚུལ་ལོ། 274

གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ལ་གཉིས།

༡ བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དབྱེད་པར་

བཏགས། 277

༢ དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ། 278

གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་

གཉིས།

༡ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། 279

༢ རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་པའོ། 281

དང་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་པོ་རྣམས་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་ཀྱང་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག། 279

༢ ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བའོ། 280

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་བཏོས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན། 281
- ༢ རྒྱ་འབྲས་རྩམ་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། 282
- དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་བཏོས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 281
- ༢ མིན་ན་མི་འཐད་པའོ། 282
- གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྩམ་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 282
- ༢ མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། 284
- དང་པོ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ དྲན་མ་དྲན་བརྟགས་ནས་དགག། 282
- ༢ འཛིག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད། 283
- ༣ དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བའོ། 283
- གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཐོགས་སྤྲུམ་དང་། 284
- ༢ ལན་ནོ། 286
- དང་པོ་ཐོགས་སྤྲུམ་ལ་གསུམ།
- ༡ མཚུངས་པ་འགོད་པ། 284
- ༢ དེས་ན་སུན་འབྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། 284
- ༣ སྟོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། 285
- གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྔ།
- ༡ ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། 286
- ༢ རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སུན་འབྱིན་གྱིས་སུན་འབྱིན་རྣམས་པར་དཔེས་སྒྲུབ། 287

- ༣ གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས། 289
- ༤ ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཛིག་རྟོག་ལ་གཞོད་པར་མི་
རིགས། 290
- ༥ སྤྱོད་འབྱེད་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། 291
- གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། 294
- ༢ རོན་བཤད་པའོ། 294
- གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། 294
- ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 295
- ༣ རོན་བསྟན་བའོ། 330
- གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲོས་དང་བཅས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། 295
- ༢ མདོར་བསྟན་ཏེ་བཞིར་བཤད་པའོ། 328
- དང་པོ་སྒྲོས་དང་བཅས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་སྟེ།
- ༡ བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 295
- ༢ བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 300
- ༣ བྱི་བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 300
- ༤ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 300
- ༥ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 301
- ༦ རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 302
- ༧ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 303

- ༡ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 304
- ༢ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 304
- ༡༠ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 305
- ༡༡ རྟོག་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 305
- ༡༢ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 306
- ༡༣ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 307
- ༡༤ རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 307
- ༡༥ མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 326
- ༡༦ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། 327
- ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟོག་ཆེན་པོ་ཅན་དང་། 301
- ༢ སྟོང་ཚུལ་དང་དགོས་པ་བཤད་པའོ། 302
- བཙུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུམ།
- ༡ རོ་བོ་མདོར་བསྟན། 307
- ༢ ཆོས་ཅན་རྒྱས་པར་བཤད། 307
- ༣ རྟོག་བསྐྱེད་ཞིང་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། 326
- གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། 307
- ༢ རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། 309
- དང་པོ་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་གསུམ།
- ༡ སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་། 308
- ༢ སྤྱི་མཆོད་དང་། 308

- ༡ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་ནོ།། 308
- གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ལས་དང་། 309
- ༢ འབྲས་སུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནོ།། 311
- དང་པོ་ལས་ལ་བཞི།
- ༡ ལར་བྱིན་དང་བསམ་གཏན་སོགས་དང་། 309
- ༢ བྱང་ཕྱོགས་དང་། 310
- ༣ རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། 310
- ༤ རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལོ།། 311
- གཉིས་པ་འབྲས་སུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བྱུག།
- ༡ ལྟོབས་དང་། 311
- ༢ མི་འཇིགས་པ་དང་། 312
- ༣ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། 313
- ༤ བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། 313
- ༥ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། 314
- ༦ རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནོ།། 326
- གཉིས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་ལ་བཞི།
- ༡ དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 328
- ༢ དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 328
- ༣ རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 329
- ༤ གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།། 329
- གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་བཞི།

- 1 བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འཇུག 330
- 2 སྒྲིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་འདྲོར་བའི་ཚུལ། 331
- 3 ས་གོང་མར་འཕགས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། 331
- 4 བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། 331
- བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། 333
- བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- 1 སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 335
- 2 ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 336
- གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- 1 བར་ཐྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན། 336
- 2 སྤྲོད་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་བ་ཚུལ། 337
- 3 འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། 338
- དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གོས་བཤད་པ། 341
- བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པ། 343
- གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་དུག།
- 1 ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་། 345
- 2 ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 346
- 3 ས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། 346
- 4 ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 347
- 5 ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 347
- 6 ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། 348

བྱུག་པ་ས་བརྩ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྤར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། 348

༡ ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པའོ། 348

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

༡ གནས་གང་དུ་བྱང་རྩལ་བརྟེན་པ་དང་། 351

༡ རྩལ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྩལ་པ་དང་། 351

༡ བྱང་རྩལ་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལྷན་གཞག་དང་། 357

༢ བྱང་རྩལ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། 392

༥ བྱང་རྩལ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། 396

གཉིས་པ་རྩལ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྩལ་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་དང་། 351

༡ ཚུད་པ་སྤྱོད་བའོ། 352

གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཚུད་པ་དང་། 352

༡ ལན་ནོ། 353

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས།

༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། 353

༡ འཛིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། 354

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ ཞེ་ཡང་འགོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་རྩལ། 354

༡ ཞེ་ཡང་གཞན་དོན་ལྟན་གྲུབ་འབྱུང་བ་དཔེའི་སྟོན་ས་བསྟན་པའོ། 356

གསུམ་པ་བྱང་རྩལ་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་ལྷན་གཞག་ལ་གཉིས།

- ༡ རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚེས་སྐྱ་དང་། 357
- ༢ གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་བཤད་པའོ། 358
- གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གཞུགས་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། 358
- ༢ རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱ་དང་། 359
- ༣ སྤུལ་པའི་སྐྱའོ། 392
- གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱ་ལ་གསུམ།
- ༡ སྐྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། 359
- ༢ བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། 363
- ༣ ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པའོ། 365
- དང་པོ་སྐྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། 359
- ༢ སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་འབྱུང་བའོ། 360
- གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕུལ་དུ་འབྱུང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་དང་། 360
- ༢ བ་སྤྱིའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུའོ། 362
- དང་པོ་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྤྱིན་པ་དང་། 360
- ༢ བར་ཕྱིན་གཞན་ལ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་མཐུའོ། 362
- གཉིས་པ་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། 362
- ༢ ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། 362

༩ གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱན་གྱི་སྦྱོད་པ་བ་སྦྱེའི་ཁྱད་
བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའོ།།

363

གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྦྱར་བ་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལུལ་དང་།

363

༩ དུས་ལ་བསྟོས་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བ་སྦྱར་བའོ།།

364

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྩུ་བཤད་པ་དང་།

365

༩ ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་གིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་
མི་བྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་།

389

༩ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བའོ།།

391

དང་བོ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྩུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།

365

༩ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

366

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ལྟར་བརྩུ།

དང་བོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

366

གཉིས་པ་ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

368

གསུམ་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

370

བཞི་པ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

372

ལྷ་པ་དབང་བོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

373

དུག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

376

བདུན་པ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

379

བརྒྱད་པ་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 382

དགུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 384

བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 386

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕྲུལ་བ་རྣམས་
གྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བརྟན། 389

༡ དེས་ན་གྱིས་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའོ། 390

བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་དེས་དོན་དུ་བསྟན། 392

༡ གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་བཤད་པའོ། 394

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། 394

༡ དོན་དེ་ཉིད་དཔའི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། 395

ལྔ་པ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་དང་། 396

༡ བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། 397

གཉིས་པ་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེས་འཕོར་བ་རི་སྟོན་བར་བཞུགས་པར་བསྟན། 397

༡ ཐུགས་རྗེས་རང་བཞིན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། 397

༡ འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྗེས་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའོ། 398

གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡ ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་ལྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། 400

༢ དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྩམས་པ་དང་། 401

༣ བརྩམས་པའི་དགོ་བ་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བའོ། 403

གཉིས་པ་དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

བརྩམས་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་དང་། 401

༢ དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབུ་མའི་ལམ་འབང་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་པའོ། 402

ལྷ་ཁང་པོ་འདི་མཆོད་ལང་།

༤ ཉན་ན་ལས་བྱུར་བ་དང་། 186

༥ མི་སྒྲིབ་བར་འགྲོ་བ་དང་། 187

༦ མ་གུས་པའི་ཚུལ་དང་། 188

༧ མྱོས་པར་འབྱུར་བ་འཕུང་བ་དང་། 189

༨ ཏུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། 193

དང་པོ་རྒྱན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལ་མ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་དང་། 176

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 176

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལྷུང་མེད་དང་། 176

༢ མཚན་ཉིད་དོ། 176

གཉིས་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་བཞི།

༡ བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན། 177

༢ བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་ལྷུང་བ། 177

༣ བསམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། 178

༤ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པས་འཇུག་པའོ། 178

གསུམ་པ་ས་བརྒྱུད་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་དང་། 179

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 179

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ གཞིའི་མཚན་ཉིད་དང་། 179

༢ སྒྲིབ་པའི་དབྱེ་བ་དང་། 180

༣ གྲུན་སྒྲོང་གི་སེལ་བའོ། 180

བཞི་བ་མགོན་ཏུ་གཉིས་བ་ལས་འིང་ཏུ་འདུག་པའི་ལྷ་ཕྱོད་ལ་གཉིས།

༡ ལྷ་བ་དང་། 181

༢ ལྷ་མེད་དོ། 183

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་དང་། 181

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 181

གཉིས་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ གནང་བའི་དུས་བསྟན་བ་དང་། 181

༢ དུས་ལས་འདས་པའི་ལྷ་བ་དང་། 182

༣ རྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། 183

༤ གཞིའི་དབྱེ་བའོ། 183

ལྷ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཉི་བར་འཛིག་པ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ།

༡ ལྷ་བ་དང་། 184

༢ བསྐྱབ་བྱ་དང་། 185

༣ ལྷ་མེད་དོ། 185

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་དང་། 184

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 185

ཏུག་པ་ཉན་ན་ཕྱོད་པའི་ལྷ་ཕྱོད་ལ་གཉིས།

༡ ལྷ་བ་དང་། 186

༢ ལྷ་མེད་དོ། 187

དང་པོ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་དང་། 186

༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	186
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡ སེལ་བ་དང་།	186
༡ དངོས་གཞིའོ།	187
བརྒྱད་པ་མ་གྲུས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས།	
༡ ལྷུང་བ་དང་།	188
༡ ལྷུང་མེད་དོ།	189
དང་པོ་ལ་གཉིས།	
༡ མདོར་བསྟན་དང་།	188
༡ རྒྱས་བཤད་དོ།	188
དགུ་པ་ཆང་འཁྱུང་པའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས།	
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	189
༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	190
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	
༡ མཚན་ཉིད་དང་།	190
༡ ལྷུང་མེད་དང་།	190
༡ ལྷུང་ཆོག་བཤད་པ་དང་།	191
༡ སེལ་བའི་དབྱེ་བའོ།	192
བརྒྱུ་པ་དུས་མཁའ་བར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས།	
༡ མདོར་བསྟན་དང་།	193
༡ རྒྱས་བཤད་དོ།	193
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡ མཚན་ཉིད་དང་།	193

༡ ཀྱན་སྒྲོང་དོ།	193
བརྒྱུ་ཚན་དགུ་པ་ལ་བརྒྱ།	
༡ གྲོང་དུ་རྒྱ་བ་དང་།	194
༡ རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱ་བ་མོ་འགོ་བ་དང་།	195
༣ བསྐྱེད་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་།	197
༤ ཁབ་རལ་འཚོས་པ་དང་།	197
༥ ཁྲི་རྒྱ་འཚོས་པ་དང་།	199
༦ ཤིང་བལ་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པ་དང་།	200
༧ གདིང་བ་ལས་ཁྱུར་པ་དང་།	201
༨ གཡན་པ་དག་པ་ལས་ཁྱུར་པ་དང་།	202
༩ དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་ལས་ཁྱུར་པ་དང་།	203
༡༠ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་ལས་ཁྱུར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ།	203
དང་པོ་ཟས་བཅས་ཁྲིམ་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས།	
༡ ལྷུང་བ་དང་།	194
༡ ལྷུང་མེད་དོ།	195
གཉིས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱ་ལེངས་མ་ཤར་བར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ལ་གཉིས།	
༡ མདོར་བསྟན་དང་།	195
༡ རྒྱས་བཤད་དོ།	196
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
༡ མཚན་ཉིད་དང་།	196
༡ ཀྱན་སྒྲོང་དང་།	196
༡ ལུང་གི་ཆོག་བཤད་པའོ།	197

སོ་སོར་བཤགས་པ་བཞི།

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤགས་པ་ལ་གཉིས།

༡ མཚམས་སྒྱུར་དང་། 204

༢ རོན་དངོས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། 205

གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་རོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལྷང་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། 205

༢ བྱིར་བཙོས་སོ། 210

དང་པོ་ལ་བཞི།

༡ དགོསོང་མ་ལས་ཟས་ལེན་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། 205

༢ གྲལ་རིམས་སྒྱུ་མ་ལེབས་པར་འདྲིམ་དུ་བརྟག་པ་མ་བརློག་པར་བྱ་བའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ། 206

༣ བསྐབ་པ་བྲལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། 208

༤ ཉགས་མ་བརྟགས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའོ། 209

གཉིས་པ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་དགོསོང་མས་བརློག་བཤགས་བྱས་པ་ན་བལ་བཞི།

༡ བརློག་པའི་ཚུལ་དང་། 206

༢ མ་བརློག་པའི་ཉེས་པ་དང་། 207

༣ བཤགས་པ་དང་། 207

༤ ལྷང་མེད་དོ། 207

གསུམ་པ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐབ་པ་བྲལ་བལ་གསུམ།

༡ ལྷང་བ་དང་། 208

༢ ལྷང་མེད་དང་། 208

༣ བསྐབ་བྱའོ། 209

ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས།

གསུམ་པ་ཉེས་བྱས་བཤད་བ་ལ་གཉིས།

༡ མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་། 210

༢ དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། 211

གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ།

༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། 211

༢ རྒྱས་བར་བཤད་བ་དང་། 211

༣ དོན་བསྟུ་བའོ། 223

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་གསུམ།

༡ མོ་མའི་མཚན་ཉིད། 211

༢ རྩོད་ལམ་ཐུན་ཚོགས་སྒྲུབ་བ། 222

༣ དེའི་འཐད་བའོ། 222

དང་པོ་ལ་ཐེ་ཚན་དགུ།

༡ གོས་བགོ་བའི་བརྒྱ། 212

༢ རྩོད་ཡུལ་དུ་འགོ་བའི་ཉི་ཤུ། 213

༣ ཐུན་ལ་འདུག་པའི་དགུ། 214

༤ ཟས་སྒྲུབ་བའི་བརྒྱད། 215

༥ ཟན་བཟའ་བའི་ཉེར་གཅིག་ 216

༦ ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་བཅུ་བཞི། 217

༧ ཚེས་བསྟན་པའི་ཉེར་དུག་ 219

༨ རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱི་གསུམ། 220

༩ རྒྱ་བའི་ཐེ་གཅིག་གོ། 221

ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས།

གཉིས་པ་ཚུད་པ་ཕྱིར་བཅོས་ལ་གཉིས།

༡ མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་། 223

༢ དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། 224

གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ།

༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། 224

༢ རྒྱས་པར་བཤད་བ་དང་། 224

༣ དོན་བསྟུ་བའོ། 238

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ་བཞི།

༡ འབྲེད་ཕྱིར་ཀྱི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། 224

༢ མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་དང་། 229

༣ ལྷུང་ཕྱིར་ཀྱི་ཚུད་པ་དང་། 233

༤ བྱ་ཕྱིར་ཀྱི་ཚུད་པ་ཞི་བྱེད་དོ། 238

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ མདོན་སྒྱུམ་ཀྱི་ཞི་བྱེད་དང་། 224

༢ གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་དོ། 226

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡ གཞུ་བོའི་མཚན་ཉིད་དང་། 224

༢ ཚུད་པ་སྟེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། 225

༣ མདོན་སྒྱུམ་ཀྱི་སྒྱུ་དོན་ནོ། 225

གཉིས་པ་གང་མང་གི་ཞི་བྱེད་ལ་གསུམ།

༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། 226

- ༡ རྒྱལ་པར་བཤད་བ་དང་། 227
- ༡ རོན་བསྟུ་བའོ།། 229
- གཉིས་བརྒྱུས་པར་བཤད་བ་ལ་གསུམ།**
- ༡ རྒྱལ་ཤིང་བྲིམས་པར་བྱེད་བ་བསྟོ་བ་དང་། 227
- ༡ རྒྱལ་ཤིང་ཇི་ལྟར་བྲིམས་བ་དང་། 227
- ༡ རྩོད་བ་ཞི་བའི་རྒྱལ་ལོ།། 228
- གསུམ་བརྩོད་བ་ཞི་བའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས།**
- ༡ ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་ཞིང་དེ་ལ་སྟོར་བའི་ཉེས་བ་དང་། 228
- ༡ ཆོས་མིན་དུ་ཞི་ཞིང་དེ་ལ་སྟོར་བའི་ཉེས་བའོ།། 229
- གཉིས་བམི་གདམས་བའི་རྩོད་བ་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས།**
- ༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། 229
- ༡ རྒྱལ་པར་བཤད་བའོ།། 230
- གཉིས་བརྒྱུས་པར་བཤད་བ་ལ་གསུམ།**
- ༡ མདོན་སུམ་གྱིས་འདུལ་བ་དང་། 230
- ༡ དྲན་བས་འདུལ་བ་དང་། 231
- ༡ མ་སྟོས་བས་འདུལ་བའོ།། 232
- གསུམ་བལྟར་བྱིར་གྱི་རྩོད་བ་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས།**
- ༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། 233
- ༡ རྒྱལ་པར་བཤད་བའོ།། 233
- གཉིས་བརྒྱུས་པར་བཤད་བ་ལ་བཞི།**
- ༡ ལས་བྱེད་དང་། 233
- ༡ མདོན་སུམ་དང་། 234
- ༡ རྩ་བཀྲམ་དང་། 235
- ༡ ཇོ་བོ་ཉིད་འཛོལ་བའོ།། 237

གཉིས་པ་བཤད་པའི་ཡུང་ལས་གསུངས་པ།

གཉིས་པ་བཤད་པའི་ཡུང་ལས་གསུངས་པ་ལ་གསུམ།

༡	མདོར་བསྟན།	239
༢	རྒྱས་པར་བཤད།	239
༣	མཐུག་བསྟུ་བའོ།	410

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡	གང་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་།	239
༢	རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་།	239
༣	དེའི་འཐད་པའོ།	410

གཉིས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྔ།

༡	དུས་རྒྱན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་།	240
༢	བྲམ་པ་བཞེན་པའི་ཚུལ་དང་།	282
༣	བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚོག་དང་།	293
༤	རྟེན་པ་གང་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།	317
༥	ཚོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ་བའོ།	369

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡	དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་པ་དང་།	240
༢	བྱ་བ་དེ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་།	244
༣	གང་ཟག་གིས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	252

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡	ཡིད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་།	240
༢	ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་།	241

༡ རྒྱ་གཞི་བྱ་བའོ།།	243
གཉིས་པ་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	244
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	244
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
༡ དགོ་སྒོར་པ་མ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།	244
༢ དགོ་སྒོར་པ་མ་ངོས་གཟུང་བ་དང་།	245
༣ དགོ་སྒོར་པ་མ་ངོས་གཟུང་བའོ།།	250
གསུམ་པ་གང་ཟག་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
༡ བསྐྱེད་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱ་བ་དང་།	252
༢ ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱ་བ་དང་།	266
༣ ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའོ།།	278
དང་པོ་ལ་ལྔ།	
༡ དུས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།	252
༢ བསྟན་པ་ལྔར་བྱ་བ་དང་།	257
༣ རྒྱས་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་།	260
༤ རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་།	262
༥ རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱ་བའོ།།	263
དང་པོ་ལ་གཉིས།	
༡ དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་།	252
༢ དུས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་དབྱེ་བ་སྒྲིབ་བསྟན་པའོ།།	253
གཉིས་པ་དུས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དབྱེ་བ་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།	
༡ ཟས་ཀྱི་དུས་ན་རི་ལྔར་བྱ་བ་དང་།	253

༡ ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་རྟམ་ན་རི་ལྟར་དུ་བྱ་བ་དང་། 254

༢ བརྟེན་པའི་རྟམ་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལོ། 257

གཉིས་པ་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་རྟམ་ན་རི་ལྟར་དུ་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

༡ འཛིག་རྟེན་པའི་རྟམ་ལ་ཕན་གདགས་བ་དང་། 254

༢ གཏན་གྱི་སྒྲུབས་མི་ཞུ་བ་ལོ། 256

དང་པོ་ལ་བཞི།

༡ ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བ་བྱ་བ་དང་། 254

༢ དེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་བ་དང་། 254

༣ ཟང་ཟེང་གི་སྒྲིན་བ་བྱ་བ་དང་། 255

༤ དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལོ། 255

གཉིས་པ་བསྟན་བཞུར་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡ མ་དད་པ་ལ་བསྟན་བཞུར་མི་བྱ་བ་དང་། 257

༢ ཚུལ་འཆལ་ལ་བསྟན་མི་བཞུར་བ་དང་། 258

༣ དེའི་དམིགས་བསལ་ལོ། 258

གསུམ་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་བ་ལ་གསུམ།

༡ བསྟན་བཞུར་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་སྒྲིར་བསྟན་བ་དང་། 258

༢ བ་མའི་བསྟན་བཞུར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་དང་། 259

༣ བྱད་པར་དུ་མ་ལ་བསྟན་བཞུར་བྱ་ཚུལ་ལོ། 259

གསུམ་པ་རྒྱགས་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡ ལུས་ལ་རྒྱན་མི་གདགས་བ་དང་། 260

༢ མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་བཞུར་རུང་མི་རུང་དང་། 260

༣ མ་དག་པའི་སྒྲིན་བ་མི་བྱ་བ་ལོ། 262

བཞི་བ་རྩ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

༡ གློ་ལྷགས་དང་། 262

༢ དམ་རྒྱ་བཤེ། 262

ལྷ་བ་ལུས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

༡ ལུས་ཀྱི་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། 263

༢ བྱི་དོར་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དགག་པའོ། 266

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡ སྐྱ་སེན་བཅས་པ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་དང་། 263

༢ ཀླང་ཁྲུས་བསིལ་ཡབ་དང་བཅས་པ་དང་། 264

༣ རོ་ཚ་བ་སྤང་བ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ། 265

གཉིས་པ་བྱི་དོར་ལོག་པར་བསྐྱབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། 266

༢ དོགས་གཅོད་དོ། 266

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱ་བ་ལ་ལྷ།

༡ གསུང་རབ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། 266

༢ གློག་ཆགས་ལ་བཅེ་བར་བྱ་བ་དང་། 270

༣ ལམ་དུ་འགོ་རྒྱུལ་དང་། 272

༤ དགོ་སྤོང་མ་རྩེས་སུ་གཟུང་རྒྱུལ་དང་། 273

༥ དགོན་པར་གནས་པའི་རྒྱུལ་ལོ། 277

དང་པོ་ལ་བཞི།

༡ གསུང་རབ་བསྐྱག་རྒྱུལ། 266

༢ གཅོད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུལ། 267

༣ རྒྱ་སྤོང་གཞག་པའི་ཚོགས། 267

- ༤ སྤྱིད་པ་བྱང་ན་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། 267
- བཞི་པ་སྤྱིད་པ་བྱང་ན་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། 267
- ༢ བྱག་བྱ་མི་བྱའི་བྱེ་བྲག་གོ། 268
- གཉིས་པ་བྱག་བྱ་མི་བྱའི་བྱེ་བྲག་ལ་གསུམ།
- ༡ མི་བྱེད་ཅིང་མི་སྤང་བའི་རྟུ་དང་། 268
- ༢ ཏྲག་ཏུ་བྱག་བྱ་བ་དང་། 269
- ༣ བྱག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། 270
- གཉིས་པ་སྤྱོད་ཆགས་ལ་བརྩེ་བར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། 270
- ༢ ཞར་ལ་འབྱུ་མར་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་དོ། 272
- དང་པོ་ལ་གསུམ།
- ༡ ལག་འགོ་ལ་མཚོན་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 270
- ༢ སྤྱོད་ཚུལ་རྟུ་བར་བཤད་པ་དང་། 271
- ༣ རིགས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱར་བས་དོན་བསྟུ་བའོ། 272
- བཞི་པ་དག་སྤོང་མ་རིམ་སྟུ་གསུང་ཚུལ་ལ་བཞི།
- ༡ ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་དང་། 273
- ༢ རང་གཞན་ཉམས་པ་སྤང་བ་དང་། 275
- ༣ གནས་མལ་སྤྱིན་ཚུལ་དང་། 275
- ༤ ལྟང་བ་བཤགས་ཚུལ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པའོ། 276
- ལྷ་པ་དགོན་བར་གནས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡ དོན་དངོས་བསྟན་པ་དང་། 277
- ༢ ཞར་ལ་བརྩོ་ཆའི་གནང་བ་གསུ་གོ། 278

གསུམ་པ་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 278
- ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 279
- ༣ དོན་བསྟུ་བའོ། 282

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

- ༡ ལམ་གྱི་རྒྱ་ལུང་ནོད་པ་དང་། 279
- ༢ ལམ་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་བསྐྱབ་པ་དང་། 280
- ༣ གཞན་དོན་བྱ་ཁིང་མ་དད་པ་སྤང་བ་དང་། 281
- ༤ ཉམས་སྤྱད་བྱ་ལམ་གྱི་ངོ་བོའོ། 282

དང་པོ་ལ་གཉིས།

- ༡ རྗེས་བསྟན་དང་། 279
- ༢ གདམས་ངག་གོ། 279

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ གནས་དང་ཡོ་བྱད་བསྐྱབ་པ་དང་། 280
- ༢ འཁོར་བསྐྱབ་པའོ། 280

གཉིས་པ་སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། 282
- ༢ གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། 290

དང་པོ་ལ་ལྷ།

- ༡ གནས་དང་གནས་པ་པན་ཚུན་དུ་བརྟག་པ། 282
- ༢ གནས་དང་གནས་པའི་མཚན་ཉིད། 283
- ༣ འཇིག་མི་འཇིག་ཁར་བྱུང་དང་བཅས་པ། 286
- ༤ གནས་པ་ལམ་དུ་གཞུག་པའི་ཚུལ། 287

- ༥ གནས་བཅའ་ནས་ཡན་ཚུན་སེམས་བསྐྱང་བའོ། 289
- གཉིས་པ་གནས་དང་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས།**
- ༡ གནས་ཀྱི་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། 283
- ༢ གནས་པ་སྒྲོབ་མའི་མཚན་ཉིད་དོ། 285
- བཞི་པ་གནས་པ་ལམ་དུ་གཞུག་པ་ལ་གསུམ།**
- ༡ ཆད་པའི་གོ་རིམ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། 288
- ༢ བཟོད་པར་འོས་པ་དང་མི་འོས་པ་དང་། 288
- ༣ བསྟན་པར་མ་ཚོགས་པ་བསྐྱད་པའི་ཚུལ་ལོ། 289
- གཉིས་པ་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱི་ཐལ་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།**
- ༡ སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། 291
- ༢ དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། 293
- དང་པོ་ལ་གསུམ།** /
- ༡ གང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་། 291
- ༢ གང་གིས་བཀུར་བ་དང་། 291
- ༣ ཏུས་ཇི་སྤྱིད་ན་བཀུར་བའོ། 292
- གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུགས་པ་ལ་གསུམ།**
- ༡ གསོ་སྤྱོད་དང་། 293
- ༢ དགག་དབྱེ་དང་། 298
- ༣ དབྱར་གནས་སོ། 305
- དང་པོ་ལ་གསུམ།**
- ༡ དམིགས་བསལ་གྱི་གསོ་སྤྱོད་། 293
- ༢ སྤྱིར་བཏང་གི་གསོ་སྤྱོད་། 294
- ༣ ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། 297

གཉིས་པ་སྒྱིར་བཏང་གི་གསོ་སྦྱང་ལ་བཞི།

- ༡ གསོ་སྦྱང་བ་བླུས་སུ་རུང་བའི་དུས་དང་། 294
- ༢ གསོ་སྦྱང་གི་དབྱེ་བ་དང་། 295
- ༣ གྲོ་བུར་ལྟགས་པ་གཙུག་བའི་སྐབས་དང་། 295
- ༤ གསོ་སྦྱང་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། 296

བཞི་པ་གསོ་སྦྱང་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས།

- ༡ གྲོགས་ལྟར་བ་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་། 296
- ༢ མཚམས་གཙན་པའི་རྒྱུ་ལོ། 296

གཉིས་པ་དགག་དབྱེ་ལ་གཉིས།

- ༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། 298
- ༢ ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། 302

དང་པོ་ལ་གཉིས།

- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 298
- ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 298

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ རྒྱུར་བ་དང་། 298
- ༢ དངོས་གཞི་དང་། 299
- ༣ རྗེས་སོ། 301

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས།

- ༡ ལས་བྱ་བ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། 299
- ༢ དགག་དབྱེ་བྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། 301

དང་པོ་ལ་ལྔ།

- ༡ གནས་གང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དང་། 299

༡ བྱེད་པ་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།	299
༢ བྱེ་བའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ།	300
༣ གནས་དང་གནས་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་།	300
༤ ཡི་དམ་ངན་པ་སྤང་བར་བྱའོ།	301
གཉིས་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ལ་བཞི།	
༡ འདུལ་བ་བཤད་དུ་རུང་བའི་གང་ཟག་དང་།	302
༢ ལས་ལ་མི་བསྐྱོ་བའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་དང་།	303
༣ རྗེ་སྣོད་འཛིན་པ་ལ་སྤྱི་ལྷ་བྱ་བ་དང་།	303
༤ དལ་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ།	304
གསུམ་པ་དབྱར་གནས་ལ་གཉིས།	
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	305
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	305
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡ ཁས་སྤང་བའི་ཚུགས་	305
༢ ཁངས་སྤངས་ཅི་ལྟར་བསྐྱུང་བའོ།	310
དང་པོ་ལ་གཉིས།	
༡ སྦྱོར་བ་དང་།	305
༢ དངོས་གཞིའོ།	309
དང་པོ་ལ་ལྟ།	
༡ གནས་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་།	306
༢ གནས་མལ་སྟོབས་པ་བསྐྱོ་བ་དང་།	306
༣ ཁྲིམས་བརྗོད་ཅིང་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་པ་དང་།	307
༤ གནས་དང་གནས་མལ་སྟོབས་པ་དང་།	308

༥ གནས་དང་སྤྱོད་ལུལ་བརྟག་པའོ།། 308

གཉིས་པ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ དམ་ཚིག་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། 310

༢ རྒྱུན་གྱིས་རལ་དུ་གནང་མི་གནང་དང་། 314

༣ ཐུན་ལྷབས་ཀྱི་སྒྲོས་པའོ།། 316

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ རྒྱུར་བཏང་དང་། 310

༢ དམིགས་བསལ་ལོ།། 310

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ལ་གཉིས།

༡ གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་དམིགས་བསལ་དང་། 310

༢ ཐོབ་པའི་དམིགས་བསལ་ལོ།། 314

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ ཐུན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 310

༢ བྱ་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 311

གཉིས་པ་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ དགོ་སྤོང་གིས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་། 311

༢ དགོ་སྤོང་མས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་། 313

༣ ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བའོ།། 313

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡ དགོ་སྤོང་པ་མའི་བྱ་བ་དང་། 311

༢ དགོ་ཚུལ་པ་མའི་བྱ་བ་དང་། 312

༣ དགོ་སྤོང་མའི་བྱ་བའོ།། 312

བཞི་བ་རྟེན་པ་གང་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ།

- ༡ རྟེན་པ་འི་གཞི་མཚམས་གཅད་པ། 317
- ༢ རྟེན་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 322
- ༣ རྟེན་པ་ལ་སྟོད་པས་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལོ། 366

དང་པོ་ལ་གསུམ།

- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 317
- ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 317
- ༣ ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། 321

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

- ༡ མཚམས་ཆེན་པོ་བཅེང་བའི་ཚུལ་དང་། 318
- ༢ དེར་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་སྦྱིན་ཚུལ་དང་། 318
- ༣ མཚམས་ཆེ་ཚུང་གི་བཅེང་གོལ་བྱ་ཚུལ་དང་། 319
- ༤ མཚམས་འཇིག་པའི་རྒྱ་དང་། 320
- ༥ མཚམས་འཆགས་པའི་ཚུལ་ལོ། 320

གཉིས་པ་རྟེན་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་ལྔ།

- ༡ དུས་དང་གྲོ་བྱར་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 322
- ༢ ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 338
- ༣ ཆོས་དང་དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 351
- ༤ ཞར་ལ་མཚན་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་ནད་པ་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་དང་། 352
- ༥ གནས་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ལོ། 359

དང་པོ་ལ་གསུམ།

- ༡ བགོ་བའི་ཆོ་ག་དང་། 322
- ༢ དེའི་ཕྱོན་དུ་འགོ་བ་དང་། 327

༡ རྟེན་པའི་རིགས་བསྐྱ་བའོ། 336

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་བ་དང་། 322

༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 323

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ་གཉིས།

༡ གློ་བུར་གྱི་རྟེན་པ་བགོ་བ་དང་། 323

༡ དུས་ཀྱི་རྟེན་པ་བགོ་བའོ། 324

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བགོ་ཚུལ། 323

༡ ཟས་དུས་ཀྱི་རྟེན་པ་བགོ་ཚུལ་ལོ། 324

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་རྟེན་པ་བགོ་བ་ལ་གཉིས།

༡ ཟས་བགོ་བ་དང་། 325

༡ དབྱིག་བགོ་བའོ། 325

གཉིས་པ་དེའི་རྩོན་དུ་འགོ་བ་ལ་རྟག

༡ འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བསྐྱོག་བ་དང་། 327

༡ རྟེན་པ་ལ་ཉི་ཚང་བྱ་བ་དང་། 329

༡ རྟེན་ལ་མཚོད་བ་བྱ་བ་དང་། 330

༢ གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་གསོ་བ་དང་། 331

༥ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། 333

༦ སྤྱིན་བདག་གི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། 334

རྟག་པ་སྤྱིན་བདག་གི་བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ བསོད་སྤྱིན་སྤྱོད་པའི་ཆོ་འཕྲིང་བྱ་བ་དང་། 334

༡ མགོན་དུ་བོས་པའི་ཆོ་འཕྲིང་བྱ་བ་དང་། 335

༡ གོང་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་མེ་ལྟར་བྱ་བའོ། 336

གཉིས་པ་གི་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་ཆེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ།

༡ སྤང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བྱ་བ་དང་། 338

༢ ཆེད་པ་བགོ་བའི་ཆོག་དང་། 343

༣ ཆེད་པ་གང་དབང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། 344

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་། 338

༢ ཞར་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། 340

༣ གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོག་འོ། 342

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ དགོས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 340

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 340

༣ ཡོན་བསྟོ་བས་དོན་བསྟུ་བའོ། 342

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། 340

༢ བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེས་བའི་ཆེ་མི་བརྟན་པ་དང་། 341

༣ གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་དང་། 341

༤ དེའི་རྒྱབ་བྱེད་བཞོད་པའོ། 341

གསུམ་པ་ཆེད་པ་གང་དབང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས།

༡ སྤྱི་ལྟར་གྱི་ནོར་གང་དབང་བ་དང་། 344

༢ རྟགས་ཅན་གྱི་ནོར་གང་དབང་བའོ། 350

དང་པོ་ལ་ལྷག

༡ བསྟོས་པའི་ནོར་གང་དབང་བ། 344

༡ རྟེན་ཐ་དད་པའི་རྟེན་པ་གང་དབང་བ། 346

༡ གནས་གཞན་དུ་གྱི་བའི་རྟེན་པ་གང་དབང་བ། 346

༢ སུ་ལོན་ཅན་གྱི་རྟེན་པ་གང་དབང་བ། 347

༣ སུལ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་དབང་བ། 348

༤ ལྟ་བ་ཐ་དད་པའི་ཡོ་བྱད་གང་དབང་བའོ། 349

བཞི་བ་ཞར་ལ་མཚོད་རྟེན་བཞེངས་ཤིང་ནད་པ་བསྐྱང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ མཚོད་རྟེན་བཞེངས་ཚུལ་དང་། 352

༡ རད་པ་བསྐྱངས་ཚུལ་ལོ། 354

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ ཚད་དང་། 352

༡ བཀོད་པའོ། 353

གཉིས་བ་ནད་པ་བསྐྱང་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ རད་པ་ལ་བརྟེན་བར་བྱ་བ་མདོར་བསྟན། 354

༡ རད་པ་བསྐྱང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། 354

༡ རད་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། 357

གཉིས་བ་ནད་པ་བསྐྱང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ རད་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ། 354

༡ རད་ཞི་ཐབས་ལ་འབད་བ། 357

༡ གཞན་མེད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། 358

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡ སྤྲོན་གྱི་བསྟེན་བཀུར། 355

༡ གོས་གྱི་བསྟེན་བཀུར། 355

༡ རིམ་གྱི་བསྟེན་བཀུར་རོ། 355

གཉིས་པ་ནད་ཞི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ལ་གཉིས།

༡ བྱི་མར་ནད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། 357

༢ འདིར་ནད་ཞི་བར་བྱ་བ་ལོ། 358

ལྷ་པ་གནས་ཀྱིས་རྟེན་པ་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ལ་བཞི།

༡ གཙུག་ལག་ཁང་ཐ་དད་ཀྱི་རྟེན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། 359

༢ སྦྱིར་དགོ་འདུན་གྱི་གོས་སྟན་ལ་བརྟེ་བར་བྱ་བ་དང་། 362

༣ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གན་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། 363

༤ ཡོ་བྱད་རྒྱད་ཟ་བ་སྤང་བ་ལོ། 366

དང་པོ་ལ་གསུམ།

༡ གནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གནས་གཞན་ནས་བསྐྱང་བ་དང་། 359

༢ གནས་གཞན་གྱི་རྣམས་གནས་གཞན་དུ་མི་སྦྱད་པ་དང་། 361

༣ གནས་གཞན་གྱི་རྣམས་གཞན་དུ་དབུལ་དུ་མི་གཞུག་པ་ལོ། 361

གསུམ་པ་རྟེན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཉན་བཤད་བྱེད་རྒྱལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། 367

༢ ཉན་པའི་རྒྱལ་བྱེད་བྲག་རྩ་བསྟན་པ། 367

༣ ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བ་སྟན་པ་ལོ། 368

གཉིས་པ་ཉན་རྒྱལ་བྱེད་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ སྦྱོར་བ་དང་། 367

༢ དངོས་གཞི་དང་། 368

༣ རྩེས་སོ། 368

ལྷ་པ་ཚོ་ག་ལུན་སྤྱུ་ཚོ་གས་པར་བྱ་བ་ལ་བྱུག

- 1 གཞོད་པ་སྤང་བ་དང་། 369
- 2 བདེ་བ་སྤྱུབ་པ་དང་། 371
- 3 ཉམས་པ་བསལ་བ་དང་། 374
- 4 གནས་མལ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། 376
- 5 བསྐྱེད་གངས་གཟུང་བ་དང་། 384
- 6 གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱང་བའི་ཚོ་གཞོ། 386

དང་པོ་ལ་བཞི།

- 1 གནས་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ། 369
- 2 ལུས་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ། 369
- 3 སྤྱུབས་འགྲོ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ། 370
- 4 བསྐྱུབ་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། 370

གཉིས་པ་བདེ་བ་བསྐྱུབ་པ་ལ་གསུམ།

- 1 གཞན་ལ་བདེ་བ་བསྐྱུབ་པ་དང་། 371
- 2 བདག་ལ་བདེ་བ་བསྐྱུབ་པ་དང་། 371
- 3 གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་བ་བསྐྱུབ་པའོ། 372

གསུམ་པ་ཉམས་པ་བསལ་བའི་ཚོ་ག་ལ་ལྷ།

- 1 ལུས་ཉམས་པ་བསལ་བ་དང་། 374
- 2 གོས་ཉམས་པ་བསལ་བ་དང་། 375
- 3 རྩས་ཉམས་པ་བསལ་བ་དང་། 375
- 4 མཐུན་པ་ཉམས་པ་བསལ་བ་དང་། 375
- 5 གོས་ལ་ཉམས་པ་བསལ་བ་གཞན་འོ། 376

བཞི་བ་གནས་མལ་ལ་སྒྱུད་བའི་ཚོག་ལ་བཞི།

- ༡ རི་ལྟར་སྒྱུད་བ་དང་། 376
- ༢ རི་ལྟར་བསྐྱང་བ་དང་། 378
- ༣ གང་ལ་སྒྱུད་བ་དང་། 379
- ༤ རུང་མི་རུང་གི་དབྱེ་བའོ། 379

བཞི་བ་རུང་མི་རུང་གི་དབྱེ་བ་ལ་བདུན།

- ༡ གོགས་རུང་མི་རུང་གི་དབྱེ་བ་དང་། 379
- ༢ གནས་སྐབས་ཀྱི་རུང་མི་རུང་། 380
- ༣ བཅོས་སུ་རུང་མི་རུང་། 380
- ༤ གཙུག་ལག་ཁང་གི་རུང་མི་རུང་། 381
- ༥ ཁྱི་དང་མལ་ཆ་རུང་མི་རུང་། 381
- ༦ གོ་ལྷགས་རུང་མི་རུང་དང་། 382
- ༧ ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་རུང་མི་རུང་འོ། 383

ལྔ་བ་བསྐྱེད་གངས་གཟུང་བའི་ཚོག་ལ་གཉིས།

- ༡ སྒྱིར་བསྐྱེད་བ་དང་། 384
- ༢ བྱེ་བྲག་བསྐྱེད་བའི་ཚོག་འོ། 384

གཉིས་བ་བྱེ་བྲག་བསྐྱེད་བའི་ཚོག་ལ་གཉིས།

- ༡ རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། 384
- ༢ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། 385

དུག་བ་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱང་བའི་ཚོག་ལ་གཉིས།

- ༡ འཇུག་བའི་ཚུལ་དང་། 386
- ༢ ལྷགས་བའི་སྒྱུད་བའོ། 386

གཉིས་པ་ཞུགས་པའི་སྒྱུད་པ་ལ་བདུན།

- ༡ གུས་པའི་སྒྱུད་པ་དང་། 386
- ༢ གཙང་སྒྱུད་པ་དང་། 388
- ༣ འགོ་བའི་སྒྱུད་པ་དང་། 396
- ༤ ཆོན་གྱི་ལས་བྱ་བ་དང་། 401
- ༥ ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། 402
- ༦ བསྐྱོལ་བ་ཆེན་པར་བྱ་བ་དང་། 403
- ༧ གནས་མཛེས་པར་བྱ་བའོ། 403

དང་པོ་ལ་བཞི།

- ༡ ཆན་པ་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། 386
- ༢ རང་ཁྱིམ་ས་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། 387
- ༣ སྒྱོན་པ་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། 387
- ༤ གྲོགས་ལ་གུས་པར་བྱ་བའོ། 388

གཉིས་པ་གཙང་སྒྱུད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ གནས་གཙང་བར་བྱ་བ་དང་། 388
- ༢ ལུས་གཙང་བར་བྱ་བའོ། 389

གཉིས་པ་ལུས་གཙང་བར་བྱ་བ་ལ་བཞི།

- ༡ གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤང་བ་དང་། 389
- ༢ རང་གིས་དམན་པའི་སྒྱུད་པ་སྤང་བ་དང་། 389
- ༣ ཕྱིའི་སྒྱུ་མེན་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། 391
- ༤ རང་གི་ལམ་གསུམ་བྱི་དོར་བྱ་བའོ། 394

གསུམ་པ་འགོ་བའི་སྒྱུད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ མཆིལ་ལྷུ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་། 396

༡ རྩ་ལ་བཀྲལ་རྩ་ལ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ། 398

༢ ལམ་རྒྱལ་ས་བསྐྱེད་པའི་རྩ་ལ་ལོ། 400

བདུན་པ་གནས་མཛེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡ རི་མོ་རུང་མི་རུང་གིས་མདོར་བསྟན། 403

༢ གྲི་བའི་རྩ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 404

༣ མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དོན་བསྐྱེད་པའོ། 409

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དོན་དངོས་དང་། 404

༢ དེའི་དགོས་པའོ། 409

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

༡ བསྐྱེད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་དང་། 410

༢ གྲིང་གཞིའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། 411

གཉིས་པ་གྲིང་གཞིའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩོན་པ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་གྲིང་གཞི་དང་། 411

༢ རྩོན་བྱང་བའི་དུས་ཀྱི་གྲིང་གཞིའོ། 412

གསུམ་པ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ དང་པོར་གསུངས་རྩ་ལ་བསྐྱེད། 413

༢ བར་གྱི་མཛད་པ་བསྐྱེད། 417

༣ མཐུག་ཏུ་བཀའ་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྩ་ལ་ལོ། 419

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ མདོ་མེ་གསུངས་རྩ་ལ། 413

༢ འདུལ་བ་གསུངས་རྩ་ལ་ལོ། 414

དང་པོ་ལ་གསུམ།

- 1 ཐོག་མར་གསུངས་པ་དང་། 413
- 2 བར་དུ་གསུངས་པ་དང་། 413
- 3 ཐ་མར་གསུངས་པ་ལོ། 414

གཉིས་པ་འདུལ་བ་གསུངས་ཚུལ་ལ་གསུམ།

- 1 བསྐྱབ་པའི་གཞི་དང་པོ་གསུངས་པ་དང་། 414
- 2 བསྐྱབ་པའི་གཞི་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དང་། 414
- 3 བསྐྱབ་པའི་གཞི་གསུམ་པ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། 415

གསུམ་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གསུམ་པ་གསུངས་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- 1 ལྷག་མ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་བསྐྱབ་གཞི་བཅའ་བ་དང་། 415
- 2 ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་སྤང་བའི་བསྐྱབ་གཞི་བཅའ་བལོ། 415

གཉིས་པ་བར་གྱི་མཐོང་བ་བསྐྱབ་པ་གཉིས།

- 1 མདོར་བསྟན་པ་དང་། 417
- 2 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། 418

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་བཀའ་བསྐྱུལ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྔ།

- 1 གང་གིས་བསྐྱས་པ་དང་། 419
- 2 བསྐྱས་པའི་དཔང་པོ་དང་། 422
- 3 རྒྱད་པའི་འཁོར་དང་། 423
- 4 རྒྱལ་གང་དུ་བསྐྱས་པ་དང་། 423
- 5 བསྐྱུ་བའི་དགོས་པ་ལོ། 423

དང་པོ་ལ་གསུམ།

- 1 མདོར་བསྟན་པ་དང་། 419
- 2 རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 420

༡ དོན་བསྟན་པའོ། 422

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ མདོ་ཐེ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་དང་། 420

༢ འདུལ་བ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་དང་། 421

༣ མ་མོ་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པའོ། 422

གསུམ་པ་འདུལ་བའི་དོན་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། 424

༢ འབྲས་བུ་ལ་ཡོངས་སྟུང་པའོ། 425

དང་པོ་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 424

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 424

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡ གང་ཞིག་བཤད་པ་དང་། 426

༢ བཅོད་པར་གསོལ་བ་དང་། 426

༣ བཤད་པའི་དགེ་བ་བསྟོར་པའོ། 427

གསུམ་པ་བཤད་པའི་དགེ་བ་བསྟོར་བ་ལ་གསུམ།

༡ རྟེན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྟོན་པ། 427

༢ གཞུང་དར་བར་སྟོན་པ། 427

༣ བསྟན་པ་གནས་པར་སྟོན་པའོ། 428

ལྷ་ས་བརྒྱུ་བྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

ISBN 81-89017-43-8

9 788189 017439